MxZTljMTE5YjQ4ZjZkODA5OTdmY2FhZGU4NDdkNmNjM2MwNTYzZTkzNmY4MzgzZWJkZjRhMjhiZilsInRhZyI6IiJ9)

Go to previous page (https://assessmentonline.naac.gov.in/public/index.php/hei/ssrhome)

SELF STUDY REPORT

FOR

3rd CYCLE OF ACCREDITATION

SAMPURNANAND SANSKRIT UNIVERSITY

JAGATGANJ, VARANASI, UTTAR PRADESH, PIN - 221002
221002

www.ssvv.ac.in

Submitted To

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

BANGALORE

July 2024

Executive Summary

Introduction:

Introduction

Sanskrit is the most ancient and perfect among the languages of the world. It is the repository of our ancient wisdom. It is a symbol of the peculiar Indian tradition and thought, which has exhibited full freedom in the search of truth and has shown catholicity towards universal truth. In order to highlight its international significance and to keep intact traditional scholarship and to strike a synthesis between Indian and eastern outlooks and to make an in-depth study of the various aspects of culture and spiritual literature, this university was founded on 22 March, 1958 by the Chief Minister Dr. Sampurnanand and education Minister Pt. Kamalapati Tripathi at Varanasi, the oldest cultural city of India, with the name of Varanaseya Sanskrit Vishwavidyala, Dr. A.N. Jha being its first Vice-Chancellor under the U.P. State University Act, 1973, w.e.f. 16th Dec. 1974.

The university has since been proceeding along the set path of the programme while trying to achieve its goal. If its former shape ‘Govt. Sanskrit College’ is included it has an excellent history of about 205 years.

The history of the Sampurnanand Sanskrit University includes history of the Sanskrit Education itself. Under a proposal of Sri Jonathan Duncan, the then resident of East India Company and the approval of Governor General Lord Cornwallis, this Govt. Sanskrit College was established in 1791. Pt. Kashinath was its first teacher and Acharya. There was an arrangement for the teaching of subjects such as Veda, Vedanta, Purana, Ayurveda, Sahitya, Astrology, Theology, mimamsa, Nyaya, etc. The College was conducted with the surplus revenue of the Benaras State, which was first deposited in a special account later shifted to the general head of education.

Among the honored principals of the Govt. Sanskrit College were Sri J. Muir (ICS), Dr. J.R. Valentine, Dr. R.T.H. Griffith, Dr. G. Theibo, and Dr. Arthur Venis (1888-1918) Mahamahopadhyaya Pt. Gopinath Kaviraj (Principal 1923-1937) contributed significantly through translation and publication of specific texts as well as cataloguing of manuscript. Pt. Kuber Nath Shuka was the last Principal of the Govt. Sanskrit College. He was also the first registrar of the University.In present era university is adopting NEP 2020 & moving towards blended mode of learning.

Vision:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः प्राच्यविद्याया उच्चतमवैश्विकसंस्थानरूपेण संस्कृतभाषायां निबद्धशास्त्राणां अन्येषाञ्च सम्बद्धविषयाणां संरक्षणं, संवर्धनं, तदर्थं सर्वविधोपायांश्च कुर्वन् तान्यविकृतरूपाणि समाजे प्रसारयति।

The University was established as an international centre of study, teaching and research in Sanskrit. Its main aim was to –

1. to establish an international centre for the study and research in Sanskrit literature.
2. To co-ordinate the oriental and occidental currents of thought while preserving the ancient tradition.
3. to provide for the traditional method of study, teaching etc of the Sanskrit, Pali and Prakrit languages and the subjects connected with them on the ancient lines.
4. to evaluate the Indian culture to gather full knowledge of the literature in Sanskrit.
5. to study and do researches in the comparative critical study of Indian culture as well as the cultures connected there with so that is may be co-ordinated, as for as possible, with the human

culture.

6. to produce new and talented scholars who are well-versed in the knowledge of traditional Sanskrit and who are fully acquainted with modern thoughts, and are capable of carrying on comparative study on modern lines.
7. to expand, spread and enlarge the Sanskrit language and the Indian culture in all directions.
8. and to collect and publish rare Sanskrit books and to revise, edit, and publish important Sanskrit manuscripts.

Mission:

1. **संस्कृतभाषामाध्यमेन संस्कृते प्राचीनभारतीयभाषासु च विद्यमानभारतीयज्ञानराशे: समाजे प्रचार:।**
2. **वैश्विक स्पर्धायां भारतीयताया रक्षणसामर्थ्यविकास:।**
3. **भारतीयग्रन्थेषु भारतीयदृष्ट्या शोधप्रवृत्ते: संवर्धनम्।**
4. **प्राच्यविद्याभिर्विश्वकल्याणम्।**

SWOC

Institutional Strength :

- SSVV is the first University of Uttar Pradesh to achieve A grade by NAAC in 2014.
- SSVV is offering Skill Courses through Deen Dayal Upadhayay Kaushal Kendra established by UGC.
- University has a global reach Online Sanskrit Study Center.
- Campus is fully equipped with Wi-fi and CCTV Camera.
- Green Campus in the heart of City.
- Strong Centre for Traditional Sanskrit learning
- Rich collection of rare ancient manuscripts and antique books in the library
- An Archeological Museum rich in rare collections
- Department of Comparative Religion and Philosophy given the status of Centre of Excellence by the State Government
- Distinguished alumni consisting of outstanding scholars including Padma Awardees.

Institutional Weakness :

- Multi skill development with integration of technology is missing
- No e-library and e journals
- Planning and Development Board yet to be constituted.
- Lack of financial support to research scholars
- University is facing financial crunch. Poor Hygienic conditions in hostels.

Institutional Opportunity :

- Potential to develop into an International University of Sanskrit
- Opportunity to enter into MoUs with national/international institutions.
- Launching on-line courses with Sashtraic tradition in all the UG and PG courses in Sanskrit language.
- Out reaching of various vocational Courses based on traditional knowledge systems to generate funds.
- Establishment of full-fledged Language Laboratory for teaching foreign languages and also teaching of Sanskrit to Indian and overseas students.

Institutional Challenge :

- Combining traditional learning with technological advancement.

- Prevention of marginalisation of indigenous knowledge systems.
- Unfilled teaching and technical posts.
- Gender mainstreaming.
- Implementing Choice Based Credit System (CBCS) in both UG and PG as well as diploma courses of the university.

Criteria wise Summary

Curricular Aspects :

Sampurnannd Sanskrit University, being a well-known centre of traditional Sanskrit learning offers a wide range of Shastraic subjects along with modern subjects at the graduation level. It provides for the traditional method of study, teaching etc. of the Sanskrit, Pali and Prakrit languages and the subjects connected with them on the ancient lines. There is an arrangement for the teaching of subjects such as Ved, Vedant, Purana, Aurveda, Sahitya, Astrology, Theology, Mimamsa, Nyaya, Sahitya, Comparative religion and Philosophy, Yogatantra and Linguistics etc. In order to produce talented scholars who are well versed in the knowledge of traditional Sanskrit and are at the same time, aware of current progress in modern sphere of knowledge and thought patterns, a number of modern subjects like Economics, Political Science, Sociology, Science, Home science, History and modern languages like English, French, German, Russian, Chinese, Japanese, Tibetan, Nepalese are taught t graduation level. The University conducts the examinations. Sanskrit language, Vyakarana and Hindi are the compulsory subjects. Optional subjects (Traditional shastras) are under the group 'Ka' and modern subjects are under the group 'Kha' English in an additional subject. The University has a three-year degree course. Sanskrit language, the basic tenets of philosophy, literature, and Hindi are compulsory subjects. Optional subjects have two groups. One has to choose one subject from each of the two groups.

Vocational Courses.

There are one-year course in B.Ed., B. Lib. Sc. And M.Ed A five-year course in Ayurved (Ayurvedacharya) is conducted by Govt. Ayurved college. The University conducts its examination.Diploma Courses – A three year diploma course in Sanskrit is conducted for foreign students. A diploma course in vocal music, Tabla and Sitara is conducted. The University conducts self finance courses like P.G. Diploma in Computer Application, Home Science, French language and Diploma in Jyotish Vastu, Karmakanda. Diploma courses in foreign languages Two-year diploma courses are conducted in different languages including English, French, German, Chinese, Russian, Tibetan, Nepali and Japanese languages.

There is one year P.G. Diploma course in linguistics, Archaeology, Computer Application and one-year advance diploma course in modern languages. The University has 22 departments and 05 faculties.

Shastri (Graduation), B.Ed., B.Lib.Sc., Achara (M.A.), Sikshacharya (M.E.d), Ayurvedacharya (BAMS) certificate in Sanskrit, Certificate in music, Diploma in Foreign languages, P.G. Diploma in linguistics, Archaeology and computer application are conducted. Vidya varidihi (Ph.D.) and Vachaspati (D.Litt.) are research degrees.

Curricula are generally framed, amended and upgraded in accordance with the objectives of the University. National interests are given due attention but due care is taken to maintain and preserve the academic aspects. The process of preparation of the Curricula starts from the Board of Studies of each department where various academic aspects are assessed and revised by experts. Thus proposals are placed before the Academic Council for assessment and approval. Online sanskrit study center has been established for online learning. University is offering various courses in perspectives of NEP 2020.

Teaching-learning and Evaluation :

The teaching- learning process adopted by the University sincerely provides for adequate opportunities for student's community. The process starts with admission itself. The University has been conducting entrance tests for the last several years for admission to different courses, academic as well as vocational. In vocational courses, sessional tests, projects – work, seminars etc. are the methods employed to maintain the academic standard. The examinations are conducted on an annual basis. The University has been revising the methods of evaluation a number of times in accordance with the governmental guidelines. The University follows the system of single valuation. Papers are moderated as a matter of policy. The ratio of internal and external examiners is maintained in due course. The door delivery method helps in speedy valuation of answer books. At present we have the system of centralized evaluation.

Most of the senior faculty members are Ph.D. degree holder. Four teachers of the University hold the D.Litt.. Degree also. Most of the teachers are actively involved in conducting research. A number of projects have been completed during the last five years and many of them are currently going on.

On certain courses like P.G. Diploma and Diploma course in languages, viva-voce is held. Annual examination is held for Sastri and Acharya courses. Semester system prevails in self-finance courses.

Teachers regularly visit other institutional as resource person and as members of different bodies like Board of studies, Selection Committee etc. Teachers actively participate in national seminars. The evaluation of the academic excellence of the teachers is possible only on the basis of their publication. University promotes various programs for students at different level.

Research, Innovations and Extension :

Research has been a major area of academic activity in Sampurnanand Sanskrit University from the very beginning. A research and publication centre is set up in the University. It collects, preserves, edits and publishes manuscripts and papers presented in seminars. This wing of the University has been pursuing its set objectives with missionary zeal and dedication. The research staff consists of one Publication officer disignated as Director : Publication and four assistants. For the section of sale of publication there is a sales officer assisted by other staff. The publications of this University have a special significance in the world of publication. Over six hundred and sixty texts have been published till now. Research journal "Saraswati Sushama", yearly Dik Siddha Panchanga, faculty magazines, Parisambad Granthamala, a quarterly Hindi journal "Vishwavidyalaya Varta" and many other texts are also published.

Saraswati Bhavan library was established at the time of the establishment of the Govt. Sanskrit College. The famous Saraswati Bhavan building was earmarked for manuscripts only. The library has a collection of approximately one lakh manuscripts of different Sanskrit texts. In its printed section there are more than one lakh ninety thousand printed books, Ideological as well as general. There is also the facility for providing the photo stat of manuscripts. Since its inception the Saraswati Bhavan has been the centre of study for serious Indian and Western scholars. About 80% of the faculty members are actively engaged in guiding the research scholars for Ph.D. Degree. Almost all of the faculty member's attend the seminars in addition to their regular teaching work. There are 99 research scholars on roll at present. They are engaged in the pursuit of carrying on research work in different branches of Shastras. Some major projects are also being undertaken in tune with the objectives of the University. Sampurnanand Sanskrit University has been organizing National Seminars, Conferences, Workshops and Symposia. Faculty members and students participate in different academic programmes. Students regularly participate in activities such as community developments, health awareness and adult education. Aids awareness and health check-up etc. NSS wing of the University launched cleanliness drive, Voters awareness programme, AIDS awareness in the University. Blood donation camps were organised. A Red Ribbon Club has been set up in the University to create awareness among students about the horrifying disease like AIDS.New facilities for Reseachers & MOU with various institutions across the globe & outreach programmes have been implemented.

Infrastructure and Learning Resources :

The University campus spreads over 67 acres of land in the heart of the town. It includes many educational buildings and centres (administrative buildings, hostels, large sports-grounds and large and well-maintained gardens).

The Saraswati Bhavan is an excellent building made of red stone-pieces of Chunar. There ia historical Lal Bhavan and Panini Bhavan for academic purposes. In a portion of Lal Bhavan is situated the Archeological Bhavan. . The Veda Bhavan is situated in front of the building and adjacent to this building, there are two Yajnashalas for practical training of Srauta and Smarta Yajnas. Bijyan Bhavan is situated in front of the Ved Bhavan. Within the Vice-Chancellors[residential premises, there are 5 residences for officers, 26 and 62 quarters respectively for class three and class four employees.

The Shatabdi Bhavan of the University consists of a large hall with 12 well-furnished rooms and 10 other big rooms. Besides NCC Bhavan, a Sports building, Gymnasium, Students' Union Building, there is a recreation hall and community centre building.

It has been set up for preparation of examination results, software development, information networking and other administrative work. The staff consists of System Manager. A Programmer and other technical as well as supporting staff.

There is a well maintained sports-ground as well as a Gymnasium for indoor-games.There is an Archaeological Museum in the University. It is enriched with useful and valuable collection of old stones, statues, pictures, terracotta and coins. It has great relevance for the students of Archaeology, Culture and Ancient History since it helps the students by applying practical methods in drawing, surveying and use of Archaeological photo-systems.

The University has a well-equipped language lab. For proper teaching of foreign languages. Being the only language lab. In the state University, it is very important and useful for teaching foreign languages-English, French, German, Russian, Chiness etc. By lingua phone method.

The University has its own Press where besides the general printing work of the University, works of outside institutions are also undertaken. An Astronomical Observatory has been built on the lines of Indian Astrology. This is the first traditional observatory for imparting practical education in this field.There is a Natyashala (Open-air Theatre) built on the pattern of Indian art and literature. It is a symbol of the traditional literary pattern inherent in Indian dramatic literature.

A Yajna Shalla is built to impart practical training in Yajna and Yaga ect. It has two mandapas-Shrauta and Smarta. A Vijyan Bhavan and Composite building (Vice-Chancellor Office) has recently been constructed. Maintenance of infrastructure is managed with the annual maintenance grants provided by the State Govt. The University uses its own recourses as well.

Student Support and Progression :

Sampurnanand Sanskrit University is a residential as well as an affiliating University. More than 600 Sanskrit Colleges are affiliated to this University. It is an all India University attracting a large number of students from the different parts of the Country. Students pour in from abroad as well to learn Sanskrit and pursue further studies in different disciplines of Sanskrit learning. The University calls prescribed forms from the students. Admission to Shastri and Acharya courses is based on record of merit or interview. At present admission in the University is done on the basis of merit. The University supplies prospectus to all the admission seekers to inform them about the University and its programmes. Free studentship, scholarship and fellowship etc. are provided to meritorious students to pursue further studies. Various scholarships are available to the students for their study and research work. For example, there are Bursary scholarships, University scholarships, scholarship granted by State Govt. And other state governments, scholarships of social welfare department and research fellowships granted by U.G.C.. Besides, different scholarships are provided from the interest of various endowments and donation.

There is a faculty of students welfare with Dean, The faculty of students Welfare provided counselling and offers help regarding admission, syllabus, boarding and hostel facilities, medical advice and help, scholarship, travelling facilities and advanced studies in order to maintain the tradition of the University, Health centre, sports and hostel arrangements are under the supervision of the Faculty of students Welfare.

The University has specifically fixed criteria and norms for the admission of students. However, there are no specific rules and regulations relating to admission of foreign students. They are governed by the same set of rules as are fixed for Indian students. However, they are given preference in admission to certain courses. The University has a separate hostel for them.

The University has produced a galaxy of scholars who have won fame and reputation while working in various capacities.

The University under budgetary provision supports the Students' Union of the University. The University has provided reasonable good infrastructure and learning resources to the students. Extra-curricular activities are constantly managed to stimulate and explore the personality development of students and staff as well.

Governance, Leadership and Management :

The U.P. State University Act 1973 and statutes of the University govern the organisation and functioning of the Sampurnanand Sanskrit University. Executives Council, Academic Council, Examination committee, Finance Committee are the bodies which play an active role in deciding and formulating policies with regard to academic and infrastructure develop0ments. U.G.C. has been sanctioning teaching posts in different five-year plans. Unfortunately, some of the posts could not be filled up due to various reasons. As a result guest teachers are appointed by the University to provide assistance and share the teaching load due to insufficient numbers of teachers in certain departments. On the initiative of the Vice-Chancellor selection committee have recently met to consider cases of personal promotion under the career advancement scheme.

Non-teaching posts are sanctioned by the U.P. Govt.. At present there are 400 posts fo class III and class IV. The University has posts of technical staff as well.

The Executive Council is the principal Executive Body of the University. It holds and controls the property and funds of the University.

Academic Council is the principal Academic Body of the University. It controls regulates and maintains the standard of instruction, education and research carried on in the University. It may advise the Executive Council on all academic matters including matters relating to examination conducted by the University.

There are well-defined administrative and principal rules laid down by the Executive Council. Vice-Chancellor is the Principal Executive and Academic officer fo the University. He has the power to convene Executive Council the Court, the Academic Council and the Finance Committee. The Finance Officer is appointed by the State Govt.. He is responsible for presenting the budget and the statement of accounts to the Executive Council and also for drawing and disbursing funds on behalf of the University. The Registrar is a whole time officer of the University. He is responsible for the due custody of the records and the common seal of the University.So far as expenditure is concerned the University strictly follows financial regulations of the State Govt. And the U.G.C. .

For effective functioning of the University under the authority of the Vice-Chancellor, the offices of the Registrar, the Finance officer and the Examination Officer work sincerely. Besides, there are other officials like the Chief Proctor, the Dean Students' Welfare. The Director Research and the Director Research Publications and Coordinator UGC unit who external their services of the University administration.

The University under the supervision of the present academician Vice-Chancellor Prof Binda Prasad Mishra is making steady progress simply due to the promotion of work culture administrative acumen and proper response to the students teachers and employees.

Institutional Values and Best Practices :

This Criterion deals with Institutional values and Best Practices. Key Indicators of criterion VII involves Institutional values and social responsibilities, best practices and institutional distinctiveness. Sampurnanand Sanskrit University's vision explicitly mentions the core values like human values, moral values, social commitment towards gender equality, inclusiveness, environmental protection, waste management, cleanliness, conservation of natural resources and also takes care of ethical consideration.

Cultural programmes are regularly organized based on national integration, democratic values, fundamental duties and rights, spiritual orientation, national festivals. University also celebrates India's rich cultural diversity through language, food, dress based programmes. It also integrates local community and society in activities like dignity of life, peace, harmony, acceptance and respect for diversity in religion, ethnicity, culture and gender, health issues etc.overall university explicitly endorses Indian value system in its various activities.

Two Best Practices of University Are Holistic development through Yoga and archery. Yoga is practiced theoretically and practicing since the inception of department of Yogtantraagam. It also involves local community on regular basis. Local people used to come to green campus for morning walk and practice yoga regularly. Health related awareness programmes are part and parcel of University's regular programme. Archery is the another best practice which is exercised regularly in evening hours for students of campus and some affiliated colleges and local community. In the field of Archery, students of University played for the country in Olympics also and coaching for paraolympics. Students have been honoured for their achievements at various government and social platforms. Institutional distinctiveness of University has been depicted in as a rich resource for Academics and research in Indian Knowledge Systems. University is a rich source of manuscripts and printed books preserved in SaraswatiBhavan Library. Along with that it has a rich Archeological museum, a special Vagdevi temple having 12 forms of deviSaraswati, Yagyashala where regular rituals and Yagya are performed for social harmony, peace and prosperity. Similarly,university has a unique Vedhshala where students of Jyotish and other traditional studies and other traditional studies keep exploring and benefitting.

Profile

BASIC INFORMATION

Name and Address of the University	
Name	SAMPURNANAND SANSKRIT UNIVERSITY
Address	Jagatganj, Varanasi, Uttar Pradesh, Pin - 221002
City	VARANASI
State	Uttar pradesh
Pin	221002
Website	www.ssvv.ac.in (http://www.ssvv.ac.in)

Contacts for Communication

Designation	Name	Telephone with STD Code	Mobile	Fax	Email

Vice Chancellor	Bihari Lal Sharma	0542-2204089	9935409711	0542-2204089	ssvvregistrar@gmail.com
IQAC / CIQA coordinator	Hari Prasad Adhikari	0542-2204088	9451894408	0542-2204088	iqacssvv@gmail.com

Nature of University	
Nature of University	State University
Type of University	
Type of University	Affiliating

Establishment Details	
Establishment Date of the University	22-03-1958
Status Prior to Establishment,If applicable	Other
Establishment Date	01-01-1970
Any Other, Please Specify	Govt. Sanskrit College established in 1791

Recognition Details

Date of Recognition as a University by UGC or Any Other National Agency :

Under Section	Date	View Document
2f of UGC	31-03-1958	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/public/index.php/admin/g file_path=eyJpdiI6Ikd5dnhneWFoUTh0VlRrQ3BWdXNzT0E9PSIsInZhbHVlIjoic2
12B of UGC	31-03-1958	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/public/index.php/admin/g file_path=eyJpdiI6InZtaDBwZCt6VkxLRGhQK3VXc1ZWYWc9PSIsInZhbHVlIjoiF

University with Potential for Excellence	
Is the University Recognised as a 'University with Potential for Excellence (UPE)' by the UGC?	No

Location, Area and Activity of Campus

Campus Type	Address	Location *	Campus Area in Acres	Built up Area in sq.mts.	Programmes Offered	Date of Establishment	Date of Recogni by UGC/MH

Main campus	Jagatganj , Varanasi, Uttar Pradesh, Pin - 221002	Urban	68	39755.55	One Seventy Seven		

ACADEMIC INFORMATION

Affiliated Institutions to the University

Type of Colleges	Permanent	Temporary	Total
Specification of Degree with Sanskrit/Urdu/Persian/Arabic Nomenclature	421	183	604
SRA	8	0	8

Furnish the Details of Colleges of University

	Number
Constituent Colleges	0
Affiliated Colleges	612
Colleges Under 2(f)	82
Colleges Under 2(f) and 12B	82
NAAC Accredited Colleges	2
Colleges with Potential for Excellence(UGC)	0
Autonomous Colleges	0
Colleges with Postgraduate Departments	303
Colleges with Research Departments	4
University Recognized Research Institutes/Centers	0

Is the University Offering any Programmes Recognised by any Statutory Regulat

SRA program	Document
NCTE	103006_3530_4_1716111620.pdf (https://assessmentonline.naac.gov.in/public/index. file_path=eyJpdiI6InNNNWkwMFZ1ZlI4RE9wOUJsTjNBbnc9PSIsInZhbHVlIjoiRGV1

Details Of Teaching & Non-Teaching Staff Of University

Teaching Faculty											
	Professor				Associate Professor				Assistant Professor		
	Male	Female	Others	Total	Male	Female	Others	Total	Male	Female	Others
Sanctioned				15				9			
Recruited	3	0	0	3	2	0	0	2	26	3	0
Yet to Recruit				12				7			

On Contract	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Non-Teaching Staff				
	Male	Female	Others	Total
Sanctioned				539
Recruited	264	26	0	290
Yet to Recruit				249
On Contract	0	0	0	0

Technical Staff				
	Male	Female	Others	Total
Sanctioned				52
Recruited	29	1	0	30
Yet to Recruit				22
On Contract	0	0	0	0

Qualification Details of the Teaching Staff

Permanent Teachers									
Highest Qualification	Professor			Associate Professor			Assistant Professor		
	Male	Female	Others	Male	Female	Others	Male	Female	Other
D.sc/D.Litt/LLD/DM/MCH	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ph.D.	1	0	0	2	0	0	25	0	0
M.Phil.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PG	0	0	0	0	0	0	1	0	0
UG	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Temporary Teachers									
Highest Qualification	Professor			Associate Professor			Assistant Professor		
	Male	Female	Others	Male	Female	Others	Male	Female	Other
D.sc/D.Litt/LLD/DM/MCH	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ph.D.	0	0	0	0	0	0	40	8	0
M.Phil.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UG	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Part Time Teachers									
Highest Qualification	Professor			Associate Professor			Assistant Professor		
	Male	Female	Others	Male	Female	Others	Male	Female	Other
D.sc/D.Litt/LLD/DM/MCH	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ph.D.	0	0	0	0	0	0	45	0	0
M.Phil.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PG	0	0	0	0	0	0	2	0	0
UG	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Distinguished Academicians Appointed As

	Male	Female	Others	Total
Emeritus Professor	0	0	0	0
Adjunct Professor	0	0	0	0
Visiting Professor	0	0	0	0

Chairs Instituted by the University

Sl.No	Name of the Department	Name of the Chair	Name of the Sponsor Organisation/Agency
1	TULNATMAK DHARMA DARSHAN	RAM SINGH PEETH	NAMDHARI AKHARA PUNJAB

Provide the Following Details of Students Enrolled in the University During the Current Academic Year

Program		From the State Where College is Located	From Other States of India	NRI Students	Foreign Students	Total
UG	Male	1069	359	1	23	1452
	Female	61	2	0	1	64
	Others	0	0	0	0	0
PG	Male	345	245	0	20	610
	Female	51	4	0	0	55
	Others	0	0	0	0	0
PG Diploma recognised by statutory authority including university	Male	10	0	0	0	10
	Female	7	0	0	0	7
	Others	0	0	0	0	0
Doctoral (Ph.D)	Male	160	0	0	0	160
	Female	30	0	0	1	31
	Others	0	0	0	0	0
Diploma	Male	295	91	0	3	389
	Female	72	16	0	0	88
	Others	0	0	0	0	0
Post Doctoral (D.Sc , D.Litt , LLD)	Male	0	0	0	0	0
	Female	0	0	0	0	0
	Others	0	0	0	0	0

Certificate / Awareness	Male	228	186	0	6	420
	Female	31	34	0	1	66
	Others	0	0	0	0	0

Does the University offer any Integrated Programs?	No

Details of UGC Human Resource Development Centre, If applicable

Year of Establishment	Nill
Number of UGC Orientation Programs	0
Number of UGC Refresher Course	0
Number of University's own Programs	0
Total Number of Programs Conducted (last five years)	0

Details of Programmes conducted on Indian Knowledge Systems

Sl.No	Programmes	No of Programmes
1	Number of Shastra Adhyapana Prashikshana Programmes conducted in last five years	0
2	Number of Shastra Vakyartha Prashikshana Programmes conducted in last five years	0
3	Number of Sanskrit Drama Training Programmes conducted in last five years	0
4	Number of Manuscriptology Training Programmes conducted in last five years	0
5	Number of Sanskrit Drama Festivals held in last five years	2
6	Number of Sanskrit Poetry Writing Training Programmes held in last five years	3
7	Number of Sanskrit Sambhashana Shibirams held in last five years	2
8	Number of Teachers Training Programs	1
9	Number of Translations Training Programs	1

Accreditation Details

Cycle Info	Accreditation	Grade	CGPA	Upload Peer Team Report
Cycle 1	Accreditation	B+	77.1	UCycle110130.pdf (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/ssrpro
Cycle 2	Accreditation	A	3.06	UCycle210130.pdf (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/ssrpro

Institutional preparedness for NEP

1. Multidisciplinary/interdisciplinary:	University offers various multidisciplinary/interdisciplinary courses such as - Skill based courses, Vocational Courses, Language courses and various short-term courses. Student of every discipline has to opt a subject of his inter-faculty course. Details are uploaded on the official website of the University. (www.ssvv.ac.in). University has inculcated the provisions of NEP in its curriculum since 2022 - 23 academic session.
2. Academic bank of credits (ABC):	CBCS has been implemented and registration of students on the particular portal has been initiated. All the degrees have been uploaded on the Digi locker.
3. Skill development:	Total number of seventy-seven skill-based courses have been offered during the year in which 30 courses are offered by OSTC on online platform. Details are uploaded on the official website of the University. (www.ssvv.ac.in, www.ostc.ac.in). Various certificate and diploma courses have been implemented.
4. Appropriate integration of Indian Knowledge system (teaching in Indian Language, culture, using online course):	All aspects of Indian Knowledge System have been implemented in University's Academic System. UG, PG and Ph.D. Courses are totally running in Indian languages especially in Sanskrit. However, IKS center is also established in the University and pursuing their research work in the field of IKS.
5. Focus on Outcome based education (OBE):	The Quality Mandate of the UGC has given thrust on Curriculum Reforms on Learning Outcome based approach with an aim to equip the students with knowledge, skill, values and attitude. In this context University has established various goals and specific pathway to achieve desires. University has a motive to develop skills along with moral and social ethics among the students. For achieving this University regularly organize Seminars, Conferences and various talks by the distinguished experts of the particular field.
6. Distance education/online education:	Online Sanskrit training center has been established in the university by the funding of Higher education Ministry. By this, university offers various Certificate & Diploma courses in various courses like Jyotish, Karmkand, vastu, Sanskrit Language, Yoga, Darshan, Vedant, Archak. 100% Procedure of this center is Online starting from Admission to Examination.

Institutional Initiatives for Electoral Literacy

1. Whether Electoral Literacy Club (ELC) has been set up in the College?	Yes, An Electoral Literacy Club is a platform to engage students through interesting activities and hands-on experience to sensitize them on their electoral rights and familiarize them with the electoral process of registration and voting.
2. Whether students' co-ordinator and co-ordinating faculty members are appointed by the College and whether the ELCs are functional? Whether the ELCs are representative in character?	Yes, The ELC is functional with following objectives in this University: 1. Empowering its academic community with the knowledge and motivation needed to participate meaningfully in the electoral process. 2. Educating the students about the importance of voting in a democracy, their rights and responsibilities as voters. 3. Guiding on how to register to vote and help individuals understand the requirements and procedures involved. 4. Encouraging citizens to vote ethically, which includes voting without being influenced by money, gifts, or any other undue influence. 5. Empowering young people to become active participants in elections and civic activities.
3. What innovative programmes and initiatives undertaken by the ELCs? These may include voluntary contribution by the students in electoral processes-participation in voter registration of students and communities where they come from, assisting district election administration in conduct of poll, voter awareness campaigns, promotion of ethical voting, enhancing participation of the under privileged sections of society especially transgender, commercial sex workers, disabled persons, senior citizens, etc.	The University conducts a number of activities to create sensitization of students and employees by conducting constitutional activities like constitutional day, youth day, voter's awareness program, legal awareness program and voter's registration drive for adopting the values, rights, duties and responsibilities of citizens. The constitutional day on 26th November has been conducted every year and a pledge is taken by all students and staff members. The University conducts voter awareness programs. The University conducts a special speech on the importance of the value of casting the vote and how it helps in protecting the constitutional obligations. The success of democracy depends upon strong legislation by electing right person for right place to give importance to constitutional values protecting social justice of the citizens.

4. Any socially relevant projects/initiatives taken by College in electoral related issues especially research projects, surveys, awareness drives, creating content, publications highlighting their contribution to advancing democratic values and participation in electoral processes, etc.	The commitment of Sampurnanand Sanskrit University, Varanasi is to democratic participation goes beyond mere theoretical knowledge. University is strategically designed to simplify the often-complex voter registration process, ensuring that eligible members of the university community can exercise their fundamental right to vote. Under the able guidance of the University and in collaboration with election officials, eligible students are empowered to complete the voter registration process using a convenient mobile app. This proactive approach has streamlined the registration process, eliminating many of the hurdles that often deter individuals from participating in the democratic process. The Voter Registration Campaign spearheaded by the Electoral Literacy Club is a testament to their commitment to raising awareness about the significance of voting. This campaign has illuminated the crucial role of civic duty and highlighted the profound impact of individual participation in the democratic process. The campaign's innovative and informative strategies have engaged students and faculty alike, fostering a deeper understanding of the importance of active citizenship. Moreover, the university's students have taken a solemn pledge to uphold democratic values. This pledge represents a resolute commitment to the core principles of democracy, including the right to vote, the responsibility to stay informed about the issues that matter, and the duty to engage constructively in the democratic process.
5. Extent of students above 18 years who are yet to be enrolled as voters in the electoral roll and efforts by ELCs as well as efforts by the College to institutionalize mechanisms to register eligible students as voters.	The students above 18 years age are cultured to be the registered voter by way of awareness camps and pledge. cultural and various academic activities are conducted. NSS and NCC units of university conduct various programs in nearby surroundings and in villages.

QIF

1.Curricular Aspects

1.1 Curriculum Design and Development

1.1.1 Curricula developed/ rare shastric texts adopted have relevance to the local/ national/ regional/ global developmental needs with learning objectives including programme outcomes, programme specific outcomes and course outcomes of all the programmes offered by the University.

विकसिता पाठ्यचर्या/ स्वीकृता दुर्लभाः शास्त्रग्रन्थाः, स्थानीय-राष्ट्रिय-प्रादेशिक-वैश्विक-विकासस्य

आवश्यकतया अधिगमोद्देश्यैः पाठ्यक्रमस्य परिणामैः सह निर्दिष्टपाठ्यक्रमस्य परिणामैः, विश्वविद्यालयेन प्रवर्तितानां सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां च परिणामैः सङ्गतिं भजन्ते।

Answer:

1.1.1 QLM

विकसितापाठ्यचर्या / स्वीकृताःदुर्लभाःशास्त्रग्रन्थाः, स्थानीय-राष्ट्रिय-प्रादेशिक-वैश्विकविकासस्यआवश्यकतयाअधिगमोद्देश्यैः कार्यक्रमस्यपरिणामैः, निर्दिष्टकार्यक्रमस्यपरिणामैः, पाठ्यक्रमस्यपरिणामैः, संस्थया प्रस्तुतानां सर्वेषां कार्यक्रमाणां च परिणामैः सहसङ्गतिं भजन्ते ।उत्तरप्रदेशशासनाधिनियमेन स्थापितस्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य मुख्यं लक्ष्यं वर्तते भारतीयज्ञानपरम्परायाः विकासः, शास्त्रसंरक्षणाय च प्रयासाः। विश्वविद्यालस्य पाठ्यक्रमे स्थानीयराष्ट्रीय-प्रादेशिक-वैश्विक-विकासस्य प्रयोजनानुगुणं यथासमयं विकासो विहितः, परिवर्तनं परिवर्धनं च विधीयते।

- विश्वविद्यालयः सर्वेषांकृते सौकर्येण सरलमानकसंस्कृतेन शास्त्रीयविषयान् आधुनिकज्ञानविज्ञानविषयान् च प्रसारयति। विश्वविद्यालये २२ विभागेषु ०५ संकायेषु १३०५ पाठ्यक्रमाः १७७ कार्यक्रमाः सम्प्रति संचालिताः सन्ति ।
- पाठ्यक्रमेषु च बहुविषयकाः अन्तर्विषयकाश्च पाठ्यक्रमाः कार्यक्रमाश्च सन्ति शास्त्रि-आचार्य-विद्यावारिधि-विद्यावाचस्पति-डिप्लोमा प्रमाणपत्र-सेतुकार्यक्रमाः प्रचलिताः सन्ति।

- वेद-व्याकरण-ज्योतिष-साहित्य-भाषाविज्ञान-राजशास्त्र-अर्थशास्त्र-शिक्षाशास्त्र-दर्शनादिविषयेषु च विविधरीत्या पाठ्यचर्यायाः स्थानीयराष्ट्रीयप्रादेशिकवैश्विकविकासस्य पक्षाःसमाविष्टाः सन्ति।
- पाठ्यचर्यायां छात्राध्यापकविचारविमर्शजनितपरिणमैः विभागीय संकायीय-विश्वविद्यालयीयसमित्या स्तरानुगुणं वृद्धिः प्रतिवर्षं कल्प्यतते।
- पाठ्यचर्यायां स्थानीयविकासम्बन्धिनो विषयाः बहुशः समाविष्टाः यथा पुराणविषयकपाठ्यक्रमे पुराणान्तर्गतस्य काशीखण्डस्य अध्ययनमध्यापनं च विधीयते, विश्वविद्यालयद्वारासच ग्रन्थो प्रकाशितश्च विद्यते। काशीप्रतीकानां सांस्कृतिकमूल्यानां गंगावतरणादीनां विवरणं विशिष्टानां महापुरूशाणां महात्माबुद्ध-स्वामीविवेकानन्द-पण्डितराज- जगन्नाथ-रघुनाथशमप्रणीतानां कृतीनां उपदेशानां च निवेशः पाठ्यक्रमे वर्तते। काशीस्थमानमन्दिरवेधशालामनुसृत्यैव परिसरे वेधशाला छात्राणां कृते स्थानीयभावनया सह वैश्विकी भावनां च परिपोषयति। आचार्य द्वितीयवर्ष पौरोहित्य पाठ्यक्रमे देवालयवास्तुविमर्शः निर्धारितः वर्तते तस्य च विविधस्तरेषुविनियोगः वर्तते ।
- काशीसांस्कृतिकप्रतीकानां परिचयः गंगातीर्थादिमाहात्म्यं च पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे शास्त्रिप्रथमवर्षे पंचमप्रश्नपत्रे ब्रह्मवैवर्तपुराणान्तर्गतं काशीरहस्यमिति नाम्ना संयोजितं विद्यते । तत्रैव च पष्ठपत्रे प्राचीनभारतस्य राजनीतिकेतिहासः पाठ्यक्रमे समाविष्टः यस्य राष्ट्रियमहत्वं विद्यते ।
- प्रादेशिकस्तरे उत्तरप्रदेशराज्यमपि संस्थेयं स्वपाठ्यचयर्या सम्पोषयति। भाषापाठ्यक्रमेषु रानीलक्ष्मीबाई-लालबहादुरशास्त्रिप्रभृतीनां अभिनिवेशो विद्यते। राज्यसांस्कृतिप्रतीकानां अयोध्यामथुराप्रयागादितीर्थस्थलानां शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे नैषिधीयचरितेवाराणस्याः वैशिष्ट्यं छात्रेषु प्रतिबोध्यते तथैव शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे वाल्मीकिरामायणे अयोध्यायाः महाभारते च मथुरायाः तीर्थराजप्रयागस्य च वर्णनं समायाति। राष्ट्रीयसर्वधर्मभावविकासाय तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागे विभिन्नधर्मावलम्बिनां सिद्धान्ताना सिक्ख-कबीर-आर्यसमाजसहितं पाश्चात्यदेशीयसिद्धान्तानांकन्फ्यूशियस-ताओ-फारसीधर्मादीनां सहैवाध्यायनं विधीयते।
- शास्त्रितृतीयवर्षे सूक्तरत्नसंग्रहःइति ग्रन्थः काशीविदुषा श्रीगोपालचन्द्रमिश्रेण एव प्रकाशितः पाठ्यक्रमे निर्धारितः विद्यते।
- राष्ट्रियावश्यकतानां विषये वेदपाठ्यक्रमे आचार्यद्वितीयवर्षे वैदिकभारतविषये पाठ्यक्रमः निर्धारितः वर्तते। पौरोहित्यपाठ्यक्रमे फलितज्योतिषे च देवालयवास्तुविमर्शः इति पाठ्यक्रमः निर्धारितः वर्तते ।
- कौटिलीयार्थशास्त्रम्-प्राचीनराजशास्त्रपाठ्यक्रमेवैश्विकावश्यकतानां संगतिं प्रददाति ।
- वैश्विकविकासदृष्ट्या तुलनात्मकधर्मदर्शने शास्त्रितृतीयवर्षे श्रीमदभगवद्गीताविश्वैकतां सम्पोषयति ।
- वेदविषयकपाठ्यक्रमे दर्शनविषयकपाठ्यक्रमे च आचार्यद्वितीयवर्षे प्रथमपत्रे निर्धारितेषु संहिता-आरण्यक-ब्राह्मण-उपनिषत्सु वसुधैवकुटुम्बकम् यत्र विश्वंभवत्येकनीडम्, आ नो भद्राः, कृण्वन्तो विश्वमार्यम् प्रभृतयः मन्त्राः वैश्विकविकाशस्य अवधारणाः ज्ञापयन्ति।
- तुलनात्मकधर्मदर्शने शास्त्रितृतीयवर्षस्यपाठ्यक्रमे सर्वधर्मसमभावदृष्ट्या तुलनात्मकं समाजदर्शनम् कर्मकाण्डे च सनातन-इस्लाम-बौद्ध-जैन-फारसी-इसाई धर्माणां पर्वणामपि

समन्वयात्मकं अध्ययनं विधीयते । षोड़शसंस्काराणां विषये धर्मशास्त्रस्य सम्पूर्णे पाठ्यक्रमे चर्चा विद्यते ।

- विविधेषुविभागेषुदुर्लभशास्त्रग्रन्थानां भारतीयविद्यासंरक्षणायसंयोजनं कृतंविद्यते। विशेषतः वेदज्योतिषधर्मशास्त्र-दर्शन-पालि-बौद्ध-राजशास्त्रप्रभृतिषुविभागेषुआचारविचारनीति-मानवमूल्यसंवर्द्धकानांदुर्लभग्रन्थानांपठनपाठनेशोधकार्येचपाठ्यांशत्वेनभूयस्संयोजनंविद्यते । यथा संस्कृतविद्यापाठ्यक्रमे शास्त्रिस्तरे विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिः, राजशास्त्रपाठ्यक्रमे शास्त्रिस्तरे कैटिलीयार्थशास्त्रम्, कामन्दकनीतिः, न्यायवैशेषिकविषये शास्त्रिस्तरे न्यायसिद्धान्तमंजरी, बौद्धदर्शनपालिपाठ्यक्रमे मिलिन्दपंहपालि, ज्योतिषे शास्त्रिस्तरे फलिते सिद्धान्ते व सूर्यसद्धिान्तः, सिद्धान्तसुन्दरम्, धर्मशास्त्रे व आचार्यप्रचमवर्षे तृतीयपत्रे श्राद्धप्रकाशः आचारसिद्धिः इति प्रभृतयःदुर्लभग्रन्थाः पाठ्यक्रमे वर्तन्ते। अनेनदुर्लभग्रन्थानांपाठ्यक्रमे सन्निवेशस्य मौलिकप्रयोजनं संरक्षणं मानवीयमूल्यानां प्रबोधनं च विद्यते विश्वविद्यालयस्यायसर्वेषुविभागेषु ऋषिप्रणीतग्रन्थाः विशेषरूपेणपाठ्यक्रमेअङ्गीकृतास्सन्ति ।
- विश्वविद्यालयस्यपाठ्यक्रमेणसर्वविधज्ञानं छात्रेषुसंरक्षितंभवति ।
- ज्ञानार्जनेनदक्षाः छात्राः स्वविद्यावैभवेनसमाजंप्रकाशयन्तिशास्त्रानुकूलव्यवहारेण समाजस्तरम् अभिवर्द्धते।
- छात्राः स्थानीयस्तरे सांस्कृतिकोपक्रमेषु यथा श्रावणी उपाकर्म, गंगा-आरती, कर्मकाण्डादिसामाजिक प्रकल्पेषु दक्षाःभवन्ति ।
- विविधस्तरेषुशैक्षणिकप्रतियोगितासु भागं गृहीत्वा प्राचीनज्ञानपराम्परायाः सम्वर्धनं कुर्वन्ति ।
- राष्ट्रियस्तरे अध्यापनक्षेत्रे, प्रशासनक्षेत्रे प्रौद्योगिकीयकीयक्षेत्रे सैन्यक्षेत्रेधर्मगुरुरूपेण कर्मकाण्डक्षेत्रे, कथाप्रवचनोद्बोधनक्षेत्रेषु प्रवाचकरूपेणसहैवआरक्षक्षेत्रे आरक्षकरूपेणसंचारक्षेत्रेपत्रकाररूपेणराजनीतिकक्षेत्रे जनप्रतिनिधिरूपेणदेशंसेवन्ते।
- क्षेत्रीयप्रादेशिकराष्ट्रीयस्तरेषु विशिष्टपुरस्कारैः राष्ट्रपतिपुरस्कारैश्चपद्मपुरस्कारैश्चविश्वविद्यालयीयाः छात्राः विभूषिताः भवन्ति ।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये समाजापेक्षानुरूपम् पाठ्यक्रमस्य निर्माणं परिष्करणञ्च अध्ययनपरिषदा क्रियते। पाठ्यक्रमपरिवर्तनाय परिष्करणाय च विश्वविद्यालयोयं प्राथम्येन सततं यतते। दिग्देशकालानुरूपं पाठ्यचर्याणां संशोधनं परिवर्द्धनं प्रसारणञ्च विश्वविद्यालयोयं निर्बाधतया कुरुते। विश्वविद्यालयानुदानायोगपक्षतः प्राप्तनिर्देशानुसारं विश्वविद्यालयीयपरिनियमानुसारेण सर्वेषु स्नातकस्तरीयपाठ्यक्रमेषु ऐच्छिकपाठ्यक्रमाश्रितपद्धतिः प्रचलितास्ति। रष्ट्रियशिक्षानीति 2020 द्वारा प्रदत्तनिर्देशानुसारेण पाठ्यक्रमस्य संशोधनं परिवर्धनं च कृतमस्ति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/program-outcomes)

1.1.2 Percentage of programe where syllabus revision was carried out during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु विहितस्य पाठ्यक्रमपुनरीक्षणस्य प्रतिशतता।

Answer: 15.89

1.1.2.1 How many Programmes were revised out of total number of Programmes offered year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सञ्चालिताः कति पाठ्यक्रमाः प्रतिवर्षं पुनरीक्षीताः?

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
79	0	0	0	40

1.1.2.2 Number of all Programmes offered by the institution year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु संस्थायां कति पाठ्यक्रमाः प्रतिवर्षं सञ्चालिताः?

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
177	143	143	143	143

File Description	Document
Minutes of relevant Academic Council/BOS meeting	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.1.:
Details of Programme syllabus revision in last 5 years (Data Template)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.1.:
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.1.:

1.1.3 Average percentage of courses having focus on indepth-shastric learning/ creative writing/ employability/ entrepreneurship/ skill development/ Interdisciplinary/ Indigenous Knowledge base with modern application during the last five years

विगतपञ्चवर्षाणाम् आमूलशास्त्राध्ययनं/ सर्जनात्मकलेखनं/ उद्यमिताम्/ उद्योगप्राप्ति-सामर्थ्यम्/ कौशलविकासम्/ अन्तश्शास्त्रीयं/ देशजज्ञानप्रणालीं च लक्ष्यीकृत्य प्रवर्तितानां पाठ्यपत्राणां प्रतिशतं मध्यमानस्य मानम्।

Answer: 11.54

1.1.3.1 Number of courses having focus on employability/ entrepreneurship/ skill development year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु उद्यमिताम्/ उद्योगप्राप्ति-सामर्थ्यं/ कौशलविकासं च लक्ष्यीकृत्य प्रवर्तितानां पाठ्यपत्राणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
177	143	143	143	143

1.1.3.2 Number of courses in all Programmes year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वेषु कार्यक्रमेषु सम्मिलितपाठ्यपत्राणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
1335	1287	1287	1287	1287

File Description	Document
Programme/ Curriculum/ Syllabus of the courses	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Minutes of the Boards of Studies/ Academic Council meetings with approvals for these courses	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Details of courses having focus on employability/ entrepreneurship/ Indigenous knowledge (Data Template)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

1.1.4 All Syllabi related to Sanskrit/Shastra subjects are available through Sanskrit medium.

सर्वे संस्कृतसम्बद्धाः शास्त्रसम्बद्धाः च पाठ्यांशाः संस्कृतमाध्यमेन उपलभ्यन्ते।

Answer:

1.1.4 QLM सर्वाणिसंस्कृतसम्बद्धानि शास्त्रसम्बद्धानि च पाठ्यविवरणानिसंस्कृतमाध्यमेन उपलभ्यन्ते।। संस्कृतेनिर्मितानांस्नातक-स्नातकोत्तरपाठ्यविवरणानांविवरणंदेयम्। पाठ्यक्रमाणांसम्पूर्णासङ्ख्या, पाठ्यक्रमानुसारेण, संस्कृतरूपान्तरेणसमुपलभ्यमानाः पाठ्यक्रमाः। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्यद्वाविंशतिविभागषुशास्त्रसम्बद्धविषयाः संस्कृतभाषामाध्यमेनपाठ्यन्ते। विश्वविद्यालयः सर्वेषां कृते सौकर्येण सरलमानकसंस्कृतेन शास्त्रीयविषयान् आधुनिकज्ञानविज्ञानविषयान् च प्रसारयति।

- पाठ्यक्रमनिर्माणेविविधस्तरेन समीक्षणं विधाय २२ विभागेषु ०५ संकायेषु १३०५ पाठ्यक्रमाः १७७ कार्यक्रमाः संचालिताः सन्ति। पाठ्यक्रमेषु च बहुविषयकाः अन्तर्विषयकाश्च पाठ्यक्रमाः कार्यक्रमाः शास्त्रि-आचार्य-विद्यावारिधि विद्यावाचस्पति-डिप्लोमा प्रमाणपत्र-सेतुकार्यक्रमाः निबद्धाः सन्ति।
- एतेषांपाठ्यविवराणि संस्कृतभाषयाम् उपलब्धानि सन्ति। परीक्षाऽपिसंस्कृतभाषयासञ्जायते। संस्कृतभाषायांनिर्मितास्सन्ति। प्रचाल्यमानेषु पाठ्यक्रमेषु सर्वे संस्कृतसम्बद्धाः शास्त्रसम्बद्धाः पाठ्यक्रमाः सस्कृतमाध्यमेन प्रकाशिताश्च सन्ति।
- शास्त्रिपाठ्यक्रमः- अयं च स्नातकस्तरीयः त्रिवषीयः पाठ्यक्रमः अत्र षट् सत्राद्धर्वानि सन्ति। त्रयास्त्रिंशत् विषयेषु शास्त्रिपाठ्यक्रमः संचाल्यतेप्रतिसत्रे कवर्गीयो मुख्यः विषयः संस्कृतमाध्यमेनैव पाठ्यते।

निम्नलिखितेषु कवर्गान्तर्गतैकस्य विषयस्य ग्रहणमनिवार्यम्

१. ऋग्वेदः, २. शुक्लयजुर्वेदः (माध्यन्दिनशाखीयः), 3. कृष्ण-यजुर्वेदः (तैत्तरीयशाखीयः), 4. सामवेदः, ५ अथर्ववेदः (शौनकशाखीयः), 6 वेदनैरुक्तप्रक्रिया, ७. प्राचीनव्याकरणम्, ८. नव्यव्याकरणम्, ९. साहित्यम्, १० प्राचीनन्यायवैशेषिकम्, ११ नव्यन्यायः , १२ सांख्ययोगम्, १२ पूर्वमीमांसा, १४. वेदान्तः, १५ दर्शनम्, १६ जैनदर्शनम्, १७ बौद्धदर्शनम्, १८. तुलनात्मकदर्शनम्, १९ थेरवादः (स्थविरवादः), २०. आगमः, २१ योगतन्त्रम्, २२. धर्मशास्त्रम्, २२ पौरोहित्यम्, २४. पुराणेतिहासः, २५. गणितम्, २५. सिद्धान्तज्यौतिषम्, २७ फलितज्यौतिषम, २८ प्राकृतम् एवं जैनागमः, २९ प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रम्, ३० भारतीयविद्यासंस्कृतिः, २१. शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्तः, भाषाविज्ञानम्, ३३. तुलनात्मकधर्मः ।

- प्रतिसत्रार्द्धे कवर्गीयो मुख्यः विषयः संस्कृतमाध्यमेनैव पाठ्यते। प्रतिखण्डे अष्टपत्राणि, ऐच्छिकेषुअतिरिक्तविषयेषु च । प्रतिखण्डमेकं पत्रं निर्धारितं विद्यते । प्रत्येकं प्रश्नपत्रस्य पूर्णांकः १०० तत्र २५ अंकानामान्तरिकमूल्यांकानं ७५ अंकानां च वार्षिकी परीक्षा भवति, आहत्य ३६ अंकानां उत्तीर्णतायै अनिवार्या । सर्वत्र च संस्कृतं अनिवार्यं विद्यते । आधुनिकच्छात्राणांकृते च सेतुपाठ्यक्रमाः प्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमाश्च अभिनिविष्टाः सन्ति। सर्वेषां शास्त्रिपाठ्यक्रमाणां संस्कृतभाषायां विवरणं विश्वविद्यालयस्यप्रकाशनविभागतः प्रकाशितमस्ति। यथासमयं विद्यापरिषदा यथोपक्षितं संशोधनमत्र विधीयते।
- आचार्यपाठ्यक्रमः- आचार्यपाठ्यक्रमः तु वर्षद्वयात्मकःवर्तते, तत्र चत्वारि सत्राद्धॉनि सन्ति विश्वविद्यालये ३१ विषयेषु इयं परीक्षा संस्कृतेन भवति। प्रतिसत्रार्द्धे चत्वारि पत्राणि सन्ति। तत्र सर्वेषु संस्कृतभाषायाः अनिवार्यता विद्यते।
- शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमः- अयं पाठ्यक्रमः द्विवर्षीयः प्रश्नोत्तरलेखने च हिन्दीसंस्कृतयोरेकतरस्य विकल्पः दत्तः वर्तते। तत्र च एकं संस्कृतशिक्षणमिति शीर्षकोपेतं पत्रमनिवार्यतया विद्यते ।
- कौशलपाठ्यक्रमाः-विश्वविद्यालये दीनदयालउपाध्यायकोशलकेन्द्रपक्षत ज्योतिषवास्तुकर्मकाण्डआन्तरिकसज्जा विषयकाः प्रमाणपत्रीय-डिप्लोमा स्नातकपाठ्यक्रमः (B.VOC, M.VOC) नाम्ना पाठ्यक्रमाः प्रचाल्यन्ते। तत्रापि सरलमानकासंस्कृतेन अध्ययनाध्यापनं विधीयते। तत्र च समाजस्य सामान्यजनाः लाभान्विताः भवन्ति।
- शोधपाठ्यक्रमाः- विश्वविद्यालयस्यसर्वेषुविभागेषुविद्यावारिधि (PHD) कार्यक्रमान्तर्गतेआधुनिकंविषयंसंकलय्यशास्त्रेषु अनुसंधानकार्यंविश्वविद्यालयेनसम्पाद्यते। आधुनिकविषयमतिरिच्यविद्यावारिधेः शोधप्रबन्धाः संस्कृतभाषामाध्यमेनप्रस्तूयन्ते । छात्राणांकृतकार्यस्यप्रगतिविवरणम्गृहीतशोधविषयानुगुणंसंस्कृतमाध्यमेणचोपस्थाप्यते। इयमेवस्थिति : विद्यावाचस्पतिपाठ्यक्रमेपि विद्यते। शोधपाठ्यक्रमेशोधषाण्मासिकप्रशिक्षणपाठ्यक्रमेमुख्यत्वेनप्रशिक्षकाः संस्कृतमाध्यमेनशोधछात्रान्प्रशिक्षयन्ति। तथाच तेषांपरीक्षायाः प्रश्नपत्राण्यपिसंस्कृतभाषायांभवन्ति। शोधपाठ्यक्रमेच त्रैमासिकं यद्प्रगतिविवरणंसमर्प्यतेतदपिसंस्कृतभाषायामेवविधीयते।
- ऑनलाइन पाठ्यक्रमाः- विश्वविद्यालयद्वारा दशसु विषयेषु ऑनलाइनमाध्यमेन त्रैमासिकः, षाण्मासिकाः वार्षिकाश्च पाठ्यक्रमाः सरलमानकसंस्कृतशिक्षणम् कर्मकाण्डम् वास्तु ज्योतिषम्योगः दर्शनम् वेदान्त प्रभृतयः दशविषयाः स्वीकृताः सन्ति यत्र ३० कार्यक्रमाः

प्रचलिताः वर्तन्ते येन ८०० छात्राः लाभन्विताः सन्ति। अत्रापि सरलमानकसंस्कृत्सयैव प्रयोगः क्रियते ।

- विश्वविद्यालये अन्येऽपि बहवः पाठ्यक्रमाः संचाल्यन्ते यत्र संस्कृतस्य अनिवार्यता अस्ति। तत्र ग्रन्थालयसूचनाविज्ञानम् संगीतादिविषयाणां पाठ्यक्रमः कल्पितो विद्यते। विश्वविद्यालयेसरलमानकसंस्कृतसम्बद्धाः अनेकेखलुकार्यक्रमाः क्रियन्ते। तेषांसर्वेषांकार्यक्रमाणांउपयोगित्वंशास्त्रपठनपाठनेदरीदृश्यन्ते। यथावाक्सभा, शास्त्रार्थसभा, वाग्वर्द्धिनीसभा, एकलभाषणम्, श्लोकान्त्याक्षरी, सूत्रान्त्याक्षरी समस्यापपूर्तिप्रभृतयः सरलमानकसंस्कृतेन आयोज्यन्ते।

एते शैक्षणिकगतिविधयः संस्कृतभाषामाध्यमेनसम्पाद्यन्ते। संस्कृतभाषामाध्यमेनसंचाल्यन्ते। शास्त्राधिगमायसंस्कृतभाषायांप्रवीणतायैसंस्कृतविश्वविद्यालयस्यविभिन्नेषुविभागेषुसंस्कृतभाषाप्रशिक्षण संस्कृतभाषामाध्यमेनसंचाल्यन्ते। संस्कृतपाठ्यक्रमाणांसर्वतोभवेनअवगमनायपाठ्यक्रमेउपनिबद्धानां सूक्तानां सूक्तीनाञ्चपरिसरेप्रकाशनं ध्वनिमाध्यमेनछात्राणां कृते श्रवणमननव्यवस्थाचकृताविद्यते । पाठ्यक्रमविषयाणांसहजतयासरलतयावबोधनायचअन्तर्जालमाध्यमेनसंस्कृतभाषायांविविधाः प्रकल्पाः शास्त्रपौठि -ज्ञानचर्चा- ज्ञानवैभवसमुल्लासप्रभृतयः संस्कृतभाषामाध्यमेनसमायोजिताः वर्तन्त। पाठ्यक्रमाणांप्रकाशनंमुद्रणंचविश्वविद्यालयतः यथावसरंक्रियते । इदानीन्तनेसमयेसंशोधितसंस्करणंप्रकाशनविभागतः प्रकाशितंभवति। सर्वमपि प्रकाशितं पाठ्यविवरणं निदर्शिकारूपेण विश्वविद्यालयस्य अन्तर्जाले समुपलब्धमस्ति ।

File Description	Document
Provide UG and PG Syllabus prepared in Sanskrit	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.1.4
Provide link of the University website	View Document (https://www.ssvv.ac.in/syllabus)

1.2 Academic Flexibility

1.2.1 Whether the University has designed and offered any Innovative Courses/ Courses in emerging area/ Sanskrit based courses including scientific and technical literature leading to both traditional and modern degrees (e.g. Shastri, B.Sc. etc) with combination of yoga/ Ancient and Modern Mathematics/ Economics/ Management/ Law/ Computer Science/ Theoretical Ayurveda/ Krishi-parashara/ Vrikshayurveda etc. If yes give details.

विगतेभ्यः पञ्चभ्यः वर्षेभ्यः प्रवर्तितेषु सर्वेषु विविधायामवत्सु पाठ्यपत्रेषु (वैज्ञानिक-प्रौद्योगिक-साहित्यसमाश्रयेण शास्त्री/ बीएस्.सी-प्रभृति पारम्परिकाधुनिकोपाधिनाम्ना योगशास्त्रस्य प्राचीन-आधुनिकगणितयोः/ अर्थशास्त्रस्य/ प्रबन्धनशास्त्रस्य/ विधिशास्त्रस्य/ सङ्गणकविज्ञानस्य/ आयुर्वेदसिद्धान्तस्य (दर्शनस्य)/ कृषिपाराशरस्य/ वृक्षायुर्वेदस्य च सङ्घटनेन समारब्धानि नवीनपाठ्यपत्राणि तथा उदयमानविषयकपाठ्यपत्राणि/ संस्कृताश्रितपाठ्यपत्राणि) अभिनवपाठ्यपत्राणि।

Answer:

संस्थया प्रस्तुतेषु सर्वेषु विविधायामवस्तु पाठ्यक्रमेषु (वैज्ञानिक-प्रौद्योगिक-साहित्यसमाश्रयेण शास्त्री / बी. एस्.सी-प्रभृतिपारम्परिकाधुनिकोपाधिनाम्ना योगशास्त्रस्य प्राचीन-आधुनिकगणितयोः / अर्थशास्त्रस्य / प्रबन्धनशास्त्रस्य / विधिशास्त्रस्य / सङ्गणकीयविज्ञानस्य / आयुर्वेदसिद्धान्तस्य (दर्शनस्य)/ कृषिपाराशरस्य / वृक्षायुर्वेदस्य च सङ्घटनेन समारब्धाः नवीनपाठ्यक्रमाः तथा उदयमानविषयकपाठ्यक्रमाः / संस्कृताश्रितपाठ्यक्रमाः) अभिनवपाठ्यक्रमाः। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये सर्वेषु स्नातकस्तरीयेषु स्नातकोत्तरीयस्तरेषु च प्राचीनशास्त्रीयविषयैः सह आधुनिकविषयाणामपि सन्निवेशः कृतः विद्यते। तत्र भागद्वयंमुख्यतया विद्यते। एकत्र तु स्वतंत्रतया अर्वाचीनविषयाः मुख्यरूपेण स्वतंत्रविषयरूपेण सम्बद्धः पुनश्च केचन विषयाः ऐच्छिकताया समाविष्टाः । विशिष्य च संस्कृतशास्त्रीयग्रन्थेषु अन्तर्विषयिणीं पद्धतिमनुसृत्य आधुनिक विषयाणां समावेशः विद्यते ।

- शास्त्रिस्तरे वेदवेदांसंकायान्तर्गते ज्योतिषविषकपाठ्यक्रमे खगोलीयविषयाणामध्ययनाय अनुसन्धानाय च आधुनिकयन्त्रालयः अर्वाचीनपद्धत्या छात्रान् प्रेरयति तथैव प्रस्तरवेधशालायां एकादशयन्त्राणि वैज्ञनिकीं पद्धतिं सम्पोषयति। शास्त्रिप्रथमवर्षे सिद्धान्तज्यौतिषविषये चतुर्थप्रश्नपत्रे गोलपरिभाषा निर्धारिता विद्यते, द्वितीयवर्षे च पंचमपत्रे चापीयत्रिकोणमितिः प्राचीनाधुनिकगणितयो समन्वयं द्योतयति। ज्योतिषविषयस्य पाठ्यक्रमे सिद्धान्तशिरोमणौ आकर्षणसिद्धान्तःप्रतिपादितः वर्तते तथैव आर्यभटीये भूभ्रमणसिद्धान्तः वैज्ञानिकरीत्या संकेतितः अस्ति यस्य निवेशः आचार्यकक्षायाः शास्त्रिकक्षायाश्च पाठ्यक्रमे वरीवर्ति ।
- गृहविज्ञानम्, वनस्पतिविज्ञानम् प्रभृतयः विषयाः ज्योतिषविषयस्य आचार्यकक्षायाः पाठ्यक्रमे निर्धारिते बृहत्संहिताग्रंथे वर्तते। वास्तुशास्त्रे प्राचीननियमानुसारेण प्रौद्योगिकदृष्ट्या गृहस्य निमार्णविषये सर्वे पक्षाः बृहत्संहितायाम्, बृहद्वास्तुमालायां समरांगणसूत्रधारे च प्रतिपादितास्सन्ति यस्याध्ययनं आचार्यस्तरे विधीयते । शास्त्रिप्रथमवर्षे निर्धारिते अनिवार्यपाठ्यक्रमे कुमारसम्भवे अभिज्ञानशाकुन्तले च पर्यावरणसम्बन्धिनो विषयाः प्राकृतिकचिन्तनसामग्रयश्च गुम्फिताः सन्ति। वराहमिहिररचिता बृहत्संहिता पर्यावरण-धातु- जीवविज्ञाननां कोषरूपा विद्यते।
- शास्त्रिस्तरे आचार्यस्तरे च सांख्ययोगपाठ्यक्रमे तुलनात्मकदर्शने च योगसूत्रम् सैद्धान्तिकतया प्रायोगिकदृष्ट्या च पाठ्यते । योगविज्ञानस्य कृते श्रीमद्भगवद्गीता ग्रन्थः अपि पाठ्यक्रमे निर्धारिता वर्तते यत्र भक्तिकर्मज्ञानयोगानां अध्यापनं छात्राणां कृते विधीयते । योगपाठ्यक्रमः ऑनलाइन केन्द्र पक्षतः योगविषक डिप्लोमा प्रदीयते।
- ज्योतिषीयपाठ्यक्रमे लीलावती-बीजगणित-रेखागणित-ज्यामिति-त्रिकोणमिति-भाभ्रमलघुरिक्थविषयाणां अध्ययनं विधीयते तत्र आधुनिकप्राचीनगणितयोः समन्वयः पाठ्यक्रमे वर्तते। पाठ्यक्रमे निर्धारितग्रन्थानुसारं सूर्यसिद्धान्तदृशा ग्रहगणितं विधाय पंचागमपि विश्वविद्यालयः प्रकाशयति गणितपद्धतिं च छात्रान् अवबोधयति । अवकलन-समाकलन-गतिविज्ञान-भूभ्रमण-दीर्घवृत्तप्रभृतयः विषयाः ज्यातिषीयपाठ्यक्रमे किं च स्वतन्त्रतया गणितविषयपाठ्यक्रमेपि निर्धारितास्सन्ति ।
- वनस्पतिविज्ञानपाठ्यक्रमे-वृक्षवनस्पतिविषयानां निवेशः कृतः विद्यते । बृहत्संहितायाम् दकार्गलाध्यायः, वृक्षायुर्वेदाध्यायः, पवनपरीक्षा, सद्योवृष्टिलक्षणमिति विषयाः पाठ्यक्रमे अनिवार्यतया विद्यन्त एव तथैव साहित्यपाठ्यक्रमे शास्त्रिद्वितीयवर्षे कुमारसम्भवम् मेघदूतं च पर्यावरणविषयान् सूचयतः।
- श्रीमद्भगवद्गीता पाठ्यक्रमे बहुषु स्थलेषु निर्धारिता वर्तते। तत्र पाठ्यक्रमे निर्धारिते वास्तुशास्त्रे प्रबन्धनशास्त्रस्य जीवनदर्शनस्य च अवधारणा विद्यते। समरांगणसूत्रधारे बृहत्संहितायां च नगरप्रबन्धनम्, देवालयप्रबन्धनम् इत्यादयः विषयाः समासीकृतास्सन्ति । स च ग्रन्थः ज्योतिषस्य पाठ्यक्रमे निर्धारितः विद्यते ।
- प्राचीनराजशास्त्र - अर्थशास्त्र पाठ्यक्रमे कौटलीयार्थशास्त्रम, शुक्रनीतिः, दण्डनीतिः, कामन्दकनीतिः इति ग्रन्थाः विधिविषये प्रबोधयन्ति । पुराणपाठ्यक्रमे वाल्मीकिरामायणम् महाभारतं च एतद्विषये महत्त्वपूर्णं विद्यते । धर्मशास्त्रे याज्ञवल्वयस्मृतेः व्यवहारमयूखे मनुस्मृतो तुलनात्मकधर्मदर्शने च पाठ्यक्रमे अर्थशास्त्रविधिशास्त्रदीनां निवेशः वर्तते।
- ज्योतिषपाठ्यक्रमे आचार्ये बृहत्संहितायां आयुर्वेदसिद्धांताः कृषिपाराशरस्य विषयाश्च समाहिताः सन्ति। तत्र वृक्षायुर्वेदाध्यायः, सस्यलक्षणाध्यायः, दकार्गलाध्यायश्च आयुर्वेदविषयकं पक्षं परिपोषयन्ति । वास्तुशास्त्रे कीदृग्भूमौ कया रीत्या कृषिकर्मकर्तव्यमिति धिया नियमाः बृहद्वास्तुमालायां वास्तुरत्नाकरे च आचार्यस्तरे पाठ्यक्रमे निवेशिताः सन्ति। शास्त्रिस्तरे पाठ्यक्रमे निर्धारिता भास्करप्रणीता सिद्धान्तशिरोमणिः छात्रान् खगोलीयं गणितं भौतिकं रासायनिकञ्च विज्ञानं बोधयति । होरास्कन्धे च चिकित्सा-मनोविज्ञानपक्षाणामालम्बनं पाठ्यक्रमे कृतं विद्यते। वैदिकविषयाणां पाठ्यक्रमे च संहितादिग्रन्थेषु मूलरूपेण वैदिकविज्ञानं बोध्यते तथैव आरण्यकगृह्यसूत्रादिग्रन्थेषु मानवव्यवहारशास्त्रमभिलक्ष्य सर्वेऽपि विषयाः सन्निविष्टाः सन्ति।

- व्याकरणविषये भाषाविषयकाः सिद्धान्ताः पाठ्यन्ते तत्र भाषाविज्ञानस्य निवेशः अपि कृतः वर्तते। अनुवादपद्धत्या च विविधानां भाषाणां वैज्ञानिकपक्षाणां स्परूपविमर्शनं विधाय अनुवादादिषु प्रकल्पेषु छात्राणां प्रतिभायाः दृढीकरणं पाठ्यक्रमेण विधीयते। कोश-निरूक्तादिमाध्यमेन आधुनिकभाषाविज्ञानेन संगणकेन च संस्कृतभाषायाः कथं प्रायोगिकदृष्ट्या समन्वयः भवेदित्यपि पाठ्यचर्यायाः अनिवार्यविषयाः सन्ति । तत्र अष्टाध्यायी-अमरकोष-निरुक्तग्रन्थानां संगणकीयदृष्ट्या एव गणितीयरीत्या अध्यापनं विधीयते ।
- आधुनिकोपाधिवत् ग्रन्थालय-पत्रकारिता-राजशास्त्र-अर्थशास्त्रप्रभृतीनां स्वतंत्रतया पाठ्यक्रमानां निवेशोस्ति । दीनदयालउपाध्यायकौशलकेन्द्रपक्षतः B.VOC, M.VOC प्रभृतया पाठ्यक्रमा सन्ति।
- शिक्षाशास्त्रिविभागद्वारा B.ed पाठ्यक्रमाः, ग्रन्थालयसूचनाविज्ञानविभागतः B.Lib.M.Lib, पत्रकारिताप्रभृतयः पाठ्यक्रमाः प्रचलिताः सन्ति। साहित्यसंस्कृतिसंकायतश्च संगीतडिप्लोमा उपाधयः प्रदीयन्ते।
- ऑनलाइनपाठ्यक्रमाः- दशसु विषयेषु ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रद्वारा त्रैमासिकाः, षाण्मासिकाः वार्षिकाश्च पाठ्यक्रमाः यथा सरलमानसंस्कृतशिक्षणम्, कर्मकाण्डः, वास्तु, ज्योतिषम्, योगः, दर्शनम्, वेदान्तः इत्येतेषु दशविषयाः स्वीकृताः सन्ति यत्र ३० कार्यक्रमाः सरलमानकसंस्कृतेन प्रचलिताः वर्तन्ते येन ८०० छात्राः लाभन्विताःसन्ति ।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1
Minutes of relevant Academic Council/BOS meeting(अध्ययनमण्डलस्य/ विद्वत्परिषदः उपवेशनकार्यवृत्तम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/c)

1.2.2 Percentage of Programmes in which Choice Based Credit System (CBCS)/ elective course system has been implemented (Preceeding academic year data)

विकल्पाश्रितश्रेयोऽङ्कप्रणाल्या/ ऐच्छिकपाठ्यपत्रप्रणाल्या प्रवर्तितानां पाठ्यक्रमाणां प्रतिशतता। (प्रगतवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 100

1.2.2.1 Number of Programmes in which CBCS/ Elective course system implemented.

विकल्पाश्रितश्रेयोऽङ्कप्रणाल्या/ ऐच्छिकपाठ्यपत्रप्रणाल्या प्रवर्तितानां पाठ्यक्रमाणां सङ्ख्या।

Answer: 177

File Description	Document

Institutional data (Data Template)(सांस्थानिकदत्तांशः देयः (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.

1.2.3 University provides the flexibility of bringing together the conventional face-to-face mode, MOOCs, online education and allow students to choose and combine the courses they are interested in. Provide details.

विश्वविद्यालयेन प्रत्यक्षशिक्षणविधायाः सामूहिकमुक्तान्तर्जालपाठ्यक्रमस्य (MOOCs) अतितन्त्रीयशिक्षाणां च परस्परसमन्वयनाय नमनीयता प्रकल्पिता, येन स्वरुचिपूर्णानां पाठ्यक्रमाणां चयने संयोजने च छात्राः अनुमताः। क्रियान्वयनविवरणं देयम्।

Answer:

1.2.3 QLM

संस्थयाप्रत्यक्षशिक्षणविधेः सामूहिकमुक्तान्तर्जाल-पाठ्यक्रमस्य अधितन्त्रिशिक्षाणां च परस्परसमन्वयनायनमनीयताप्रकल्पिता, तेनस्वरुचिपूर्णानां पाठ्यक्रमाणां चयने संयोजने चच्छात्राः अनुमताः । क्रियान्वयनविवरणं देयम्। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये अन्तर्जालाधारितदूरस्थशिक्षणस्यविधिः अनुष्ठितोविद्यते । अस्यखलुकार्यक्रमस्यनिर्मितिरेवअल्पसाधनसत्वेविविधसंस्थानेभ्यः छात्राः अध्यापकाश्वविविधक्षेत्रीयज्ञानवन्तः भवेयुरितिधिया कृतास्ति ।

पारम्परिकेखल्वस्मिन्विश्वविद्यालयेप्रस्तुताधुनिकविधिमादायनैकधाः कार्यक्रमाः समायोजिताः वर्तन्ते । समग्रेखलुकोरोनाकालेप्रत्यक्षविधिनाधनाध्यापनपिधानेनछात्राध्यापकेषुविद्याप्रसारणव्यवस्थाविगलिताज सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालद्वारा अन्तर्जालमाध्यममाश्रित्यविविधविभागीयपाठ्यक्रमेषुसंस्थापितानांपाठ्यग्रन्थान विविधैः अध्यापकैः अध्ययनाध्यापनंसतर्कंकृतंविद्यते । Facebook, Youtube, Whatsapp, google classroom समूहप्रभृतिभिः देशवैदेशिकानांशास्त्रपिपासूनांकृतेशास्त्रज्ञानप्रचारः कृतोविद्यते ।

विश्वविद्यालयस्याधिकृतं ऑनलाईनपटलम्

https://www.youtube.com/@ssvvofficial8051

2000 अध्येतारः सम्पृक्ताः (368 पाठ्यांशाः)

ऑनलाईनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रतपक्षतः ऑनलाईनपटलम् (30 कार्यक्रमाः)

https://www.youtube.com/@OSTCSSVV

100 अध्येतारः सम्पृक्ताः, 788 पंजीकृताः (206 पाठ्यांशाः)

एतेषांसर्वेषांपाठ्यांशानांपुनः दर्शनार्थसंरक्षणार्थञ्चविश्वविद्यालयस्य आधिकारिकं Youtube तन्त्रमपिनिर्मितर्मास्त । Moocसदृशमेव अन्तर्जालाधारितेपाठ्यक्रमेसम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयेनशास्त्रप्रचारप्रसारायअन्यसंस्थानस्य छात्राणां ज्ञानविज्ञानविवर्धनाय अनेकेप्रकल्पाः साफल्येनसंचालिताः सन्ति ।

- शास्त्रपौढ़िः - अस्मिन् प्रकल्पे सरलमानकमाध्यमेन अन्तर्जालद्वारा शास्त्रीयविषयाः पाठ्यन्ते। तत्र ज्योतिष-व्याकरण-न्याय-वेद-वेदान्त-पालिप्रभृतयः विषयाः प्रमुखाः। श्रुतिनिस्स्वनः अस्मिन् प्रकल्पे वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणपूर्वकं स्वरनिर्देशनं छात्रेभ्यो विधीयते। अन्तर्जालप्रकल्पेवेदेषुविशेषतः सामवेदस्य मन्त्राणा। आरोहावरोहक्रमेणउच्चारणविधेः पाठः संकल्पितोविद्यते । तत्रपाठद्वयं प्रसिद्धंवर्तते - प्रकृतिपाठः विकृतिपाठश्च । यद्यपिमन्त्रोच्चारणविधेः पाठनपाठनंप्रत्यक्षविधिनाभवति स्म किन्तुप्रथमबारंविश्वविद्यालयोऽयमन्तर्जालमाध्येन सामवेदविषयेपाठनमकरोत् । तत्रसंहितापाठे अष्टविकृतिपाठानां अन्तर्जालमाध्यमेन उच्चारण अवरोहरोहक्रमं पृथककृत्वासुस्पष्टरूपेणवेदपारायणमभवत् ।
- वेदविज्ञानव्याख्यानमाला - अस्मिन् प्रकल्पे वेदविज्ञानयोः समन्वयपूर्वकं विश्वस्तरीयविदुषां व्याख्यानानि सरलमानकमाध्यमेन संकलितानि विद्यन्ते । तत्र ५० व्याख्यानानि अन्तर्जाले

उपलब्धनि सन्ति ।

- विद्धवैभवपरम्परा -अत्र दृश्यश्रव्यमाध्यमेन अन्तर्जालद्वारा विश्वविद्यालयस्य आचार्यपरम्परायाः चित्रांकनं विधीयते।
- काव्यकल्लोलिनी -अस्मिन् अन्तर्जालीये प्रकल्पे छात्राणां सरलमानकमाध्यमेन काव्यकौशलविकासाय अभ्यासः विधीयते। अस्यापि ३० चक्राणि प्रपूरितानि सन्ति ।
- भारतीयज्ञानवैभवसमुल्लासः अस्मिन् प्रकल्पे भारतीयज्ञानपराम्परायाः समन्वयपूर्वकं विश्वस्तरीयविदुषां सरलमानकमाध्यमेन व्याख्यानानि संकलितानि विद्यन्ते । तत्र ३५ व्याख्यानानि अन्तर्जाले संकलितानि सन्ति ।
- कौशलपाठ्यक्रमाः-विश्वविद्यालये दीनदयालउपाध्यायकौशलकेन्द्रपक्षतः ज्योतिषवास्तुकर्मकाण्ड-आन्तरिकसज्जा विषयकाः प्रमाणपत्रीय-डिप्लोमा स्नातकपाठ्यक्रमाः (B.VOC) स्नातकोत्तरपाठ्यक्रमाश्च (M.VOC) नाम्ना पाठ्यक्रमाः प्रचाल्यन्ते। तत्रापि सरलमानकसंस्कृतेन अध्ययनाध्यापनक्रमः विधीयते। तत्र च समाजस्य सामान्यजनाः लाभान्विताः भवन्ति ।
- भारतीयज्ञानपरम्पराव्याख्यानमाला-अस्मिन् प्रकल्पे भारतीयज्ञानपरम्पराकेन्द्रपक्षतः विशिष्टानां विदुषां भारतीयकलाशिल्पस्थापत्यसम्बद्धानि विशिष्टानि व्याख्यानानि अन्तर्जालमाध्यमेन भवन्ति । तत्र च १५ व्याख्यानानि जातानि सन्ति ।
- ऑनलाइनपाठ्यक्रमाः-विश्वविद्यालयद्वारा दशसु विषयेषु ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रद्वारा त्रैमासिकाः, षाण्मासिकाः वार्षिकाश्च पाठ्यक्रमाः यथा सरलमानसंस्कृतशिक्षणम्, कर्मकाण्डः, वास्तु, ज्योतिषम्, योगः, दर्शनम्, वेदान्तप्रभृतयः दशविषयाः स्वीकृताः सन्ति यत्र ३० कार्यक्रमाः सरलमानकसंस्कृतेन प्रचलिताः वर्तन्ते येन ६०० छात्राः लाभन्विताः सन्ति ऑनलाइन बौद्धदर्शन पाठ्यांश-अस्मिन् प्रकल्पे बौद्धदर्शनस्य पालिविषयस्य च शास्त्रीयविषयाणां सरलतयाप्रबोधनं क्रियते। तत्र शताधिकाः पाठ्यंशाः अन्तर्जाले समुपलब्धाः सन्ति ।
- अन्तर्जालमाध्यमेनसर्वत्र संस्कृतसर्वेषांमुखसंस्कृतम्, ग्रामे-2 नागरे-2, संस्कृतवाणीप्रसरेदितिधिया संस्कृतस्य भाषाशिक्षणप्रकल्पः विश्वविद्यालयीयाध्यापकैः सञ्चालितः । प्रकल्पेऽस्मिन् भाषासंभाषणभ्यासः प्रमुखः आसीत्गोणतयाव्याकरणादिनियमानांसंयोजन अपिअध्यापकैरकारि ।
- ज्ञानचर्चासामूहिकअन्तर्जालप्रकाल्पद्वारा शास्त्रेषु विद्यमानानां प्राचीनज्ञानवैभवानां आधुनिकज्ञानद्वाराप्रसारणं विहितम्। यथा-भगवद्गीतायाः दार्शनिकीदृष्टिः नवधाभक्तिविमर्शः श्रीमद्भगवतपरिचर्चा, रामचरिताश्रितोद्बोधनप्रभृतयः प्रकल्पाः अनुष्ठिताः ।
- ऑनलाइन बौद्धदर्शनपालिपाठ्यांशः-अस्मिन् प्रकल्पे बौद्धदर्शनस्य पालिविषयस्य च शास्त्रीयविषयाणां आचार्यरमेशप्रसादद्वारा सरलतयाप्रबोधनं क्रियते। तत्र शताधिकाः पाठ्यंशाः अन्तर्जाल समुपलब्धाः सन्ति ।
- MOOCSपक्षतः बृहज्जातकम् इति ग्रन्थस्याध्ययनं विश्वविद्यालयस्याध्यापकैः विहितं विद्यते ।
- e pg Pathshalaaपक्षतश्च सिद्धान्तज्योतिषस्य विषयाः पाठितारसन्ति । एतदतिरिच्यापि राष्ट्रीयशिक्षानीतिमादायविश्वविद्यालयस्यअनेकेषांपाठ्यक्रमाणांविवर्धनायबहुविधानि अन्तर्जालीयानिव्याख्यानानिअभवन्। सम्प्रतिवैयक्तिरूपेणविश्वविद्यालयेअधीयानाछात्राः अध्यापनरताश्चअध्यापकाश्च MOOC प्रकल्पेनसंपृक्ताश्च सन्ति, विश्वविद्यालयस्तरेअतितन्त्रीयशिक्षणप्रकल्पानांपरस्परसमन्वयनायविश्वविद्यालयः यतमानः विद्यते। विश्वविद्यालय द्वारा अधिकृतमाध्यमेन ऑनलाईनप्रकल्पानामभिनिवेशः कृतः । पाठ्यप्रक्रियायामपि PPT, Projector, Slide इत्येतेषां आधुनिकानांयन्त्राणां अनुप्रयोगः छात्रौअध्यापकैश्च क्रियते ।

सम्पृक्ताः Online epgpathshala Links

https://epgp.inflibnet.ac.in/Home/ViewSubject?catid=GMSccLsoP6L0/bFncl0sTA

e-PGPathshala (inflibnet.ac.in)

https://ugcmoocs.inflibnet.ac.in/index.php/courses/view ug/371

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/a

Provide Link to MOOCs, online Platform(सामूहिकमुक्तान्तर्जालपाठ्यक्रमस्य अन्तर्जालानुबन्धः)	View Document (https://www.youtube.com/@ss www.youtube.com/@OSTCSSVV)

1.3 Curriculum Enrichment

1.3.1 Institution integrates cross cutting issues as reflected in Sanskrit literature relevant to Gender, Environment and Sustainability, Human Values and Professional Ethics and traditional system of shastric learning into the Curriculum.

संस्था संस्कृतसाहित्ये शास्त्रपरम्परायां च प्रतिफलितान् स्त्रीपुरुष-पर्यावरण-स्थिरता-मानवीयमूल्य-वृत्तिनीति-पारम्परिकशास्त्राधिगमप्रणालीविषयकान् सर्वत्रानुस्यूतांशान् पाठ्यचर्यायां समन्वयति।

Answer:

1.3.1 QLM

संस्था, संस्कृतसाहित्ये शास्त्रपरम्परायां च प्रतिफलितान् स्त्रीपुरुष-पर्यावरण- स्थिरता-मानवीयमूल्य-वृत्तिनीति-पारम्परिकशास्त्राधिगम-प्रणालीसहितसमसामयिक समस्याविषयकान् सर्वत्रानुस्यूतांशान् पाठ्यचर्यायां समन्वयति। विश्वविद्यालये शास्त्रीयपाठ्यक्रमेषु विविधस्थलेषु स्त्रीपुरुष-स्थिरता-मानवीयमूल्य-वृत्तिनीतिविषयकाः अंशाः निहितास्सन्ति । संस्कृतशास्त्रीयग्रन्थेषु च अन्तर्विषयिणीं पद्धतिमनुसृत्य आधुनिकविषयाणां समावेशः विद्यते । यथा विकल्पीयविषयेषु बहवः एतत्सम्पृक्ताः विषयाः छात्रेभ्यः प्रदत्ताः सन्ति । किंच पाराम्परिकपाठ्यक्रमेपि सर्वविधानां पक्षाणां निवेशः भवति ।

- पाठ्यचर्यायां बहुषु स्थलेषु स्त्रीपुरुषसंतुलनविषयकाः पक्षाः निर्धारितास्सन्ति । यथा ऋग्वेदविषयकपाठ्यक्रमे शास्त्रिप्रथमवर्षे चतुर्थप्रश्नपत्रे ऋग्वेदसंहितायाः निर्धारिते पाठ्यांशे देवीसूक्तं विद्यते यत्र स्त्रीशक्तेः दिव्यंस्वरूपं वर्णितमस्ति । तथैव पुराणेतिहासविषयकपाठ्यक्रमे शास्त्रिप्रयमवर्षे पंचमप्रश्नपत्रे दुर्गासप्तशती निर्धारितास्ति । तत्रापि देव्याः व्यंजकत्वेन स्त्रीमाहात्म्यं विनिर्दिष्टमस्ति । ऋग्वेदसंहितायाः निर्धारित पाठ्यांशे यमयमीसंवादः, अभिज्ञानशाकुन्तले स्त्रियाः पुरुषस्य च कृते व्यवहारनियमाः प्रतिपादितास्सन्ति । शुक्लयजुर्वेदस्य पाठ्यक्रमे पुरुषसूक्तम्, पर्मशास्त्रपाठ्यक्रमे आचार्यद्धितीयवर्षे प्रथमपत्रे पुरुषार्थचिन्तामणिग्रन्थे मनुस्मृतौ च स्त्रीपुरुषयोः कर्तव्याकर्तव्यविवेकः प्रतिपादितोस्ति । एवमेव पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे वाल्मीकिरामायणं महाभारतं च निर्धारितं विद्यते यत्र स्त्रीपुरुषसम्बद्धाः विषयाः पाठ्यक्रमे अभिनिविष्टास्सन्ति । सांख्यदर्शने च प्रकृतिपुरुषयोः समन्वयेन स्त्रीपुरुषसम्बन्धः विज्ञाप्यत एव ।
- पाठ्यक्रमे सर्वत्र पर्यावरणचेतनाविषयकाः पक्षाः संपृक्तास्सन्ति । यथा शास्त्रिप्रथमवर्षे अनिवार्यतया प्रथमपत्रे अभिज्ञानशाकुंतलम् निहितमस्ति तत्र मंगलपद्यमारभ्य भरतवाक्यपर्यन्तं मानवप्रकृत्योः सम्बन्धः वैज्ञानिकतया प्रतिपादितः विद्यते । ज्योतिषविषयकपाठ्यक्रमे फलितज्योतिषे तु आचार्यप्रथमवर्षे तृतीयचतुर्थपत्रे बृहत्संहिता विद्यते यत्र भूगर्भ-जीव-धातु-रसायनादिविषयाणां चर्चा वृक्षायुर्वेद-वास्तुशास्त्रसम्बद्धे कृषिपाराशरग्रन्थे पर्यावरणविषयाः स्पष्टतया प्रतिपादितास्सन्ति । एवमेव पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे वाल्मीकिरामायणं महाभारतं च नियतं वर्तते यत्र रामायणे अयोध्याकाण्डे महाभारते वनपर्वणि पर्यावरणविषयाः पाठ्यांशरूपेण समाहितास्सन्ति । शास्त्रिस्तरे फलिज्यौतिषे सिद्धान्तज्यौतिषे च निर्धारिते सूर्यसिद्धान्ते सिद्धान्तशिरोमणौ च ब्रह्माण्डस्य भौगोलिकं स्वरूपं पाठ्यांशे निहितमस्ति। न केवलं स्त्रीपुरुषयोः अपितु महाभारते समागतानां बृहन्नलाशिखण्डीप्रभृतिचरित्राणां पाठ्यक्रमे निवेशेन तृतीयपक्षस्यापि अवबोधने पाठ्यक्रमः समर्थः विद्यते । फलिज्योतिषे आचार्यप्रथमवर्षे द्वितीयपत्रे वास्तुशास्त्रस्य ग्रन्थः बृहद्वास्तुमाला निर्धारितः विद्यते यत्र आवासीयप्रबन्धने कुत्र कस्यां दिशि गृहे आभ्यन्तरं बाह्यं च पर्यावरणं कीदृशं भवेत् ? बृहत्संहिताग्रंथे च केषां वृक्षाणां कथं विन्यासः भवतीति प्रबोधनं छात्रेभ्यो विधीयते । इत्थं सर्वत्र पर्यावरणचेतनाविषयाः पाठ्यक्रमे निहितास्सन्तिः ।
- शास्त्रीयपाठ्यक्रमेषु स्थिरताविषये वेदे- दर्शने- पुराणे -धर्मशास्त्रे नीतिशास्त्रीयपाठ्यक्रमे च विषयाः वर्तन्ते । वेद-धर्मशास्त्र-पौरोहित्य-दर्शन-साहित्यादिविषयेषु पाठ्यांशाः मानवव्यवहारस्थैर्यसम्बद्धा एव । भारतीयविद्यासंस्कृतिपाठ्यक्रमे श्रीमद्भगवद्गीता

मानवजीवने स्थैर्यस्य चर्चां स्थितप्रज्ञरूपेण विदधाति किं च चतुर्वणसमभावं सर्वेषां समदर्शनं च व्यंजयति । धर्मशास्त्रे आचार्यप्रथमवर्षस्य प्रथमपत्रे व्यवहारमयूखे स्थिरतायाः वैशिष्ट्यं प्रतिपादितं विद्यते । योगविषयकपाठ्यक्रमे आचार्यप्रथमवर्षे तृतीयप्रश्नपत्रे योगसूत्रं सभाष्यं पाठ्यांशे सम्पृक्तमस्ति । तत्र च यमनियमादीनां विनियोगेन मानवजीवने व्यवहारे च कथं स्थैर्यं साधनीयमिति कूर्मनाड्यां स्थैर्यमिति ससूत्रं विषयाः निहितास्सन्ति । एवमेव नीतिसम्बद्धाः स्मृतिग्रन्थाः मनुस्मृति-आचारशुद्धिप्रभृतयः पाठ्यंशाः मानव्यवहारे स्थिरतां पोषयन्ति। संस्कृतसाहित्यपाठ्यक्रमे किरातार्जुनीय- शिशुपालवध-अभिज्ञानशाकुन्तल-भर्तृहरिशतकानां निवेशः मानवव्यवहारनीतौ स्थिरतां विकासयति । तत्र वेदान्तविषये शास्त्रिप्रथमवर्षे पंचमपत्रे ईशकेनकठादि -उपनिषदः निर्धारिताः येषां मुख्यमुद्देश्यं मानवस्य स्थैर्यगुणसम्पादनपूर्वकं चारित्रिकमुत्थानमेव । धर्मशास्त्रे आचार्यपाठ्यक्रमे याज्ञवल्क्यस्मृतिः आचार्यपाठ्यक्रमे सामाजिकव्यवहारं बोधयति तथैव पुराणे श्रीमद्भगवद्गीता च वर्णव्यवस्थाविषये, दुर्गासप्तशती भारतीयविद्यासंस्कृतिविषये वेदचयनम् इति पाठ्यांशे विश्वेदेव-पुरूष-शिवसंकल्पसूक्तानां माध्यमेन सामाजिकं प्रबोधनं कृतं विद्यते ।

- भारतीयज्ञानपरम्परायां शास्त्रीयपाठ्यक्रमेषु सर्वत्र मानवीयमूल्यानां समावेशः विद्यते । सर्वेषां शास्त्रीयविषयाणां मुख्यं लक्ष्यं मानवीयमूल्यानां परिषोणमेव । तत्र मातृदेवो भव, पितृदेवो भव, आचार्यदेवो भव, वसुधैवकुटुम्बकम् प्रभृतयः विषयाः वैदिकपाठ्यक्रमे सन्निविष्टास्सन्ति । नीतिदर्शनम् इतिविषयकः स्वतन्त्रकार्यक्रमोपि संस्थया प्रचाल्यते । धर्मशास्त्रपाठ्यक्रमे मनुस्मृतौ च स्त्रीपुरुषयोः कर्तव्याकर्तव्यविवेकः प्रतिपादितोस्ति। पुराणविषयकपाठ्यक्रमे तु परोपकारविषये यथा वर्णितं तथैव मूलपाठ्यांशरूपेण शास्त्रिस्तरे आर्चायस्तरे च पुराणविषये सन्निहितो विद्यते । आचार्यकक्षायां साहित्यविषये काव्यशाखायां कादम्बरी निर्धारिता यत्र युवनीतिविषयाणामुल्लेखः कृतोस्ति । एवमेव शास्त्रीयपाठ्यक्रमेषु प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रविषयकः स्वतन्त्रतयास्नातक-स्नातकोत्तरोपाधिकार्यक्रमः विद्यते यत्र कौटिलीयार्थशास्त्रम्, कामन्दकीयनीतिसारप्रभृतयः मानवीयमूल्यसम्बद्धाः पाठ्यंशाः सम्बद्धास्सन्ति । पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे वाल्मीकिरामायणं महाभारतं च निर्धारितं विद्यते यत्र च स्वकर्तव्यविषयेदयानीतिविषयाः पाठ्यक्रमे अभिनिविष्टास्सन्ति । धर्मशास्त्रे आचार्यकक्षायां मनुस्मृतौ धर्मलक्षणे सर्वेषां मानवीयमूल्यानामेव परिगणना कृतास्ति । तुलनात्मकधर्मदर्शने सर्वेषां प्राच्यपाश्चात्यधर्मावलम्बिनां अध्ययनं मानवीयमूल्यनीतिं च विकासयति ।

File Description	Document
The list of courses where the above topics are included प्रधानानां पाठ्यपत्राणां सूची यत्र उपर्युक्तविषयाः योजिताः।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1

A description of courses which address Gender, Environment and Sustainability, Human Values and Professional Ethics, traditional system of shastric learning स्त्रीपुम्भिदासंवेदने, पर्यावरणस्य स्थिरतायाः विकासस्य मानवीयमूल्य-वृत्तिनीति-पारम्परिकशास्त्राध	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1

1.3.2 Number of value-added courses imparting transferable and life skills offered during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु प्रचालितानां स्थानान्तरार्हाणां जीवनकौशलप्रदानां मूल्यसंवर्धकानाञ्च पाठ्यपत्राणां सङ्ख्या।

Answer: 25

1.3.2.1 How many new value-added courses are added within the last 5 years

विगतपञ्चवर्षेषु कति मूल्यसंवर्धक-पाठ्यपत्राणि योजितानि?

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
05	05	05	05	05

File Description	Document
List of value added courses (Data Template) combined with 1.3.3 मूल्यसंवर्धकपाठ्यपत्राणां सूची दत्तांशप्रारूपानुगुणं सांस्थानिकदत्तांशः 1.3.3 बिन्दुना युक्ता।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030

Brochure or any other document relating to value added courses पञ्चदशतः विंशतिहोरापर्यन्तं ततोऽधिकं वा प्रचालितानां मूल्यसंवर्धकपाठ्यपत्राणां नामानि।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030

Other Upload Files	
1	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.3.2_1721738

1.3.3 Average Percentage of students enrolled in the courses under 1.3.2.

1.3.2 बिन्दोः अनुरूपं जीवनकौशलप्रदे मूल्यसंवर्धके च पाठ्यपत्रे प्रविष्टानां छात्राणां प्रतिशतता।

Answer: 3.9

1.3.3.1 Number of students enrolled in value-added courses imparting transferable and life skills offered year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्रचालितानां स्थानान्तरार्हाणां जीवनकौशलप्रदानां मूल्यसंवर्धक-पाठ्यपत्राणां प्रतिवर्षीया सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
71	33	123	34	135

File Description	Document
List of students enrolled (Data Template) combined with 1.3.2 प्रविष्टानां छात्राणां सूची (दत्तांशप्रारूपम्) 1.3.2 बिन्दुना युक्ता।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.3

Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.3

1.3.4 Percentage of students undertaking field projects/ internships/ training programmes/ summer assignments etc. (Preceeding academic year data)

क्षेत्रकार्यपरियोजनासु अन्तःप्रशिक्षणेषु प्रशिक्षणपाठ्यक्रमेषु ग्रीष्मावकाशस्तकार्येषु गृहीतभागानां छात्राणां प्रतिशतता। (प्रगतवर्षस्य)

Answer: 14.16

1.3.4.1 Number of students undertaking field project or internships

क्षेत्रकार्यपरियोजनासु ग्रीष्मावकाशादिषु कार्याणि कुर्वताम्/ अन्तःप्रशिक्षणं प्राप्नुवतां छात्राणां सङ्ख्या।

Answer: 312

File Description	Document
List of Programmes and number of students undertaking field projects / internships (Data Template) पाठ्यक्रमाणां तथा क्षेत्रकार्यपरियोजनाः विरामकालीनकार्याणि कुर्वताम्/ अन्तःप्रशिक्षणं प्राप्नुवतां छात्राणां सूची (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300€

1.3.5 University Curriculum has units and sub-units of the modern subjects like History, Political Science, Education, Psychology, Economics and statistics etc. have contents from Sanskrit based knowledge and being taught in Sanskrit medium. Modern Sanskrit Literature is also included in the curriculum, Provide details.

इतिहास-अर्थशास्त्र-शिक्षाशास्त्र-मनोविज्ञान-सङ्ख्याशास्त्र-समाजशास्त्र-राज्यशास्त्रेत्याद्याधुनिक-विषयभागोपभागाः अपि संस्कृतमाध्यमेन पाठ्यमानाः सन्ति। आधुनिकसंस्कृतसाहित्यमपि पाठ्यचर्यायामन्तर्भावितम्, विवरणं देयम्।

Answer:

1.3.5 QLM

संस्थापाठ्यचर्यायाम् आधुनिकविषयाणां यथा इतिहासः भौतिकविज्ञानं, गणितीयविज्ञानानि, राजनीतिशास्त्रम्, शिक्षाशास्त्रं, समाजशास्त्रं, मनोविज्ञानं, मानवव्यवहारशास्त्रं, अर्थशास्त्रं, प्रबन्धनशास्त्रं, सङ्गणकीयं विज्ञानम् अनुप्रयोगश्च इत्यादीनाम् अधुनातनरूपेण सह संस्कृतज्ञानपरम्परायाम् एतत्सम्बद्धं यत्किमपि तथ्यं प्राप्यते तेन सह एतेषां भागोपभागरूपेण समावेशः वर्तते। अपि च एते अंशाः संस्कृतगिरा पाठ्यमानाः वर्तन्ते। आधुनिकसंस्कृतसाहित्यस्यापि पाठ्यचर्यायां समावेशःस्यात्।विश्वविद्यालयस्य शास्त्रसम्बद्धपाठ्यक्रमेषु स्वतंत्रतया अर्वाचीनविषयाः समाविष्टाः सन्ति । विशिष्य च संस्कृतशास्त्रीयग्रन्थेषु च अन्तर्विषयिणीं पद्धतिमनुसृत्य आधुनिकविषयाणां समावेशः विद्यते । यथा विकल्पीयविषयेषु विकल्पाः भाषाणामापि विकल्पाः छात्रेभ्यः प्रदत्ताः सन्ति –

- खवर्गीयविषयेषु विज्ञानविषयान्तर्गते तु अनिवार्यतया भौतिकविज्ञानस्य निवेशः शास्त्रिकक्षायां विद्यते तथैव संस्कृतज्ञानपरम्परायां तु न्यायदर्शनस्य शास्त्रिप्रथमवर्षीयपाठ्यक्रमे न्यायसिद्धान्तमंजरीग्रन्थे परमाणोः दार्शनिकं स्वरूपं च वैज्ञानिकतया पाठ्यते । सिद्धान्तज्योतिषे तु शास्त्रिकक्षायां अर्वाचीनं ज्योतिषम् इति पाठ्यांशे खगोलीयभूगोलीयविषयाः छात्रेभ्यः पाठ्यन्ते । ज्योतिषविषयकपाठ्यक्रमे फलितज्योतिषे तु आचार्यप्रथमवर्षे तृतीयचतुर्थपत्रयोः बृहत्संहिता विद्यते यत्र भूगर्भ-जीव-धातु-रसायनादिविषयाणां निवेशः विद्यते । सिद्धान्तज्योतिषेतु यन्त्रनिर्माणप्रविधिः आचार्यपाठ्यक्रमे निर्धारितो विद्यते । न्यायशास्त्रे प्रमाणादीनां पदार्थानां च विवेचनेन भौतिकविज्ञानविषयाणां परमाणुब्रह्माण्डादीनां विश्लेषणं ज्योतिषशास्त्रे च गणितफलितसिद्धान्तपाठ्यक्रमेषु आधुनिकविज्ञानस्य सर्वेषां आविष्काराणां मूलत्वं कथं वैदिकवाङमये निहितमिति पाठ्यचर्यायां सन्निविष्टो विद्यते। ज्योतिषविषयस्य पाठ्यक्रमे सिद्धान्तशिरोमणौ आकर्षणसिद्धान्तः प्रतिपादितः वर्तते तथैव आर्यभटीये भूभ्रमणसिद्धान्तः वैज्ञानिकरीत्या संकेतितः अस्ति यस्य निवेशः आचार्यकक्षायाः शास्त्रिकक्षायाश्च पाठ्यक्रमे वरीवर्ति ।
- गणितविषये तु स्वतन्त्रतया स्नातक-स्नातकोत्तरोपाधिकार्यक्रमः वर्तते यत्र गणितस्य प्राचीनार्वाचीनपक्षाणां निवेशः विद्याते । सिद्धान्तज्योतिषस्य पाठ्क्रमे लीलावती, बीजगणितम्, रेखागणितम्, प्रतिभाबोधकम्, चापीयत्रिकोणमितिः, चलनकलनम्, दीर्घवृत्तलक्षणम्, गोलपरिभाषा, अवकलनम् प्रभृतिग्रन्थाः पाठ्यक्रमे समाविष्टास्सन्ति । शास्त्रिस्तरे फलिज्यौतिषे च सिद्धान्तज्योतिषे सूर्यसिद्धान्ते सिद्धान्तशिरोमणौ च प्राचीनगणितीयरीत्या सर्वेषां विषयाणामध्ययनम् अध्यापनं च क्रियते । यथा भास्करप्रणीता सिद्धान्तशिरोमणिः छात्रान् खगोलीयं गणितं भौतिकं रासायनिकञ्च विज्ञानं बोधयति। पाठ्यक्रमे निर्धारितग्रन्थानुसारं सूर्यसिद्धान्तदृशा ग्रहगणितं विधाय पंचागमपि विश्वविद्यालयः प्रकाशयति गणितपद्धतिं च छात्रानू अवबोधयति । अवकलन-समाकलन-गतिविज्ञान-भूभ्रमण-दीर्घवृत्तप्रभृतयः विषयाः ज्यातिषीयपाठ्यक्रमे किं च स्वतन्त्रतया गणितविषयपाठ्यक्रमेपि निर्धारितास्सन्ति । वेदनेरूक्तप्रक्रियायाम प्रथमपत्रे शुल्बसूत्रे गणितीयनियमाः प्रस्फोटितारसन्ति ।
- खवर्गीयविषयेषु राजनीतिविषयः विकल्पतया शास्त्रिकक्षायां निर्धारितो विद्यते, किं च शास्त्रीयपाठ्यक्रमेषु प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रविषयकः स्वतन्त्रतया स्नातक-स्नातकोत्तरोपाधिकार्यक्रमः विद्यते यत्र कौटिलीयार्थशास्त्रम्, कामन्दकीयनीतिसारप्रभृतयः राजनीतिविज्ञानसम्बद्धाः पाठ्यंशाः सम्बद्धास्सन्ति । पुराणेतिहासपाठ्यक्रमे शास्त्रिद्वितीयवर्षे पंचमपत्रे वाल्मीकिरामायणं महाभारतं च निर्धारितं विद्यते यत्र राजनीतिशास्त्रसम्बद्धाः विषयाः शास्त्रीयदृष्ट्या पाठ्यक्रमे अभिनिविष्टास्सन्ति ।
- तुलनात्मकधर्मदर्शनपाठ्यक्रमे च वैश्विकपरिप्रेक्ष्ये धर्मस्य राजनीतेश्च अध्ययनं क्रियते । राजनीतिविषये नीतिदर्शनम् इति विषयकं पंचमं पाठ्यपत्रं निर्धारितमस्ति । साहित्यविषयकपाठ्यक्रमे च शिशुपालवधम्, शिवराजविजयम्, कादम्बरी प्रभृतयः ग्रन्थाः शास्त्रिस्तरे निर्धारिताः यत्र राजनीतिविषयकं प्रबोधनं विद्यते धर्मशास्त्रपाठ्यांशे च यावलक्यस्मृतिः, पारस्करगृह्यसूत्रम् प्रभृतयः पाठ्यांशाः राजनीतिविषयकदिग्दर्शकाः पक्षाः समाविष्टास्सन्ति ।
- शिक्षाशास्त्रविभागस्तु स्वतन्त्रतया विश्वविद्यालये विद्यते यत्र B.ed, M.ed प्रभृतयः उपाधयः प्रदीयन्ते । तत्र शिक्षासम्बन्धिनो विषयाः निर्धारितास्सन्ति । संस्कृतज्ञानपरम्परायां तु शास्त्रिकक्षायां वेदनैरुक्तप्रक्रियायाः प्रथवर्षीये पाठ्यक्रमे चतुर्थपत्रे पाणिनीयशिक्षा,याज्ञवल्क्यशिक्षा,नारदीयशिक्षा, माण्डूकीयशिक्षा च निर्धारिता विद्यते । एवमेव प्राचीनव्याकरणे आचार्यप्रथमे चतुर्थपत्रे पाणिनीयशिक्षा समाविष्टा विद्यते । साहित्ये धर्मशास्त्रे च शिक्षाविषयकाः पाठ्यांशाः समाविष्टास्सन्ति ।
- वैकल्पिकविषयेषु समाजशास्त्रं तु गृहीतं विद्यते एव किं वा संस्कृतसाहित्यस्य सर्वेषु पाठ्यक्रमेषु सामाजिकविषयाः निबद्धास्सन्ति । यथा शास्त्रिप्रथमवर्षे अनिवार्यतया प्रथमपत्रे अभिज्ञानशाकुंतलम् निहितमस्ति तत्र सर्वेषां सामाजिकदायित्वानां प्रबोधनं कृतमस्ति । धर्मशास्त्रे याज्ञवल्क्यस्मृतिः सामाजिकव्यवहारं बोधयति पुराणे श्रीमद्भगवद्गीतायां च

वर्णव्यवस्थाविषये, दुर्गासप्तशत्यां भारतीयविद्यासंस्कृतिविषये वेदचयनम् इति पाठ्यांशे विश्वेदेव-पुरूष-शिवसंकल्पसूक्तानां माध्यमेन सामाजिकं प्रबोधनं कृतं विद्यते ।

- मनोविज्ञानविषयाः सर्वत्र पाठ्यक्रमे गुम्फिताः सन्ति । तुलनात्मकधर्मदर्शने शास्त्रिप्रथमवर्षे मनोविज्ञानं सप्तमपत्ररूपेण निर्धारितमस्ति । गृहविज्ञाने च शास्त्रिद्वितीयवर्षे बालमोविज्ञानम्, शिक्षाशास्त्रे च शिक्षामनोविज्ञानम्, समाजशास्त्रं सामाजिकं मनोविज्ञानं च पाठ्यते । संस्कृपाठ्यक्रमे भारतीयविद्यासंसकृतिविषये वेदचयनम् इति पाठ्यांशे विश्वेदेव-पुरूष-शिवसंकल्पसूक्तानां मनोवैज्ञानिकं महत्वं विद्यते । धर्मशास्त्रे व्यवहारमयूखः इति धर्मशास्त्रस्य आचार्यप्रथमवर्षस्य प्रथमपत्रे निर्धारितः विद्यते, तत्रापि व्यक्तेः मनोभावानां निरूपणं कृतमस्ति । दर्शने वेदान्ते तुलनात्मकधर्मदर्शने च प्रामाण्यवादवेदान्तसारप्रभृतयः ग्रन्थाः मनोविज्ञानविषयान् एवं व्यंजयन्ति । होरास्कन्धे च चिकित्सामनोविज्ञानपक्षाणामालम्बनं पाठ्यक्रमे कृतं विद्यते ।

File Description	Document
List of units and sub-units of the modern subjects आधुनिक-विषयभागोपभागानां सूची।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/

1.4 Feedback System

1.4.1 Structured feedback received from

1) Students

2) Teachers

3) Employers

4) Alumni

5) Parents

for design and review of syllabus semester wise/year-wise

अर्धसत्रप्रणाल्याः, वार्षिकसत्रप्रणाल्याः वा पाठ्यांशसंरचनार्थं समीक्षार्थञ्च संरचिता प्रतिपुष्टिः स्वीक्रियते -

१. छात्रेभ्यः

२. अध्यापकेभ्यः

३. वृत्तिदातृभ्यः

४. पूर्वच्छात्रेभ्यः

५. अभिभावकेभ्यः

Answer: A. Any 4 of the above (अ. उपरि निर्दिष्टेषु कानिचित् चत्वारि)

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Any additional information (Upload) अतिरिक्ताः सूचनाः (उपारोपणीयम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Action taken report of the University on feedback report as stated in the minutes of the Governing Council, Syndicate, Board of Management (Upload) हितधारकाणां प्रतिपुष्टिविषयकं प्रतिवेदनं शासिपरिषदः कार्यवृत्तानुरूपं विश्वविद्यालयेन कृतकार्यस्य प्रतिवेद	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
URL for stakeholder feedback report URL हितधारकाणां प्रतिपुष्टिविषयकं प्रतिवेदनम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download//feedback/All

1.4.2 Feedback processes of the institution may be classified as follows:

संस्थायाः प्रतिपुष्टिप्रक्रिया अधोलिखितक्रमेण विभज्य दर्श्यते –

Answer: A. Feedback collected, analysed, action taken and available on website(अ. प्रतिपुष्टिः सङ्गृहीता, विश्लेषिता, क्रियान्विता च, जालस्थाने उपलभ्यते च।)

File Description	Document

Upload Stakeholder feedback report, Action taken report of the university on it as minuted by the Governing Council, Syndicate, Board of Management. हितधारकाणां प्रतिपुष्टिविषयकं प्रतिवेदनं, शासिपरिषदः कार्यवृत्तानुरूपं विश्वविद्यालयेन क्रियान्वयस्य प्रतिवेदनम् उपारोपणीयम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.4
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.4
URL for feedback report हितधारकाणां प्रतिपुष्टिविषयकं प्रतिवेदनस्य सन्धानम्।	View Document (https://ssvv.ac.in/download//feedback/1.4.3%20Feedb

1.4.3 The feedback thus obtained is

• Discussed in the Statutory Bodies of the University like Academic Council/ Executive Council etc.

• Is used for restructuring the curriculum

• Discussed with Traditional scholars/ Peers

इत्थं सङ्गृहीता प्रतिपुष्टिः -

· विश्वविद्यालयस्य विद्वत्परिषदि/ शासिपरिषदि/ न्यायसभायाम्/ अन्येषु प्राधिकारेषु चर्चिता।

· पाठ्यचर्यायाः पुनः निर्माणाय उपयुज्यते।

· पारम्परिकैः विद्वद्भिः प्रवरगणैः सह चर्चिता।

Answer:

1.4.3 QLM

इत्थं सङ्गृहीता प्रतिपुष्टिः- संस्थया विद्वत्परिषदि / शासिपरिषदि/न्यायसभायाम्/ अन्येषु प्राधिकारेषुचर्चिता । पाठ्यचर्यायाःपुनःनिर्माणायउपयुज्यते । पारम्परिकैःविद्वद्भिः प्रवरगणैः वा सह चर्चिता। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः स्वहितधारकेभ्यः प्रतिपुष्टिं संगृह्य पाठ्यचर्यायाः

संरचनायां विकासे प्रतिपुष्टेः प्रयोगं विधत्ते । अनेकेभ्यः खलु हितधारकेभ्यः युगानुगुणं प्रतिपुष्टिमंगीकर्तुं प्रतिपुष्टेः स्वरूपं निर्धारयितुं सम्बद्धविषयविशेषज्ञैः संस्थानेऽस्मिन् मार्गदर्शनमवाप्तं विद्यते। पाठ्यक्रमानुगुणं शास्त्रिस्तरीयाणां आचार्यस्तरीयाणांविद्यावारिधिस्तरीयाणां छात्राणां च पाठ्यक्रमनिर्माणे सहभागिता भवति। विविधप्रकल्पद्वारा छात्राणां परामर्शः संगृह्यते सहैव यदि कश्चिद् विषयः आपत्तियुक्तः तेषां संशोधनं समयानुगुणं सम्बद्धपरिषदा क्रियते। अस्मिन् विश्वविद्यालये पाठ्यक्रमसम्बद्धाः आपत्तयः शास्त्राधारितच्छात्रैः आधुनिकच्छात्रैश्च संगृह्य तेषां यथासमयं निराकरणञ्च क्रियते। विगतेषु पंचवर्षेषु २०१८ तः २०२३ पर्यन्तं विविधसान्दर्भिकप्रश्नानुसारं विविधेभ्यः हितधारकेभ्यः युगानुरोधेन प्रतिपुष्टिं संकल्य पाठ्यचर्चायां आवश्यकानि परिवर्तनानि अधोनिर्दिष्टानि वतन्ते।

१-छात्रेभ्यःप्राप्तप्रतिपुष्टयः- विश्वविद्यालये विविधक्षेत्रेषु छात्रेभ्यः प्रतिपुष्टयः अवाप्यन्ते। तेषां प्रतिपुष्टिक्रमे इमे उपक्रमाः विश्वविद्यालयेन समायोजिताः-

* पाठ्यचर्यायां प्रतिवर्षं संशोधनं विधीयते यथा छात्राणां प्रतिपुष्ट्या पाठ्यक्रमेषु संगणकीयः विषयः विकल्पेन दत्तः ।

* पुस्तकालये शताधिकानां छात्राणामुपवेशनव्यवस्था दृढीकृता अस्ति । पुस्तकालयस्य समयोपि ४.३० तः ६.३० पर्यन्तं वर्द्धितः ।।

* शास्त्रिकक्षायाः आचार्यकक्षायाश्च प्रमाणपत्रे अंकपत्रे च प्राचीनसंकेतपूर्वकं समकक्षोपाधेः (B.A/M.A) लेखनं प्रारब्धम् ।

* सैन्यक्षेत्रे धर्मगुरूपदाय उपाधेः मान्यताविषये विश्वविद्यालयप्रशासनद्वारा रक्षामन्त्रालयेन सह वार्तां विधाय समस्या दूरीकृता ।

* झारखण्डसर्वकारस्यापि प्राचीननव्यव्याकरणविषये या आपत्तिरासीत्, तस्याः अपि निराकरणं छात्रहितदृष्ट्या विश्वविद्यालयपक्षतः विहितम् ।

* छात्रावासेषु शौचालयादीनां कक्षादीनां च पूर्वापेक्षया स्वच्छतायास्सम्पादनं कारितम् ।

* सर्वेषां पक्षतः प्राप्तप्रतिपुष्ट्यनुरोधेन शास्त्रिकक्षायां संस्कृतस्य अनिवार्यता शिथलीकृता ।

* छात्राणां सौकर्याय सेतुपाठ्यक्रमाः/प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमाः/अन्तर्जाल (Online) पाठ्यक्रमाश्च संचाल्यन्ते ।

* स्वास्थ्यकेन्द्रस्य पुनः दृढीकरणं विधाय संचालनं प्रारब्धम् । मनोरंजनकेन्द्रमपि स्थापयितुं विश्विद्यालयः यतमानः ।

* संस्थायाः हितधारकेभ्यः नियोजकेभ्यश्च छात्राणामाजीविकायाः कृते संवादः विहितः सम्पर्कश्च स्थापितः तदनुगुणं पाठ्यक्रमे च संशोधनं परिष्करणं च विहितमस्ति ।

* प्रतिपुष्ट्याः आलोके परिसरे बाह्यवाहनानां जनानां च प्रवेशः पूर्णतया निषिद्धः कृतः ।

* छात्राणामनुरोधेन छात्रवृतिप्रकल्पाः उन्मोचिताः ।

* छात्राणां कृते भोजनव्यवस्थायाश्च कृते काशीविश्वनाथमन्दिरमेन सह वार्ता विहिता।

* शैक्षणिकविनिमयदृष्ट्या विविधाभ्यः संस्थाभ्यः यथासंस्कृतसंवर्द्धनप्रतिष्ठानम्, सोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः, IIT Kanpur. Ignouप्रभृतिभिः संस्थाभिः सह MOUस्थापितम् ।

* छात्राणामनुरोधेन वाग्वर्द्धिनीसभाः, शैक्षिकभ्रमणम्, शास्त्रार्थ-वाक्यार्थश्लोकान्त्याक्षरीकार्यक्रमाः युवमहोत्सवाः क्रीडोत्सवाश्च समायोजिताः सन्ति ।

* छात्राणां प्रतिपुष्ट्या प्रतियोगिपरीक्षायाश्च कृते निदर्शनकक्षाः निर्धारितसमयातिरिक्ततया संचाल्यन्ते ।

* प्रतिपुष्ट्या एव हिन्दूअध्ययनविषये योगविषये स्वतंत्ररूपेण कार्यक्रमाः संस्कृतभाषा- अर्चक- ज्योतिष- कर्मकाण्ड-वास्तुविषयेषु च ऑनलाईनमाध्यमेन पाठ्यक्रमाः प्रारब्धाः, मंदिरप्रबंधनम्, कथाप्रवचनविषयकाः पाठ्यक्रमाश्च शीघ्रतया संचालयिष्यन्ते ।

* छात्राणमनुरोधेन परीक्षायां पुनर्मूल्यांकनप्रक्रिया समारब्धा विद्यते । इदानीं यावत् केवलं पुनर्गणना एवासीत् ।

* वैकल्पिकविषयाणां ग्रहणविषये च विकल्पाः वर्द्धापिताः।

* कौशलविकासपाठ्यक्रमाः रोजगारपरकपाठ्यक्रमाश्च नूतनतया समायोजिताः ।

* सरलमानकसंस्कृतदृष्ट्या नूतनानां पुस्तकानां प्रकाशनं विश्वविद्यालयपक्षतः कृतमस्ति । तत्र छात्राणां कृते न्यूनशुल्कपूर्वकं ते ग्रन्थाः प्रकाशनविभागतः समुपलब्धास्सन्ति।

* छात्राणां प्रतिपुष्ट्यनुरोधेन लैंगिकसमानता-प्लेसमेण्ट उद्योगपरामर्शसमितयः कार्यरतास्सन्ति ।

* प्रतिपुष्ट्यनुरोधेनैव पुरातनछात्रसमितेः संघटनं विधाय विचारविमर्शोपक्रमः प्रारब्धः ।

* समस्यापेटिका, सहायतासम्पर्कसूत्रसंख्या च स्थापिता ।

* जलविद्युदादीनां निर्बाधतया आपूर्तिविषये मनोरंजनविषये च ये विषयाः छात्रैः उपस्थापिताः तेषां प्रतिपालकैः विश्वविद्यालयस्य निर्माणविभागेन सम्पत्तिविभागेन छात्रकल्याणसंकायाध्यक्षद्वारा च सामूहिकतया विधीयते ।

* विभागे मेन्टरमेण्टीद्वारा आवंटनं विधाय छात्राणां प्रगतिविवरणं संगृह्यते ।

* महिलाछात्राणां कृते शौचालयादीनाम् व्यवस्था कृता दिव्यांगजनानां गमनागमनमार्गव्यवस्था सम्पादिता महिलानां कृते आपत्तिनिवारणप्रकोष्ठश्च स्थापितः ।

* ज्योतिषपरामर्शकेन्द्रम्, पाण्डुलिपिविषये शोधप्रोत्साहनाय कार्यशालाः, पाण्डुलिपिविवरणिकाप्रकाशनं छात्राणामधिगमस्तरप्रबोधनाय कार्यक्रमाश्चानुष्ठितास्सन्ति ।

* छात्राणमनुरोधेनेव विश्वविद्यालये प्रवेशप्रक्रिया परीक्षायामावेदनं परीक्षाप्रवेशपत्रम् परिणामविवरणं अंकतालिकाप्रदानं च अन्तर्जालमाध्यमेन क्रियते । सर्वे उपाधयश्च डिजीलॉकरमध्येपि स्थापिताः ।

विश्वविद्यालयात् उपाधिगृहीतेभ्यः छात्रेभ्यः विविधक्षेत्रेषु जीविकोपलब्धयः भवन्ति, यथसैन्य-पत्रकारिकता-पशासन-अध्यापन-प्रवचन-कर्मकाण्ड-पौरोहित्यादि क्षेत्रेषुसंस्थापितानां संस्थानां पक्षतः तेषां प्रतिपुष्टयः कार्यशैलीविवरणञ्च संगृह्यते। सैन्यक्षेत्रे धर्मगुरू इति पदे अस्य विश्वविद्यालस्य उपाधिधारकः छात्राः नियोजिताः भवन्ति । यदाकदासैन्याधिकारिभः शास्त्रि-उपाधिविषये आपत्तिः कृता, विश्वविद्यालयस्तरे कुलपति-कुलसचिवस्तरे च बहुधा पत्राणि लिखितानि, ततः समस्या निवारिता येनविश्वविद्यालीयच्छात्राणां तत्र सेवायां नियोजनमपि जातम् ।

File Description	Document
Upload the Minutes of the Academic Council/ Executive Council etc. विद्वद्परिषदादीनां निर्णयान् उपारोपयतु	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/1.

2.Teaching-learning and Evaluation

2.1 Student Enrollment and Profile

2.1.1 Average percentage of students from other States and Countries during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु अन्येभ्यः राज्येभ्यः राष्ट्रेभ्यश्च प्रविष्टानां छात्राणां मध्यमानस्य प्रतिशततायाः मानम्।

Answer: 68.9

2.1.1.1 Number of students from other states and Countries, year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु अन्येभ्यः राज्येभ्यः राष्ट्रेभ्यश्च प्रविष्टानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
1501	1498	1312	1512	1601

File Description	Document
List of students (other states and countries) छात्रसूची (अन्येभ्यः राज्येभ्यः/ राष्ट्रेभ्यश्च)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Copy of the domicile certificate/passport from respective countries) अधिवासप्रमाणपत्रम् / आज्ञापत्रम् (सम्बद्धदेशानां)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI

2.1.2 Demand Ratio (Average of last five years)

अभियाचनायाः अनुपातः (विगतानां पञ्चानां वर्षाणां मध्यमानम्)

Answer: 37.9

2.1.2.1 Number of eligible applications received for admissions to all the Programmes year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु प्रचालितेषु सर्वेषु कार्यक्रमेषु प्राप्तार्हतानाम् आवेदनपत्राणां वार्षिकक्रमेण सम्पूर्णा सङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
2204	2226	1917	2675	1903

2.1.2.2 Number of seats available year-wise during the last five years.

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु प्रतिवर्षम् उपलब्धानां स्थानानां सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
5958	5718	5718	5718	5718

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

2.1.3 Average percentage of seats filled against seats reserved for various categories (SC, ST, OBC, Divyangjan, etc.) as per applicable reservation policy during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु, आरक्षणनीत्यनुसारेण, नानाप्रवर्गेभ्यः (अनुसूचितजातिः, अनुसूचितजनजातिः, अन्य-अप्रगतजातिः, दिव्याङ्गजनाः, इत्यादयः) निर्दिष्टेषु आरक्षितस्थानेषु, सम्पूरितानाम् आरक्षितस्थानानां प्रतिशतं मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 4.38

2.1.3.1 Number of actual students admitted from the reserved categories year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु प्रतिवर्षम् आरक्षितप्रवर्गेभ्यः प्राप्तप्रवेशानां छात्राणां सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
162	162	148	119	166

2.1.3.2 Number of seats earmarked for reserved category as per GOI/State Govt. rule year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु भारतशासनस्य अथवा राज्यशासनस्य नियमानुरूपम् आरक्षितप्रवर्गेभ्यः निर्दिष्टानां स्थानानां वार्षिकी सङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
3574	3430	3430	3430	3430

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

2.2 Catering to Student Diversity

2.2.1 The institution assesses the learning levels of the students, after admission and organises special programmes (including spoken Sanskrit shibirams/ camps/ workshops/ summer schools etc.) for advanced learners and slow learners

छात्राणां प्रवेशानन्तरं संस्था तेषाम् अधिगमस्तरान् परीक्षते, अग्रसराधिगन्तॄणां मन्दाधिगन्तॄणां च कृते विशिष्टान् शैक्षिकपाठ्यक्रमान् (संस्कृतसम्भाषणशिबिराणि/ आवासीयशिबिराणि/ कार्यशालाः/ ग्रीष्मकालिकशिबिराणि इत्यादि) आयोजयति।

Answer:

विश्वविद्यालय: छात्राणां प्रवेशात्परं तेषाम् अधिगमस्तरं निरीक्षते अपि च प्रगताध्येतृणां मन्दाध्येतृणा च कृते विशिष्टान् कार्यक्रमान् च आयोजयति। अत्र प्रगताध्येतृणां मन्दाध्येतृणा छात्राणां अधोदत्तां प्रक्रियां आधारीकृत्य योग्यतानिर्धारणं क्रियते -

1. शास्त्रि-आचार्यकक्षासु नामाङ्कितानां छात्राणाम् पूर्वकक्षासु गृहीतपरीक्षाया: परिणामस्य आधारेण योग्यतानिर्धारणं विधीयते। तत्र 48% प्राप्तांका: सामान्यछात्रेषु गण्यन्ते।
2. प्रवेशपरामर्शकाले एव छात्राणाम् उन्नतयोग्यताया: सामान्ययोग्यतायाश्च निर्धारणम् आकलनं वा वाक्परीक्षाधारेण (काउसिलिंग) क्रियते।
3. इकाईपरीक्षणेन विशेषबोधत्वं सामान्यबोधत्वञ्च निर्णीयते।
4. शास्त्रिद्वितीयतृतीयवर्षे आचार्यप्रथम-द्वितीय-तृतीयाधिसत्रे विश्वविद्यालयस्तरीयमूल्याङ्कनेन सह तेषां छात्राणां बौद्धिकस्तरस्य सत्रान्तपरीक्षाया: परिणामस्य आधारेण निर्धारणं भवति।

प्रविष्टानां छात्राणां योग्यतानिर्धारणान्ते साधारणछात्राणां असाधारणछात्राणां चकृते अधिगमस्तरं वर्धयितुं नैके विशिष्टा: कार्यक्रमा: विश्वविद्यालयद्वारा समायोज्यन्ते। यथा –

मन्दाध्येतृणा छात्राणां कृते क्रियमाणा: प्रकल्पा:-

1. पृथक्कक्षाग्रहणम्
2. सरलमानकसंस्कृतप्रयोग:
3. पूर्वाभ्यास:
4. दत्तकार्यम्
5. संवादावसर:

पृथक्कक्षाग्रहणम् – अध्यापका: सामान्यछात्रेभ्य: अतिरिक्तसमयं दत्त्वा विभागे गृहे च पाठयन्ति।

सरलमानकसंस्कृतप्रयोग: - सामान्यछात्रा: शास्त्रीयकठिनविषयं पारिभाषिकशब्दै: अधिगन्तुं समर्था: न भवन्ति तस्मात् सरलसरलशब्दान् (सन्धि-समासान् शिथिलीकृत्य) प्रयुज्यते।

पूर्वाभ्यास: - सामान्यछात्रेभ्य: विषयाणां बोधाय अध्यापनकाले पुनरभ्यासस्य महत्त्वं प्रदीयते।

दत्तकार्यम् - अध्यापकैः अध्यापनकाले विशेषरूपेण सामान्यछात्रेभ्य: विषयबोधाय गृहकार्यमपि पाठ्यक्रमान् अनुसृत्य प्रदीयते तथा च प्रदत्तकार्यस्य निरीक्षणमपि अध्यापनकाले क्रियते।

संवादावसर: - सामान्यछात्रेभ्य: वाग्वर्धनाय परस्परं सम्भाषणकार्यस्य महत्त्वं प्रदीयते। प्राय: छात्रा: प्रगतछात्रै: सह संवादं कुर्यु: तदर्थम् अध्यापवैâ: कक्षायां वातावरणं निर्मीयते।

प्रगताध्येतॄणां छात्राणां कृते क्रियमाणा: प्रकल्पा:–

1. वाग्वर्धिनीपरिषद्
2. शास्त्रप्रौढि:
3. श्रुतिनि:स्वन:
4. शास्त्रीयव्याख्यानमाला

वाग्वर्धिनीपरिषद् – प्रत्येकं विभागे प्रगताध्येतॄणां छात्राणां कृते वाग्वर्धिनीपरिषदोऽपि आयोजनं भवति यत्र प्रदत्तं कञ्चिद् विषयमाश्रित्य छात्रा: व्याख्यानं ददति येन तेषां भाषणकौशलं वर्धते। अत्र परिषदि स्वानुभववर्धनार्थं मन्दाध्येतार: छात्रा: अपि उपस्थिता: भवन्ति।

शास्त्रप्रौढि: - संस्कृतवाङ्मये शास्त्राणि प्रौढानि अपि भवन्ति यानि कानिचित् विषयज्ञान् विदुषो विना नावगन्तुं शक्यन्ते। अत: प्रगताध्येतॄणां छात्राणां कृते 'शास्त्रप्रौढि:' कार्यक्रमोऽपि अन्तर्जालमाध्यमेन विश्वविद्यालयेन सञ्चाल्यते। तत्र तत्तविषयविशेषज्ञा: प्रौढानि शास्त्राणि सरलीकृत्य बोधयन्ति येन छात्रा: तत्सम्यगवबोधने समर्था: भवन्ति।

श्रुतिनि:स्वन: - अस्य कार्यक्रमस्य माध्यमेन वेदविषयकाणि विशिष्टानि व्याख्यानानि देशस्य विशिष्टै: आचार्यै: कार्यन्ते येन प्रगताध्येतारश्छात्रा: विशेषेण लाभान्विता: भवन्ति।

शास्त्रीयव्याख्यानमाला – शास्त्रीयव्याख्यानमालामाध्यमेन नैकानि विशिष्टानि व्याख्यानानि विश्वविद्यालयेन कार्यन्ते। येन तान् विषयान् ज्ञात्वा प्रगताध्येतार: विशेषण लाभान्विता: भवन्ति।

उभयविधछात्राणां कृते क्रियमाणा: प्रकल्पा: –

भ्रमणकार्यक्रम: - छात्रेभ्य: छात्राभ्यश्च भौगोलिकज्ञानसंवर्धनाय प्रत्यक्षविधिना वस्तुबोधनाय विश्वविद्यालयोऽयं शैक्षिकभ्रमणकार्यक्रमान् समायोजयति।

गुरुकुलम् – गुरुकुलपद्धतिरिव विश्वविद्यालयस्य छात्रा: अध्यापकाश्च अध्ययनाध्यापनं कुर्वन्ति। अत्रत्या: छात्रा: अध्यापकाश्च प्रायश: सन्ध्यावन्दनं कुर्वन्त्येव। ग्रन्थारम्भे मङ्गलवाक्यं समाचर्य्य ग्रन्थान् आरभन्ते। अत्र छात्रा: गुरून् समर्पणभावेन नमस्कुर्वन्ति। अध्यापका अपि शिष्यान् पुत्रान् मत्वा पाठयन्ति। विश्वविद्यालये अनेकानि मन्दिराणि वर्त्तन्ते तत्र गत्वा गुरुकुलमिव प्रार्थनां कुर्वन्ति।

संस्कृतसंभाषणशिविरम् – सर्वेषां सर्वासाञ्च मुखे संस्कृतं भवेत् इति प्रयोजनं समुद्दिश्य विश्वविद्यालयस्य विविधविभागेषु संस्कृतसंभाषणशिविराणि समायोज्यन्ते। समायोजितेषु शिविरेषु अध्यापका: सरलमानकपद्धत्या संस्कृतसंभाषणशिक्षणं कारयन्ति। तत्र साधारणछात्रेभ्य असाधारणछात्रेभ्यश्च परिवेशीयवस्तूनि प्रदर्श्य संस्कृतशब्दै: शिक्षणं कारयन्ति। तस्मात् सुगमतया छात्रा: संस्कृतसम्भाषणे दक्षा: भवन्ति।

कार्यशाला:-विश्वविद्यालयोऽयं स्वस्तरेण अपरसंस्थासहयोगेन च कार्यशालाया: समायोजनं करोति। कार्यशालायाम् अत्रत्या: छात्रा: अध्यापका: अन्यसंस्थाभ्य: समागता: छात्रा: अध्यापकाश्च भागं गृह्णन्ति। कार्यशालायां विषयविशेषं स्वीकृत्य चर्चा प्रचलतीति।

विज्ञानप्रंशसा – अत्रत्या: अध्यापका: विश्वविद्यालय-प्रविष्टान् छात्रान् शास्त्रीयज्ञानपद्धत्या सह वैज्ञानिकतत्त्वानि अपि पाठयन्ति तदर्थं प्रेरयन्ति च। वैज्ञानिकज्ञानविवर्धनाय वानस्पतिकक्षेत्रभ्रमणमपि छात्रा: कुर्वन्ति। तत्र विश्वविद्यालयस्य विज्ञानविभागीया: अध्यापका: शास्त्रपाठ्यक्रमस्य अध्यापकाश्च शिष्येभ्य: वैज्ञानिकतथ्यं स्वरूपं वैशिष्ट्यं उपयोगितां च समुद्बोधयन्ति।

कर्मकाण्डकार्यक्रमा:-अस्मिन् विश्वविद्यालये कर्मकाण्डकार्यक्रमा: छात्रै: समायोज्यन्ते। कर्मकाण्डकार्यक्रमेषु यज्ञानां सम्पादनं प्रत्यक्षविधिना विधीयते। यज्ञस्य उद्देश्यं सार्वभौमं विश्वकल्याणं भवति। कोरोनाकाले जना: त्रस्ता: आसन्। तस्मिन् काले कर्मकाण्डविधिम् आश्रित्य जनपदस्तरीयाधिकारिभि: सह विश्वविद्यालयस्य वेदविभागे छात्रै: अध्यापकैश्च अनेके यज्ञा: सम्पादिता:। छात्रा: अध्यापकाश्च विश्वविद्यालयस्थापनादिवसं शिवरात्रिं वसन्तपञ्चमीं श्रावणीउपाकर्म प्रभृतिं समभिलक्ष्य यज्ञान् सम्पादयन्ति।

संवादकार्यशाला (मौखिकी लिखिता च)–छात्राणां हिताय अयं विश्वविद्यालय: यथावसरं मौखिकी: लिखिताश्च संवादकार्यशाला: अपि आयोजयति।

सांस्कृतिकसङ्ग्रहालययात्रा – अत्रत्या: छात्रा: अध्यापकै: सह सांस्कृतिकसङ्ग्रहालयं प्रतियात्रां कृत्वा प्राच्यवस्तुन: अभिज्ञानं कुर्वन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Provide link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.2.1%20Video.pdf)

2.2.2 Student - Full time teacher ratio

छात्राणां पूर्णकालिकाध्यापकानां च अनुपातः

Answer: 21.4

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.2.2

Other Upload Files	
1	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.2.2_1721718

2.3 Teaching- Learning Process

2.3.1 Student centric methods, such as experiential learning, participative learning and learning through dialogue mode and use of hermeneutics in the teaching of knowledge texts and Kavyas, problem solving methodologies are used for enhancing learning experiences.

अनुभवात्मकः अधिगमः, सहभागी अधिगमः, संवादपद्धत्या अधिगमः इत्यादयः छात्रकेन्द्रितविधयः, वादपद्धत्या शिक्षणं, शास्त्राणां काव्यानां च पाठने टीकाभाष्यादिपद्धतयः समस्यापरिष्कारविधिविज्ञानानि च अधिगमानुभवसमभिवर्धनाय उपयुज्यन्ते।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये अनुभवात्मकः अधिगमः, सहभागी अधिगमः, संवादपद्धत्या अधिगमः इत्यादयः छात्रकेन्द्रितविधयः, वादपद्धत्या शिक्षणं, शास्त्राणां काव्यानां च पाठने टीकाभाष्यादिपद्धतयः समस्यापरिष्कारविधिविज्ञानानि च अधिगमानुभवसमभिवर्धनाय उपयुज्यन्ते।

छात्रेषु केचन प्रगतछात्राः केचन सामान्यबुद्धिमन्तः छात्राः भवन्ति। अतः शिक्षणप्रविधिषु छात्राणाम् अर्हतां समाकलय्य शिक्षणप्रविधिद्वारा अध्यापकाः शास्त्राणि पाठयन्ति। उभयविधछात्रकेन्द्रिताः विधयः प्रकल्पाश्च अधोदत्ताः वर्त्तन्ते –

अनुभवात्मकं शिक्षणम् – छात्रकेन्द्रिताध्यापनप्रकल्पेषु अनुभवात्मकशिक्षणप्रकल्पः महत्वपूर्णो भवति। तस्मात् अत्रत्याः अध्यापकाः अनुभवात्मकशिक्षणविधिना शास्त्रं छात्रान् पाठयन्ति। साहित्यविभागे नाट्यशालायां नाटकादिमाध्यमेन अनुभूतविषयान् विस्फोरयन्ति। क्रमेऽस्मिन् विश्वविद्यालयस्थितायां नाट्यशालायाम् अभिज्ञानशाकुन्तलनाटकमाध्यमेन अनुभूतविषयाणाम् अभिज्ञानं विश्वविद्यालयेन विहितमस्ति। वेदविभागे यज्ञादिमाध्यमेन वेदप्रथितयज्ञविधीनाम् अभिज्ञानं वैदिकछात्रैः क्रियते। व्याकरणविभागे अध्यापकाः वर्णोच्चारणस्याभिज्ञानं वर्णोच्चारणं विधाय कारयन्ति। मुखे जिह्वादीनां स्पर्शः केषु केषु अङ्गेषु भवति इति अनुभवद्वारा वर्णोत्पत्तिस्थानस्य परिचयः छात्रैः अध्यापकसहयोगेन क्रियते। ज्योतिषविभागे हस्तरेखाकुण्डल्यादिनिर्माणं तथा च राशिफलादिकथनम् अनुभवाधारितं भवति तत्सर्वं ज्योतिषविभागीयाध्यापकैः छात्रैश्च क्रियते। तथा च विशेषरूपेण ज्योतिषविभागे सञ्चालितेन 'ज्योतिष एवं वास्तु परामर्श केन्द्र' माध्यमेन अध्यापकाः छात्राश्च अनुभवात्मकज्ञानेन फलादेशं कुर्वन्ति। स्वच्छीकरणकार्यक्रमाः अपि अत्र आयोज्यन्ते तेन कार्यक्रमेण परिशोधितं प्रफुल्लितं चेतः स्वस्थशरीरम् इत्यादिकम् अनुभवन्ति छात्राः अध्यापकाश्च एवं छात्राणां ज्ञानवृद्धये अनुभवात्मकशिक्षणप्रकल्पः अत्रत्यैः अध्यापकैः शिक्षणप्रसङ्गे उपयुज्यते।

सहभागी शिक्षणम् – प्रकल्पेऽस्मिन् अध्यापकसहयोगेन छात्राः परस्परं विद्यायाः आदानप्रदानं कुर्वन्ति तदर्थं सूत्रान्त्याक्षरी, श्लोकान्त्याक्षरी, वाग्वर्धिनीसभा, प्रभृतीनाम् आयोजनं विधाय ज्ञानस्य परस्परम् आदानप्रदानं छात्रैः विधीयते। वेद-विभागीयाः छात्राः मन्त्राणामभ्यासं वेदिकादिकं निर्मीय कुर्वन्ति। विश्वविद्यालयस्य परिसरे अनेकानि मन्दिराणि सन्ति तत्रापि अवसरानुगुणं रक्षाबन्धनदिवसे श्रावणी-उपाकर्मणि छात्राः अध्यापकाश्च सम्भूय संबद्धकर्मकाण्डानुष्ठानं कुर्वन्ति। एतेन सहभागिविधिना विद्यायाः अभ्यासः सञ्जायते। विश्वविद्यालयात् बहिरपि गत्वा छात्राः सम्भूय सायंकालीने गंगारतीक्ये कार्यक्रमे भागं गृहीत्वा ज्ञानाधिगमं कुर्वन्ति। शैक्षिकभ्रमणकाले सांस्कृतिकपर्यटने च छात्राः नूतनवस्तु अवलोक्य ज्ञानवर्धने सहभागित्वं योजयन्ति।

संवादद्वारा शिक्षणम् – शास्त्रीयविषयस्य अध्ययनाध्यापने संवादशिक्षणपद्धतिः छात्रेभ्यः उत्तमा भवति। अध्यापकशिष्याः परस्परं, छात्राः छात्रैश्च संवादद्वारा विद्याग्रहणं प्रमुखरूपेण कुर्वन्ति। अस्मिन् शिक्षणविधौ नाटकसंवादद्वारा श्रोतृरूपेण साहित्यविद्या मानवीयपक्षान् भारतीयप्राच्यविद्यां च प्रत्यक्षविधिना अधिगच्छन्ति। शास्त्रार्थे संवादस्य विशेषमहत्वं भवति। तत्र केचन छात्राः प्रथमतया पूर्वपक्षमुपस्थापयन्ति ततः केचन छात्राः उत्तरपक्षम्। एवङ्कृत्वा शास्त्रस्यगूढार्थज्ञानं प्राप्नुवन्ति। मन्दाध्येतारः छात्राः संवादपद्धतौ विशेषरूपेण लाभान्विताः भवन्ति। तत्र कठिनोऽपि विषयः पौनःपुन्येन समुच्चार्यते येन विषयस्य सारल्यं भवति। न केवलं शास्त्रार्थपरम्परायाम् अपितु कक्षाध्यापनकालेऽपि छात्रैः प्रश्नाः पृच्छ्यन्ते अन्य छात्रैश्च उत्तराणि प्रदीयन्ते। एवं कक्षायां संवादक्रमः सञ्जायते। संवादक्रमे अभिज्ञानशाकुन्तलनाटकादिमाध्यमेन पात्ररूपेण छात्राः संवादं स्थापयन्तः नाटकसम्बद्धक्रियाकलापं कुर्वन्तश्च सहभागित्वं भजन्ते।

काव्यशास्त्राधिगमे टीकाभाष्यपद्धतिः - शास्त्रीयपक्षं मानवीयपक्षं व्यवहारपक्षं सहजतया अधिगच्छन्ति। शास्त्राणि काव्यानि च सूत्ररूपेण भवन्ति। तस्मात् अध्ययनेऽध्यापने च काठिन्यं समायाति। तत्र सारल्येन अधिगमः भवेत् तदर्थं टीकाभाष्यपद्धतिः उपयुज्यते। टीकापद्धतौ सूत्रात्मकस्य शास्त्रस्य काव्यस्य च अर्थावबोधे सौख्यमवाप्यते तस्मात् टीकया टीकनं शास्त्रप्रकाशनम् अध्यापकैः छात्रेभ्यः क्रियते। प्रायः प्रतिप्रकरणं विषयानुगुणं पाठ्यक्रमे टीका समुपलभ्यते। पाठ्यक्रमरूपेण बहुषु विषयेषु टीका स्वीकृताः सन्ति। काव्यानां शास्त्राणां च पूर्वपक्षं समुपस्थाप्य पुनश्च उत्तरपक्षद्वारा सिद्धान्तप्रदर्शनं भाष्यपद्धतिरुच्यते। प्रस्तुतपद्धतेः सर्वेषु शास्त्रीयविषयेषु उपयोग क्रियत एव।

समस्यासमाधानपद्धतिः-विश्वविद्यालयेऽस्मिन् शास्त्रीयज्ञानोद्बोधनाय अध्यापकसहयोगेन छात्रद्वारा समस्याः आविष्क्रियन्ते तदनुगुणं समाधानानि विधीयन्ते। विशेषरूपेण काव्यग्रन्थाध्यापने समस्यासम्पूर्तिः इति विषयमादाय छात्राः पाठ्यन्ते। श्लोकवाचने कस्यचित् वर्णस्य लोपं कृत्वा अथवा वर्णाधिक्यं कृत्वा समस्याः समुत्पाद्यन्ते पुनश्च पृच्छ्यते तत्र लोपवर्णः कः? आगतवर्णः कः? इति कृत्वा समाधानं दीयते। पुनश्च अनेकार्थकपदं समुच्चार्य वाक्ये कस्य अर्थस्य उपयोगिता इति समस्या उद्भाव्यते समाधानं च अध्यापकसहयोगेन छात्रैः क्रियते। विश्वविद्यालयद्वारा शतावधानम् अष्टावधानं कार्यक्रमः क्रियते तत्र अनेकजनैः एकस्मिन्नेव काले श्लोकनिर्माणप्रसङ्गे समस्याः समुद्भाव्यन्ते। एकेनैव जनेन सर्वासां समस्यानां समाधानं क्रियते। एवं विधिना समस्यासम्पूर्तिविषये अत्रत्याः छात्राः दक्षाः भवन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for Additional Information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.3.1%20Video.pdf)

2.3.2 Percentage of teachers using ICT for effective teaching with Learning Management Systems (LMS), E-learning resources etc.

अधिगम-प्रबन्धन-प्रणाली(अ.प्र.प्र)-वैद्युत-अधिगम-संसाधन(वै.अ.स)-प्रभृतिभिः सह सूचना-संप्रेषण-प्राविधिकीं (सू.सं.प्रा) प्रभाविशिक्षणार्थम् उपयुञ्जताम् अध्यापकानां प्रतिशतता।

Answer: 100

2.3.2.1 Number of teachers using ICT

सूचना-सम्प्रेषण-प्राविधिकीम् (सू.सं.प्रा) उपयुञ्जताम् अध्यापकानां सङ्ख्या

Answer: 103

File Description	Document
Upload List of teachers (using ICT for teaching) based on Data Template दत्तांशप्रारूपाधारेण सूचना-संप्रेषण-प्राविधिकी (सू.सं.प्रा) (अ.प्र.प्र., वै.अ.सं) उपयुञ्जताम् अध्यापकानां सूची उपारोपणीया	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2

Provide link for webpage describing the " LMS/ Academic management system" जालपुटस्य सन्धानं दीयतां यत्र अधिगम-प्रबन्धन-प्रणाली (अ.प्र.प्र) वैद्युत-अधिगम-संसाधनानां (वै.अ.स) विवरणं लभ्यते	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.3.2%20Video.pd

2.3.3 Ratio of mentor to students for academic and stress related issues (preceding academic year data)

शैक्षिकसमस्याविषये, उद्वेगविषये च छात्राणां कृते उपलब्धानाम् उपदेष्टृणाम् अनुपातः (प्रगतवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 25.93

2.3.3.1 Number of mentors

मार्गदर्शकानां सङ्ख्या

Answer: 85

File Description	Document
Upload year-wise list of number of students, full time teachers and mentor/mentee ratio छात्राणां तथा पूर्णकालिकाध्यापकानां वार्षिकी सूची तथा उपदेष्टृ-उपदेश्यानामनुपातश्च उपारोपणीयः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

2.3.4 University encourages the Grurukula method of teaching/ Pathashalas/ Traditional Oriental Learning System (TOLS)/ Gurukula/ Shastrapeethas

विश्वविद्यालयः गुरुकुलपद्धत्या अध्यापनं/ पाठशालाः/ परम्परागतप्राच्याधिगमप्रणालीः/ गुरुकुलानि/ शास्त्रार्थपीठानि च पोषयति।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः गुरुकुलपद्धत्या अध्यापनं / पाठशाला: / परम्परागतप्राच्यायधिगमप्रणाली: गुरुकुलानि / शास्त्रार्थपीठानि / संस्कृतविद्यां संस्कृतज्ञानपरम्परां च आश्रित्य अन्तश्शास्त्रीयानुसन्धानानि प्रोत्साहयति। विश्वविद्यालयस्य सर्वेऽपि पाठ्यक्रमा: अनुसन्धानविषयस्य विस्तारका: विद्यन्ते। अयं विश्वविद्यालय: आधुनिक्या अध्यापनपद्धत्या सह गुरुकुलपद्धतिम् अपि समाश्रयति। अस्मिन् विश्वविद्यालये शास्त्राणाम् अध्ययनम् अध्यापनञ्च परम्परागतया प्राच्याधिगमपद्धत्या विधीयते। केषाञ्चित् विषयाणां सम्यक् ज्ञानार्थं तेषां प्रायोगिकस्य ज्ञानस्य आवश्यकता भवति। अत: विश्वविद्यालयेन तादृशी अपि व्यवस्था प्रकल्पिता वर्तते येन छात्रा: विषयस्य प्रयोगद्वारा सम्यगवबोधं कुर्यु:। यथा ज्योतिषशास्त्रस्य प्रायोगिकं ज्ञानं प्राप्तुं वेधशालाया: वेधयन्त्रालयस्य च व्यवस्थ वर्तते। मीमांसाया: यज्ञप्रकरणमाश्रित्य प्रायोगिकं विधिं कर्तुं वेदविभागे यज्ञशालाया: व्यवस्था विद्यते। एवं हि साहित्यविभागेऽपि संगीतस्य ज्ञानं कर्तुं संगीतोपकरणानां व्यवस्था वर्त्तते। विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमेषु पाठ्यमाना: शास्त्रीया: विषया: इमे सन्ति –

1.	ऋग्वेद:	20.	शांकरवेदान्त:
2.	शुक्लयजुर्वेद:	21.	रामानुजवेदान्त:
3.	कृष्णयजुर्वेद:	22.	मध्ववेदान्त:
4.	सामवेद:	23.	निम्बार्कवेदान्त:
5.	अथर्ववेद:	24.	गौडीयवेदान्त:
6.	वेदनैरूक्तप्रक्रिया	25.	वल्लभवेदान्त:
7.	पौरोहित्यम्	26.	रामानन्दवेदान्त:
8.	नव्यव्याकरणम्	27.	शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्त:
9.	प्राचीनव्याकरणम्	28.	दर्शनम्
10.	गणितम्	29.	तुलनात्मकधर्मम्
11.	फलितज्यौतिषम्	30.	तुलनात्मकदर्शनम्
12.	सिद्धान्तज्यौतिषम्	31.	सांख्ययोगम्
13.	धर्मशास्त्रम्	32.	आगम:
14.	साहित्यम्	33.	योगतन्त्रम्
15.	पुराणेतिहास:	34.	बौद्धदर्शनम्
16.	प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रम्	35.	जैनदर्शनम्
17.	प्राचीनन्यायवैशेषिकम्	36.	प्राकृत एवं जैनागम:
18.	नव्यन्याय:	37	पालि
19.	पूर्वमीमांसा	38.	संस्कृतविद्या

एतेषां पाठ्यक्रमाणां निर्दिष्टेषु शास्त्रीयेषु विषयेषु अन्त:शास्त्रीया: विषया: अपि बहव: सन्ति। अत: एषु विषयेषु अन्त: शास्त्रीयं विषयमाश्रित्य कृतस्य शोधकार्यस्य किञ्चिद्विवरणमत्र प्रस्तूयते –

1. धर्मशास्त्रविभागस्य शोधच्छात्र: प्रिंसशर्मा वेदविभागस्य सहायकाचार्यस्य डॉ. विजयकुमारशर्मणो निर्देशने 'धर्मशास्त्रदृष्ट्या गीताया: परिशीलनम्' इति विषयं स्वीकृत्य २०२२ तमे ख्रीष्टाब्दे शोधकार्यम् अकरोत्।
2. धर्मशास्त्रविभागस्य अनुसन्धाता प्रशान्तशेखरमिश्र: वेदविभागस्य डॉ. विजयकुमारशर्मणो निर्देशने 'वैदिकधर्मे सम्प्रदायप्रबोधिनीशिक्षाया उच्चारणपरम्परानुशीलनम्' इति विषयम्

आश्रित्य, २०२३तमे ख्रीष्टाब्दे स्वीयं शोधकार्यं कृतवान्।

3. धर्मशास्त्रविभागस्य शोधार्थी अशोककुमारपाण्डेयः वेदविभागस्य डॉ. सत्येन्द्रकुमारयादवस्य निर्देशकत्वे 'मनुस्मृतेः भारतीयसंविधानस्य च व्यवहारस्वरूपसमीक्षणम्' इति विषयमादाय २०१७ तमे ख्रीष्टाब्दे स्वकीयं शोधकार्यमकरोत्।
4. धर्मशास्त्रविभागस्य शोधच्छात्रः पशुपतिनाथमिश्रः वेदविभागस्य डॉ. सत्येन्द्रकुमारयादवस्य निर्देशने मनुस्मृतिगततिङन्तपदसमीक्षणम्' इति विषयं समाश्रित्य २०१७ तमे ख्रीष्टाब्दे शोधकार्यम् अकरोत्।
5. तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागस्य शोधच्छात्रा कविता कुमारी न्यायवैशेषिकविभागस्य डॉ. कुञ्जबिहारीद्विवेदिनो निर्देशने 'सामकालिकभारतीयदर्शने वेदान्तप्रभावपरिशीलनम्' इति विषये २०२३ तमे ख्रीष्टाब्दे स्वीयं शोधकार्यं कृतवती।
6. तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागस्य शोधच्छात्र अजयकुमारमौर्यः न्यायवैशेषिकविभागस्य डॉ. कुञ्जबिहारीद्विवेदिनो निर्देशकत्वे 'प्रतीत्यसमुत्पादसिद्धान्तस्य दार्शनिकानुशीलनम्' इति विषयमादाय २०२२ तमे ख्रीष्टाब्दे शोधकार्यमकरोत्।

अनेन विश्वविद्यालयेन तादृशी अपि एका व्यवस्था प्रकल्पिता वर्तते यत्र देशस्य विभिन्नेभ्यः स्थलेभ्यः विशिष्टाः विद्वांसः समागत्य नैकविधान् विषयानाश्रित्य व्याख्यानं ददति येनात्र अधीयानाः छात्राः तेषु विषयेषु निगूढान् विषयान् ज्ञात्वा तद्विषयकशोधनविषये प्रवर्तितुं नवीनां दृष्टिं लभन्ते।

नवीना राष्ट्रीया शिक्षानीतिः अन्तःशास्त्रीयेषु तत्सम्बद्धविषयेषु च अनुसन्धानविषयं प्रोत्साहयति अतः तदनुगुणं विश्वविद्यालयः पाठ्यक्रमस्य संरचनामपि करोति।

गुरूकुलेषु प्राच्यपरम्परया समाश्रियमाणाः विधयोऽत्र विश्वविद्यालयेऽपि अध्ययने अध्यापने च प्रयुज्यन्ते। तत्र अनया पद्धत्या पाठ्यमानो विषयोऽपि अन्तःशास्त्रीयानुसन्धानाय पर्याप्तमवसरं कल्पयति। असौ विधिर्वर्त्तते –

1. **वादविधिः-**वादे वादे जायते तत्त्वबोधः। शास्त्रीयग्रन्थेषु दर्शनग्रन्थेषु च प्रमेयविचारः वादसरण्या प्रतिपादितो वर्तते। अतः वेदान्ते, न्याये, व्याकरणे, मीमांसायां, बौद्धदर्शने, जैनदर्शने, सांख्ययोगे च अध्यापकाः अमुं विधिम् आश्रयन्ते। वाक्यार्थपरिषदि अध्यापकाः विशेषतः अनेन विधिना प्रमेयं प्रतिपादयन्ति।
2. **दृष्टान्तविधिः-**शब्दशास्त्रे नित्यशब्दः, विवर्तवादः, परिणामवादः, वेदान्ते सृष्टिप्रक्रिया, भ्रमः, साहित्ये शब्दशक्तिः, मीमांसायां विभिन्नप्रमेयः एवं नैकेषां विषयाणां पाठने च एषः विधिः प्रयुज्यते। प्रदीयमानेन दृष्टान्तेन दार्ष्टान्तिकस्य सुलभावगतिः सञ्जायते।
3. **अध्यारोप-अपवादविधिः -** सोपानक्रमेण विषयस्य अध्यापनम्। स्थूलात्सूक्ष्मं प्रति, अज्ञाताज्ज्ञातं प्रति, इन्द्रियगम्याद् अतीन्द्रियं प्रति एवं क्रमेण विषयं बोधयितुम् एषः विधिः आश्रीयते। अद्वैतवेदान्ते ब्रह्मणः स्वरूपकथनादौ प्रयुज्यते।
4. **व्याख्यानविधिः-**प्रसिद्धोऽयं विधिः साहित्ये नैषधीयचरितम्, सांख्ये सृष्टिप्रक्रियाम् इतरशास्त्रविषयान् च बोधयितुम् अवलम्बयते।
5. **कथाविधिः-**प्रतिपाद्यस्य विषयस्य सम्बन्धिनः अनेके कथाप्रसङ्गाः उच्यन्ते। काव्यानाम्, पुराणानाम्, उपनिषदां भगवद्गीतायाः च पाठने असौ विधिः आश्रीयते।
6. **समस्यासमाधानविधिः-** शास्त्रीयविषयाणां पाठनसमये आदौ संशयः ततः समाधानं इत्येवं क्रमेण सिद्धान्तस्य स्थापनं क्रियते। विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमेषु अत्यन्तोपयोगिनम् एतं विधिम् आश्रयन्ति अध्यापकाः।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.

Link for additional Information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c2-new/Nov%208,%20Doc%204_merged_compressed%20-%20Copy%2

2.4 Teacher Profile and Quality

2.4.1 Average percentage of full time teachers against sanctioned posts during the last five years

अनुमोदितानि पदानि लक्ष्यीकृत्य गतेषु पञ्चसु वर्षेषु नियुक्तानाम् अध्यापकानां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 78.39

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

2.4.2 Average percentage of full time teachers with Ph.D. during the last five years

गतेषु पञ्चसु वर्षेषु, विद्यावारिधिः (पीएच.डी) इत्युपाधिमतां पूर्णकालिकाध्यापकानां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 88.46

2.4.2.1 Number of full time teachers with Ph.D. year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु, विद्यावारिधिः (पीएच्.डी) इत्युपाधिमतां पूर्णकालिकाध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
88	86	75	69	70

File Description	Document

List of number of full time teachers with PhD and number of full time teachers for 5 years (Data Template) गतेषु पञ्चसु वर्षेषु विद्यावारिधिमतां पूर्णकालिकाध्यापकानां तथा पूर्णकालिकाध्यापकानाञ्च सूची	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(

2.4.3 Average teaching experience of full time teachers in number of years

पूर्णकालिकाध्यापकानाम् अध्यापनानुभवस्य वर्षप्रमाणेन मध्यमानम्

Answer: 0.1

2.4.3.1 Total experience of full-time teachers

पूर्णकालिकाध्यापकानां सम्पूर्णः अध्यापनानुभवः

Answer: 10

File Description	Document
List of Teachers including their PAN, designation, dept and experience details (Data Template) आयकरसङ्ख्या-पदवी-विभाग-अनुभवानां विवरणसहिता अध्यापकसूची	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.4
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.4

2.4.4 Average percentage of full time teachers who received awards, recognition, fellowships at State, National, International level from Government recognised bodies during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य-राष्ट्र-अन्ताराष्ट्रस्तरेषु, सर्वकार-सर्वकाराभिज्ञातनिकायैः पुरस्कारं प्राप्तवतां पूर्णकालिकाध्यापकानां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 7.63

2.4.4.1 Number of full time teachers receiving awards from state/ national/ international level from Government recognised bodies year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य-राष्ट्र-अन्ताराष्ट्रस्तरेषु, सर्वकार-सर्वकाराभिज्ञातनिकायैः पुरस्कारं प्राप्तवतां पूर्णकालिकाध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
8	10	6	4	6

File Description	Document
Institutional data: as per Data Template सांस्थानिकदत्तांशः देयः (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
e-copies of award letters (scanned or soft copy) पुरस्कारसम्बद्धानां पत्राणां वैद्युतप्रतिलिपयः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.

2.4.5 Average percentage of full time teachers from other States against sanctioned posts during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु अनुमोदितेषु पदेषु अन्यराज्येभ्यः नियुक्तानां पूर्णकालिकाध्यापकानां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 9.82

2.4.5.1 Number of full time teachers from other states year-wise during the last five years -

विगतपञ्चवर्षेषु अन्यराज्येभ्यः नियुक्तानां पूर्णकालिकाध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या -

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
11	11	11	11	11

File Description	Document
List of full time teachers from other state and state from which qualifying degree was obtained (Data Template) अन्यराज्येभ्यः नियुक्तानां पूर्णकालिकाध्यापकानां सूची। राज्यस्य नामसहिता यतः तैः प्रमाणपत्रं प्राप्तम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

2.4.6 University has devised a mechanism to enable the young faculty to learn shastras under learned Gurus. Specify the names of Gurus from whom the teachers/ faculty members have studied Shastras/ Veda Shakhas.

विश्वविद्यालयः युवाध्यापकान् वरिष्ठविदुषां सन्निधौ शास्त्राध्ययनाय प्रोत्साहयति। गुरूणां नामानि सूचयन्तु येभ्यः अध्यापकाः शास्त्राणां वेदशाखानां वा पारम्परिकम् अध्ययनमकुर्वन्।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयेन तादृशी व्यवस्था प्रकल्पिता वर्त्तते यत्र अस्य विश्वविद्यालयस्य युवानोऽध्यापकाः वरिष्ठानाम् आचार्याणां सन्निधौ यथेप्सितंशास्त्रं पठितुं शक्नुवन्ति। अत्र युवानोऽध्यापकाः लब्धावसराः गुरुगेहं गत्वा अपि प्रौढान् परम्परागतग्रन्थान् गुरुसविधेऽधीयते। एवं हि परस्परं प्रेम्णा व्यवहरन्तः तौ उभावपि गुरुशिष्यौ स्वजीवनम् उन्नतिपथं नयतः।

अस्मिन् विश्वविद्यालये प्रत्येकं विभागः काले काले 'शास्त्रीयव्याख्यानमाला' इति प्रकल्पं सञ्चाल्य आविश्वं प्रसिद्धानां तत्तद्विषयेषु विचक्षणानां विदुषां व्याख्यानानि आयोजयति। तेषां विदुषां व्याख्यानस्य कार्यक्रमस्य रूपरेखां सङ्कायाध्यक्षः विभागाध्यक्षेण विभागस्थैः आचार्यैश्च सार्धं सम्मिल्य सज्जीकरोति। तेषां विदुषां व्याख्यानस्य अयं लाभो भवति यत् विभागेषु ये युवानोऽध्यापकाः शोधच्छात्राश्च भवन्ति तेभ्यः बहु किमपि शिक्षणाय लभ्यते। तेषां समागतानां विदुषां पुरस्तात् ते स्वकीयान् प्रश्नान् अपि निश्चिते प्रश्नोत्तरकाले प्रष्टुम् अर्हन्ति तान् च समाधातुं शक्नुवन्ति ।

विश्वविद्यालयः यथानिर्धारितं शास्त्रार्थसभायाः आयोजनम् अपि करोति। तत्र शास्त्रार्थसभायां वरिष्ठानां गुरूणां सान्निध्ये युवभ्योऽध्यापकेभ्योऽपि बहूनि दायित्वानि दीयन्ते येन ते बहुविधमनुभवज्ञानं प्राप्नुवन्ति। अस्यां शास्त्रार्थसभायां युवानोऽध्यापकाः संयोजकरूपेणापि स्वीयं दायित्वं निर्वहन्ति। अनया परम्परयाशिक्षकाः शनैः शनैः तस्मिन् क्षेत्रे निपुणाः भवन्ति।

इत्थमेव यून: शिक्षकान् प्रशिक्षितुम् यथावसरं विश्वविद्यालयोऽयं कार्यशालानाम् अपि आयोजनं करोति। तत्रापि कार्यशालायां प्रथितयशसां विदुषां विशिष्टानि व्याख्यानानि आयोज्यन्ते। अत्रापि शास्त्रार्थसभामिव वरिष्ठानाम् आचार्याणां सन्निधौ कनिष्ठेभ्य आचार्येभ्य: संयोजकादीनां दायित्वं प्रदाय तेषां प्रशिक्षणं क्रियते।

अस्मिन् विश्वविद्यालये सद्यस्क (ऑनलाइन) माध्यमेनापि माननीयानां विदुषां विशिष्टानि व्याख्यानानि आयोज्यन्ते। एतस्य विशिष्टस्य व्याख्यानस्य कार्यक्रम: साप्ताहिको भवति। एतस्य कार्यक्रमस्य अध्यक्षा: विश्वविद्यालयस्यैव कुलपतयो भवन्ति। अयं कार्यक्रम: Google meet, Zoom इत्यादिभि: सद्यस्कउपकरणमाध्यमै: प्रतिसप्ताहम् आयोज्यते।

अस्मिन् विश्वविद्यालये न केवलम् इयमेव परिपाटी वर्त्तते यत् वरिष्ठेभ्य आचार्येभ्यो युवानोऽध्यापका: अधीयते किन्तु युवभ्योऽध्यापकेभ्य: शोधच्छात्रा: अपि समागत्य तं तं विषयं विषयातिरिक्तान् अपि च ग्रन्थान् पठन्ति। युवभ्योऽध्यापकेभ्य: पठिता: सामग्री: शोधच्छात्रा: स्वीये शोधप्रबन्धेऽपि समाकलयन्ति येन तत्रापि गुणाधानं भवति। विश्वविद्यालये इयं प्रक्रिया न केवलं कस्मिंश्चिद् विभागविशेषे भवति अपि तु अस्य विश्वविद्यालयस्य येऽपि सङ्काया: वर्त्तन्ते पुनस्तेषु सङ्कायेषु येऽपि विभिन्ना: व्याकरणादयो विभागा: सन्ति तत्र सर्वत्र विधीयते।

अस्मिन् विश्वविद्यालये यथा वरिष्ठा आचार्या: यूनोऽध्यापकान् अध्यापयन्ति, युवानोऽध्यापका: शोधच्छात्रान् पाठयन्ति तथैव शोधच्छात्रा अपि अस्य विश्वविद्यालयस्य कनिष्ठान् छात्रान् अध्यापयन्ति। तेन शोधच्छात्राणापि लाभो भवतीति। एवं प्रवर्तितं चक्रमिदं परस्परं सर्वेषां लाभप्रदं भवति। साम्प्रतं वरिष्ठेभ्य आचार्येभ्य ये युवान आचार्या अधीयते अधीतवन्तो वा तेषां केषाञ्चित् नामधेयं प्रस्तूयते –

क्रमसंख्या	अध्यापक:	गुरोर्नाम	शास्त्रम्
1.	डॉ. दुर्गेश पाठक:	प्रो. राजा राम शुक्ल:, काशी हिन्दू विश्वविद्यालय:, वाराणसी, कुलपतिचर: - सं.सं.वि.वि., वाराणसी	न्याय:
2.	डॉ. कुप्पा बिल्वेश:	डॉ. आर. मणिद्राविड:, मद्रास् संस्कृत कालेज, मैलापूर, चेन्नै	अद्वैतवेदान्त:
3.	डॉ. सत्येन्द्र कुमार:	प्रो. महेन्द्र पाण्डेय:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी	वेद:
4.	डॉ. राजा पाठक:	प्रो. नागेन्द्र पाण्डेय: सेवानिवृत्त:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी	ज्योतिषम्
5.	डॉ. राजेश कुमार श्रीवास्तव:	प्रो. रमेश प्रसाद:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी	पालि
6.	डॉ. दिव्य चेतन ब्रह्मचारी	आचार्य पुरुषोत्तम त्रिपाठी उदासीन सं. महाविद्यालय, मीरघाट	व्याकरणम्
7.	श्री नितिन आर्य:	डॉ. रविशङ्कर पाण्डेय:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी	व्याकरणम्

8. डॉ. मधुसूदन मिश्र प्रो. रामजीवन मिश्रः
ज्योतिषम्

ज्योतिष विभाग, का.हि.वि.वि., वाराणसी

9. डॉ. कुञ्ज बिहारी द्विवेदी 1. प्रो. वशिष्ठ त्रिपाठी
न्याय

सं.सं.वि.वि., वाराणसी

2. प्रो. राजा राम शुक्लः

का.हि.वि.वि., वाराणसी

10. डॉ. ज्ञानेन्द्र सापकोटा आचार्य पुरुषोत्तम त्रिपाठी
व्याकरण

उदासीन संस्कृत महाविद्यालय

मीरघाट

11. डॉ. बिजेन्द्र कुमार आर्य आचार्य रामदेव शास्त्री जी
व्याकरण

महर्षि दयानन्द उपदेशक महाविद्यालय

टंकारा, गुजरात

12. डॉ. विजय कुमार शर्मा प्रो. युगल किशोर मिश्रः
वेद

सं.सं.वि.वि., वाराणसी

13. डॉ. मधुसूदन तिवारी प्रो. अमित कुमार शुक्लः
ज्योतिषम्

सं.सं.वि.वि., वाराणसी

एवं संस्कृतविश्वविद्यालये एषा समीचीना ज्ञानविवर्धिनी परम्परावर्त्तते यत्रयुवानोऽध्यापकाः वरिष्ठेभ्य आचार्येभ्यः अधीयते।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for additional Information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.3.6%20Video.pdf)

2.4.7 Qualified faculty are available for new programmes/ emerging areas of study (computational linguistics, Computational Sanskrit, Translation Studies,

Comparative Philosophy, Comparative Aesthetics, Yogic Science, Yoga Darshan, Samskrit Journalism, Sanskrit manuscriptology, Management, Jurisprudence, Cultural tourism, Temple Culture and Administration, Vastushastra, Medicinal Astrology etc.)

नूतनपाठ्यक्रमाणाम् उदयमान-क्षेत्राणां (सङ्गणकीय-भाषाशास्त्रं, सङ्गणकीय-संस्कृतम्, अनुवादाध्ययनं, तुलनात्मकदर्शनं, तुलनात्मकं सौन्दर्यशास्त्रं, योगविज्ञानम्, योगदर्शनं, संस्कृतपत्रकारिता, संस्कृतमातृकाशास्त्रम्, प्रबन्धनशास्त्रं, विधिशास्त्रं, सांस्कृतिकयात्रिकं, देवालयसंस्कृतिः प्रशासनं च, भैषज्यज्योतिषं, वास्तुशास्त्रम् इत्यादीनाम्) अध्यापनाय योग्यतावन्तः अध्यापकाः उपलभ्यन्ते।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये नूतनकारकाणाम् उदयमान-क्षेत्राणानां तद्यथा (शोधपत्राणि, परियोजनाः, परामर्शः, प्रशिक्षाणानुभवः, धर्मशास्त्रं, सांस्कृतिकपर्यटनं, संगणकीयभाषाशास्त्रं, संगणकीय-संस्कृतं, अनुवादाध्ययनं, तोलनिकं दर्शनं, तोलनिकं सौन्दर्यशास्त्रं, योगविज्ञानं, योगदर्शनं, संस्कृतपत्रकारिता, संस्कृतपाण्डुलिपिविज्ञानं, प्रबन्धनं, न्यायशास्त्रं देवालयसंस्कृतिः प्रशासनं च, भैषज्यज्योतिषं, वास्तुशास्त्रम् इत्यादीनाम्) सर्वेषां विषयाणाम् अध्यापनाय अध्यापकाः समुपलब्धाः सन्ति।

शोधपत्राणि – 'सारस्वती सुषमा' इति पत्रिका अस्मिन् एव विश्वविद्यालये प्रकाशिता भवति। अस्यां पत्रिकायां विश्वविद्यालयस्य बहिस्थानामपि च विदुषां शोधपत्राणि प्रकाशी भवन्ति। एतेषां शिक्षकाणां लेखाः उत्कृष्टाः भवन्ति। अत्रत्यानां शोधच्छात्राणामपि शोधलेखा पत्रिकासु प्रकाश्यन्ते। श्रमणविद्यासङ्कााये सङ्कायस्तरीया शोधपत्रिका प्रकाश्यते। तस्यां सङ्कायशोधपत्रिकायां विश्वविद्यालयस्य सर्वविभागस्य छात्राः अध्यापकाः स्वस्वशोधपत्राणि विलिख्य प्रकाशयन्ति।

परियोजना – उत्तरप्रदेशसर्वकारस्य उच्चशिक्षाविभागेन 'रिसर्चएण्ड डेवलपमेण्ट' योजनान्तर्गतम् अस्य विश्वविद्यालयस्य डॉ. विजयकुमारशर्मणे, सहायकाचार्याय वेदविभागस्य 'पंचविध सूत्र एवं मात्रालक्षण का सानुवाद समीक्षण' विषये लघुशोधपरियोजना स्वीकृता। केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुदानप्रदानयोजनान्तर्गतं डॉ. मधुसूदनमिश्राय, सहायकाचार्याय, ज्योतिषविभागस्य, 'अष्टादशी' प्रोजेक्ट २०२१-२२ स्वीकृतम्। अखिल-भारतीय-तकनीकी-शिक्षापरिषद: अन्तर्गते भारतीयज्ञानपरम्पराक्रमे चतुष्षष्टिकलानां विषये विशेषाध्ययनार्थम् एका परियोजना स्वीकृता विद्यते। अस्यां परियोजनायां विंशत्यधिका: अध्यापका: छात्राश्च प्राच्यग्रन्थेषु प्रस्तुतपरियोजनामाध्यमेन चतुष्षष्टिकलाविषयकतत्त्वानां समाजहिताय सङ्कलीकरणं कुर्वन्त: सक्रिया: सन्ति।

परामर्श: - अस्य विश्वविद्यालयस्य ज्योतिषविभागे एकः **'ज्योतिष एवं वास्तु परामर्श केन्द्रम्'** उद्घटितं वर्तते यस्मिन् ज्योतिषशास्त्रस्य दृष्ट्या जनेभ्य: परामर्श: दीयते। अयं प्रकल्पः ज्योतिषविभागीयानाम् आचार्याणां निर्देशने एव प्रचलति।

प्रशिक्षणानुभव: - विश्वविद्यालये अध्ययनाध्यापनेन सह प्रशिक्षणकार्यक्रमा: विशेषरूपेण सञ्चालिता: भवन्ति। छात्रेभ्य: संस्कृतसंभाषणप्रशिक्षणं शिविरमाध्यमेन प्रदीयते। शोधे पञ्जीकृतानां छात्राणाङ्कृते षण्मासात्मकपाठ्यक्रमाय विशेषप्रशिक्षणकार्यक्रम: समायोज्यते। तत्र अत्रत्यै: अध्यापकैः अन्यविश्वविद्यालयस्य अध्यापकैश्च शोधकार्यकरणाय प्रशिक्षणं प्रदीयते।

धर्मशास्त्रम् – विश्वविद्यालयेऽस्मिन् धर्मशास्त्राध्ययनाध्यापनाय स्वतन्त्र: एकोविभागोऽस्ति। अस्मिन् विभागे भारतीयज्ञानपरम्परायां तत्त्वभूतानां स्मृतिग्रन्थानां दृष्ट्या सर्वे भारतीयसंस्कारा: हिन्दूसंस्कृतिश्च सूक्ष्मदृष्ट्या पाठ्यन्ते।

सांस्कृतिकपर्यटनम् – छात्राणाम् अध्यापकानां च नूतनानुभवो ज्ञानञ्च भवेदिति हेतुना छात्रै: सह अध्यापका: अपि सांस्कृतिकपर्यटनस्थलेषु गत्वा स्वानुभवे ज्ञानवृद्धिं कुर्वन्ति।

सङ्गणकीयं भाषाशास्त्रम् – सङ्गणकीयभाषाशास्त्रानुगुणं संगणकस्य अध्ययनाध्यापनमपि विश्वविद्यालये भवति। शोधछात्राणां कृते विशेषतया सङ्गणकप्रशिक्षणं प्रदीयते।

सङ्गणकीयंसंस्कृतम् – अयं विश्वविद्यालय: संस्कृताध्ययनेन सहैव संरक्षणकाध्ययनं प्रति अपि ध्यानं केन्द्रीकरोति। शास्त्रिकक्षायां तु संस्कृताध्ययनेन सह सङ्गणकमनिवार्यं कृतं वर्त्तते। विश्वविद्यालये संस्कृतेन सह सङ्गणकस्य प्रशिक्षणार्थं एका सङ्गणकशाला अपि निर्मिता वर्त्तते यत्र गत्वा छात्रा: सङ्गणकस्य प्रशिक्षणं प्राप्नुवन्ति।

अनुवादाध्ययनम् - अस्य विश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः अनुवादस्य अध्ययने दत्तचित्ता: सन्ति। अनुवादाध्ययनस्य कृते यथावसरं विश्वविद्यालय: संस्कृतकार्यशालाः, संस्कृतसम्भाषणशिविराणि च आयोजयति।

तोलनिकं दर्शनम् – अस्मिन् विश्वविद्यालये एकः तुलनात्मकदर्शनविभागो वर्त्तते। अत्र विभागे सर्वेषां दर्शनानां तुलनात्मकम् अध्ययनम् अध्यापनं क्रियते। बहवः शोधच्छात्रा दर्शनानां तुलनात्मकदृशा शोधकार्यमत्र विभागेऽकुर्वन्।

तोलनिकं सौन्दर्यशास्त्रम् – दीनदयालउपाध्यायकौशलकेन्द्र केन्द्रीय छात्रा: गृहसज्जाविषयकं सौन्दर्यशास्त्रं पठन्ति। एवञ्च साहित्यविभागे साहित्यग्रन्थेषु प्राकृतिकं सौन्दर्यं, पात्राणां पारस्परिकं सौन्दर्यम्, परिधानानां सौन्दर्यम् इत्यादिविषयान् आश्रित्य सौन्दर्यतुलनात्मकम् अध्ययनं कार्यते।

योगविज्ञानं, योगदर्शनम् - दर्शनविभागे एव योगदर्शनस्यापि विधिवदध्ययनम् अध्यापनञ्च भवति। योगस्य लक्षणम्, स्वरूपम्, फलम्, लाभालाभौ इति योगदर्शने दर्शित: सर्वोऽपि विषयोऽस्मिन् विभागे निष्णातै: आचार्यै: अध्याप्यते।

संस्कृतपत्रकारिता – अस्मात् विश्वविद्यालयत: 'गाण्डीवम्' इति एका संस्कृतपत्रिका प्रकाश्यते। तत्र विशिष्टानां विदुषां लेखा: प्रकाश्यन्ते।

संस्कृतपाण्डुलिपिविज्ञानम् - संस्कृतस्य प्रचुरपाण्डुलिपय: अस्य विश्वविद्यालयस्य 'पाण्डुलिपिभवने' समुपलब्धा: वर्त्तन्ते। छात्रा: अध्यापकाश्च स्वविद्यावैभववर्धनाय हस्तलेखागारं गत्वा पाण्डुलिपिं यथासमयं पश्यन्ति पठन्ति च।

प्रबन्धनम् – अस्य विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमेषु प्रबन्धस्य विषय: अपि पाठ्यते। कौटिल्यस्य अर्थशास्त्रे अर्थविषयक प्रबन्धस्य विषय: समुपलभ्यते। यस्य पठनं पाठनं राजनीति एवं अर्थशास्त्रविभागे भवति। वेदविभागीय पाठ्यक्रमेषु न केवलं जलप्रबन्धनम् अपितु वनप्रबन्धनस्यापि विशेषचर्चा समुपलभ्यते। साहित्यविषये करप्रबन्धनमपि पाठ्यक्रमस्य भाग: अस्ति।

विधिशास्त्रम् – विश्वविद्यालयेऽस्मिन् प्राच्यविधिशास्त्रस्य अध्ययनाध्यापनं क्रियते। विशेषत: विधिशास्त्रविषये मनुस्मृतौ, याज्ञवल्क्यस्मृतौ चेत्यादिषु शास्त्रेषु विधिविषयस्य व्यापिकाचर्चाविद्यते।

देवालयसंस्कृति: प्रशासनं च – विश्वविद्यालयस्य परिसरे पञ्चदेवमन्दिरम्, वाग्देवीमन्दिरम्, इत्यादि दशाधिकानि मन्दिराणि वर्त्तन्ते येषां प्रबन्धनं छात्रै: अध्यापकैश्च क्रियते। देवालये प्राणप्रतिष्ठितानां देवानां शास्त्रवर्णितदेवगुणानुकूलेन पूजासंस्कृति: सञ्चाल्यते एवं तत्तद्देवस्वरूपोचितपूजाव्यवस्थाया: प्रशासनिककार्यमपि अत्रत्यै: छात्रै: अध्यापकैश्च क्रियते। मन्दिरस्य शासनव्यवस्थासुदृढीकरणार्थं मन्दिरव्यस्थापकपदे अध्यापका: नियोजिता: सन्ति।

भैषज्यज्योतिषम् – भैषज्यज्योतिषसिद्धान्तमनुसृत्य पाणिनिभवनस्य पार्श्वभागे 'नवग्रहवाटिकाया:' स्थापना जाता विद्यते। तत्र ज्योतिषशास्त्रस्य कालगणनादिशा वनस्पतीनां रोपणं जातमस्ति।

वास्तुशास्त्रम् – विश्वविद्यालयस्य ज्योतिषविभागे, दीनदयालउपाध्याय-कौशल-केन्द्रे, ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रे च वास्तुशास्त्रविषयकम् अध्ययनाध्यापनं भवति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for additional Information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c2-new/Project%20Swikr

2.4.8 Specify the names of Shastra-Chudamani/ Emeritus/ Adjunct Faculty/ Fellows/ Visiting Professors/ Post Doctoral Fellows on the rolls of the University.

विश्वविद्यालयेन सह सम्बद्धानां शास्त्रचूडामणिविदुषां, राष्ट्रस्तरीयाचार्याणाम्, अतिथ्याचार्याणां, संयोजिताचार्याणां, प्रतिष्ठिताचार्याणां, विद्यावारिध्युत्तरशोधरतानां विदुषां च नामानि सूचयन्तु।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय: विश्वविख्यातानां विविधशास्त्रविचक्षणानां शास्त्रचूड़ामणिविदुषां, राष्ट्रस्तरीयाचार्याणाम्, अतिथ्याचार्याणाम्, संयोजिताचार्याणाम्, प्रतिष्ठिताचार्याणाम्, विद्यावारिध्युत्तरशोधरतानां विदुषां च सम्बन्धं स्थापयति। अस्मिन् विश्वविद्यालये प्रत्यक्षसमागतानाम् अन्तर्जालमाध्यमेन सम्बद्धानां महनीय विदुषाम् अभिधानानि क्रमेण प्रदर्श्यन्ते।

स्वामी राघवाचार्य जी महाराज, अयोध्या।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयद्वारा २००० तमे आयोजितायां वेदान्तपरीक्षायां सर्वप्रथम स्थानं प्राप्य स्वर्णपदकमधिकृतम्। सम्प्राप्तं स्वकीयोपदेशमाध्यमेन मानवमात्रस्य कल्याणे सततं संलग्ना: सन्ति।

जगद्गुरु स्वामी वासुदेवाचार्य विद्याभास्कर जी महाराज, अयोध्या।

विद्याभास्कर विद्याभास्करस्य उपाधिना विभूषिता: जगद्गुरव: रामानुजाचार्या: स्वामिन: श्रीवासुदेवाचार्या: अपि समाजे निरन्तमेव निजसंस्कृतिं संस्कारान् च प्रसारयन्ति। इमे श्रीरामजन्मभूमे: उच्चमार्गदर्शकमण्डलस्य वरिष्ठा: पदाधिकारिणोऽपि सन्ति।

स्वामी अविमुक्तेश्वरानन्द सरस्वती, जगद्गुरु शंकराचार्य, ज्योतिर्मठ, उत्तराखण्ड।

स्वामी स्वरूपानन्द सरस्वतीनां शिष्या: स्वामी अविमुक्तेश्वरानन्द सरस्वती महाभागा: सम्प्रति उत्तराखण्डे विद्यमानस्य ज्योतिर्मठस्य षट्चत्वारिंशत्तमा: वर्तमानकालिका: जगद्गुरव: शंकराचार्या: वर्त्तन्ते।

पद्मश्री, पद्मभूषण प्रो. देवीप्रसाद द्विवेदी, सं.सं.वि.वि., वाराणसी।

प्रो. राजाराम शुक्ल:, कुलपतिचर:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी। निदेशक, मालवीय भवन, का.हि.वि.वि., वाराणसी।

प्रो. हरेराम त्रिपाठी, कुलपतिचर:, सं.सं.वि.वि., वाराणसी। वर्तमाने कुलपतय: कविगुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय:, रामटेक, नागपुर, महाराष्ट्र।

प्रो. नागेन्द्र पाण्डेय:, अध्यक्षचर:, उ.प्र.सं.सं., लखनऊ। आचार्यचर:, सं.वि.वि.वि., वाराणसी। अध्यक्ष:-श्रीकाशी-विश्वनाथमन्दिरन्यास, वाराणसी।

राष्ट्रपति पुरस्कृत प्रो. रमेशप्रसाद, आचार्य:, पालि एवं बौद्ध विभाग, सं.सं.वि.वि., वाराणसी।

प्रो. रजनीश कुमार शुक्ल:, कुलपतिचर:, महात्मा गांधी अन्तर्राष्ट्रीय हिन्दी विश्वविद्यालय:, वर्धा, महाराष्ट्र।

प्रो. प्रेमनारायण सिंह, निदेशक, आई.यू.सी.टी.ई. का.हि.वि.वि., वाराणसी।

पद्मभूषण प्रो. वशिष्ठ त्रिपाठी, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय:, वाराणसी।

पद्मश्री पं. शिवनाथ मिश्र, प्रसिद्ध सितारवादक:, वाराणसी।

पद्मश्री अभिराज राजेन्द्रमिश्र:, भूतपूर्व कुलपति, सं.सं.वि.वि., वाराणसी।

राष्ट्रपति सम्मानित प्रो. ब्रजभूषण ओझा, काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी।

प्रो. गंगाधर पण्डा, शिक्षाशास्त्रज्ञ, (कोल्हणविश्वविद्यालय, चाईवासा, झारखण्ड)।

प्रो. ललित कुमार त्रिपाठी, गङ्गानाथ झा परिसर, प्रयागराज।

प्रो. पुरुषोत्तम पाठक:, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय:, वाराणसी।

प्रो. प्रमोद कुमार शर्मा, आचार्य:, ज.ने.वि., नवदेहली।

एते आचार्या: महान्त: कवय: सन्ति। एतै: विरचिताया: कृते: 'गोपाङ्गनावैभवम्' इत्यस्य कृते राजस्थान संस्कृत अकादम्या विशेषेण एते सभाजिता:।

डॉ. राजा पाठक:, सहायकाचार्य:, आई.यू.सी.टी.ई.का.हि.वि.वि., वाराणसी।

एतान् विश्वविद्यालयस्य संकायस्य सम्माननीयान् आचार्यान् अतिरिच्य ये अन्ये प्रसिद्धा: देशस्य विद्वांस: सन्ति, येषां सान्निध्यं यथावसरं विश्वविद्यालयाय लभ्यते, तेषां अभिधानानि अपि अत्र लिख्यन्ते।

प्रो. श्रीनिवासवरखेड़ी, कुलपति, के.स.वि., नवदेहली।

श्री चमूकृष्ण शास्त्री, संस्कृत भारती, नवदेहली।

स्वामी जीतेन्द्रानन्द सरस्वती, राष्ट्रीयमहामंत्री, अखिलभारतीय सन्तसमितिः।

पूज्य भाई श्री रमेशभाई ओझा, गुजरात।

योगगुरु स्वामी रामदेव जी महराज, महर्षि पतञ्जलि योगपीठ, हरिद्वार।

प्रो. वाचस्पतिमिश्रः, अध्यक्षः, उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानम्, लखनऊ।

प्रो. सी.जी. मेनन, कुलपति, महर्षिपाणिनिसंस्कृत एवं वैदिकविश्वविद्यालयः, उज्जैन।

प्रो. सन्तोष कुमार शुक्ल, संकायाध्यक्षः, संस्कृत संकाय, जे.एन.यू., नवदेहली।

प्रो. ओमनाथ बिमली, संकायाध्यक्षः, संस्कृत संकाय, दिल्ली विश्वविद्यालयः, देहली।

प्रो. बृहस्पतिमिश्रः, संकायाध्यक्षः, संस्कृत संकाय, हि.के.वि.वि., धर्मशाला।

प्रो. चान्दकिरणसलूजा, संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्, नवदेहली।

प्रो. रमेश कुमार पाठकः, साहित्यवित्, सत्रयाध्यक्षः, एल.बी.एस., राष्ट्रिसंस्कृतविश्वविद्यालयः, देहली।

डॉ. ऋषभ चन्द्र जैन, अहिंसा अनुसंधान केन्द्रम्, वैशाली।

प्रो. ललित पटेल, कुलपति, सोमनाथ संस्कृत विश्वविद्यालयः, गुजरात।

प्रो. गिरीश चन्द्र दूबे, राम भद्राचार्य विश्वविद्यालय।

डॉ. नीलेश पाण्डेय, सहायक निदेशकः , नैक।

प्रो. एस.सी. शर्मा, निदेशकः, नैक।

प्रो. गोपबन्धु मिश्रः, काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः, वाराणसी।

प्रो. मुरलीमनोहर पाठक, कुलपति, ला०ब०शा०, के०सं०वि०, नवदेहली।

प्रो. चैदूडी उपेन्द्र राव, आचार्य, ज०ने०वि०, नवदेहली।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for additional Information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.4.7.pdf)

2.4.9 Specify the systems adopted to recharge academically and rejuvenate teachers (e.g. learning with traditional Gurus, providing research grants, study leave, nomination to national/ international conferences/ seminars, in-service training, organizing national/ international conferences, vakyartha-Sadhas, Shastrtha-Sabha, Shastra-Pareeksha, Shastra-spardha/ Samskrita-Kavi-Samavaya (Sanskrit Poets' Meet) etc.)

अध्यापकान् शैक्षिकरूपेण पुनर्नवीकर्तुम् अभिगृहीताः व्यवस्थाः सूचयतु- यथा- पारम्परिकगुरूणां

सविधे अध्ययनम्, अनुसन्धानानुदानप्रदानम्, अध्ययनावकाशप्रदानम्, राष्ट्रिय/ अन्ताराष्ट्रियसम्मेलने नामनिर्देशनम्/ सेवारतप्रशिक्षणं, राष्ट्रिय/ अन्ताराष्ट्रियसम्मेलनस्य आयोजनं, वाक्यार्थसभाः, शास्त्रार्थसभाः, शास्त्रपरीक्षाः, शास्त्रस्पर्धाः, संस्कृतकवि-समवायः इत्यादयः।

Answer:

अत्रत्यानाम् आचार्याणां शैक्षिकरूपेण पुनर्नवीकरणाय विश्वविद्यालयेन अनेके कार्यक्रमाः समायोज्यन्ते । विश्वविद्यालयानुदान आयोगेन तथा भारतसर्वकारेण निर्धारिताः अनेके कार्यक्रमाः अध्ययनावकाशप्रदानम्, राष्ट्रियअन्ताराष्ट्रियसम्मेलने नामनिर्देशनम् सेवारतप्रशिक्षणम्, राष्ट्रिय,अन्ताराष्ट्रियसम्मेलनस्य आयोजनम् इति नैकाः व्यवस्थाः कल्पयति विश्वविद्यालयः । विश्वविद्यालये अध्यापनरतानाम् अध्यापकानां वाक्यार्थसभाः, शास्त्रार्थसभाः, शास्त्रपरीक्षाः, शास्त्रस्पर्धाः, संस्कृतकविसमवायः इत्यादयः कार्यक्रमाश्च यथावसरमवाप्य समायोजिताः भवन्ति । पारम्परिकगुरुणां सविधे अध्ययनम् - काश्यां प्राचीनेयं परम्परा यत् शिष्याः विश्वविद्यालये गुरोः गृहे च गत्वा पारम्परिकरूपेण शास्त्राध्ययनं कुर्वन्ति । गुरवः स्वजीवने प्राप्तपरम्परानुगुणं स्वशिष्येभ्यः शास्त्रीयविषयान् उपदिशन्ति।

अध्ययनावकाशप्रदानं सेवारतप्रशिक्षणञ्च - विश्वविद्यालये अध्यापकानाम् अध्ययनार्थं प्रशिक्षणार्थञ्च अवकाशः स्वीक्रियते। अभिविन्यासपुनश्चर्यापाठ्यक्रमः विद्यावारिध्युपाधिप्राप्त्यर्थञ्च विश्वविद्यालये अध्यापकानां कृते अवकाशः स्वीकृतोऽस्ति । विश्वविद्यालये अध्यापननिरतानाम् अध्यापकानां कृते विश्वविद्यालयानुदान आयोगस्य नियमानुसारम् अपेक्षितेषु सेवानिरतप्रशिक्षणेषु भागं ग्रहीतुं अवसरः कल्प्यते। ते अध्यापकाः यूजीसी.मानवसंसाधनविकासकेन्द्रद्वारा आयोज्यमाने पुनश्चर्यापाठ्यक्रमे अभिविन्यासपाठ्यक्रमे च भागग्रहणाय प्रेष्यन्ते। अध्यापकाः एतत्पाठ्यक्रमे भागं गृहीत्वा नैकानि अध्यापनकौशलानि प्राप्नुवन्ति । विश्वविद्यालये कार्यरताः अध्यापकाः पुनश्चर्यापाठ्यक्रमे, अभिविन्यासपाठ्यक्रमे अन्येषु च विभिन्नपाठ्यक्रमेषु भागम् अगृह्णन् । अध्ययनाय प्राप्तावकाशानाम् अध्यापकानां सूची-

अभिविन्यासपाठ्यक्रमे (Orientation Programme)

क्रम संख्या	नाम	संस्था	सन्
1.	डॉ. विजेन्द्रआर्य	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	19 जून से 18 जुलाई 2021
2.	डॉ. कुंजबिहारी	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022
3.	डॉ. मधुसूदनमिश्रः	”	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022
4.	श्रीनितिनआर्यः	”	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

पुनष्चर्यापाठ्यक्रमे (RC)

क्रम संख्या	नाम	संस्था	सन्
1.	डॉ. मधुसूदनमिश्रः	एच.आर.डी.सी., काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः, वाराणसी	27 अगस्त- 09 सितम्बर 2021
2.	डॉ. विजेन्द्रआर्यः	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	20 जुलाई से 03 अगस्त 2021
3.	डॉ. सत्येन्द्र यादवः	एच.आर.डी.सी., डॉ. हरि सिंह गौर	24 जनवरी से 28 फरवरी 2022
4.	डॉ. दुर्गेशपाठकः	एच.आर.डी.सी., डॉ. हरि सिंह गौर	01 सितम्बर से 08 सितम्बर 2022
5.	डॉ. विजय शर्मा	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	23 फरवरी से 09 मार्च 2023
6.	श्रीनितिनआर्यः	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	23 फरवरी से 09 मार्च 2023

7. डॉ. कुंजबिहारी रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः
20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

8. डॉ. मधुसूदनमिश्रः ”
20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

9. श्रीनितिनआर्यः ”
20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

10 श्रीनितिनआर्यः विद्यावारिधि -उपाधये सं.सं.वि.वि., वाराणसी

अन्ताराष्ट्रीयसम्मेलनम् संगोष्ठी च -

प्रतिवर्षं जूनमासस्य २१ तमे दिनांके अन्ताराष्ट्रिययोगदिवस आयोज्यते। अस्मिन् योगदर्शनस्य महत्त्वम् उपलक्ष्य योगविषयकं विदुषां विशिष्टं व्याख्यानम् आयोज्यते। योगासनानां प्रशिक्षणं दीयते। अध्यापकाः छात्राः च तत्र भागं गृह्णन्ति । तेन प्रतिदिनम् अपि आसनानि सारल्येन कर्तुं प्रभवन्ति। अन्ताराष्ट्रीयसंगोष्ठ्यः अध्यापकानां छात्राणां च शास्त्रीयकौशलदक्षतायै समायोज्यन्ते। वैदेशिकाः विद्वांसः विदुष्यश्च भारतीयाः विद्वांसः विदुष्यश्च भागं गृहीत्वा विषयाणां तात्विकोद्बोधनं कुर्वन्ति। प्रथमा अन्ताराष्ट्रीयावाक्यार्थसभा काशी इतिनाम्ना समायोजितायाम् अन्ताराष्ट्रियसभायां व्याकरणमीमांसान्यायदर्शनवेदान्तदर्शनप्रभृतीनां सिद्धान्तानां तुलनात्मकविमर्शः अभवत्।

वाक्यार्थः / शास्त्रार्थसभा - विश्वविद्यालये वाक्यार्थसभा समायोज्यते। अस्यां समायोजितायां सभायां न्यायव्याकरणमीमांसावेदान्तबौद्धादिविषयाणां वाक्यार्थविमर्शः अध्यापकैः छात्रैश्च पूर्वपक्षोत्तरपक्षरूपेण समूहे विधीयते। शास्त्रार्थसभा अत्र प्राचीनतमा परम्परा सा सक्रिया विद्यते।

प्रतिवर्षं वाक्यप्रतियोगिता, स्फूर्तिस्पर्धा, कण्ठपाठस्पर्धा च समायोज्यन्ते। विविधेषु शास्त्रीयेषु विषयेषु स्पर्धाः संचाल्यन्ते। ताः स्पर्धाः स्थानीयस्तरे, राज्यस्तरे, राष्ट्रस्तरे च भवन्ति। छात्राः इतरच्छात्रैः सह स्पर्धित्वा स्थानीयस्तरे राज्यस्तरे च चिताः सन्तः राष्ट्रस्तरे प्रविष्टाः भवन्ति । विविधस्तरेषु भागग्रहणाय छात्राणां कृते अध्यापकाः मार्गदर्शनं कुर्वन्ति ।

शास्त्रपरीक्षा/ शास्त्रस्पर्द्धा - अध्यापकैः स्वसंरक्षणे शास्त्रपरीक्षा शास्त्रस्पर्द्धा च इति विषयद्वयं छात्राणां शास्त्रीयज्ञानसंवर्द्धनाय क्रियते।

संस्कृतकविसम्मेलनम् - विश्वविद्यालये संस्कृतकविसमवायस्य आयोजनं भवति। तत्र भारतस्य विदेशस्य च अनेके कवयः समागत्य स्वरचितकाव्यपाठं कुर्वन्ति। काव्यपाठेन नूतनान्नूतनान्विषयान्समुद्घाटयन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for additional Information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://youtu.be/y20shpoaUYo)

2.4.10 Specify the names of faculty imparting indepth shastra knowledge/ Avadhana/ shastrartha to the students and encouraging them to take various shastra exams conducted by different organisations in addition to regular teaching.

नित्याध्यापनातिरिक्तत्वेन च्छात्राणां कृते विविधसंस्थाभिः सञ्चालितासु शास्त्रार्थपरीक्षासु स्पर्धासु च भागं ग्रहीतुं शास्त्रार्थेषु अवधानकलायां विशेषप्रशिक्षणं प्रददताम् अध्यापकानां विषये विवरणं प्रयच्छत।

Answer:

अध्ययनावकाशप्रदानं सेवारतप्रशिक्षणञ्च - विश्वविद्यालये अध्यापकानाम् अध्ययनार्थं प्रशिक्षणार्थञ्च अवकाशः स्वीक्रियते। अभिविन्यासपुनश्चर्यापाठ्यक्रमः विद्यावारिध्युपाधिप्राप्त्यर्थञ्च विश्वविद्यालये अध्यापकानां कृते अवकाशः स्वीकृतोऽस्ति । विश्वविद्यालये अध्यापननिरतानाम् अध्यापकानां कृते विश्वविद्यालयानुदान आयोगस्य नियमानुसारम् अपेक्षितेषु सेवानिरतप्रशिक्षणेषु भागं ग्रहीतुं अवसरः कल्प्यते। ते अध्यापकाः यूजीसी.मानवसंसाधनविकासकेन्द्रद्वारा आयोज्यमाने पुनश्चर्यापाठ्यक्रमे अभिविन्यासपाठ्यक्रमे च भागग्रहणाय प्रेष्यन्ते। अध्यापकाः एतत्पाठ्यक्रमे भागं गृहीत्वा नैकानि अध्यापनकौशलानि प्राप्नुवन्ति । विश्वविद्यालये कार्यरताः अध्यापकाः पुनश्चर्यापाठ्यक्रमे, अभिविन्यासपाठ्यक्रमे अन्येषु च विभिन्नपाठ्यक्रमेषु भागम् अगृह्णन् । अत्रत्यानाम् आचार्याणां शैक्षिकरूपेण पुनर्नवीकरणाय विश्वविद्यालयेन अनेके कार्यक्रमाः समायोज्यन्ते । विश्वविद्यालयानुदान आयोगेन तथा भारतसर्वकारेण निर्धारिताः अनेके कार्यक्रमाः अध्ययनावकाशप्रदानम्, राष्ट्रियअन्ताराष्ट्रियसम्मेलने नामनिर्देशनम् सेवारतप्रशिक्षणम्, राष्ट्रिय,अन्ताराष्ट्रियसम्मेलनस्य आयोजनम् इति नैकाः व्यवस्थाः कल्पयति विश्वविद्यालयः । विश्वविद्यालये अध्यापनरतानाम् अध्यापकानां वाक्यार्थसभाः, शास्त्रार्थसभाः, शास्त्रपरीक्षाः, शास्त्रस्पर्धाः, संस्कृतकविसमवायः इत्यादयः कार्यक्रमाश्च यथावसरमवाप्य समायोजिताः भवन्ति । पारम्परिकगुरुणां सविधे अध्ययनम् - काश्यां प्राचीनेयं परम्परा यत् शिष्याः विश्वविद्यालये गुरोः गृहे च गत्वा पारम्परिकरूपेण शास्त्राध्ययनं कुर्वन्ति । गुरवः स्वजीवने प्राप्तपरम्परानुगुणं स्वशिष्येभ्यः शास्त्रीयविषयान् उपदिशन्ति। अध्ययनाय प्राप्तावकाशानाम् अध्यापकानां सूची-

अभिविन्यासपाठ्यक्रमे (Orientation Programme)

क्रम संख्या	नाम	संस्था	सन्
1.	डॉ. विजेन्द्रआर्य	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	19 जून से 18 जुलाई 2021
2.	डॉ. कुंजबिहारी	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022
3.	डॉ. मधुसूदनमिश्रः	”	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022
4.	श्रीनितिनआर्यः	”	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

क्रम संख्या	नाम	संस्था	सन्
1.	डॉ. मधुसूदनमिश्रः	एच.आर.डी.सी., काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः, वाराणसी	27 अगस्त- 09 सितम्बर 2021
2.	डॉ. विजेन्द्रआर्यः	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	20 जुलाई से 03 अगस्त 2021
3.	डॉ. सत्येन्द्र यादवः	एच.आर.डी.सी., डॉ. हरि सिंह गौर	24 जनवरी से 28 फरवरी 2022
4.	डॉ. दुर्गेशपाठकः	एच.आर.डी.सी., डॉ. हरि सिंह गौर	01 सितम्बर से 08 सितम्बर 2022
5.	डॉ. विजय शर्मा	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	23 फरवरी से 09 मार्च 2023
6.	श्रीनितिनआर्यः	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	23 फरवरी से 09 मार्च 2023
7.	डॉ. कुंजबिहारी	रामानुजमकालेज, दिल्लीविश्वविद्यालयः	20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

8. डॉ. मधुसूदनमिश्रः ”
20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

9. श्रीनितिनआर्यः ”
20 अक्टूबर से 18 नवम्बर 2022

10 श्रीनितिनआर्यः विद्यावारिधि -उपाधये सं.सं.वि.वि., वाराणसी

वाक्यार्थः / शास्त्रार्थसभा - विश्वविद्यालये वाक्यार्थसभा समायोज्यते। अस्यां समायोजितायां सभायां न्यायव्याकरणमीमांसावेदान्तबौद्धादिविषयाणां वाक्यार्थविमर्शः अध्यापकैः छात्रैश्च पूर्वपक्षोत्तरपक्षरूपेण समूहे विधीयते। शास्त्रार्थसभा अत्र प्राचीनतमा परम्परा सा सक्रिया विद्यते।

प्रतिवर्षं वाक्यप्रतियोगिता, स्फूर्तिस्पर्धा, कण्ठपाठस्पर्धा च समायोज्यन्ते। विविधेषु शास्त्रीयेषु विषयेषु स्पर्धाः संचाल्यन्ते। ताः स्पर्धाः स्थानीयस्तरे, राज्यस्तरे, राष्ट्रस्तरे च भवन्ति। छात्राः इतरच्छात्रैः सह स्पर्धित्वा स्थानीयस्तरे राज्यस्तरे च चिताः सन्तः राष्ट्रस्तरे प्रविष्टाः भवन्ति । विविधस्तरेषु भागग्रहणाय छात्राणां कृते अध्यापकाः मार्गदर्शनं कुर्वन्ति ।

शास्त्रपरीक्षा/ शास्त्रस्पर्द्धा - अध्यापकैः स्वसंरक्षणे शास्त्रपरीक्षा शास्त्रस्पर्द्धा च इति विषयद्वयं छात्राणां शास्त्रीयज्ञानसंवर्द्धनाय क्रियते।

संस्कृतकविसम्मेलनम् - विश्वविद्यालये संस्कृतकविसमवायस्य आयोजनं भवति। तत्र भारतस्य विदेशस्य च अनेके कवयः समागत्य स्वरचितकाव्यपाठं कुर्वन्ति। काव्यपाठेन नूतनान्नूतनान्विषयान्समुद्घाटयन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Link for additional Information अतिरिक्तसूचनानां कृते सन्धानम्	View Document (https://youtu.be/sGdrKp-yNFo)

2.5 Evaluation Process and Reforms

2.5.1 Average number of days from the date of last semester-end/ year-end examination till the declaration of results during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु, षाण्मासिक्याः वार्षिक्याः च परीक्षायाः अन्तिमदिनाङ्कात् परीक्षापरिणामघोषणादिनाङ्कं यावत् दिनानां सङ्ख्यायाः मध्यमानम् -

Answer: 44.6

2.5.1.1 Number of days from the date of last semester-end/ year-end examination till the declaration of results year-wise during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु, षाण्मासिक्याः वार्षिक्याः च परीक्षायाः अन्तिमदिनाङ्कात् परीक्षापरिणामघोषणादिनाङ्कं यावत् दिनानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
30	59	30	43	61

File Description	Document
List of Programmes and date of last semester and date of declaration of results (Data Template) पाठ्यक्रमसूची, अन्तिमषाण्मासिक्याः दिनाङ्कः, परीक्षापरिणामघोषणदिनाङ्कश्च (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/

2.5.2 Average percentage of student complaints/ grievances about evaluation against total number appeared in the examinations during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु, परीक्षासु सम्मिलितेषु छात्रेषु मूल्याङ्कनविषये अभियाच्ञाम्/ अभियोगं वा कृतवतां छात्राणां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 0

2.5.2.1 Number of complaints/ grievances about evaluation year-wise during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु, परीक्षासु सम्मिलितेषु छात्रेषु मूल्याङ्कनविषये अभियाच्ञाम्/ अभियोगं वा कृतवतां छात्राणां वार्षिकी सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0	0	0	0	0

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

2.5.3 Average percentage of applications for revaluation leading to change in marks

_पुनर्मूल्याङ्कनाय प्राप्तानाम् आवेदनानां प्रतिशतं मध्यमानस्य मानं, यत्र अङ्कानां परिवर्तनं जातम्।_

Answer: 0

2.5.3.1 Number of applications for revaluation leading to change in marks year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु पुनर्मूल्याङ्कनाय प्राप्तानाम् आवेदनानां वार्षिकी सङ्ख्या, यत्र अङ्कानां परिवर्तनं जातम्।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0	0	0	0	0

2.5.3.2 Number of revaluation applications year-wise during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु पुनर्मूल्याङ्कनाय प्राप्तानाम् आवेदनानां वार्षिकी सङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0	0	0	0	0

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.5.3

2.5.4 Positive impact of reforms on the examination procedures and processes including IT integration and continuous internal assessment on the examination management system.

परीक्षाप्रबन्धनप्रणाल्याः परीक्षापद्धतेः सूचनाप्रविधेश्च निरन्तरम् आन्तरिकपरीक्षणस्य च अनुकूलः प्रभावः अनुभूयते।

Answer:

विश्वविद्यालये सूचनाप्रविधिना परीक्षापद्धतेः परिष्कारेण (निरन्तरम् आन्तरिकपरीक्षणं अन्तिमसत्रार्द्धपरीक्षणं) च संस्थायाः परीक्षाप्रबन्धनसमितेः वर्धनविशिष्टम् आनुकूल्यम् आनीतम्)। पाठ्यक्रमस्य परिणामान् ज्ञातुं परीक्षापद्धतिः महत्त्वपूर्णम् अंगं विद्यते। आधुनिकेन तकनीकीमाध्यमेन विश्वविद्यालयीया परीक्षापद्धतिः छात्रेभ्यः परिणामान् प्रदातुं निरन्तरं सफला सञ्जाता। मुख्यरूपेण शास्त्रीयपाठ्यक्रमाणाम् आधुनिकपाठ्यक्रमाणां परीक्षायाः मूल्याङ्कनम् आन्तरिकपरीक्षाप्रणाल्याः आन्तरिकमूल्याङ्कनस्य च आधारेण क्रियते। विश्वविद्यालयेन शास्त्रिपाठ्यक्रमस्य परीक्षा षट्सु अधिसत्रेषु आचार्यस्य च परीक्षा चतुर्षु अधिसत्रेषु विभक्ता वर्तते ।

विश्वविद्यालयः समयबद्धरूपेण परीक्षाणाम् आयोजनं परीक्षापरिणामोद्घोषणाञ्च करोति। विद्यावारिधेः शोधप्रबन्धस्य मूल्याङ्कनमपि बाह्यपरीक्षकैः आन्तरिकपरीक्षकैश्च क्रियते। एतस्य पश्चात् वाक्प्रस्तुतेः माध्यमेन परिणामः उद्घोष्यते। परीक्षासूचनायाः प्रभृति उपाधिवितरणपर्यन्तं विश्वविद्यालयेन विधीयमाना प्रक्रिया एवं विधीयते।

परीक्षासूचना – विश्वविद्यालयः परीक्षासमयसारिण्याः निर्माणं कृत्वा अन्तर्जालमाध्यमेन संबद्धमहाविद्यालयान् सूचयति। संबद्धछात्राः स्वदूरभाषमाध्यमेन परीक्षायाः समयसारिण्याः अवगताः भवन्ति। एतस्याः सूचनायाः व्यापकाय प्रचाराय प्रसाराय च समस्तेषु विभागेषु समयसारिण्याः सम्प्रेषणं सूचनापट्टेषु च संश्लेषणं विधीयते।

परीक्षावेदनपत्रम्–परीक्षावेदनपत्रस्य परिपूर्त्तिः वाञ्छितायाः सूचनायाः आलोके सर्वे परीक्षार्थिनः अन्तर्जालमाध्यमेन परीक्षावेदनपत्रं परिपूरयन्ति। इयं प्रक्रिया पूर्णतया अन्तर्जालमाध्यमेन सम्पन्ना भवति, येन छात्राः स्वसुविधानुसारं यथेच्छस्थाने भूत्वा अपि आवेदनपत्रं पूरयितुं शक्नुवन्ति। विश्वविद्यालयः परीक्षाशुल्कमपि अन्तर्जालमाध्यमेन स्वीकरोति।

परीक्षापरिणामः –विश्वविद्यालयः मूल्याङ्कनोपरान्तं परीक्षापरिणामं स्वीये अन्तर्जालमुखपटले (वेबसाइट) उपारोपयति। तत्परिणाममेव च विश्वविद्यालयस्य सर्वेषु विभागेषु सूचनापट्टेषु अपि संश्लेषयति।

उपाधिवितरणम् – विश्वविद्यालयः सततं नवीनया आधुनिकतकनीक्याः प्रयोगेण परीक्षां पारदर्शिनीं कर्त्तुं परीक्षापरिणाममुद्घोषयितुं च सुगमां पद्धतिम् अङ्गीकरोति। वर्त्तमाने विश्वविद्यालयस्य समस्तानां परीक्षाणां परिणामः विश्वविद्यालयस्य अन्तर्जालमुखपटले उपलब्धो वर्त्तते एवञ्च 'डिजिलॉकर' माध्यमेन उपाधीन् छात्रपर्यन्तं संप्रेषणस्य कार्यं विश्वविद्यालयः करोति।

अधिसत्रपरीक्षा –विश्वविद्यालयः स्वपरीक्षासु नूतनशिक्षानीत्याः आलोके सततं कार्यशीलो वर्त्तते। प्रस्तुतेऽस्मिन् क्रमे विश्वविद्यालयः शास्त्रिणः पाठ्यक्रमस्य परीक्षाणां षट्सु अधिसत्रेषु आयोजनं समारब्धवान्। विश्वविद्यालयेन परीक्षापद्धतौ अन्येऽपि बहवः परिष्काराः विहिताः सन्ति। यथा–

परीक्षासु आधुनिकतकनीक्याः प्रयोगः–विश्वविद्यालयः स्वीयासु समस्तासु अपि परीक्षासु आधुनिकतकनीक्याः प्रयोगं करोति। परीक्षाभवने परीक्षायाः पारदर्शितया सम्पादनार्थं वीक्षणयन्त्राणां (कैमरा) समुचिता व्यवस्था विश्वविद्यालयेन विहिता वर्त्तते। परीक्षार्थिनां समुचितायाः उपवेशनव्यवस्थायाः समयबद्धतायाश्च विशेषेण ध्यानं रक्ष्यते। विश्वविद्यालयस्य 'ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रद्वारा' सर्वाः परीक्षाः अन्तर्जालमाध्यमेन कारयितुं विश्वविद्यालयोऽयं सर्वदा प्रतिबद्धोऽस्ति।

आन्तरिकमूल्याङ्कनम्– विश्वविद्यालयेन परीक्षासम्बन्धिनां समस्तप्रश्नपत्राणाम् अङ्काः द्वयोः भागयोः विभक्ताः सन्ति। आन्तरिकमूल्याङ्कनहेतवे 25% अङ्काः एवं सत्रीयपरीक्षायाः मूल्याङ्कनाय 75% अङ्काः निर्धारिताः सन्ति। मूल्याङ्कनस्य अनया पद्धत्या प्राप्ताङ्कप्रतिशते अभिवृद्धिर्जाता।

भारांशपद्धतिः– नवीनायाः शिक्षानीतेः क्रमे शास्त्रीयविषयैः सह एव अन्तर्विषयकस्य पाठ्यक्रमस्य परिणामेषु भारांशपद्धत्याः प्रयोगं विश्वविद्यालयः करोति। अनेन छात्राणाम् अङ्कपत्रस्य महत्त्वं प्रतियोगिपरीक्षादिषु संवर्ध्यते। प्रश्नपत्रनिर्माणे आवेदनपत्रपूर्त्तौ प्रवेशपत्रवितरणे आन्तरिकमूल्याङ्कने परीक्षापरिणामे उपाधिवितरणे इत्यादिषु सर्वासु गतिविधिषु आधुनिक्याः तकनीक्याः प्रयोगं कुर्वता विश्वविद्यालयेन परीक्षाप्रबंधनप्रणाली पारदर्शिनी प्रभावकारिणी च निर्मिता वर्त्तते,येन छात्राः सततं लाभान्विताः भवन्ति।

ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेंद्रम् - अस्मिन् केंद्रे दशानां विषयाणाम् अध्यापनं सम्मानितैः वरिष्ठैः अनुभविभिः आचार्यैः क्रियते । ते दश विषयाः इमे सन्ति - भाषाशिक्षणम्, अर्चकः, कर्मकाण्डम्, ज्योतिष एवं कुण्डलीविज्ञानं, वास्तुविज्ञानं, वेदः, योगः, दर्शनं, वेदान्तः, व्याकरणं च । एतस्मिन् केंद्रे प्रवेशात् प्रभृति परीक्षा परीक्षापरिणामपर्यन्तं च सर्वा अपि प्रक्रिया अन्तर्जालस्य माध्यमेन एव क्रियते। अत्र केंद्रे त्रैमासिकः, षाण्मासिकः, वार्षिकश्च इति एवं त्रिविधः पाठ्यक्रमः वर्तते। अस्मिन् पूर्वपाठ्यक्रमे उत्तीर्णछात्रः उत्तरे पाठ्यक्रमे भागं ग्रहीतुं योग्यो भवति। यद्वा कश्चित् योग्यः छात्रः सरलम् अपि स्वेच्छया कस्मिन् अपि पाठ्यक्रमे भागं ग्रहीतुं शक्नोति । विश्वविद्यालयस्य 'ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रद्वारा' सर्वाः परीक्षाः अन्तर्जालमाध्यमेन कारयितुं विश्वविद्यालयोऽयं सर्वदा प्रतिबद्धोऽस्ति ।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Provide link for Additional Information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download//C2-L/2.5.3%20Video.pdf

2.5.5 Status of automation of Examination division along with approved Examination Manual-

परीक्षाविभागस्य यान्त्रिकीकरणेन सह अङ्गीकृतायाः परीक्षामार्गदर्शिकायाः स्थितिः -

Answer: B. Only student registration, Hall ticket issue & Result Process (आ. केवलं छात्राणां पञ्जीकरण-परीक्षा-प्रवेशपत्रं फलितांशप्रक्रिया च।)

File Description	Document
Current Manual of examination automation system परीक्षा-यान्त्रिकीकरण-प्रणाल्याः अधुनातनी दर्शिका	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Annual reports of examination including the present status of automation (Data Template) अधुनातन्याः यान्त्रिकीकरणस्थित्या सहितं परीक्षायाः वार्षिकं वृत्तम् (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

2.5.6 Use of Sanskrit as a medium for Question Paper setting and Answering in Examination.

विश्वविद्यालयः परीक्षाप्रश्नपत्राणां निर्माणे उत्तरलेखने च संस्कृतमाध्यममनुसरति।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये संस्कृतेन प्रश्नपत्रसज्जतार्थं नीतिः तथा च संस्कृतेन उत्तरलेखनार्थं छात्राणां प्रोत्साहनाय क्रियाविधिश्च वर्तते। अयं विश्वविद्यालयः भारतीयज्ञानशाखानां शिक्षणं प्रोत्साहयति। ज्ञानशाखाः ताः वेदः, वेदांगानि, दर्शनानि, शास्त्राणि, पुराणानि, काव्यानि च भवन्ति। सर्वाः इमाः शाखाः संस्कृतभाषायाम् उपनिबद्धाः। वेदादीनां ज्ञानशाखानां सुष्ठु अवगतये संस्कृतभाषा एव आश्रयणीया। भाषान्तरे अवगमनापेक्षया मूलभाषायां सम्प्रत्ययः याथार्थ्येन भवति। अतः संस्कृतविश्वविद्यालयस्य सर्वे पाठ्यक्रमाः संस्कृतभाषायां संरचिताः सन्ति। विषयाणाम् अध्यापनं संस्कृतमाध्यमेन भवति। परीक्षायाः लेखनमाध्यमं संस्कृतभाषा देवनागरी लिपिश्च वर्तते।

विश्वविद्यालये शास्त्री, आचार्यः, शिक्षाशास्त्री इत्येतेषु नियमितपाठ्यक्रमेषु छात्राः प्रवेशं प्राप्नुवन्ति। प्रवेशपरीक्षाम् उत्तीर्य आगतेषु तेषु द्विप्रकारकाः छात्राः भवन्ति। केचन पारम्परिकपद्धत्या पूर्वकक्ष्याम् उत्तीर्य समागताः। अन्ये केचन आधुनिकपद्धत्या पूर्वकक्ष्याम् उत्तीर्य समागताः। पारम्परिकपद्धत्या अधीत्य प्रवेशं लब्धवन्तः छात्राःकक्ष्यायां संस्कृतमाध्यमेन प्रवर्त्यमानं पाठम् अवगन्तुं पारयन्ति। लेखनेन च ते परिचिताः भवन्ति। किन्तु आधुनिकपद्धत्या अधीत्य प्रवेशं लब्धवन्तः छात्राः पाठस्य अवगमने संस्कृतेन लेखने च क्लेशम् अनुभवन्ति। अतः प्रवेशसमयानन्तरं सम्भाषाशिविरं कार्यशाला च आयोज्यते। तेन भाषणे लेखने च प्राथमिकं ज्ञानं प्राप्नुवन्ति।

विश्वविद्यालयेन संचाल्यमाने शास्त्रिपाठ्यक्रमे आचार्यपाठ्यक्रमे च यथाक्रमम् - व्याकरणम्, प्राचीनव्याकरणम्, साहित्यम्, सिद्धान्तज्यौतिषम्, फलितज्यौतिषम् , सर्वदर्शनम् , धर्मशास्त्रम् , पुराणेतिहासः, वेदः, पौरोहित्यम्, जैनदर्शनम्, बौद्धदर्शनम्, सांख्ययोगः, नव्यन्यायः, प्राचीनन्यायवैशेषिकम्, मीमांसा, अद्वैतवेदान्तः इत्यादयः विषयाः वर्तन्ते। एते विषयाः संस्कृतमाध्यमेनैव पाठ्यन्ते।

शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमे आधुनिकभाषाविषयं विहाय एकं पत्रं संस्कृतभाषामाध्यमेन छात्राः पठन्ति। छात्राणां शिक्षणाभ्यासः मनोविज्ञानस्य प्रायोगिकपरीक्षा च संस्कृतभाषया एव प्रवर्त्यते। विद्यावारिधिपाठ्यक्रमे शोधरताः छात्राः शोधप्रबन्धं संस्कृतमाध्यमेन प्रस्तुवन्ति। संस्कृतभाषायां लिखितस्यैव शोधप्रबन्धस्य परीक्षणयोग्यता इति विश्वविद्यालयस्य सामान्यः नियमः वर्तते। तेषां शोधस्य मूल्यांकनं परीक्षणं च संस्कृतमाध्यमेन भवति।

एतत्तु छात्राणां गवेषणेन सह संस्कृतभाषायां विशिष्टां गतिं प्राप्तुं महान्तम् अवसरं कल्पयति। आचार्यपाठ्यक्रमात् शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमं यावत् निर्धारितः सर्वोऽपि विषयः संस्कृतवांगमये निहितानां तत्त्वानाम् अनुसन्धाने प्रवृत्तिं जनयति। संस्कृतमाध्यमेन पाठनेन इदं प्रयोजनं प्राप्तुं शक्यते। ज्ञेयः पदार्थः मूलभाषया ज्ञात एव अव्यभिचरितो भवति । पारम्परिकधारायाम् अधीत्य प्रविष्टाः छात्रा इव आधुनिकधारायाम् अधीत्य प्रविष्टानाम् अपि सुलभग्राह्यता रुचिं वर्धयति सम्भाषणपाठ्यक्रमः । असौ पाठ्यक्रमः संस्कृतेन अपरिचितेषु छात्रेषु जायमानां भीतिं निवारयति। अस्मिन् पाठ्यक्रमे शब्दकोषः, उच्चारणम्, वाक्यरचना, क्रियापदावली इत्येतेषु बिन्दुषु अवधानं दीयते। सर्वोऽपि सम्भाषणपाठ्यक्रमः पूर्णतया संस्कृतमाध्यमेन संचाल्यते । भाषणकौशलम् अधिगन्तुम् एष सरलः मार्गः । तस्मात् छात्रा अस्मिन् पाठ्यक्रमे उत्साहेन भागं गृह्णन्ति । एवं सर्वेषु स्तरेषु छात्रस्नेहिपाठ्यक्रमः संचालनीय इत्यपि विश्वविद्यालयस्य चिन्तनं वर्तते ।

इतरेभ्यः विद्यार्थिदशायां प्राप्तसम्भाषणकौशलम् अग्रिमकाले अध्यापकत्वेन नियुक्तये अध्यापनकर्मणि च बहूपकारि भविष्यति । तत् इतरेभ्यः वैशिष्ट्यं ख्यापयति। सम्प्रति प्राशासनिकविभागेषु संस्कृतं परिचाययितुं विश्वविद्यालयः कार्ययोजनां निर्माति। भविष्ये संस्कृतविश्वविद्यालयस्य सर्वेऽपि विभागाः संस्कृतसम्भाषणेन परिचिताः भविष्यन्ति। संस्कृतभाषया सम्भाषणं कर्तुं विश्वविद्यालयद्वारा सर्वेभ्यः सर्वदा प्रोत्साहनं दीयमानं वर्तते। तेन कार्यालयीयाः अपि विशिष्टां प्रेरणां प्राप्य संस्कृते सम्भाषणं कर्तुं प्रभवन्ति। अध्यापकाश्च नूनं संस्कृतसम्भाषणं कुर्युः येन परिसरीयं वातावरणं संस्कृतमयं भवति इति विश्वविद्यालयेन उद्दिष्टं वर्तते। अतः नियुक्तौ तादृशाः कुशलाः एव अध्यापकत्वेन चीयन्ते। तेन छात्राः स्वयं प्रेरिताः भविष्यन्ति। विश्वविद्यालये सरलमानकसंस्कृतमाध्यमेन शास्त्रीयविषयान् केवलं न पाठयन्ति अपितु पाठितविषयान् लेखितुम् अवसरमपि जनयन्ति। तस्मात् छात्राः संस्कृतभाषणे संस्कृतलेखने च प्रभवन्ति। अत्र शास्त्रार्थः, वाक्यार्थसभा, राष्ट्रीयसंगोष्ठी, अन्ताराष्ट्रीया संगोष्ठी, संस्कृतदिवसः प्रभृतीनाम् आयोजनं संस्कृतभाषामाध्यमेन भवति। तस्मात् छात्राः संस्कृतसंभाषणदक्षाः भवन्ति तथा च परीक्षायां संस्कृतभाषामाध्यमेन प्रश्नपत्राणि उत्तरयन्ति।

ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेंद्रं विश्वविद्यालये प्रविष्टेषु छात्रेषु कश्चित् अपि छात्रः संस्कृतेनअनभिज्ञः न भवेत् एतस्य कृते विश्वविद्यालयेन सर्वकारस्य विशेषानुदानेन ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेंद्रम् अपि उद्घाटितम् । एतस्य केंद्रस्य उद्घाटनम् उत्तरप्रदेशस्य सम्माननीयाभिः महनीय राज्यपालमहाभागाभिः विश्वविद्यालयस्य कुलाधिपतिभिः श्रीमतीभिः आनंदीबेनपटेलवर्याभिः विहितम्। अस्मिन् केंद्रे दशपाठ्यक्रमाणां अध्यापनं वरिष्ठाः अनुभविनः आचार्याः कुर्वन्ति । किन्तु सरलमानकसंस्कृतद्वारा विश्वविद्यालये व्यवहारः भवेत् अतः संस्कृतसंभाषणप्रशिक्षणस्य प्रकल्पः अत्र विशेषेण संचाल्यते येन देशस्य विभिन्नेभ्यः भागेभ्यः भागं ग्रहीतारः छात्राः लाभान्विताः भवन्ति ।

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2
Upload a few answer papers of some programs written in Sanskrit. (संस्कृतमाध्यमेन लिखितोत्तराणां केषाञ्चित् पाठ्यक्रमाणां कानिचित् उत्तरपत्राणि।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2
Provide link for Additional Information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्)	View Document (https://ssvv.ac.in/download/C2-L/2.5.5.pdf)

2.6 Student Performance and Learning Outcomes

2.6.1 Programme outcomes, Programme specific outcomes and course outcomes for all Programmes offered by the institution are stated and displayed on website and communicated to teachers and students.

संस्थाद्वारा परिचालितानां सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां परिणामाः, पाठ्यक्रमाणां विशिष्टपरिणामाः,पाठ्यपत्राणां परिणामाः च संस्थाजालस्थाने निर्दिश्यन्ते, प्रदर्श्यन्ते च, छात्राणां शिक्षकाणां च कृते प्रेष्यन्ते।

Answer:

विश्वविद्यालयद्वारा अधिगमपरिणामाः (विशिष्टाः निर्दिष्टाश्च कार्यक्रमाः)/ स्नातकोपाधिधारिणां परीक्षणपद्धतिसमन्विताः शैक्षिकगुणोपलब्धयः व्यापकप्रचारार्थं संस्थायाः जालस्थाने अन्येषु प्रपत्रेषु च निर्दिष्यन्ते। विश्वविद्यालये स्वीकृतानां सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां निर्धारितसमयानुगुणं परीक्षाः भवन्ति। तासां परीक्षाणां परिणामाः छात्राणां सौकर्याय आधुनिकपद्धत्या अन्तर्जालमाध्यमेन प्रकाश्यन्ते। प्रकाशितानां परिणामानाम् अवलोकनं छात्राः दूरभाषयन्त्रमाध्यमेन कर्तुं प्रभवन्ति। अन्तर्जालस्थाने परिणामानां प्रकाशनस्य विश्वविद्यालयद्वारा विशिष्टा प्रक्रिया अंगीकृता विद्यते। सर्वछात्रसौविध्यम् आकलय्य विश्वविद्यालयः स्वसूचनापटलेषु परिणामान् संश्लेषयति। उपाधीनाम् अवाप्त्यर्थं डिजिलॉकरमाध्यमेन आधुनिकी व्यवस्था कृता विद्यते। अनया व्यवस्थया छात्राः सन्तुष्टाः भवन्ति। तेषाम् उपाधिप्राप्त्यर्थं समयव्यय अपि न जायते। उपाधौ कदाचित् लेखनत्रुटिः संजायते तदा तस्याः त्रुटेः समाधानार्थं निःशुल्का व्यवस्था वर्षपर्यन्तं विद्यते येन छात्राः तुष्टाः दृश्यन्ते। विश्वविद्यालयेन शास्त्री-आचार्य-विद्यावारिधि-शिक्षाशास्त्री-डिप्लोमा-प्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमाः संचाल्यन्ते। विश्वविद्यालयस्य इमे सर्वेऽपि पाठ्यक्रमाः बहुमुखिनः वर्तन्ते। पाठ्यक्रमस्य धाराद्वयम् एकं

शास्त्रीयम् अपरम् आधुनिकं च वर्तते । शास्त्रीयपाठ्यक्रमे अस्माकं प्राच्यमौल्यप्रतिपादकानि तथ्यानि आधुनिकपाठ्यक्रमे च साम्प्रतिकाः विषयाः निर्धारिताः सन्ति ये छात्रेभ्यः अध्येतृभ्यश्च उपयोगिनः तोषजनकाश्च विद्यन्ते। एवं पाठ्यक्रमः सर्वतोमुखी विद्यते। परीक्षासम्बद्धनियमाः विश्वविद्यालयस्य प्रकाशनविभागेन प्रकाशिताः सन्ति। व्यापकप्रचाराय प्रसाराय च ते नियमाः विश्वविद्यालयस्य अन्तर्जालमुखपटले स्थापिताः सन्ति। छात्राः विश्वविद्यालयेन सह सम्पर्कं विना अपि दूरभाषमाध्यमेन द्रष्टुं प्रभवन्ति। परीक्षायाः तिथिसारणी विश्वविद्यालयेन अन्तर्जालमाध्यमेन अपि प्रकाश्यते तथा च सूचनापटलेऽपि प्रदर्श्यते। प्रतिविभागं महाविद्यालयेषु च ईमेलमाध्यमेन संप्रेष्यते। विश्वविद्यालयेन सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां परीक्षापरिणामः पारदर्शिरूपेण आधुनिकयन्त्रसहयोगेन समयबद्धरूपेण उद्घोष्यते।

विश्वविद्यालयस्य अध्ययनपरिषत् संकायपरिषद् विद्यापरिषत् च पाठ्यक्रमाणां निर्धारणं करोति। विश्वविद्यालयस्य माननीयेन कुलपतिना सह विमृश्य इमाः परिषदः तान् पाठ्यक्रमान् निर्धारयन्ति। परिषदि विश्वविद्यालयस्य अन्यविश्वविद्यालयानां च आचार्याः सदस्यत्वेन भवन्ति। शैक्षिकविभागः कार्यपरिषदः पुरस्तात् प्रस्तावं करोति। एवं विविधस्तरेषु अनुशीलनं अनुमोदनपुरस्सरं निर्धारिताः पाठ्यक्रमाः विश्वविद्यालयस्य अन्तर्जालस्थाने प्रकाश्यन्ते। विश्वविद्यालयस्य शैक्षिकविभागः पाठ्यक्रमाणां परिणामान् विशिष्टपरिणामांश्च परिशीलयति। समये समये स्वीक्रियमाणया योजनया परिणामेषु गुणाः लक्ष्यन्ते। ततः अन्यासां शैक्षिकयोजनानां क्रियान्वयने उत्साहः वर्धते।

विश्वविद्यालयस्य ध्येयोद्देष्यानुगुणं पाठ्यक्रमाः निर्धार्यन्ते। नानाक्षेत्रेषु उद्योगप्राप्तये एते पाठ्यक्रमाः सहकारिणः भवन्ति। शास्त्रिपाठ्यक्रमस्य अर्हताधारेण विविधाः उद्योगावसराः लभ्यन्ते। वित्तकोषः,भारतीयरेल्वे, राज्यनागरिकसेवा, केन्द्रीयनागरिकसेवा, भारतीयपोस्टविभागः इत्यादीनां प्रवेशपरीक्षां लेखितुम् अर्हता प्राप्यते। अन्यविश्वविद्यालयानां पदवीधरैः सह सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य पदवीधराः समानावसरं लभमानाः सन्ति। बहवः उक्तेषु औद्योगिकक्षेत्रेषु वृत्तिम् अलभन्त। वास्तुज्योतिषस्य योगविज्ञानस्य च डिप्लोमापाठ्यक्रमाः कौशलाधारिताः वर्तन्ते। तेन प्राप्तपदवीकानां स्वतन्त्रतया उद्योगं कर्तुं दक्षता विश्वासश्च सिद्ध्यति। असौ विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमाणां साक्षात् परिणामः वर्तते। विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमेषु प्राचीनया विद्यया सह आधुनिकायाः विद्याया अपि समन्वयः वर्तते। संस्कृतपदवीधराः आंग्लभाषायाम् अपि निपुणाः सन्तः विदेशेषु संस्कृतप्रचारकार्यं कर्तुम् उत्सहन्ते। एवं ते भारतस्य सांस्कृतिकप्रतिनिधित्वेन आत्मानं व्यापारयितुं संकल्पन्ते। विश्वविद्यालयस्य पारदर्शिनी नीतिः छात्रप्रिया शास्त्रप्रिया च वर्तते। शैक्षिककार्याणां सर्वाः सूचनाः विश्वविद्यालयस्य भित्तौ प्रकाश्यन्ते। ताः सूचनाः अध्यापकैः अभिभावकैश्च सुलभतया अनुसर्तुम् एष उपक्रमसौविध्यं कल्पयति। एवं पाठ्यक्रमाणां परिणामाः हस्तामलकीक्रियन्ते।

File Description	Document
Upload POs, PSOs, COs for all courses सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां परिणामाः पाठ्यक्रमाणां विशिष्टपरिणामाः, पाठ्यपत्राणां परिणामाः च संस्थाजालस्थाने उपारोपणीयाः।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Upload a description of Mechanism of Communication सम्प्रेषणकार्यतन्त्रस्य विवरणम् उपारोपणीयम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/

Provide the URL जालस्थानसन्धानं निर्दिशन्तु	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c2-new/All%20PSO.pdf

2.6.2 Attainment of Programme outcomes, Programme specific outcomes and course outcomes are evaluated by the institution

एतेषां सर्वेषां पाठ्यक्रमपरिणामानां, पाठ्यक्रमविशिष्टपरिणामानां, पाठ्यपत्रपरिणामानां निष्पत्तीनां च मूल्याङ्कनं संस्था करोति।

Answer:

एतेषां सर्वेषां कार्यक्रमपरिणामानां, कार्यक्रमविशिष्टपरिणामानां, पाठ्यक्रमपरिणामानां निष्पत्तीनां च मूल्यांकनं विश्वविद्यालयः करोति। विश्वविद्यालयस्य शास्त्रीयपाठ्यक्रमाः भारतीयज्ञानपरम्पराश्रिताः विद्यन्ते। आधुनिकपाठ्यक्रमाः आधुनिकज्ञानसम्मिश्रिताः एवं विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमेषु प्राच्यज्ञानबिन्दवः आधुनिकज्ञानबिन्दवश्च बिम्बिताः सन्ति। एतेषां सर्वेषां पाठ्यक्रमाणां निर्माणविषयसंयोजनं, परिणामानां मूल्यांकनं, निर्माणस्य औचित्यम् एतत् सर्वं समीक्ष्य पाठ्यक्रमस्य अध्यापनार्थं स्वीकृतिः प्रदीयते। अध्यापकाः शास्त्रीयविषयाणां यथा -

1.	ऋग्वेदः	1.	शांकरवेदान्तः
1.	शुक्लयजुर्वेदः	1.	रामानुजवेदान्तः
1.	कृष्णयजुर्वेदः	1.	मध्ववेदान्तः
1.	सामवेदः	1.	निम्बार्कवेदान्तः
1.	अथर्ववेदः	1.	गौडीयवेदान्तः
1.	वेदनैरूक्तप्रक्रिया	1.	वल्लभवेदान्तः
1.	पौरोहित्यम्	1.	रामानन्दवेदान्तः
1.	नव्यव्याकरणम्	1.	शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्तः
1.	प्राचीनव्याकरणम्	1.	दर्शनम्
1.	गणितम्	1.	तुलनात्मकधर्मम्
1.	फलितज्यौतिषम्	1.	तुलनात्मकदर्शनम्
1.	सिद्धान्तज्यौतिषम्	1.	सांख्ययोगम्
1.	धर्मशास्त्रम्	1.	आगमः
1.	साहित्यम्	1.	योगतन्त्रम्
1.	पुराणेतिहासः	1.	बौद्धदर्शनम्
1.	प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रम्	1.	जैनदर्शनम्
1.	प्राचीनन्यायवैशेषिकम्	1.	प्राकृत एवं जैनागमः
1.	नव्यन्यायः	1.	पालि
1.	पूर्वमीमांसा	1.	संस्कृतविद्या

इत्यादीनां मूल्यांकनमपि यथावसरं विदधति।

पाठ्यक्रमस्य परिचयप्रदानम् - प्रवेशकालेव्याकरणम्, साहित्यम्, ज्योतिषम्, वेदान्तः इत्यादीनां पाठ्यक्रमगतानां वैकल्पिकानां शास्त्रविषयाणां सामान्यपरिचयः क्रियते। सम्बद्धपाठ्यक्रमस्य समितेः सदस्याः तत्कार्यं सम्पादयन्ति। छात्रेण चीयमानस्य पाठ्यक्रमस्य पाठ्यपत्राणामपि परिचयः क्रियते।पाठ्यक्रमाणां विशिष्टं प्रयोजनं किमित्यपि उच्यते।

पाठ्यांशपूर्णम्- अध्यापकेन निर्दिष्टसमये पाठ्यांशः समापनीयः अतः प्रत्येकविषयस्य अध्यापकेन पाठ्यपत्रे प्रतिमासं पाठनीयस्य अंशस्य विभागः क्रियते । मासे मासे निर्दिष्टः पाठ्यांशः पूर्यते तेन समये पाठ्यांशपूरणं सम्भवति। पुनरवलोकनं परीक्षासिद्धता च तत्र कर्तुं सौविध्यं वर्तते।

उपस्थितिः- कक्ष्याध्यापने छात्राणामुपस्थितिः पाठ्यक्रमस्य परिणामं निर्धारयति। प्रतिशतं पञ्चसप्ततिः उपस्थितिः न्यूनतमत्वेन अपेक्षिता परीक्षायाम् उपवेशनाय।

प्रदत्तकार्यनिरीक्षणम्- छात्राः निर्दिष्टे पाठ्यविषये पीपीटीद्वारा विषयोपस्थापनमग्रन्थानाम् आवलीनिर्माणम्, लघुसमीक्षा इत्यादीनि कार्याणि कुर्वते।

अतिरिक्तकक्ष्याः- आन्तरिकमूल्याङ्कनेन छात्राणां क्रमितमापनं भवति। सामन्यतया ते मन्दाध्येतारः, मध्यमाध्येतारः, अग्रेसराध्येतारः इति विभक्ताः भवन्ति ।

सत्रीयपरीक्षाः.- छात्राणां परीक्षाफलेन पाठ्यक्रमाणां गुणः निर्धार्यते। विश्वविद्यालयद्वारा परीक्षा, मूल्याङ्कनम्, फलितांशस्य पट्टिकानिर्माणम्, तस्य घोषणा, अड्कतालिकाप्रदानं च क्रियते। एताभिः अवान्तरक्रियाभिः पाठ्यक्रमाणां परिणामाः ज्ञातुं शक्यन्ते। सञ्चालितेषु पाठ्यक्रमेषु अन्ते **सत्रीयपरीक्षाः** समचाल्यन्त। ततः प्रथमद्वितीया द्व्याः श्रेण्यः निर्धारिताः।

नियुक्तिः- विश्वविद्यालये पाठ्यक्रमं समाप्य प्राप्तपदवीका विभिन्नेषु क्षेत्रेषु वृत्तिं लभन्ते शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमं समाप्तवन्तः विविधराज्येषु पाठशालासु वृत्तिम् अलभन्त। केचन वित्तकोषे आजीविकाः अप्राप्नुवन्। अन्ये नागरिकसेवादिषु आत्मानं व्यापारयितुं प्रेरणांमलभन्त। NET, CTET इत्यादिपरीक्षाः उत्तीर्णाः । बहवः योगः, वास्तु, ज्योतिष इत्यादीन्कोशलाधारितपाठ्यक्रमान् समाप्य स्वयमुद्योगम् आरब्धवन्तः । विश्वविद्यालयस्य नैके छात्राः सेनायां धर्मगुरुपदं समारूढाः ।

विशिष्टय उपलब्धयः-. विश्वविद्यालयस्य छात्रः श्रीमान् भाष्करतिवारी भारतस्य समस्तेषु केंद्रीयेषु विश्वविद्यालयेषु परास्नातककक्षायां प्रवेशहेतवे संजातायां परीक्षायां संस्कृतविषये सम्पूर्णभारते सर्वप्रथमं स्थानं लब्ध्वा विश्वविद्यालयं गौरवान्वितम् अकरोत्। विश्वविद्यालयस्य एव अपरः छात्रः दीपकवत्सः अपि कला एवं संस्कृनिमंत्रालयद्वारा ;भारत सरकारद्वारा राष्ट्रीयपुरस्कारेण चतुर्लक्षस्य सम्मानराशिना च सम्मानिनः। छात्राय दीपकवत्साय अयं पुरस्कारः तस्य 'मैं बिहार हूँ' इति मैथिलभाषायां लिखितायै कृतये लब्धः । विश्वविद्यालयस्य एतस्य छात्रस्य दीपकवत्सस्य चर्चा माननीयेन प्रधानमंत्रिणा श्रीनरेद्रदामोदरदासमोदिमहाभागैः अपि स्वकीये 'मन की बात' इति कार्यक्रमे विहिता। दीपकः युवलेखकः वर्तते देशभक्तेः गीतानां लेखनं एतस्य छात्रस्य महती विशेषता वर्तते।

विश्वविद्यालयेन पाठ्यक्रमाणां परिणामानां निष्पत्तेश्च मापनं विहितम्।अत्र शास्त्री, आचार्यः, शिक्षाशास्त्री, विद्यावारिधिः, प्रमाणपत्रम् इत्येते पाठ्यक्रमाः सञ्चालिताः। एते पाठ्यक्रमाः निर्दिष्टोद्देश्यैः सह प्रवर्तिताः।उद्देश्यानुगुणं तेषां क्रियान्वयार्थं कार्याणि व्यधीयन्त। प्रवेशकाले दत्तेन शास्त्रीयाणां पाठ्यक्रमाणां परिचयेन छात्राः विविधेषु शास्त्रेषु विभक्ताः अभवन्। शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमे मनोविज्ञानादिना अन्तरितमापनं भवति। पाठ्यक्रमेषु प्रतिसत्रं सत्रीयपरीक्षाप्राप्तं फलं वीक्ष्य आनुपातिकमापनं विहितम्। तेन पाठ्यक्रमे परिवर्तनं परिवर्धनं च कर्तुं चिन्तनं सम्पन्नम्।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.

Provide link for Additional Information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c2-new/All%20PSO.pdf)

2.6.3 Average pass percentage of students

छात्राणाम् उत्तीर्णताप्रतिशततायाः मध्यमानम्

Answer: 94.27

2.6.3.1 Total number of final year students who passed the university examinations

विश्वविद्यालयस्य परीक्षासु उत्तीर्णानाम् अन्तिमवर्षीयाणां छात्राणां सङ्ख्या

Answer: 263

2.6.3.2 Total number of final year students who appeared for the examinations

अन्तिमवर्षपरीक्षासु सम्मिलितानां छात्राणां योगः

Answer: 279

File Description	Document
Upload list of Programmes and number of students passed and appeared in the final year examination (Data Template) पाठ्यक्रमसूची, परीक्षायाम् उत्तीर्णानां छात्राणां सङ्ख्या, आन्तिमवर्षपरीक्षायां सम्मिलितानां छात्राणां योगः च उपारोपणीयाः(दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः उपारोपणीयाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Provide link for the annual report वार्षिकप्रतिवेदनस्य सन्धानम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/

2.6.4 The Institution has mechanism to evaluate the performance of students through the vakyartha/ shastrartha-Sabhas, Shalaka-Pareeksha, Shastra-Pareeksha (Oral), Shastra-spardha, Writing Sanskrit-Slokas/ Padya/ Poetry etc.

संस्था वाक्यार्थ/शास्त्रार्थसभा-शलाकापरीक्षा-शास्त्रपरीक्षा(मौखिकं)-शास्त्रस्पर्धा-संस्कृतश्लोक-पद्य-काव्यादिभिः छात्राणां प्रस्तुतेः मूल्याङ्कनार्थं किमपि कार्यतन्त्रमनुसरति।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये वाक्यार्थ / शास्त्रार्थसभा, शलाकापरीक्षा, शास्त्रपरीक्षा, शास्त्रस्पर्धा संस्कृतश्लोक, पद्यकाव्यादिभिः छात्राणां प्रस्तुतेः मूल्यांकनार्थं क्रियाविधिः वर्तते। अयं विश्वविद्यालयः प्राचीनपरम्परायाः तत्सम्बद्धवाङ्मयस्य च परिपोषको वर्त्तते। अतः संस्कृतवाङ्मयस्य रक्षायै तत्र निगूढानाम् अर्थानां च स्पष्टीकरणार्थं येऽपि विधयो भवन्ति तान् सर्वान् विधीन्विश्वविद्यालयः यथावत्परिपालयति। अस्मिन्विश्वविद्यालये विभागीयस्तरे, सङ्कायस्तरे, विश्वविद्यालयस्तरे, राज्यस्तरे, राष्ट्रीयस्तरे च वाक्यार्थसभायाः, शास्त्रार्थसभायाः, शलाकापरीक्षायाः, शास्त्रपरीक्षायाः, शास्त्रस्पर्धायाः, संस्कृतश्लोकनिर्माणस्य, संस्कृतपद्यनिर्माणस्य, संस्कृतकवितालेखनस्य च माध्यमेन छात्राणां प्रदर्शनस्य मूल्याङ्कनस्य व्यवस्था वर्त्तते। यथा –

वाग्वर्धिनीपरिषद् - विश्वविद्यालये शास्त्रपंक्तीनां वाक्यानां च निगूढम् अर्थम् उद्घाटयितुं प्रचाल्यमानेषु बहुविधप्रकल्पेषु वाक्यार्थसभा अपि एकः प्रकल्पो भवति। विभागीयस्तरे प्रतिसप्ताहं वाग्वर्धिनीपरिषदः आयोजनं क्रियते। अस्यां वाग्वर्धिनीपरिषदि कञ्चिद्विषयविशेषं स्वीकृत्य छात्राः व्याख्यानं ददति।

वाक्यार्थसभा – राज्यस्तरे, राष्ट्रीयस्तरे, अन्ताराष्ट्रीयस्तरे च वाक्यार्थसभायाः आयोजनं भवति। तत्र विश्वविद्यालयीयाः छात्राः भागं गृह्णन्ति । तत्र शास्त्रस्य कस्यचिद्वाक्यस्य सामान्यमर्थमुक्त्वा पुनस्तत्र वाक्ये निगूढोऽर्थः आचार्यैः समुद्घाट्यते। बहुकृत्वा अत्र विश्वविद्यालये वाक्यार्थसभायाः आयोजनं भवति सञ्जातमपि च। प्रथमा अन्ताराष्ट्रीया वाक्यार्थसभा अपि विश्वविद्यालयेन आयोजिता।

शास्त्रार्थसभा - विश्वविद्यालये छात्राणाम् आचार्याणां च हिताय शास्त्रार्थसभायाः व्यवस्था अपि प्रकल्पिता विद्यते। तत्र छात्राः आचार्याश्च सोत्साहं भागं गृह्णन्ति। 2019 तमे ख्रीष्टाब्दे विश्वविद्यालयेन अखिलभारतीयशास्त्रार्थसम्मेलनस्य आयोजनं कृतम्। तत्र सम्पूर्णाद्भारतात्प्रायशः पञ्चाशता विद्वद्भिः विभिन्नेषु विषयेषु शास्त्रार्थः कृतः । अस्यां शास्त्रार्थसभायां किंचित्प्रकरणविशिष्टम् आश्रित्य चर्चा, संवादः वादविवादश्च भवन्ति।

शलाकापरीक्षा - छात्राणां बुद्धिविकासाय अस्मिन्विश्वविद्यालये यथावसरं शलाकापरीक्षायाः अपि आयोजनं भवति। तत्रापि छात्राः उत्साहेन भागं गृहीत्वा प्रोत्साहनं पुरस्कारञ्च प्राप्नुवन्ति। अस्यां प्रतियोगितायां किमपि शास्त्रं शास्त्रस्य प्रकरणविशेषं वा आश्रित्य परीक्षा समायोज्यते। तत्र निर्धारितशास्त्रीयपुस्तके एका धातुनिर्मिता शलाका दीयते। पुस्तके यत्रापि शलाका प्रविशति ततः पृष्ठादेव प्राश्निकाः प्रश्नं कुर्वन्ति। तदेवमग्रेपि क्रमः चलति।

शास्त्रपरीक्षा - विश्वविद्यालयेनानेन छात्राणां बुद्धिवर्धापनाय क्रियमाणेषु प्रकल्पेषु शास्त्रपरीक्षायाः अपि आयोजनं क्रियते। तत्र शास्त्रपरीक्षायां छात्राः कस्यापि विषयस्य ग्रन्थस्य स्मरणं तदर्थबोधनं च कुर्वन्ति । पुनस्तस्माद् ग्रन्थात्तद्विषयविशेषज्ञाः प्रश्नान्कुर्वन्ति । एवं शास्त्रसंरक्षणे अस्याः शास्त्रपरीक्षायाः भूयो योगदानं भवति। दक्षिणभारते आयोज्यमानायां तेनालीपरीक्षायामपि अस्य विश्वविद्यालयस्य छात्राः सोत्साहं भागमगृह्णन्गृह्णन्ति च।

शास्त्रस्पर्द्धा - माननीयः प्रधानमन्त्री मोदिमहोदयोऽपि 'परीक्षा पे चर्चा' इतिकार्यक्रमान्तर्गतं बहुकृत्वा उक्तवान्यत् स्वस्था सकारात्मिका च स्पर्द्धा सर्वदैव अस्माकं कृते लाभप्रदायिनी भवति। अतः अयं विश्वविद्यालयोऽपि यथासमयं शास्त्रस्पर्द्धानाम् आयोजनं कारयति। वाक्यार्थसभा, शास्त्रार्थसभा, श्लाकापरीक्षा, शास्त्रपरीक्षा चेत्यादयो भागांशाः अपि शास्त्रस्पर्द्धायाः अङ्गेषु गृह्यन्ते। तथापि कक्षास्तरे बुद्धिस्तरे वा विभिन्नानि शास्त्राणि आश्रित्य आयोज्यमाना स्पर्द्धा शास्त्रस्पर्द्धा भवति यत्र अत्रत्याः छात्राः महत्या रुच्या भागं गृहीत्वा साफल्यं लभन्ते ।

संस्कृतश्लोक /पद्य / कवितालेखनम् - संस्कृते विद्यमानेषु काव्यग्रन्थेषु प्रचलितानां विषयाणां रसास्वादनाय यद्वा साम्प्रतिककाले प्रचलितान्विषयान् आश्रित्य मनोरञ्जनम् आवोढुं संस्कृतश्लोकमाध्यमैः काव्यसंगोष्ठीनामपि आयोजनम् अपि अत्र विश्वविद्यालये भवति। संस्कृतसप्ताहान्तर्गतमपि संस्कृतश्लोकान्त्याक्षर्याः आयोजनमत्र विश्वविद्यालये भवति। पंडित विद्यानिवासमिश्राणां पुण्यतिथावपि संस्कृतकविसंगोष्ठयाः आयोजनम् अस्मिन्विश्वविद्यालये सञ्जातम्। एवं हि लब्धावसरेण अनेन विश्वविद्यालयेन नैकाः काव्यसंगोष्ठयः नैकानि कविसम्मेलनानि च समायोज्यन्ते। छात्राणां कृतेऽपि च एतासु संगोष्ठीषु स्वकाव्यकौशलं प्रदर्शयितुं भूयान् अवसरो भवति। अस्य विश्वविद्यालयस्य छात्राः संस्कृतकाव्यकर्मणि संस्कृतकवितालेखने च दक्षाः भवेयुरिति अध्यापकैः तेषाङ्कृते संस्कृतश्लोकनिर्माणस्य संस्कृतकवितालेखनस्य च प्रशिक्षणं दीयते। संस्कृतेन सहैव अन्यासु भाषासु अपि अत्रत्यानां छात्राणां लेखनी काव्यकरणाय सर्वदैव स्फुरति। अस्य विश्वविद्यालयस्य छात्राः दीपकवत्सः

'मैं बिहार हूँ' इति काव्यपुस्तकस्य कृते भारतसर्वकारस्य संस्कृतिमंत्रालयेन पुरस्कृतोऽपि वर्त्तते। माननीयनप्रधानमन्त्रिणा मोदि महाभागेनापि 'मन की बात' इति कार्यक्रमान्तर्गतम् एतस्य छात्रस्य चर्चा कृता अयं च छात्रः चतुर्लक्षरूप्यकैः सभाजितोऽपि।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/2.
Provide link for Additional Information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c2-new/Publication1%20-

2.7 Student Satisfaction Survey

2.7.1 Online student satisfaction survey regarding teaching learning process.

अध्यापन-अधिगमयोः प्रक्रियाविषये अधितन्त्रि छात्रसन्तुष्टेः सर्वेक्षणम्।

Answer: 3.55

3.Research, Innovations and Extension

3.1 Promotion of Research and Facilities

3.1.1 The institution has a well defined policy for promotion of research and Research Committee to monitor and address issues related to research and the same is uploaded on the institutional website. (Yes /No)

संस्थायाम् अनुसन्धानस्य प्रोन्नत्यै सुचारुनिर्दिष्टा योजना अस्ति। अनुसन्धानस्य समस्यानां निराकरणाय, अनुसन्धानस्य प्रगतेः संवीक्षणाय अनुसन्धानसमितिः अस्ति। तत्सर्वं संस्थायाः जालस्थाने स्पष्टतया उपारोपितम्। (आम् /न)

Answer: Yes

File Description	Document

Minutes of the the Research Committee/ Academic Council/ Governing Council/ Syndicate/ Board of Management related to research promotion policy adoption	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.1.
Institutional data in prescribed format	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.1.
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.1.
URL of Policy document on promotion of research uploaded on website	View Document (https://www.ssvv.ac.in/download/2024/research/Resea compressed.pdf)

3.1.2 The institution provides seed money for in-depth Shastric training/ inter-disciplinary training to its teachers for research during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु संस्था अध्यापकेभ्यः अनुसन्धानाय तलस्पर्शिशास्त्रप्रशिक्षणाय अन्तःशास्त्रीयप्रशिक्षणाय च मूलनिधिं ददाति।

Answer: 0.11

3.1.2.1 The amount of seed money provided by institution to its faculty year-wise during the last five years (INR in lakhs)

संस्थया विगतपञ्चवर्षेषु अध्यापकेभ्यः प्रदत्तस्य मूलनिधेः वार्षिकसङ्ख्या (लक्षशः)।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0.09920	0.19514	0.26868	00	00

File Description	Document

Minutes of the relevant bodies of the University (विश्वविद्यालयस्य योग्यनिकायस्य कार्यवृत्तम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
List of teachers receiving grant and details of grant received (Data Template) (प्राप्तानुदानविवरणेन सह अनुदानं प्राप्तवताम् अध्यापकानां सूची। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Budget and expenditure statements signed by the Finance Officer indicating seed money provided and utilized (विश्वविद्यालयस्य वित्ताधिकारिणा हस्ताक्षरितं मूलनिधेः प्राप्तराशेः व्ययीकृतराशेश्च सूचकम् आयव्ययपत्रकं व्ययपत्रकं च।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

3.1.3 Number of JRFs, SRFs, Post Doctoral Fellows, Research Associates and any other research fellowships in the University enrolled during the last five years.

विश्वविद्यालये विगतपञ्चवर्षेषु पञ्जीकृतानां कनिष्ठशोधच्छात्राणां(JRF) वरिष्ठशोधच्छात्राणां (SRF) शोधोत्तरानुसन्धातृणाम् (PDF) अनुसन्धानसहायकानाम् अन्येषां च अनुसन्धातृणां सङ्ख्या-

Answer: 14

3.1.3.1 The Number of JRFs, SRFs, Post Doctoral Fellows, Research Associates and other research fellows in the university enrolled year-wise during the last five years

विश्वविद्यालये विगतपञ्चवर्षेषु पञ्जीकृतानां कनिष्ठशोधच्छात्राणां(JRF) वरिष्ठशोधच्छात्राणां (SRF) शोधोत्तरानुसन्धातृणाम् (PDF) अनुसन्धानसहायकानाम् अन्येषां च अनुसन्धातृणां वर्षक्रमेण सङ्ख्या-

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19

05	0	0	02	07

File Description	Document
List of research fellows and their fellowship details (Data Template) (अनुसन्धातॄणां सूची, छात्रवृत्तिविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3
Any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3

3.1.4 University has the following facilities

1. Central Instrumentation Centre/ Language Laboratory ComputerLab/ ICT Lab

2. Museum

3. Studios/ Recording Studio for Audio-Video/ e-P.G.Pathashala Facilities

4. Research/ Statistical Databases

5. Manuscript Resource Centre (MRC)

6. Manuscript Conservation Centre(MCC)

7. Yoga Training Centre

8. Yoga Therapy Centre with modern equipments

9. Observatory/ Yajnashala

10. Psychology Laboratory

विश्वविद्यालये अधोलिखितानि सौविध्यानि सन्ति-

1. केन्द्रीयम् उपकरणकेन्द्रम्/ भाषाप्रयोगशाला/ सङ्गणकप्रयोगशाला/ सूचना-सम्प्रेषण -प्रविधिप्रयोगशाला

2. पुरातत्त्वसङ्ग्रहालयः

3. दृश्य-श्रव्य-सामग्रीनिर्माणाय चित्राङ्कनशालायाः ध्वन्यङ्कनशालायाः ई.पी.जी पाठशालायाः वा सौविध्यानि

4. अनुसन्धानम्/ सांख्यकीयो दत्तांशनिधिः

5. पाण्डुलिपिसंसाधनकेन्द्रम्

6. पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्रम्

7. योगप्रशिक्षणकेन्द्रम्

8. आधुनिकयन्त्रसहितं योग-उपचारकेन्द्रम्

9. वेधशाला/ यज्ञशाला

10. मनोविज्ञानप्रयोगशाला

Answer: A. Any six facilities exist (अ. उपर्युक्तेषु कानिचित् षट्सौविध्यानि सन्ति)

File Description	Document
Upload the list of facilities provided by the university and their year of establishment (Data Template) (विश्वविद्यालयेन दत्तानां सौविध्यानां सूची, स्थापनायाः वर्षञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Paste link of videos and geotagged photographs (भूचित्रसंवलितानां दृश्यसामग्रीचित्राणां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c3-new/3.1.5%20pl

3.1.5 Percentage of departments with UGC-SAP, CAS, funding from DST/ ICSSR/ ICPR, Shastra-chudamani Scheme, Ashtadashi Scheme and other similar recognitions by government agency

विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य विशिष्टसहायताकार्यक्रमस्य (SAP) प्रगताध्ययनकेन्द्रत्वेन डी.एस्.टी., आय.सी.एस्.एस्.आर्., आय्.सी.पी.आर्. संस्थाभ्यः शोधनिमित्तं धनप्राप्तिः, शास्त्रचूडामणियोजनायां प्रकर्षकेन्द्रत्वेन नवाचारकेन्द्रत्वेन अष्टादशीयोजनायाम् अन्यस्यां वा सदृशयोजनायाम् अभिज्ञातानां विभागानां प्रतिशतता।

Answer: 60

3.1.5.1 Number of departments with UGC-SAP, CAS, funding from DST/ ICSSR/ ICPR, Shastra-chudamani Scheme, Ashtadashi Scheme and other similar recognitions by government agency

विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य विशिष्टसहायताकार्यक्रमस्य प्रगताध्ययनकेन्द्रत्वेन डी.एस्.टी., ऐ.सी.एस्.एस्.आर्., ऐ.सी.पी.आर्. संस्थाभ्यः शोधनिमित्तं धनप्राप्तिः शास्त्रचूडामणियोजनायां प्रकर्षकेन्द्रत्वेन नवाचारकेन्द्रत्वेन वा अष्टादशीयोजनायाम् अन्यस्यां वा सदृशयोजनायाम् अभिज्ञातानां विभागानां सङ्ख्या।

Answer: 3

3.1.5.2 Number of departments offering academic programme

शैक्षिकपाठ्यक्रमान् सञ्चाल्यमानानां विभागानां सङ्ख्या

Answer: 5

File Description	Document
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
e-version of departmental recognition letters or other award letters (विभागीय-अनुदान-अनुमतिपत्राणां वैद्युतभागः अथवा अन्यानुमतिपत्राणि)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

3.1.6 Does the university has the following –

1. Scheme for preparation of critical edition of unpublished manuscripts for research projects and research degrees

2. Sanskrit as the compulsory medium of writing thesis/ dissertation/ Project Report etc.

3. Provision for the translation of Sanskrit/Shastric texts as part of formal research degree?

4. Incentive to write Sanskrit-Teeka-s/ commentaries on Sanskrit texts

5. Scheme for production of Study materials in Sanskrit

विश्वविद्यालये अधोलिखितांशाः सन्ति –

1. अनुसन्धानपरियोजनानां शोधोपाधीनां च कृते अप्रकाशितपाण्डुलिपीनां समीक्षात्मकदृष्ट्या ग्रन्थसम्पादनयोजना

2. शोधप्रबन्ध/ लघुशोधप्रबन्ध/ परियोजनाप्रतिवेदनेषु अनिवार्यमाध्यमत्वेन संस्कृतम्

3. औपचारिक-अनुसन्धान-उपाध्यङ्गतया संस्कृतग्रन्थानां शास्त्रीयग्रन्थानां वाऽनुवादाय प्रोत्साहनम्

4. औपचारिक-अनुसन्धान-उपाध्यङ्गतया गृहीतस्य संस्कृतग्रन्थस्य टीका/व्याख्यालेखनार्थं प्रोत्साहनम्

5. संस्कृतमाध्यमेन अध्ययनाध्यापनसामग्रीनिर्माणाय योजना

Answer:

1. **अनुसन्धानपरियोजनानां शोधोपाधीनां च कृते अप्रकाशितपाण्डुलिपीनां समीक्षात्मकदृष्ट्या ग्रन्थसम्पादनयोजना-**कमपि विषयविशेषम् अधिकृत्य विस्तृतरूपेण क्रियमाणम् अध्ययनं विशेषरूपेण नवीनानां तथ्यानां पदार्थानां च सूचीबद्धतया अन्वेषणं परिशीलनं तथा अनुसन्धानम् इति कथ्यते। तत्रापि अप्रकाशितानां दुर्लभग्रन्थानाम् अप्रकाशितानां पाण्डुलिपीनां च अनुशीलनात्मकदृष्ट्या समीक्षात्मकदृष्ट्या च तेषां सम्पादन- प्रकाशनादीनां च कार्याणां सम्पादनेन अप्रकाशितानां दुर्लभानां ग्रन्थानां विषयवैशिष्ट्यं तथा च ग्रन्थकाराणाम् अपि वैशिष्ट्यानि प्रस्फुटयन्ति। अप्रकाशितानां दुर्लभानां ग्रन्थानां सम्यक्तया प्रकाशनेन अज्ञातकर्तृकनां ग्रन्थानां कर्तृविषयकं अज्ञातत्वम् अपि निरस्तं भवति। एतदर्थम् अस्य विश्वविद्यालयस्य विविधेषु विभागेषु शोधच्छात्र: अप्रकाशितानां दुर्लभानां ग्रन्थानां पाण्डुलिपीनां च अनुशीलनात्मकदृष्ट्या समीक्षात्मकदृष्ट्या च ग्रन्थानां सम्पादनानि कार्याणि समापाद्यन्ते। एतदर्थं विश्वविद्यालस्य ग्रन्थालये पाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थं विशिष्टा: प्रशिक्षणस्य कार्यशाला अपि आयोज्यन्ते। अस्मिन् विश्वविद्यालये पाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थम् एकं बृहद् 'सरस्वती भवनम्' इति नामकं भवनं वर्तते। तत्र संस्कृतस्य वैदिकवाङ्मयस्य च नैका: पाण्डुलिपय: संरक्षिता: सन्ति। विशेषत: अस्मिन् भवने स्वर्णाक्षरैः 'श्रीमद्भगवद्गीता' अपि अस्ति अथ च विविधासु प्रान्तीrयलिपिभाषासु च आबद्धानां पाण्डुलिपीनां सहस्राधिकसंख्या वर्तन्ते। तेषु अस्य विद्यालयस्य विविधेषु विभागेषु च शोधच्छात्राणां विषयानुरूपं हस्तलेखानां पाण्डुलिपीनां च शोधकार्यार्थम् अनुमन्यते। तदनुसारं शोधच्छात्रा: निर्देशकस्य मार्गदर्शने शोधोपाधिं प्राप्तुं पाण्डुलिपीनां सम्पादनम्,

अनुशीलनम्, परिशीलनम्, तुलनात्मकम्, समीक्षणं च कुर्वन्तः सन्ति। विश्वविद्यालये नियुक्ता आचार्याः, सहाचार्याः तथा च सहायकाचार्याः पाण्डुलिपीनां दुर्लभानां ग्रन्थानां सम्पादनं कुर्वन्ति। एतदतिरिक्तं राष्ट्रीय-अन्ताराष्ट्रियस्तरे अपि शोधार्थिभ्यः शोधकार्यस्य सम्पादनार्थं पाण्डुलिपयः प्रदीयन्ते।

2. **शोधप्रबन्ध/लघुशोधप्रबन्ध/परियोजनाप्रतिवेदनेषु अनिवार्यमाध्यमत्वेन संस्कृतम्-** अस्य विश्वविद्यालयस्य सर्वेषु विभागेषु शोधप्रबन्धा लघुशोधप्रबन्धाः संस्कृतपरियोजनाः तथा च शोधपत्रिकाः सर्वे अपि संस्कृतमाध्यमेन एव भवन्ति। सन् २०१८ तः २०२३ पर्यन्तं पञ्चसु वर्षेषु सहस्त्राधिकसंख्याकाः शोधप्रबन्धाः संस्कृतभाषामाध्यमेनैव विरचिताः सन्ति। सर्वमिदं विश्वविद्यालयस्य शोधपरिनियमावल्यम् अपि स्पष्टरूपेण वर्णितम् अस्ति। अतः विश्वविद्यालयस्य शोधप्रबन्धानां लघुशोधप्रबन्धानां शोधपत्रिकायाश्च प्रकाशनम्, शोधपत्राणां लेखनं प्रकाशनं च संस्कृतमाध्यमेन एव भवति। शिक्षाशास्त्रच्छात्राणां कृते अपि संस्कृतसंभाषणस्य कार्यक्रमा आयोज्यन्ते।
3. **औपचारिक-अनुसन्धान-उपाध्यङ्गतया संस्कृतग्रन्थानां शास्त्रीयग्रन्थानां वाऽनुवादाय प्रोत्साहनम्-**अस्मिन् विश्वविद्यालये संस्कृतग्रन्थानां वैदिकग्रन्थानां च शोधकार्यत्वेन अनुवादार्थम् अपि अवसरो दीयते। ये ग्रन्था अतिप्राचीनाः प्रौढशैल्यां बद्धाः सन्ति। तेषां सरलतया बोधनाय सरलमानकसंस्कृतभाषया अनुवादम् अपि क्रियन्ते। एवमेव अस्य विश्वविद्यालयस्य शोधच्छात्राः विविधासु लिपिषु यथा शारदा, ब्राह्मीत्यादिषु आबद्धानां पाण्डुलिपीनां देवनागर्याम् अनुवादं कृत्वा लिखन्ति। विश्वविद्यालयस्य शोधच्छात्राः विविधप्रान्तीयासु भाषासु निबद्धानां संस्कृतग्रन्थानां वैदिकग्रन्थानां च प्राप्तमूलप्रतीनाम् अनुवादकार्यं कृत्वा सम्पादनम् अपि कुर्वन्ति। एतदर्थं छात्राणां कृते विद्यावारिधि इति उपाधिः प्रदीयते।
4. **औपचारिक-अनुसन्धान-उपाध्यङ्गतया गृहीतस्य संस्कृतग्रन्थस्य टीका/ व्याख्यालेखनार्थं प्रोत्साहनम्-**टीकोपटीकाः व्याख्याश्च संस्कृतवाङ्गयस्य सूत्रभाष्यवार्तिकानि जीवभूतानि तत्त्वानि सन्ति। अस्मिन् विश्वविद्यालये प्रधानतया द्वाविंशतिः विभागाः शास्त्राणां शिक्षण-प्रशिक्षणार्थं सन्ति। अत आचार्याः, सहाचार्याः, सहायकाचार्याश्च सर्वेऽपि टीकालेखनाय व्याख्यालेखनाय च प्रतिपदं मार्गदर्शनं कुर्वन्तः सन्ति। विश्वविद्यालीयैः शास्त्रज्ञैः शिक्षवैâः स्वयमपि 'विद्यावारिधिः' इति उपाधेः लाभाय शास्त्रीयाः टीकाग्रन्थाः विरचिताः सन्ति। एतादृशाः विद्वत्पूर्णाः टीकाग्रन्थाः प्रकाशिताः सन्ति विश्वविद्यालय प्रकाशन-विभागेन। विश्वविद्यालयीयानां विभागानां शोधच्छात्रा अपि दुर्लभानां अप्रकाशितानां टीकाग्रन्थानां सम्पादनं कृत्वा पुरातनान् टीकाग्रन्थकारान् पुनरुद्धारयन्ति।
5. **संस्कृतमाध्यमेन अध्ययनाध्यापनसामग्रीनिर्माणाय योजना-**अस्मिन् विश्वविद्यालये संस्कृतभाषामाध्यमेन अनेकानि अध्ययनाध्यापनसामग्री निर्माण योजनानि सन्ति। अत्र विश्वविद्यालयीयैः अध्यापकै अपि बह्वीनां पठन-पाठनसामग्रीणां सञ्र्लनं क्रियते। विश्वविद्यालयस्य प्रकाशन विभाग द्वारा 'सारस्वती सुषमा प्रभृतयः' संस्कृतपत्रिकाः प्रकाशमाना वर्तन्ते। ताश्च अध्ययनाध्यापन सामग्री रूपेण प्रयुज्यन्ते। अतः संस्कृतानुरागिणः क्लेशं बिना संस्कृतमाध्यमेन एवं संस्कृतशिक्षाम् प्राप्तुं सौख्यम् अनुभवन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

3.2 Resource Mobilization for Research

3.2.1 Grants for research projects sponsored by the non-government sources such as industry, corporate houses, other allied organizations, national/international bodies, endowments, chairs in the institution during the last five years (INR in Lakhs)

संस्थायां गतपञ्चवर्षेषु उद्योग-औद्योगिकाधिष्ठान-दत्तनिधि-राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियनिकायैः अन्याभिश्च

असर्वकारीयसंस्थाभिः प्रायोजितानां शोधयोजनानां कृते प्राप्तमनुदानं पीठानि च (लक्षशः)

Answer: 382325.7

3.2.1.1 Total Grants for research projects sponsored by the non-government sources such as industry, corporate houses, other allied organizations, national/international bodies, endowments, Chairs in the institution year-wise during the last five years (INR in Lakhs) -

संस्थायां गतपञ्चवर्षेषु उद्योग-औद्योगिकाधिष्ठान-दत्तनिधि-राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियनिकायैः अन्याभिश्च असर्वकारीयसंस्थाभिः प्रायोजितानां शोधयोजनानां कृते प्राप्तानाम् अनुदानानां वार्षिकयोगः (लक्षशः)-

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0.612154	382323	0.577350	0.709734	0.801472

File Description	Document
List of project and grant detail परियोजनासूची, अनुदानविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपानुगुणं सांस्थानिकदत्तांशः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/
e-copies of the grant award letters for research projects sponsored by non-government(असर्वकारीयसंस्थाभिः प्रायोजितायाः शोधयोजनायाः कृते अनुदानप्राप्तिपत्रस्य वैद्युतप्रतिलिपयः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/

3.2.2 Grants for research projects sponsored by the government sources like UGC, Rashtriya Sanskrit Sansthan, IGNCA, NMM, Sanskrit Academies, ICPR, DST, ICHR etc. during the last five years (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु विश्वविद्यालयानुदानायोग-राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान-इन्दिरागाँधीराष्ट्रियकलाकेन्द्र-राष्ट्रियपाण्डुलिपिमिशन्-संस्कृताकादमी- भारतीयदार्शनिकानुसन्धानपरिषद्-भारतीयेतिहासानुसन्धानपरिषदादिभिः सर्वकारीयसंस्थाभिः प्रायोजितानां शोधपरियोजनानां कृते प्राप्तमनुदानम्। (लक्षशः)

Answer: 0.26

3.2.2.1 Total Grants for research projects sponsored by the government sources year-wise during the last five years (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयसंस्थाभिः प्रायोजितानां शोधपरियोजनानां कृते प्राप्तानामनुदानानां वार्षिकयोगः। (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
00	0.1500000	0.105000	00	00

File Description	Document
List of project and grant details (Data Template) (परियोजनासूची, अनुदानविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS
e-copies of the grant award letters for research projects sponsored by government(शासकीयसंस्थाभिः प्रायोजितायाः शोधयोजनायाः कृते अनुदानप्राप्तिपत्रस्य वैद्युतप्रतिलिपयः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS

3.2.3 Number of research projects per teacher funded by government and non-government agencies during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयाभिः असर्वकारीयाभिश्च संस्थाभिः प्रत्येकम् अध्यापकाय आर्थिकसाहाय्येन प्रदत्तशोधयोजनाः।

Answer: 0.07

3.2.3.1 Number of research projects funded by government and non-government agencies year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयाभिः असर्वकारीयाभिश्च संस्थाभिः प्रत्येकम् अध्यापकाय आर्थिकसाहाय्येन प्रदत्तशोधयोजनानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
03	03	0	0	0

File Description	Document
Supporting document from Funding Agency(अनुदानप्रदातृसंस्थाभिः प्राप्ताः सहायकाभिलेखाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS
List of research projects and funding details (Data Template)(परियोजनासूची, अनुदानप्रदातृसंस्थाविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS

Provide Link for the funding agency website(अनुदानप्रदातृसंस्थाभिः प्राप्ताः सहायकाभिलेखाः।)	View Document (https://sanskrit.nic.in/)

3.2.4 University provide funds out of its internal resources for the promotion of research. Provide details

आन्तरिकस्रोतोभ्यः प्राप्तं धनराशिं किं विश्वविद्यालयः अनुसन्धानस्य प्रोन्नयनाय परिकल्पयति ? विवरणं देयम्।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः अनुसंधानस्य प्रोन्नयनाय आरम्भात् एव आन्तरिकश्रोतेभ्यः प्राप्तां धनराशिं परिकल्पयति। विश्वविद्यालयः स्वकीयशोधनीत्यनुसारं अध्यापकानां, शोधच्छात्राणां च शोधकार्ये प्रवृत्तिवर्धनाय, ज्ञानं शोधकौशलं च वर्धनार्थं प्रतिवर्षं बहुविधाः कार्याशालाः प्रशिक्षणकार्यक्रमाँश्च आयोजयति। अस्मिन् क्रमे विश्वविद्यालय अध्यापकेभ्यः प्रोत्साहनराशिमपि ददाति। विश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः शोधार्थिनश्च शोधादि कार्यक्रमान् सम्पादयन्ति। विगतेषु पञ्चषु वर्षेषु ५५ लक्ष रूप्यकाणि अध्यापकाः शोधार्थिनश्च अलभन्त। एतादृशान् कार्यक्रमान् आश्रित्य विश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः, छात्राः शोधार्थिनश्च आधुनिकशोधप्रविधौ दक्षाः भवन्ति, विषयचिन्तने नवीना दृष्टि प्राप्नुवन्ति च। अस्मावंâ विश्वविद्यालयीयानाम् अध्यापकानां शोधसमितिरपि अस्ति। सा समितिः छात्राणां शोधकौशलानाम् अभिवर्धनार्थं कार्यशालाम् आयोजयति। तासु कार्यशालासु शोधपत्रलेखनार्थं, सर्जनात्मकलेखनकौशलानाम् अभिवृद्ध्यर्थं प्रायोगिकप्रशिक्षणं च भवति। विश्वविद्यालये प्रो० हरिप्रसाद अधिकारिमहोदयानां आध्यक्ष्ये शिक्षकप्रशिक्षणप्रकोष्ठः (Teacher' Re-Skilling Cell) वर्तते। यः काले-काले शिक्षकाणां शोधकौशलस्य विकाशार्थं शिक्षकप्रशिक्षणप्रकोष्ठः कार्यशालां संगोष्ठीं च आयोजयति। विगते वर्षे ०५.११.२०२० तः २१.११.२०२० यावत् शिक्षकप्रशिक्षणकार्यक्रमाः आयोजिताः जाता। यस्मिन् शिक्षकाणां सर्वविधोन्नत्यै शोधकार्ये दक्षतासम्वर्धनाय पञ्चदशदिवसीया कार्यशाला जाता। २०२१ तमे वर्षे चांदकिरणसलूजामहोदयानाम् आध्यक्षे १७/०७/२०२१ दिनांके शोधकार्यशाला आयोजिता अभवत्। अक्टूबर मासे २०२१ तमे वर्षे विश्वविद्यालयस्य सम्बद्धानां महाविद्यालयानाम् अध्यापकानामपि शोधकौशलाभिवृद्धर्यं २८/१०/२०२१ तः ३०/१०/२०२१ यावत् कार्यशाला जाता। एतेषु कार्यक्रमेषु प्रतिवर्षं यद्धनं लगति तस्य परिपूर्तिः विश्वविद्यालय आन्तरिक श्रोतेभ्यः प्राप्तधनेन करोति। एतदतिरिक्तानां शोधकार्याणां सर्जनात्मकलेखन-कौशलानां अभिवृद्ध्यर्थं विश्वविद्यालयः धनेन प्रोत्साहयति। यथा - उदाहरणत्वेन कामन्दकीयनीतिसारः, श्रीकार्ष्णीगुरुशतकम्, राजनीतिशतकम्, चाणक्यनीतिशास्त्रसमुच्चय इत्यादयः ग्रन्थाः विश्वविद्यालयीयै आचार्यैः प्रकाशिताः प्रोत्साहिताश्च जाताः। प्रतिवर्षं विधीयमानस्य आयव्ययस्य विवरणम् अत्र चित्रमाध्यमेन प्रस्तुतमस्ति।

प्रकाशन-वर्षम्	व्यय-विवरणम्
२०१८-२०१९	रू. ००.००
२०१९-२०२०	रू. ८,३६,७२०.००
२०२०-२०२१	रू. १८,७६,८८३.०
२०२२-२०२३	रू. ७,१०,०३६.००

पुस्तकानां क्रयार्थं वार्षिकं सम्भावितं व्यय-विवरणम्

पुस्तक-क्रय-वर्षम्	व्ययविवरणम्
२०१८-२०१९	रू. १७,२६६.०
२०१९-२०२०	रू. ५,३३,३८२.००
२०२०-२०२१	रू. ३०,५३८.००
२०२२-२०२३	रू. ४४,१११.००

कार्यक्रमेषु वार्षिकं व्यय-विवरणम्

कार्यक्रमाणां-वर्षम्	व्यय-विवरणम्
२०१९-२०२०	रू. ७५,०००.०
२०२१-२०२२	रू. १,०५,०००.००

3.3 Innovation Ecosystem

3.3.1 Institution has created an eco-system for innovations including Incubation centre/ Research Labs/ Manuscript repositories/ subject based networks/ teaching learning centers (TLC)/ MOOCS studio/ NRC and other initiatives for creation and transfer of knowledge

सम्बद्धसंस्थाद्वारा एका पारिस्थितिकी विरचिता यत्र अभिनवस्य ज्ञानस्य सर्जनार्थं सम्प्रेषणार्थं च अभिनवज्ञाननिष्पत्तिकेन्द्राणि/ अनुसन्धानप्रयोगशालाः/ पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्राणि तथा अन्ये उपायाः उपलभ्यन्ते।

Answer:

1. **अनुसंधानप्रयोगशाला**–सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य ज्योतिषविभागे अनुसन्धानप्रयोगशाला वर्तते। अत्र प्रयोगशालायां नैकानि यन्त्राणि सन्ति, यथा शंकु-यन्त्रं, प्रोजेक्टर-यन्त्रं, दूरदर्शी-यन्त्रं सूक्ष्मावलोकन-यन्त्रम्-, सम्राट्-यन्त्रं, तारामण्डलं, एवं विधानि यन्त्राणि अनुसन्धान प्रयोगशालायां सन्ति। विश्वविद्यालये अन्या अपि प्रयोगशालाः सन्ति। यथा- वेदविभागे ऋगादि वेदेषु प्रतिपादितानां स्वाभीष्टानां कार्याणां सिद्ध्यर्थं श्रौत-स्मार्तविधिप्रयोगशाला (यज्ञशाला) वर्त्तते। तथा गृहविज्ञानविभागे गृहविज्ञान-प्रयोगशाला, भाषाविज्ञानविभागे भाषाविज्ञानप्रयोगशाला च विद्येते।

2. **पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्रम् –** अस्मिन् विश्वविद्यालये विश्वप्रसिद्धं पाण्डुलिपिनां संरक्षणकेन्द्रं ‘सरस्वती भवनं’ विद्यते। अत्रैव परिसरे एक: सरस्वतीभवन पुस्तकालय अपि अस्ति। अत्र लक्षाधिका: संख्याका: पाण्डुलिपय: सन्ति। अस्मिन् विश्वविद्यालये पाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थम् एवंâ बृहद् ‘सरस्वती-भवनम्’ नामवंâ भवनम् वर्तते। तत्र संस्कृतस्य वैदिकवाङ्मयस्य च अनेका: पाण्डुलिपय: संरक्षिता: सन्ति। विशेषत: यस्मिन् स्वर्णाक्षरै: ‘श्रीमद्भगवद्गीता’ अपि अस्ति अथ च विविधासु प्रान्तीयलिपिभाषासु च आबद्धानां पाण्डुलिपीनां सहस्राधिक संख्या वर्तते। अस्य विश्वविद्यालयस्य विविधानां विश्वविद्यालयानां च शोधच्छात्राणां कृते तत्तद् विषयानुरूपं हस्तलेखा: पाण्डुलिपयश्च शोधकार्यार्थं अनुमन्यन्ते। तदनुसारं शोधच्छात्रा: निर्देशकस्य मार्गदर्शने शोधोपाधिं प्राप्तुं पाण्डुलिपीनां सम्पादनम्, अनुशीलनम्, परिशीलनम्, तुलनात्मकम्, समीक्षणं च कुर्वन्ति। विश्वविद्यालये सेवारता आचार्या:, सहाचार्या: सहायकाचार्या अपि पाण्डुलिपीनां दुर्लभग्रन्थानां च सम्पादनं कुर्वन्ति। एतदतिरित्तंâ राष्ट्रीय-अन्ताराष्ट्रियस्तरेपि शोधार्थिभ्य: शोधसम्पादनार्थं पाण्डुलिपय: प्रदीयन्ते।

3. **विषयाधारितजालसम्पर्क: –** अस्मिन् विश्वविद्यालये विषयाधारितजालसम्पर्कस्य व्यवस्था विद्यते। अयं विश्वविद्यालयः परम्परायाः अस्ति। अर्थात् अत्र प्रचाल्यमानाः प्रायशः सर्वे परस्परं समबद्धाः सन्ति। अत्र विषये आचार्याः वदन्ति (काणादं पाणिनीयं च सर्व शास्त्रोपरापकारकम्) इति वचनानुसारं सर्वेषां शास्त्राणां परिज्ञानार्थं व्याकरणस्य वैशेषिकस्य (न्यायशास्त्रस्य)च महती उपयोगिता भवति। तथा सर्वेषां व्याकरण-ज्योतिष-निरुक्त-छन्द-कल्पादि शास्त्राणाम् अध्ययनम् ऋगादि वेदानां सम्यक् परिज्ञानार्थम् आवश्यकं भवति। अतः अत्रत्याः छात्राः व्याकरणादि शास्त्राणां लघुकौमुदी-तर्कसंहग्रादि ग्रन्थान् अधीत्य वेदान्त-साहित्यादि शास्त्राणाम् अध्ययनं कर्तुं समर्थाः भवन्ति। अतएव काव्यप्रकाशकारेण आचार्यमम्मटेन काव्यप्रकाशे- प्रथमे ह विद्वांसः वैयाकरणाः इति प्रोक्तम्। तथा इदानीं भारतसर्वकारेण नवीना राष्ट्रीया शिक्षानीतिः तत्तद् विश्वविद्यालयानां पाठ्यक्रमेषु निर्धारिता। नवीनराष्ट्रीयशिक्षानीतौ अपि पृथक्-पृथक् विषयाणां परिज्ञानं भवेत्, एतादृशी व्यवस्था प्रदत्ता। किन्तू अस्मिन् विश्वविद्यालये इयं व्यवस्था प्राक्कालादेव आसीत्। अतः कथितुं शक्यते यत् विश्वविद्यालयेस्मिन् विषयाधारितजालसम्पर्कस्य उत्कृष्टता विद्यते।

4. **अध्ययनाध्यापनकेन्द्राणि-** अस्मिन् विश्वविद्यालये छात्राध्ययनाध्यापनकेन्द्राणि बहूनि सन्ति। यथा- श्रमणविद्यासंकाय-भवनम्- पाणिनि-भवनम्-बहुसंकाय-भवनम्, आयुर्वेद-भवनम्, विज्ञान-भवनम् वेद-भवनञ्चेति अध्ययनाध्यापनकेन्द्राणि प्रतिष्ठितानि सन्ति। यत्र वेद- व्याकरण- साहित्य, प्राचीनराजशास्त्र-ज्योतिष-धर्मशास्त्र-मीमांसा-पुराण-वेदान्त-न्यायदर्शन- तुलनात्मकधर्मदर्शन-पालि-प्राकृत आदि शास्त्रीयग्रन्थानां तथा सामाजिकविज्ञानराजशास्त्र-अर्थशास्त्र-इतिहास-पुरातत्व-

हिन्दी-विज्ञान- गृहविज्ञानादीनाम् अथ च आंग्लभाषादि- आधुनिकविषयाणां- फ्रैंâच-रसियन-तिब्बत-नेपाली आदि विषयाणाम् अपि सम्यक्प्रकारेण ख्यातिलब्धै: तत्तद्विषयविशेषज्ञै आचार्यै: अध्ययनाध्यापन- कर्माणि कार्यन्ते।

5. सामूहिकान्तर्जालपाठ्यक्रमाङ्कनशाला - अस्मिन् विश्वविद्यालये सामूहिकान्तर्जालपाठ्यक्रमाङ्कनशाला विद्यते। अस्मिन् विश्वविद्यालये स्थितस्य ऑनलाईनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रस्य माध्यमेन देशे-विदेशे स्थिता संस्कृतस्य जिज्ञासव: सप्तशतसंख्याकाः छात्राः पंजीकृताः सन्ति।, अत्र प्रचाल्यमानानां पाठ्यक्रमाणाम् उपयोगिताम् अभिलक्ष्य सततं छात्राणां सख्या वर्धमाना वरीवर्ति। अस्मिन् सामूहिकान्तर्जालपाठ्यक्रमाङ्कनकेन्द्रे त्रैमासिकपाठ्यक्रम:, प्रमाणपत्रीय: पाठ्यक्रम:, षाड्मासिक: पाठ्यक्रम: एकवर्षीयात्मक: पाठ्यक्रमश्चेति डिप्लोमापाठ्यक्रमा: प्रचलन्ति। एतै: पाठ्यक्रमै: एते विषया: निर्धारिता: सन्ति। यथा – १. संस्कृतभाषाशिक्षणम्, २. अर्चक:, ३. कर्मकाण्ड:, ४. ज्योतिषकुण्डलीविज्ञानम्, ५. वास्तुविज्ञानम्, ६. वेदविज्ञानम्, ७. योग:, ८. दर्शनम्, ९. व्याकरणम्, १०. वेदान्तशास्त्रम्। एते विषया: अन्तर्जालमाध्यमेन पठितुं शक्या:। तत्तद् विषयेषु कृतभूरिश्रमा आचार्या: एतान् विषयान् पाठयन्ति। एतान् विषयान् कोऽपि जिज्ञासु: पठितुं शक्यते। अत्र विशेषमिदं वर्तते यत् एतेषां पाठ्यक्रमाणां अध्ययने पञ्जीकरणार्थं संस्कृतभाषाया: अनिवार्यता नास्ति। अत: अत्र जनसामान्यानां जनानां कृते उपर्युक्तानां पाठ्यक्रमाणां परिज्ञानाय सौविध्यं वर्तते।

File Description	Document
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.3.1

3.3.2 Number of awards won by institution/teachers for innovation during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु संस्थया अध्यापकैः नवाचारविषये प्राप्तानां पुरस्काराणां/ सम्मानानां सङ्ख्या।

Answer: 9

3.3.2.1 Total number of awards for innovation won by institution/teachers year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु संस्थया/ अध्यापकैः नवाचारविषये प्राप्तानां पुरस्काराणां/ सम्मानानां वार्षिकसमष्टिसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
02	02	02	00	03

File Description	Document

List of innovation and award details (Data Template) (नवाचारविषयसूची, पुरस्कारविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3
e- copies of award letters (पुरस्कारपत्राणां तैद्युतप्रतिलिपयः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3

3.3.3 Number of mentoring provided to other newly established Institutes during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु अन्येषाम् अभिनवानां सद्यः स्थापितानां संस्थानां समारम्भाय प्रदत्तानां मार्गदर्शनानां सङ्ख्या -

Answer: 23

3.3.3.1 Total number of mentoring provided to other newly established Institutes year-wise during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु अन्येषाम् अभिनवानां सद्यः स्थापितानां संस्थानां समारम्भाय प्रदत्तस्य मार्गदर्शनस्य वार्षिकसङ्ख्या –

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
08	05	0	0	10

File Description	Document
Upload letter from the University (mentor) /Mentee for the academic /infrastructure etc.(परिसरे समारम्भाय विश्वविद्यालयात् प्राप्तमनुमतिपत्रम् उपारोपयतु।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

3.4 Research Publications and Awards

3.4.1 The institution has a stated Code of Ethics to check malpractices and plagiarism in Research

(Yes /No)

अनुसन्धानविषये कृतिचौर्यं कदाचारं निरोद्‌धुं काचित् निर्णीता नीतिसंहिता संस्थायाम् अस्ति

(अस्ति/नास्ति)

Answer: Yes

File Description	Document
Institutional data as per Data Template (सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
URL to be provided by the Institution (संस्थया जालस्थानसन्धानं दातव्यम्)	View Document (https://ssvv.ac.in/download/NAAC2023/341.pdf)

3.4.2 The institution provides incentives to teachers who receive state, national and international recognition/ awards

(Yes /No)

ये अध्यापकाः राज्यस्तरीयां/ राष्ट्रियाम्/ अन्ताराष्ट्रियां मान्यतां/ पुरस्कृतिं प्राप्नुवन्ति, संस्था तान् प्रोत्साहयति।

(प्रोत्साहयति/ न प्रोत्साहयति)

Answer: Yes

File Description	Document
List of Awardees and Award details (Data Template)(पुरस्कृतानां सूची पुरस्कारविवरणञ्च। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
e- copies of the letters of awards(पुरस्कारपत्राणां वैद्युतप्रतिलिपयः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

3.4.3 Number of Patents acquired/Creative writing / or critical Shastric writing composed in Sanskrit / copyright generated / hitherto unknown manuscripts brought to light through publication and awarded by State and National bodies during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तानां स्वत्त्वाधिकाराणां/ सर्जनात्मकलेखानाम्/ अथवा संस्कृतभाषया लिखिता विमर्शात्मकशास्त्रीयलेखानाम्/ उत्पादितप्रतिलिपीनां/ अप्रकाशितमातृकाणां/ प्राकाश्यमानीतानां मातृकाणां कृते राज्य/राष्ट्रीयनिकायैः सम्मानितपुरस्काराणाम् सङ्ख्या।

Answer: 6

3.4.3.1 Total number of the above awards - year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तपुरस्काराणां संवत्सरशः सङ्ख्या -

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
00	01	01	00	04

File Description	Document
List of the year of the publications of the patents etc.(पुरस्कारवर्षसहिता स्वत्त्वाधिकाराणां सूची।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Institutional data as per Data Template (सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

3.4.4 Number of Ph.D.s awarded per teacher during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्रत्येकम् अध्यापकस्य निर्देशने विद्यावारिध्युपाधिभाजां शोधच्छात्राणां सङ्ख्या।

Answer: 1

3.4.4.1 How many Ph.D's are awarded year-wise during the last 5 years -

विगतपञ्चवर्षेषु कतिभिः छात्रैः विद्यावारिध्युपाधयः प्राप्ताः? (संवत्सरक्रमेण) -

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
15	40	26	16	12

3.4.4.2 Number of teachers recognized as guides year-wise during the last five years -

विगतपञ्चवर्षेषु मार्गदर्शकत्वेन मानितानाम् अध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
15	40	26	16	12

File Description	Document
List of PhD scholars and their details like name of the guide , title of thesis, year of award etc (Data Template)(शोधच्छात्राणां विवरणात्मिका सूची। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
URL to the research page on HEI web site(जालस्थाने शोधपुटस्य सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CTHIRD)

3.4.5 Number of research papers per teacher in the Journals notified on UGC website/ recognised peer reviewed journals/ reputed journals published by Sanskrit/ General Universities/ Departments/ Research Institutes and notified journals by the Rashtriya Samskrit Sansthan in its website and Conference Proceedings.

विगतपञ्चवर्षेषु विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य जालस्थाने अधिसूचितासु शोधपत्रिकासु, संस्कृतविश्वविद्यालयैः तद्विभागैः प्रकाशितासु शोधपत्रिकासु राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य जालस्थाने अधिसूचितासु शोधपत्रिकासु सम्मेलनकार्यवृत्तेषु वा प्रत्येकम् अध्यापकस्य प्रकाशितशोधपत्राणां सङ्ख्या।

Answer: 1

3.4.5.1 Number of research papers in the Journals notified on UGC website year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य जालस्थाने अधिसूचितासु शोधपत्रिकासु प्रकाशितशोधपत्राणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
22	13	20	20	13

File Description	Document
List of research papers by title, author, department, name and year of publication (Data Template) (शीर्षकादिविवरणसहिता शोधपत्रसूची (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(

3.4.6 Number of books edited and chapters in edited volumes/ books published, monographs in Sanskrit and other languages, original creative writing in Sanskrit, Sanskrit Shastras etc. (excluding awarded works), per teacher during the last five years

विगतपञ्चवर्षावधौ प्रत्यध्यापकं प्रकाशितग्रन्थानां/ सम्पादितग्रन्थेषु लिखिताध्यायानां/ प्रकाशितपुस्तकानां/ प्रकाशितशोधपत्राणां/ संस्कृते एवं संस्कृतशास्त्रेषु सर्जनात्मकलेखानां सङ्ख्या। (पुरस्कारप्राप्तग्रन्थान् विहाय)

Answer: 0.39

3.4.6.1 Total number of books and chapters in edited volumes / books published, and papers in national/international conference-proceedings monographs, creative writing year-wise during the last five years -

विगतपञ्चवर्षावधौ प्रत्यध्यापकं प्रकाशितग्रन्थानां/ सम्पादितग्रन्थेषु लिखिताध्यायानां/ प्रकाशितपुस्तकानां/ राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रिय-सङ्गोष्ठीकार्यवृत्तिषु प्रकाशितशोधपत्राणां/ सर्जनात्मकलेखानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
12	5	3	6	8

File Description	Document

List books and chapters in edited volumes / books published (Data Template) (पुस्तकानां सम्पादितभागेषु प्रकाशिताध्यायानां सूची (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.

3.4.7 Does the university publish any research journal(s)

If yes, indicate the year of starting the research journal, composition of the editorial board, editorial policies and state whether it is listed in any international database. Provide the ISSN No.

किं विश्वविद्यालयः शोधपत्रिकाः प्रकाशयति ? यद्येवम्, तर्हि शोधपत्रिकाणां प्रारम्भवर्षम्, सङ्घटिता सम्पादकसमितिः, सम्पादननियमाः, अपि च यत्र एताः क्वचित् अन्ताराष्ट्रियदत्तांशेषु सूचीकृता इति संसूचनीयम्। आइ. एस्. एस्. एन् सङ्ख्या देया।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रकाशनविभागेन नैका: प्रतिष्ठिता: शोधपत्रिका: प्रकाश्यन्ते। १७९१ ईश्वीय वर्षे प्रारब्धेयं संस्था। स्थापनाकालाद् एव शास्त्र-संरक्षणे तत्परा। अत्रत्य: सरस्वती भवन पुस्तकालय: विश्व प्रसिद्ध:, तत्र प्राचीनानां षट्याधिकशतवर्षं प्राक्कालादेव पत्रिकाणां प्रकाशनं भवति स्म। अत्र प्रकाशितासु पत्रिकासु 'द पण्डिता' पत्रिका देशे-विदेश च प्रसिद्धा अस्ति। अत्र प्रकाशितानां पत्रिकाणां विवरणं प्रस्तूयते-

१. काशी विद्या सुधानिधि:- "द पंडित" पत्रिका- इयं 'द पंडित पत्रिका संस्कृतभाषायां प्रकाशमानीता, भारतवर्षस्य प्रथमा पत्रिका अस्ति। या १८६६ ईश्वीये वर्षे राजकीय संस्कृत महाविद्यालय: वाराणसीत अस्या: अपरं नाम प्रारभत। 'काशी विद्यासुधानिधि: ' अस्या अपरं नाम 'द पण्डित' पत्रिकाऽस्ति। पत्रिकेयं १८६६ त: १९१७ ईश्वीय वर्षं यावत् प्रकाशिता अभूत्। सरस्वतीभवनपुस्तकालये संग्रहीतपाण्डुलिपीनां अध्याया: आंग्लभाषानुवाद: तासां सूचीनां क्रमश: प्रकाशनम्- ' काशी विद्या सुधानिधि:" पत्रिकायां १९१७ ईश्वीय वर्षं यावत् अभूत् । अस्या: प्रथमत: दशखण्डानामाभाव: दीर्घत्वे सति १८७६ ई० वर्षे लघ्वाकारताम् आनीतवती।

२. सरस्वती भवनग्रन्थमाला- राजकीय संस्कृत कॉलेज वाराणसी द्वारा १९२० ईश्वीये वर्षे काशी विद्यासुधानिधि पत्रिकाया: स्थाने "सरस्वती भवनग्रन्थमाला" पत्रिका प्रारब्धा। यत्र सरस्वती भवने संग्रहीतासु पाण्डुलिपिषु नवति-संख्याधिका: ग्रन्थरूपेण प्रकाशताम् आगता:। अयं क्रम: १९२० त: १९४१ ईश्वीय वर्षं यावत् प्राचलत् । यस्मात् नैके दुर्लभा: ग्रन्था: प्रकाशनतां प्राप्ता:।

३. सरस्वती भवन अध्ययन माला- सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य पूर्वरूपं राजकीय संस्कृत कालेज द्वारा "सरस्वती भवन ग्रन्थालय" पत्रिकया सह १९२२ ईश्वीय वर्षत: सरस्वती भवन अध्ययनमालाया अपि प्रकाशनं प्रारब्धम् । अस्या अध्ययनमालाया अन्तर्गतं १९९८ ईश्वीय वर्ष पर्यन्तं दश खण्डानां प्रकाशनम् अभवत्। अस्यां अध्ययनमालायां महाविद्यालयस्य बाह्य भारतीय विदुषां तथा आंग्ल विदुषां ये विविध विषयका: लेखा: संस्कृत भाषायां आंग्लभाषायां च प्रकाशिता: जाता:।

४. सारस्वती सुषमा (ISSN-2277-4416)- पत्रिकेयं राजकीय संस्कृत महाविद्यालय वाराणसी द्वारा प्रकाशिताया: ' सरस्वती भवन ग्रन्थमालाया: अध्ययनमालायाश्च परिवर्तितं स्वरूपम् अस्ति। पत्रिकाया: प्रथमाङ्क: १९४२ ईश्वीय वर्षत: प्रारब्ध:। पत्रिकेयं त्रैमासिका वर्तते। अत्र प्रतिष्ठिता: विद्वद्भि: परिशोधिता: लेखा: संस्कृत भाषायां आंग्लभाषायां च प्रकाशन्ते।

५. **परिसंवादः-** सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय: वाराणसीत: प्रकाशिता। परिसंवाद" पत्रिका श्री राधेश्यामधर द्विवेदी महोदयस्य सम्पादकत्वे १९८१ ई० वर्षत: प्रकाशनतां गता।

६. **श्रमणविद्या** (ISBN-९७८-९३-९४३४३-०६-१)- "श्रमणविद्या" नाम्नी संकाय पत्रिका डा० गोकुलचन्द्र जैन" महाभागस्य सम्पादकत्वे विश्वविद्यालयस्य श्रमणविद्या सञ्रयत: १९८३ ईश्वीय वर्र्षत: प्राकाश्यं प्राप्य अधुनाऽपि प्रकाशते।

७. **गाण्डीवम्** – भारतवर्षस्य सांस्कृतिक राजधानी काशीत: १९६४ ईश्वीय वर्र्षत: " गाण्डीवम् " इति साप्ताहिवंâ संस्कृत समाचार पत्रं प्रकाशितम् । इदानीमपि प्रो० हरिप्रसाद अधिकारीमहोदयस्य सम्पादकत्वे प्रकाशते।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.4.7

3.5 Consultancy

3.5.1 Institution has a policy on consultancy including revenue sharing between the institution and the individual

(Yes /No)

व्यक्तिसंस्थयोः मध्ये परामर्शाद् प्राप्तस्य आयस्य संविभागार्थं काचिद् योजना संस्थया कल्पिता

(आम् / नो)

Answer: Yes

File Description	Document
Upload soft copy of the Consultancy Policy (परामर्शकनीतेः वैद्युतप्रतिलिपिः उपारोपणीया)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS
Upload minutes of the Governing Council/ Syndicate/Board of Management related to consultancy policy(कार्यपरिषदः/ कस्यापि निकायस्य परामर्शकनीतिसम्बद्धकार्यवृत्तम् उपारोपयतु।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS

Paste URL of the consultancy policy document (परामर्शकनीतिसम्बद्धाभिलेखस्य सन्धानम्)	View Document (https://ssvv.ac.in/CTHIRD)

3.5.2 Revenue generated from consultancy during the last five years (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षावधौ संस्थया परामर्शद्वारा अवाप्तो राशिः (लक्षशः)

Answer: 11.36

3.5.2.1 Total amount generated from consultancy year-wise during the last five years (INR in lakhs)

विगतपञ्चवर्षावधौ संस्थया परामर्शद्वारा अवाप्तो राशिः संवत्सरक्रमेण (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0.5	0.4	9.1	1.3	0.06

File Description	Document
List of consultants and revenue generated by them (Data Template) (परामर्शकानां सूची तैरर्जितधनराशेश्च विवरणम् (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300
Audited statements of accounts indicating the revenue generated through consultancy (परामर्शमाध्यमेन अर्जितधनराशिसूचकम् अङ्केक्षणविवरणम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

3.6 Extension Activities

3.6.1 Extension activities in the neighborhood community in terms of impact and sensitising students to social issues and holistic development during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु छात्रेषु सामाजिकविषये संवेदनशीलताविकासाय, तेषां समग्रविकासाय च प्रातिवेशिकसमुदाये अनुष्ठिताः विस्तारगतिविधयः -

Answer:

विश्वविद्यालयाः समाजस्य लघुरूपाः सन्ति। समाजस्य विविधानाम् आवश्यकतानां परिपूर्तये समाजे जनजागर्णाय प्रोन्नयने च विश्वविद्यालयः सर्वदा प्रयतते। छात्रेषु सामाजिकसंवेदनशीलतायाः विकासे तेषां व्यक्तित्वोन्नयनाय च पूरकान् कार्यक्रमान् विश्वविद्यालयस्य सर्वेऽपि विभागाः समायोजयन्ति ।

क्रमशः यथा –

१. युव-सङ्घस्य प्रशिक्षणम्- युवानः नमनीयाः भवन्ति सदा । अध्ययनदशायाम् एव युवानां समाजोन्मुखीकरणेन ते भाविनि काले सुदृढस्य समाजस्य सुनागरिकाः जायन्ते। सुदृढानां नागरिकाणां निर्माणाय तेभ्यः प्रशिक्षणं देयम् इति मत्वा विश्वविद्यालयेन युव-सङ्घस्य प्रशिक्षणकार्यक्रमाः नियतरूपेण विशिष्य शिक्षाशास्त्रविभागेन आयोजिताः । स्काउट एण्ड गाइड इत्यस्य माध्यमेन युवानां सामाजिकसंवेदनशीलतायाः विकासः द्रुतगत्या जायते।

२. संस्कृतसम्भाषणशिबिरम्, शोभायात्राकाले ' ग्रामं ग्रामं गच्छामः संस्कृतशिक्षां यच्छामः ' इति वदन्तो विश्वविद्यालयस्य छात्राः संस्कृतसम्भाषणशिबिराणि यत्र- तत्र समायोजयन्तः सन्ति। संस्कृतविश्वविद्यालयः समाजेन सह (विवेकसम्पन्नानां मननशीलानां मानवानां समूहः समाजः) वर्तते पुनः सामाजिकं हितम् अभिलषति इति ख्यापयन्ति। सामाजिकाः अपि सरलसंस्कृतेन भाषितुं सक्षमाः भवन्ति। तेष्वपि संस्कृतसाक्षरतायाः सञ्चारः परिदृश्यते। एवम् एव व्यावसायिकक्षमतोन्नयनकार्यक्रमस्य माध्यमेन वीथिनाटकानाम् (नुक्कड-नाटकानां) आयोजनम् अपि विश्वविद्यालयः "राष्ट्रीयसेवायोजना" माध्यमेन सम्पादयति। भ्रष्टाचारनिवारणोपायाः, अनैतिकतायाः वारणम्, पर्यावरणस्य परिरक्षणम् , स्वच्छ-भारतम् , वरदक्षिणाप्रथाया उन्मूलनम् इत्यादिषु विषयेषु विश्वविद्यालयच्छात्राः लघुरूपकाणि समाजस्य मध्ये वीथीं विपणिं च प्रविश्य प्रदर्शयन्ति। तथैव पठतु संस्कृतम् वदतु संस्कृतम्, जयतु भारतम् जयतु संस्कृतम् इत्यादीनि वाक्यानि उच्चार्य शोभायात्रामपि स्थानीयेषु परिवेषेषु सम्पादयन्ति। शास्त्रि-आचार्य-शिक्षाशास्त्रिणां पाठ्यक्रमे एते कार्यक्रमाः समायोज्यन्ते।

३. विश्वविद्यालये सार्वजनिकयोगप्रशिक्षणकार्यक्रमे योगप्रशिक्षणं प्रदीयते। अतिप्राचीनतमे विश्वविद्यालयोयं भारतीयसंस्कृतेः संवाहको विद्यते। अत्र अष्टांगयोगशिक्षा दीयते। यम-नियम-आसन-प्राणायाम-प्रत्याहार-धारणा-ध्यान-समाधिरित्यष्टभिः अंगैश्च सह योगः परिपूर्णतां गच्छति। प्राक्कालत एव अस्य विश्वविद्यालयस्य महनीया आचार्याः यमनियमाभ्यां सह कथं आसने उपविशेत् अर्थात् सुखासने पद्मासने वा अत्र आचार्याः भूमौ गद्दी इति आसने पद्मासनोबद्धः पाठयन्तः आसन सन्ति च। प्रातः मध्य-सायंकालीन संध्या माध्यमेन कीदृशः प्राणायामः (समन्त्रक अमन्त्रको वा) विधेय एतादृशी शिक्षा वेदविभागद्वारा दीयते। अथ च अन्येषां आसनानां शिक्षा क्रीडाविभागेन प्रदीयते। अद्यापि प्रशिक्षकः श्रीआदित्यः डॉ. राजकुमारश्च प्रतिदिनं योगप्रशिक्षणं प्रदत्तः। अपि च अन्ताराष्ट्रिययोगदिवससन्दर्भे तु विशेषरूपेण विशिष्टाः कार्यक्रमाः आयोज्यन्ते। यत्र हि सामाजिकसंस्थानां सदस्याः भागं गृह्णन्ति। विश्वविद्यालयस्य योगतन्त्रागमविभागेन सार्वजनिकानां जनानां कृते त्रैमासिकं योगपाठ्यक्रमाः प्रचाल्यन्ते प्रचाल योगप्रशिक्षणकार्यक्रममपि प्रचलति, प्रचाल्यन्ते। नैरन्तर्येण समाजोन्मुखयोगप्रशिक्षणकार्यक्रमान् अस्माकं विश्वविद्यालयः आयोज्यते।

४. रक्तदानशिबिरम् रक्तदानेन जीवरक्षा भविष्यति इति विश्वविद्यालयपरिवारः विजानाति। अतः विश्वविद्यालये रक्तदानशिबिराणि आयोज्यन्ते। सामाजिकसेवासंस्थाः यदा रक्तदानशिबिराणि आयोजयन्ति तदा विश्वविद्यालयस्य छात्राः शिक्षकाः च गत्वा रक्तदानं कुर्वन्ति। एवमेव विश्वविद्यालयस्य एन.एस.एस., एन.सी.सी. एन.एस.एस. द्वारा अपि रक्तदानस्य शिबिराणाम् आयोजनं भवति। सर्वकारीयचिकित्सालयस्य अधिकारिणः वैद्याः च विश्वविद्यालये आगत्य रक्तदानाय योग्यान् अभिज्ञाय रक्तसङ्ग्रहकार्यक्रमं सुसम्पादयन्ति।

५. स्वच्छता-अभियानम् स्वच्छे परिसरे वसतां जनानां स्वास्थ्यं सर्वदा परिरक्षितं भवति। स्वच्छभारतम् इति अभियानं गान्धीमहोदयस्य जयन्तीम् उपलक्ष्य प्रधानमन्त्रिणा सर्वत्र आचरणाय प्रेरणा अपि दत्ता। सर्वोऽपि विश्वविद्यालय-परिवारः स्वच्छता-अभियानस्य औपचारिकरूपेण आचरणं करोति। न केवलं विश्वविद्यालये अपि तु विश्वविद्यालयाद् बहिरपि, मार्गम् उभयतः विपण्यां च छात्राः गत्वा स्वच्छताकार्यक्रमं सम्पादयन्ति। विश्वविद्यालयस्य एन. एस.एस. विभागेन प्रतिवर्षं स्वच्छतासप्ताहः, वृक्षारोपणादयः सामाजिकसंवेदनशीलतायाः अभिवर्धकाः कार्यक्रमाः आयोज्यन्ते।

६. पर्यावरणपरिरक्षणकार्यक्रमः विश्वविद्यालयस्य छात्राः वायुप्रदूषणस्य जलप्रदूषणस्य ध्वनिप्रदूषणस्य भूप्रदूषणस्य च विषये जनजागरणम् कुर्वन्ति। पर्यावरणस्य परिरक्षणाभावे प्राकृतिकदुर्घटनाः अभिवर्धन्ते इति छात्राः जानन्ति। अतः विश्वविद्यालये पर्यावरणपरिरक्षणकार्यक्रमान् औपचारिकरूपेण सङ्घटयन्ति।

७. वृक्षारोपणम् वृक्षाः छायामन्यस्य कुर्वन्ति स्वयमातपे तिष्ठन्ति च। एवं लोकोपकारकत्वं वृक्षेषु वर्तते। अतः वृक्षरक्षा करणीया इति जनजागरणं सर्वत्र छात्राः कुर्वन्ति। वृक्षारोपणेन प्रभूतः प्राणवायुः लभ्यते इति परिज्ञानं अस्य विश्वविद्यालयस्य सर्वेषां छात्राणां विद्यते। अतः एतत्सम्बद्धानि कार्याणि ते सुष्ठु सम्पादयन्ति ।

८. ग्रामपालकत्वोपक्रमः संस्कृतग्रामस्य परिकल्पना विश्वविद्यालयस्य वर्तते। ग्रामीणानां परिपालनाय संस्कृत-वातावरणं स्थापनाय च विश्वविद्यालयेन पंचग्रामा अपि दत्तकरूपेण ग्रहीताः।

९. मठ-मन्दिर-संस्थानां कार्यक्रमेषु सहयोगार्थं विश्वविद्यालयोयं पुण्यपवित्रे काश्यां क्षेत्रे स्थापिताः सन्ति। अतः धार्मिककार्यक्रमान् अन्नदानादिकं जलपानव्यवस्था इत्यादिकं तत्र तत्र सार्वजनिकानां सामाजिकानां च कृते आयोजयति। एतादृशेषु सन्दर्भेषु विश्वविद्यालयस्य छात्रा अपि तासां संस्थानां कार्यक्रमेषु साहाय्यं कुर्वन्ति। तात्कालिकरूपेण सेवामनोभावनया च कार्यं कर्तुम् अस्माकं विश्वविद्यालयीयाः छात्राः सार्वजनिकानां विश्वासभूमिरूपाः सन्ति।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SS
Provide link for additional information(अतिरिक्तासूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CTHIRD)

3.6.2 Number of awards and recognition received for extension activities from Government /recognised bodies during the last five years

विस्तारगतिविधीनां कृते सर्वकारात्/मान्यताप्राप्तनिकायेभ्यः विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्ताः पुरस्काराः/ सम्मानानि

Answer: 1

3.6.2.1 Total number of awards and recognition received for extension activities from Government/ recognised bodies year-wise during the last five years

विस्तारगतिविधीनां कृते सर्वकारात्/ मान्यताप्राप्तनिकायेभ्यः विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तानां पुरस्काराणां/ सम्मानानां वार्षिकयोगः।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
1	0	0	0	0

File Description	Document

Number of awards for extension activities in last 5 year (Data Template)(• विगतपञ्चवर्षेषु पुरस्कारं प्राप्तवतां विस्तारकार्यक्रमाणां सङ्ख्या। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300
e-copy of the award letters(पुरस्कारपत्राणां वैद्युतप्रतिलिपिः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

3.6.3 Number of extension and outreach Programmes conducted in collaboration with industry, community and Non- Government Organisations through NSS/ Swaccha Bharata Abhiyana/ NCC/ Red cross/ YRC etc., during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु उद्योगसंस्थायाः, समुदायस्य तथा असर्वकारीयसंस्थानां सहयोगेन राष्ट्रियसेवायोजना/ स्वच्छभारताभियानः/ राष्ट्रियबालचरसङ्घः/ रेडक्रास्/ वाई-आर्-सी इत्यादीनां माध्यमेन आयोजितानां विस्तारकार्यक्रमाणां बहिर्मुखकार्यक्रमाणाञ्च सङ्ख्या।

Answer: 4469

3.6.3.1 Number of extension and outreach Programmes conducted in collaboration with industry, community and Non-Government Organisations through NSS/Swaccha Bharata Abhiyana/NCC/Red cross/YRC etc., year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु उद्योगसंस्थायाः, समुदायस्य तथा असर्वकारीयसंस्थानां सहयोगेन राष्ट्रियसेवायोजना/ स्वच्छभारताभियानः/ राष्ट्रियबालचरसङ्घः/ रेडक्रास्/ वाई-आर्-सी इत्यादीनां माध्यमेन आयोजितानां विस्तारकार्यक्रमाणां बहिर्मुखकार्यक्रमाणाञ्च वार्षिकी सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
1678	241	500	1140	910

File Description	Document
Reports of the event organized (आयोजितकार्यक्रमस्य प्रतिवेदनम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

Number of extension and outreach Programmes conducted with industry, community etc for the last five years (Data Template)(विगतपञ्चवर्षेषु उद्योगसंस्थायाः, समुदायस्य तथा असर्वकारीयसंस्थानां सहयोगेन राष्ट्रियसेवायोजना/ स्वच्छभारताभियानः / राष्ट्रियबालचर	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

3.6.4 Average percentage of students participating in extension activities with Government Organisations, Non-Government Organisations and Programmes such as Spoken Sanskrit Camps/ Shibiras /Yoga camps/ etc. during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयसंस्थाभिः असर्वकारीयसंस्थाभिश्च सह समायोजितेषु संस्कृतसम्भाषणशिबिर-योगशिबिरादिविस्तारकार्यक्रमेषु छात्राणां भागग्राहितायाः मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 0.46

3.6.4.1 Total number of students participating in extension activities with Government Organisations, Non-Government Organisations and Programmes such as Spoken Sanskrit Camps/ Shibiras/ Yoga camps/ etc. year-wise during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयसंस्थाभिः असर्वकारीयसंस्थाभिश्च सह समायोजितेषु संस्कृतसम्भाषणशिबिर-योगशिबिरादिविस्तारकार्यक्रमेषु छात्राणां भागग्राहितायाः वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
13	12	6	3	14

File Description	**Document**
Report of the event (कार्यक्रमस्य प्रतिवेदनम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.6.4

Details of students participating in extension activities with Govt. or NGO etc (Data Template)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.6.4

3.6.5 The University gives attention to make Sanskrit and Shastra learning popular in the surrounding areas by offering evening courses. Provide details

विश्वविद्यालयः प्रतिवेशिक्षेत्रेषु संस्कृतस्य शास्त्राणाञ्च लोकप्रियतासम्पादनाय सान्ध्यपाठ्यक्रमान् निर्वर्तयति? यद्येवम्, तर्हि विवरणं देयम्।

Answer:

सम्पूर्णानंदसंस्कृतविश्वविद्यालयः प्रतिवेशिक्षेत्रेषु संस्कृतस्य शास्त्राणाञ्च लोकप्रियतासम्पादनाय सान्ध्यपाठ्यक्रमान् नियतरूपेण निर्वर्तयति। सान्ध्यपाठ्यक्रमे न केवलं सामाजिक अपितु विश्वविद्यालयीयाः महाविद्यालयीयाश्च छात्रा अपि भागं गृह्णन्ति। अत उभे च काले विविधाः पाठ्यक्रमाः प्रवर्तन्ते।

क्रमशः यथा - ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रस्य माध्यमेन देशे- विदेशे स्थिता संस्कृतस्य जिज्ञासवः, त्रैमासिकपाठ्यक्रमः प्रमाणपत्रीयः पाठ्यक्रमः, षाड्मासिकः पाठ्यक्रम अथ च एकवर्षीयात्मकः पाठ्यक्रमः। एतैः पाठ्यक्रमैः एते विषयाः निर्धारिताः सन्ति। यथा – १. भाषाशिक्षणम्, २. अर्चकः, ३. कर्मकाण्डः, ४. ज्योतिषकुण्डलीविज्ञानम्, ५. वास्तुविज्ञानम्, ६. वेदविज्ञानम्,७. योगः, ८. दर्शनम्, ९. व्याकरणम्, १०. वेदान्तशास्त्रम्। एते विषयाः अन्तर्जालमाध्यमेन पठितुं शक्याः। तत्तद् विषयेषु कृतभूरिश्रमा आचार्याः एतान् विषयान् पाठयिष्यन्ति। एतान् विषयान् कोऽपि जिज्ञासुः पठितुं शक्यते। तेषां विवरणं अधोलिखितमस्ति-

(क) त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रमः - अस्मिन् पाठ्यक्रमे ये प्रविष्टाः भवन्ति, तान् प्रति योगशास्त्रस्य इतिहासज्ञानं योगमाहात्म्यं योगस्य-उपयोगितायाः विशेषता बोधनम् सूर्यनमस्कारादियोगासनानाम् सम्बद्धान्विषयान् विश्वविद्यालयः छात्रान् बोधयति।

(ख) षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमः- अस्मिन् पाठ्यक्रमे योगस्य बहिरङ्गान् उपायान् अथ च काँश्चित् अन्तरङ्गान् उपायान् बोधयति विश्वविद्यालयः। यथा आसनानाम् किम् माहात्म्यम्? अनेन आसनेन कस्य रोगस्य निवृत्तिः भवति? इत्यादिवंâ बोधयति।

(ग) वार्षिकडिप्लोमापाठ्यक्रमः- अस्मिन् कार्यक्रमे विशेषतः योगशास्त्रे प्रसिद्धाः मूलाधार स्वादिष्ठानेत्यादि चक्राणाम् विषये, तत्र चव्रेâषु स्थिताम् देवानाम् विषये, फलादि विषये च विज्ञानं सम्पादयितुं पाठ्यक्रमः सञ्चालितो वर्तते।

एवं **कर्मकाण्डस्य त्रयःपाठ्यक्रमाः -**

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीय्पाठ्यक्रमः

(ii) षण्मासिवप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमः

(iii) वाषिकाडिप्लोम् पाठ्यक्रम

अर्चकस्यापि त्रयःपाठ्यक्रमा

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीय्पाठ्यक्रमः

(ii) षण्मासिवप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमः

(iii) वाषिकाडिप्लोम् पाठ्यक्रमः

वेदान्तस्यापि त्रयः पाठ्यक्रमाः-

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीय्पाठ्यक्रमः

(ii) षण्मासिवप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमः

(iii) वाषिकाडिप्लोम् पाठ्यक्रमः

वेदस्यापि त्रय: पाठ्यकमा:-

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीय्पाठ्यक्रम:

(ii) षण्मासिवप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम:

(iii) वाषिकाडिप्लोम् पाठ्यक्रम:

दर्शनस्यापि त्रय: पाठ्यकमा:-

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीय्पाठ्यक्रम:

(ii) षण्मासिवप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम:

(iii) वाषिकाडिप्लोम् पाठ्यक्रम:

(1) त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रम:- त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रमे वास्तुशास्त्रस्य प्रारम्भिकान् परिचयात्मकान्

विषयान् वास्तुशास्त्रय इतीह-विषयान् च विश्वविद्यालय: अस्मिन् कार्यक्रमे प्रविष्टान् छात्रान् जिज्ञासूञ्श्च पाठयति।

(2) षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम: - अस्मिन् षण्मासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रमे गृहनिर्माणादि - विषयान् छात्रान् शिक्षयति। अथ च दोषानाम् अपनयनोपायान् च बोधयति।

(3) वार्षिकडिप्लोमा-पाठ्यक्रम: -वार्षिक डिप्लोमा कार्यक्रमे वास्तुशास्त्रीय विशिष्टान् सिद्धान्तान् अत्यन्त सरलतया सर्वान् जिज्ञासून् बोधयति विश्वविद्यालय:। एवं रीत्या दशपाठ्यक्रमा: सञ्चालिता: सन्ति।

व्याकरणकार्यक्रम:

अयम् कार्यक्रम: सान्ध्यपाठ्यक्रमानादाय त्रिषु विभागेषु विभक्त: विश्वविद्यालयेन।

- त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय-पाठ्यक्रम:।
- षण्मासिक प्रमाणपत्रीय-पाठ्यक्रम:
- वार्षिक डिप्लोमा-पाठ्यक्रम:।

(i) त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय-पाठ्यक्रम:- अस्मिन् पाठ्यक्रमे प्रारम्भिकान् विषयान् परिचयरूपेण बोधयति। विश्वविद्यालय:। व्याकरणशास्त्रस्य इतिहासविषये, सञ्ज्ञाविषये, सन्धिविषये, शब्दरूपादि विषयेषु छात्राणां जिज्ञासुनां यथाप्रवेश: भवेत्, तदर्थं पाठ्यक्रम: अयं कल्पित:।

(ii) षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम:- अस्मिन् पाठ्यक्रमे जिज्ञासूनां कृते छात्राणां कृते विशेषत: सन्धिसमास-शब्दरूप-धातुरूपादिषु प्रवेश: विशिष्टज्ञानञ्च संस्कृतक्षेत्रे जायेत। अथ च शास्त्रेषु प्रवेश अर्हतादक्षता भवेत् तदर्थं अयं पाठ्यक्रम: विश्वविद्यालयेन कल्पित:।

(iii) वार्षिकडिप्लोमापाठ्यक्रम:- अस्मिन् वार्षिक डिप्लोमा पाठ्यक्रमे त्रैमासिक विषयान् षण्मासिक विषयाँश्चादाय प्रचलितो भवति। तत्र पाण्डित्यपूर्णविषयेषु छात्राणां यथा प्रवेश: भवेत्, यथा तद्धितप्रत्येषु, णिजन्तेषु।

(iv) योगप्रशिक्षणकार्यक्रम:- अयमपि कार्यक्रम: सान्ध्यपाठ्यक्रमेण प्रस्तुतो भवति। अस्मिन्नपि त्रय: विभागा: सन्ति।

(i) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमा:

(**ii**) षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमा:

(**iii**) वार्षिकडिप्लोमापाठ्यक्रमा:

सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय: प्रतिवेशिक्षेत्रेषु संस्कृतभाषाया: शास्त्राणाञ्च

लौकिकप्रियतासम्पादनाय अन्तर्जालमाध्यमेन द्विविधविषयमादाय अनेकान् कार्यक्रमान् नियतरूपेण निवर्तयति।

(4) ज्योतिष एवं कुण्डलीविज्ञान कार्यक्रम:-

अयं कार्यक्रम: त्रिषु विभागेषु विभक्त: वर्तते।

१) त्रैमासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम:।

२) षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रम:।

३) वार्षिकडिप्लोमाकार्यक्रम:।

त्रैमासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रमः-अस्मिन् पाठ्यक्रमे ज्योतिषशास्त्रस्य परिचयात्मकं प्रवेशात्मकञ्च विषयमादाय 'ज्योतिष एवं कुण्डलीविज्ञानम्' इति नाम्ना सान्ध्यपाठ्यक्रमः विश्वविद्यालयेन प्रचाल्यते। अस्य कार्यक्रमस्य वैशिष्ट्यं च समेषां साक्षराणां प्रवेशः भवितुमर्हति।

षण्मासिक प्रमाणपत्रीय पाठ्यक्रमः- अस्मिन् पाठ्यक्रमे ज्योतिषशास्त्रस्य एवं कुण्डलीविज्ञानस्य विशिष्टं ज्ञानं

प्रदीयते। यथा- ग्रहगोचराणां प्रभावः, राशीनाम् के स्वामिनः अधिपतयः इत्यादि विषयमादाय कार्यक्रमाः सान्ध्यपाठ्यक्रमे प्रचलन्ति।

वार्षिक डिप्लोमा कार्यक्रमः-अस्मिन् पाठ्यक्रमे प्रौढपाण्डित्यमूलकान् ज्योतिषसम्बद्धान् विषयान् पाठयन्ति विशिष्टाः आचार्याः।

वास्तुशास्त्रपाठ्यक्रमः-

विश्वविद्यालयः अस्मिन् कार्यक्रमे वास्तुशास्त्रसम्बन्धि- विषयान त्रिषु भागेषु विभज्य पाठयति। छात्राणां जिज्ञासूनां सौकर्याय।

त्रैमासिकनप्रमाणपत्रीय-पाठ्यक्रमः।

षण्मासिकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमः।

वार्षिक डिप्लोमा-पाठ्यक्रमः।

एवं विधिना अयं विश्वविद्यालयः प्रतिवेशिक्षेत्रेषु संस्कृतस्य शास्त्राणाञ्च लोकप्रियतासम्पादनाय सान्ध्यपाठ्यक्रमान् प्रचालयति।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.6.5

3.6.6 Teachers participate in the live commentaries / lectures / discussion programmes on the print and electronic media. Provide details.

वार्त्तापत्रेषु वैद्युतिकगणमाध्यमेषु च प्रत्यक्षविवरणप्रदानाय/ धाराविवरणप्रसारणाय/ परिसंवादकार्यक्रमाय शिक्षका भागग्राहिणो भवन्ति, विवरणानि देयानि।

Answer:

वार्तापत्रेषु वैद्युतिकगणमाध्यमेषु च प्रत्यक्षविवरणप्रदानाय धाराविवरणप्रदानाय परिसंवादकार्यक्रमाय च सम्पूर्णानंदसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य विभिन्नविभागीयाः शिक्षकाः अधिकारिणः प्रशासकाश्च असकृत् भागं गृह्णन्ति। अतः एतादृशक्षेत्रेषु कार्यक्रमाः अपि प्रचुरमात्रेण आयोज्यन्ते । अत्र अस्माकं विभागीयाः प्राध्यापकाः प्रस्तुतीकर्तुं परिचर्चां कर्तुं च प्रयतन्ते। विश्वविद्यालयीय गाण्डीव नामकं संस्कृतवार्ता पत्रिकायाम् अपि अस्माकं शिक्षकाणां सक्रियभागग्रहणं वर्तते एव। विशिष्य दूरदर्शनादिषु सर्वकारीयेषु माध्यमेषु सक्रियसंवादकार्यक्रमेषु शिक्षकाणां भूमिका विद्यते । तेषाम् अत्र क्रमश उदाहरणानि प्रस्तूयन्ते -

1. **वार्तापत्रम्-** अस्मात् विश्वविद्यालयात् गाण्डीव नामकं संस्कृतवार्तापत्रम् संचालितं वर्तते। संस्कृतक्षेत्रे सर्वेपि आदरत्वेन इदं गाण्डीवपत्रं प्रसिद्ध वर्तते। अत्र पंचवर्षे बहूनां अध्यापकानां शोधपत्रं प्रकाशनं भवति स्म भवति च। तथा च वार्ताश्च सततं प्रकाशमानाः वर्तन्ते। गाण्डीवसंस्कृतवार्तापत्रे प्रकाशितानां शोधपत्राणां कानिचित् विवरणानि प्रदीयन्ते।
2. **ईगणमाध्यमेन-**प्रत्यक्षविवरणम्- अस्य विश्वविद्यालयस्य अनेके आचार्याः फेसबुक माध्यमेन ई-प्रूफमाध्यमाने च धारावाहिकं प्रसारणं च कुर्वन्ति। यथा-

1. प्रो.हरिप्रसाद अधिकारी महाभागाः श्रीमद्भागवतस्य, श्रीमद्भगवद्गीतायाः बोधिचर्यवतारस्य च प्रतिदिनं सायंकाले तत्त्वबोधनाय फेसबुक पेज--- तुलनात्मकधर्मदर्शन विभागः अथ च यूट्यूब चेनल धर्म एवं दर्शन माध्यमेन व्याख्यानं करोति। तद्यथा- मेन कृतव्याख्यानानि

फेसबकु पेज तुलनात्मकधर्मदर्मर्शनर्शनविभागः-

धर्म एवं दर्शन

https://www.facebook.com/

ट्यूब चैनलधर्म- एवं दर्शन-

https://www.youtube.com/channel/UCGy9hntf7Asfxm9tb4SQqBw?view_as=subscriber

बोधिचर्यावतार

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29h_pQlNvRcUqh3GJHhC7Qyj

उपनिषद्

https://youtube.com/playlist?list=PLgueeJ51RfUiYeeXNPl2y_CkYTicyKLam

श्रीमद्भगवद्गीता

https://youtube.com/playlist?list=PLgueeJ51RfUhr7CkxotByU7FwFutPqhiJ

श्रीमद्भागवत प्रथम स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hRJwv-7vNvQtIiw21RrIQt

श्रीमद्भागवत द्वितीय स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29i68xXSOX-IDFx5kZH9mCbP

श्रीमद्भागवत तृतीय स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29gVaV3_JiX2-rBj3uBib636

श्रीमद्भागवत चतर्थु स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hv5fESI5oDlP5CA0Hn0XZG

श्रीमद्भागवतमहापरुाण व्याख्यान (पञ्चम-स्कन्ध):

https://www.youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29jmF8yCjBEgVSUd_XdSSkT1

श्रीमद्भागवत षष्ठ स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hFKhhLcyxNvWSz35pE6XIJ

श्रीमद्भागवत सप्तम स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29joeGKra40f_UFXFf1Hl8og

श्रीमद्भागवत अष्टम स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29iCsx6UP2uxNocqLELulePr

2. प्रो. रमेशप्रसादः आचार्याः बुद्धसिरीज कार्यक्रमं निर्माय अनेकान् बुद्धसम्बन्धि ग्रन्थान् अपाठयत। तद्यथा-

https://youtube.com/@prof.rameshprasad635?si=ffQ51LUTaai64fIQ

3. प्रो. दिनेशकुमारगर्ग महाभागः कान्दकीयनीतिसारस्य लघुसिद्धान्तकौमुद्याश्च ऑनलाइन माध्यमेन प्रशिक्षणम् अकरोत्।

4. डॉ. विजयकुमारशर्म महोदयः ऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः, देवताध्यायब्राह्मस्य, गोभिलगृह्यसीत्रस्य, वेदशाखापर्यायिलोचनदि ग्रन्थानां सामवेदस्य च अध्यापनं प्राकरोत्।

https://youtu.be/tXynpZUnlfQ?si=rJ80RRccznSSDC3n

https://youtu.be/2kYjM7R_u8I?si=feUmVH4EPXF7-c3o

https://youtu.be/tXynpZUnlfQ?si=dEm-ZX4aLuA5JTXy

https://youtu.be/PpyEveeiNQ0?si=N3wZAztIkfLdMB9-

5. सहायक आचार्यः डॉ. सत्येन्द्रकुमार यादवमहोदयः आचार्ययास्ककृत निरुक्तग्रन्थस्य शिक्षणं प्राददात्।

6. सहायक आचार्यः डॉ. दुर्गेश पाठकः दिनकरी टीका सहितायाः न्यायमुक्तावल्याः अध्यापनं ऑनलाइन माध्यमेन कृतवान्-

https://youtu.be/rhLju_yFZms?si=Gf3fmMMOWIKHRI8I

7. सहायक आचार्यः डॉ. मधुसूदनमिश्रः ज्योतिषशास्त्रसम्बन्धि मुहूर्तचिन्तामणि ग्रन्थस्य अध्यापनं कुर्वन् अस्ति।

8. सहायक आचार्यः डॉ. विजेन्द्र कुमार आर्य महोदय व्याकरणविभागस्य पाठ्यक्रमे पाठ्यमानस्य वाक्यपदीय ग्रन्थम् अधिकृत्य विस्तरतः अध्यापनं कृतवान्।

9.सहायक आचार्यः डॉ. विजयकुमार शर्मा द्वारा विश्वविद्यालयस्य फेसबुक पेज एवं यूट्ब माध्यमेन **श्रुतिनिःस्वनः** इति योजनाम् आधारीकृत्य वेदविभागीय पाठ्यक्रमेषु निर्धारितः सामवेदस्य ग्रन्थान् अध्यापनं कृतवान्।

ई-गणमाध्यं- विश्वविद्यालयस्य फेसबुक पेज माध्यमेन **शास्त्रप्रौढिः** इति आधारीकृत्य अत्रत्या आचार्याः शास्त्रि आचार्य कक्षासु प्रचाल्यमानान् /ग्रन्थान् अधिकृत्य जिज्ञासुभ्यः छात्रेभ्यः अध्यापनं कर्म कृतवन्तः।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3.6.6

3.7 Collaboration

3.7.1 University's collaboration with other agencies impacted the visibility, identity and diversity of activities on campus? To what extent has the university benefitted academically and financially because of collaborations? The nature of the skill development Programmes introduced for students initiated by the University in collaboration with professional bodies.

विश्वविद्यालयस्य इतरसंस्थाभिः सह संयुक्तोपक्रमः परिसरस्य परिदृश्यं, परिचयं, विविधक्रियाकलापांश्च प्रभावयति? संयुक्तोपक्रमद्वारा विश्वविद्यालयः कियता परिमाणेन शैक्षिकदिशा आर्थिकदिशा च लाभान्वितो भवति? अन्यासां वृत्तिप्रदातृसंस्थानां सहयोगेन छात्राणां कौशलविकासाय विश्वविद्यालयेन समारब्धानां पाठ्यक्रमाणां विवरणम्।

Answer:

1. **नेपालसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह सम्बन्धः-** अयम् अस्माकं सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः नेपालसंस्कृत- विश्वविद्यालयेन सह अनेकान् शैक्षणिकविषयान् आदाय संस्कृतभाषायां निबद्धानां ग्रन्थानां प्रकाशनं सम्पादयति। उभयोः संस्थयोः छात्राणाम् अध्यापकानां मनसि निहिता या प्रतिभा तस्या उभयोः परस्परसम्मेलनादिमाध्यमेन संस्कृतभाषायाः कृते लाभाय भवति। तया प्रतिभया भाविताः छात्राः अध्यापकाश्च समाजे सरलतया भाषया प्रसन्नचित्तेन व्यवहरन्ति, किञ्च क्रीडादिमाध्यमेन स्वकीयां शास्त्रमयीं प्रतिभां समाजं प्रति प्रतिबिम्बयन्ति। तं प्रतिविम्बमादाय छात्राः शोधकार्यं कुर्वान्ति चेत् समाजः प्रतिबिम्बतो भविष्यति इति भावना यथा भवेत्। तदर्थग्रन्थादीनां प्रकाशनमावश्यकं, वैश्वीकरणञ्च भवेत्।

2. सोमनाथविश्वविद्यालयेन सह सम्बन्धः- अयं विश्वविद्यालयः सोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयेन सह बहूनां शास्त्रीय- पाठ्यक्रमाणां संस्कृतभाषायाः संस्कृतभाषेतरभाषाणाञ्च माध्यमेन वैदिकसंस्कृतेः वैश्वीकरणं सम्भावयति। किञ्च उभयोः विश्वविद्यालयोः ये प्रकाशिताः, प्रकाशमाणाश्च ग्रन्थाः सन्ति, तत्रस्थानां तत्वानां सरलतया बोधनसम्पादनाय टिप्पण्यादि माध्यमेन कुर्वन्ति करिष्यन्ति च अध्यापकाः छात्राश्च। अथ च क्रीडादिमाध्यमेन योगेन च समाजस्य याः कुरीतयः सन्तिः ताः नाशयन्ति उक्तरीत्याछात्राः अध्यापकाश्च।

3. संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानेन सह सम्बन्धः- अयं विश्वविद्यालयः संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानेन क्रीयमाणेषु विविधेषु शैक्षिकेषु अनुबन्धकार्येषु च सहयोगं भावयति। सहयोगभावितं संस्थानमिदं संस्कृतभाषायाः शास्त्राणाञ्च प्रचारप्रसारं करोति। किञ्च प्रतिपत्सूनाम् अन्तः करणे संस्कृतभाषां प्रति, वैदिकसंस्कृतिं प्रति च श्रद्धाभित्तिं भावयति। न केवल श्रद्धाभित्तिं भावयति अपितु श्रद्धाभूमिं निर्माति। तया समाजस्य संस्कृतेः संस्कृतभाषायाश्च संस्कृतसमाजे महद् स्थानं सम्पन्नं भवति।

4. महात्मागांधीसंस्थानेन सह सम्बन्धः- अयं सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः मारीशसदेशस्य महात्मागांधीसंस्थानेन सह अनेकान् शैक्षणिककार्यक्रमान् संवर्धयति। यथा अत्रत्यानां छात्राणां मारीशसदेशस्य महात्मागांधीसंस्थान छात्राणां सम्मेलनमाध्यमेन परस्परसंस्कृतभाषामाध्यमेन इतरभाषामाध्यमेन च विचारविमर्शं सम्पादयति। अथ च शोधपत्रिका-ग्रन्थानां परस्परम् आदानप्रदानं भावयति।

5. दीडिवाइनलाइफसोसाइटी, शिवानन्दाश्रमेण सह सम्बन्धः- अनेन संस्थानेन सह अस्य विश्वविद्यालयस्य आध्ययात्मिकविषयम् आदय छात्राः परस्परं विचारं प्रयच्छन्ति समाजस्य कृते। अस्य संस्थानस्य ये विशिष्टाः सदस्याः, तैः सह अस्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः गभीरसंस्कृतभाषायाः रहस्यविद्यायाः आदानप्रदानं माध्यमेन वैश्वीकरणं सम्पादयन्ति। एवं ग्रन्थानां प्रकाशनमाध्यमेन उभयोः संस्थयोः परस्परं विकाशः प्रचारः प्रसारः संड्कल्पितः वर्तते।

6. भारतीय प्रौद्यौगिकीसंस्थानकर्णपुरेण सह सम्बन्धः- अनेन संस्थानेन सह अस्य विश्वविद्यालयस्य प्रौढ़ाः विज्ञानपद्धतिसम्बद्धाः विषयाः सन्ति, तेषां विषयाणाम् आधुनिकप्रायोगिकयन्त्राणां माध्यमेन परीक्षणं परस्परम् आदानप्रदानं च छात्रा आचार्याः संगणकविशेषज्ञाः करिष्यन्ति।

ग्रन्थानां पाण्डुलिपीनां विशिष्ट- पद्धतिमाध्यमेन छायाचित्रादि करणद्वारा प्रकाशनं संवर्द्धनं संरक्षणं संकल्पितं वर्तते। अत्रत्यानां पारम्परिकपद्धतीनां तत्रत्यानां पद्धतीनाम् आधुनिकानाम् आदानप्रदानम् आदाय भारतीयसंस्कृतेः प्रचार-प्रसारः, छात्राणाम् अध्यापकानां परस्परसहयोगेन भविष्यति इति संकाल्पितः संकल्पः उभाभ्यां संस्थाभ्याम्।

7. कोलहनविश्वविद्यालय चायबासा इति नामकेन सह सम्बन्धः- अनेन विश्वविद्यालयेन सह अनेकान् शैक्षणिकविषयान् अयं विश्वविद्यालयः संवर्धयति। यथा- तत्रत्याः ये छात्राः अस्य विश्वविद्यालस्य ये विद्यार्थिनः तयोः परस्परप्रत्यक्षम् अन्तर्जालमाध्यमेन वा संस्कृतभाषासम्बद्धविषयाणां यत् तत्वं वर्तमानदृष्ट्या च समाजे उपयोगितायै विचारविमर्शं संवर्धयन्ति। प्रकाशनक्षेत्रे परस्परसहयोगम् आदाय उभाभ्यां संस्थाभ्यां कार्यं संकल्पित ं वर्तते। बहुषु विषयेषु प्रवीणता कथं छात्राणां जायेत, तदर्थं परस्पर-विचारविमर्शमाध्यमेन समाजे उपयोगितायै अध्यापकाः अधिकरिणश्चविचारविमर्शं स्थापयन्ति।

8. जागरणप्रकाशनलिमिटेड नईदिल्ली इति नामकेन सह सम्बन्धः- अस्य विश्वविद्यालयस्य ये ग्रन्थाः प्राचीनतमाः पाण्डुलिपयश्च सन्ति, तेषां संस्कृतसम्बद्धानां भाषान्तरेण सह अनुवादं सम्पाद्य प्रकाशनं संवर्धनं च संकल्पिते वर्तेते। किञ्च बृहद्ग्रन्थानां सारभूतं तत्वं पृथक्कृत्य वर्तमानकाले लोकोपयोगिता कथं स्याद् इत्यादि विषयाणां विचारविमर्शं सम्पाद्य उभाभ्यां संस्थाभ्यां समाजोपयोगिता सेत्स्यति इति संकल्पितम्।

9. इन्दिरागांधीनेशनलफोरटनामकेन संस्थानेन सह सम्बन्धः- अत्यन्तमोदमनसा इदं संस्थानम् अस्य विश्वविद्यालयेन सह स्वकीयान् शैक्षणिक- गतिविधीन् संवर्धयति संपोषयति च। यथा- ग्रन्थानां प्रौढसंस्कृतभाषानिबद्धानां सरलया संस्कृतभाषया भाषान्तरेण च प्रकाशयति। किञ्च तत्रत्यसंस्थानसदस्यानां विश्वविद्यालयीयानां सदस्यानां परस्परं विचारविमर्शमाध्यमेन मनसि क्रियायां च विचाराः प्रकाशिताः यथा स्युः। तदर्थं वर्तमानकालिकानां यन्त्राणां सहयोगम् आदाय समाजपर्यन्तं संस्कृतभाषानिबद्धान् विषयान् नयन्ति। वैदिकीं भाषां प्रति आदरभावनां भावयन्ति। उभयोः संस्थानयोः सदस्याः।

10. लखनऊविश्वविद्यालयेन सह सम्बन्धः-अयं विश्वविद्यालयः लक्षनऊविश्वविद्यालयेन सह सम्बन्धम् आदाय नूतन-तत्त्वानां नूतनपद्धत्या विचारविमार्शं कृत्वा संवर्धयति सामाजिकीं परस्परं सौहाद्र्रादिभावनाम्। उभयोः संस्थयोः ये अध्यापकाः विद्यार्थिनश्च संस्कृतभाषामाध्यमेन संस्कृतभाषानिबद्धानां ग्रन्थानां हिन्द्यादिभाषया अनुवादं सम्पाद्य संस्कृतसंस्कृतेः प्रचार-प्रसारः संकल्पित इति भावनाभाविताः सर्वेऽपि उभयोः विश्वविद्यालयोः आचार्याः छात्रा अधिकारिणश्च सन्ति।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/3
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CTHIRD)

3.7.2 Number of functional MoUs with institutions of national, international importance, other universities, industries, corporate houses etc. during the last five years (only functional MoUs with ongoing activities to be considered)

राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियमहत्त्वशालिनीभिः संस्थाभिः, विश्वविद्यालयैः, औद्योगिकपरिवारैः च सह कृतानाम् आर्थिकानुबन्धानां सङ्ख्या (केवलं प्रवर्तमानगतिविधीनामेव आर्थिकानुबन्धसहयोगपत्राणि स्वीकरणीयानि)

Answer: 10

3.7.2.1 Number of functional MoUs with institutions of national, international importance, other universities, industries, corporate houses etc. year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियमहत्त्वशालिनीभिः संस्थाभिः, विश्वविद्यालयैः, औद्योगिकपरिवारैः च सह कृतानाम् अधुना प्रवर्तमानानाम् आर्थिकानुबन्धानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
03	03	01	01	2

File Description	Document
e-copies of the MoUs with institution/ industry/ corporate house(संस्थाभिः, विश्वविद्यालयैः, औद्योगिकपरिवारैः च हस्ताक्षरितानाम् आर्थिकानुबन्धपत्राणां वैद्युतप्रतिलिपयः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1

Details of functional MoUs with institutions of national, international importance, other universities etc. during the last five years (Data Template) (विगतपञ्चवर्षेषु राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियमहत्त्वशालिनीभिः संस्थाभिः, विश्वविद्यालयैः, औद्योगिकपरिवारैश्च सह संस्थया कृतानां प्रवर्तमानार्थिकानुबन्धपत्राणां विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपानुगुणं सांस्थानिकदत्तांशः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1

3.7.3 Provide details of the Joint publication Programme of the University in collaboration with other Universities/institutes and well established publishing firms

विश्वविद्यालयस्य इतरविश्वविद्यालयैः/ लब्धप्रतिष्ठप्रकाशनसंस्थाभिः सह संयुक्तप्रकाशनकार्यक्रमस्य विवरणं प्रदीयताम्

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयोयं अन्यविश्वविद्यालयैः/ लब्धप्रतिष्ठप्रकाशनसंस्थाभिः सह संयुक्तप्रकाशनस्य कार्यक्रमं करोति।

अत्रत्याः आचार्याः निरन्तरं लेखनादि कार्येषु व्यापृताः सन्ति। विश्वविद्यालयीय प्रकाशनविभागे अत्रत्याः तत्तद् विषयकाः आचार्याः स्वविषयम् आधारीकृत्य प्रौढान् लेखान् विलिख्य सरस्वती सुषमा आदिषु प्रतिष्ठासु पत्रिकासु प्रकाशनार्थं प्रददति। तेषां प्रकाशनम् अपि भवति तथैव अन्याभिः लब्धप्रतिष्ठप्रकाशनसंस्थासु अपि स्वीयान् स्व- स्व विषयकान् लेखान् ददति। ते लेखाः प्रकाशिताः अपि जाताः तेषां विवरणं अत्र प्रस्तूयते-

1. **अस्य विश्वविद्यालयस्य ज्योतिषविभीगयः सहायक आचार्यः डॉ. मधुसूदन मिश्रः काशीहिन्दूविश्वविद्यालयस्य संस्कृतधर्मविज्ञान संकायस्य प्रो. शत्रुघ्नत्रिपाठिनः सह पंचत्रिंशत पाठ्यक्रमान् रेखागणितविषयकान् अलिखत। ईपीजी पाठशालायाम् उपलब्धाः सन्ति।**
2. **अस्य विश्वविद्यालयस्य ज्योतिष विभागीयः आचार्यः डॉ. राजापाठकमहोदयः इग्नू संस्थया सह दशपत्राणि अलिखत। अत्र केषांचित् विवरणं दीयते- 1. रेखागणित पत्रम्। 2. बीजगणितपत्रम्। 3. खगोलविज्ञानम् इत्यादीनि सम्बद्धानि अनेकानि पत्राणि निर्मितानि सन्ति।**
3. **अस्याः संस्थायाः ज्योतिषविभागीयः सहायक आचार्यः डॉ. राजापाठकमहोदयः काशीहिन्दूविश्वविद्यायस्य सहायक आचार्यया श्रीमत्या डॉ श्वेता कुमार्याः सह संयुक्तं पत्रं अलिखत- "AN INVESTTGATION THE IMPACT STUDENTS ABELITY TO EXPEND THE MATHMATICAL UNITS" अस्य लेखस्य प्रकाशनं THE SCIENTIFIC TEMPER अस्यां पत्रिकायां वर्तते।**
4. **अस्य विश्वविद्यालयस्य प्राचीनराजशास्त्र अर्थशास्त्रस्य विभागीयाः आचार्याः प्रो. दिनेशकुमारगर्गमहोदयः दिल्लीस्थ केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयीय मुक्तस्वाध्यायपीठद्वारा प्रचाल्यमाने लेखन कार्ये आचार्य प्रो. रमाकान्त पाण्डेय महौदयैः सह मिलित्वा दीक्षा- पाठ्यक्रमे लघुसिद्धान्तकौमुद्याः दिवादिगणस्य (चतुर्थः पाठः- 104 तः 124 पर्यंतम्) एवं स्वादिगणस्य (पंचमः पाठः 125 तः 151 पर्यंतम्) च विस्तरतः लेखन कार्यं कृतवान्। तथा च तत् संस्थया तयोः प्रकाशनम् अपि कृतम्।**

4.Infrastructure and Learning Resources

4.1 Physical Facilities

4.1.1 The institution has adequate facilities for teaching- learning. viz., classrooms, laboratories, computing equipment, etc.

कक्ष्याप्रकोष्ठः, प्रयोगशाला, सङ्गणकयन्त्रादीनि शिक्षणाधिगमसम्बन्धीनि भौतिकसौविध्यानि संस्थायामुपलभ्यन्ते।

Answer:

प्राच्यविद्या-भारतीयज्ञानपरम्परापदिरक्षणसंवर्द्धन-संपरिशीलनकार्येषु निरते सम्पूर्णानन्दसंस्कृत-विश्वविद्यालयपरिसरे शिक्षण-शिक्षणेत्तर-ज्ञान-विज्ञान-प्रतिभाशील-चारित्र्य-संवर्द्धनार्थं गुणवत्तायाः परिरक्षणार्थ च पर्याप्तसुविधाः वर्तन्ते इति न वा, तासां सर्वात्मना परीक्षणमेव संवर्द्धनमेव चास्य निकषस्य विषयः। एताभ्यः सुविधाभ्यः छात्रा-शिक्षकाः कार्यसहायकाश्च कथं लाभान्विता भवन्तीति वृत्तमप्यत्र अपक्ष्यते। तदितरसम्बद्धविषयेषु भाविविकासस्य कृते सुविधानां विस्तार इत्यपि अत्रैव अन्तर्भवति।

शैक्षिकपाठ्यक्रमाणां शैक्षिककार्यक्रमाणां च सुष्ठुरीत्या शोभनशैल्या प्रभावकरीत्या च निर्वहणार्थं भौतिकसौविथ्यध्यानां प्रामुख्येन भूमिका वर्तते। शैक्षिकविकासेन सह भौतिकसंसाधनसामग्रया अपि वृद्धिरावश्यकी। पाठ्यचर्चातिरिक्तानि प्रशासनपराणि च कार्याणि संसाधयितुमावश्यकानि। परिसरे सहकारि- सुविधानां विकासोऽप्यावश्यकः ।

1. **संस्थापरिसरे सम्यगुपलब्धपारम्परिकाधुनिकसंसाधनसुशोभिता अध्यापनकक्षाणां संख्या चतुरशीतिः (84) अस्ति।**

अधोविन्यस्तरूपेण विभागानुसारं अध्यापनकक्षाणा विवरणम्

1. बौद्धदर्शनविभागः - 03
2. संस्कृतविद्याविभागः - 04
3. पालि एवं थेरवादविभागः - 03
4. प्राकृत एवं जैनागमविभागः - 01
5. जैनदर्शनविभागः - 01
6. न्यायवैशेषिवविभागः - 03
7. वेदान्तविभागः - 04
8. पूर्वमीमांसाविभागः - 01
9. सांख्ययोगतन्त्रागमविभागः - 05
10. सामाजिकविज्ञानविभागः - 05
11. तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागः - 03
12. शिक्षाशास्त्रविभागः - 03
13. व्याकरणविभागः - 06
14. ज्योतिषविभागः - 05
15. साहित्यविभागः - 06
16. पुराणेतिहासविभागः - 04
17. प्राचीनराजशास्त्रविभागः - 04
18. ग्रन्थालयविभागः - 01

19. विज्ञानविभागः - 02

20. वेदविभागः - 05

21. भाषाविज्ञानविभागः - 02

22. अनुसन्धानविभागः - 01

23. परीक्षाभवनम् - 12

2. दृश्यश्रव्योपकरणैः युक्तानामध्यापनकक्षाणां पञ्चदशसंख्याः सन्ति ।

1. शिक्षाशास्त्रविभागे-एका कक्षा
2. पाणिनिभवनपरिसरे-भूतले ज्योतिषविभागे-एका कक्षा
3. पाणिनिभवनपरिसरे-भूतले व्याकरणविभागे एका कक्षा
4. पाणिनिभवनपरिसरे-भूतले ग्रंथालयविज्ञानविभागे – एका कक्षा
5. पाणिनिभवनपरिसरे-प्रथमतले साहित्यविभागे एका कक्षा
6. पाणिनिभवनपरिसरे-प्रथमतले पुराणेतिहासविभागे – एका कक्षा
7. पाणिनिभवनपरिसरे- प्रथमतले प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रविभागे - एका कक्षा
8. बहुसंकायभवने तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागे - एका कक्षा
9. बहुसंकायभवने सामाजिकविज्ञानविभागे - एका कक्षा
10. बहुसंकायभवने सांख्ययोगतंत्रागमविभागे एका कक्षा
11. श्रमणविद्यासंकाये – बौद्धदर्शनविभागे- एका कक्षा
12. श्रमणविद्यासंकाये – संस्कृतविद्याविभागे – एका कक्षा
13. अनुसंधानसंस्थाने – एका कक्षा
14. अनुसन्धानसंस्थापनपरिसरे-भाषाविज्ञानप्रयोगशालायाम्- एका कक्षा
15. विज्ञानविभागे – एका कक्षा

3. उच्चतकनीकीयुक्तकः कक्षः श्रमणविद्या संकाय परिसरे गोकुलचन्द जैनव्याख्यानकक्षः अधुना ऑनलाईन संस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्ररूपेणसुशोभितोऽस्ति।

4. शिक्षणाधिगमार्थम् संगणक लैपटॉप-प्रिण्टर-फोटोस्टेट प्रोजेक्टरादिनामुपलब्धता प्रभूतरूपेण वर्तते। 2022 वर्षे नव्यसंगणकयन्त्राणां (50) प्रिण्टर (31) आदि विभिन्न विभागेषु प्रदानं कृतमस्ति। संकलय्य संगणक संख्या 137, प्रिण्टर संख्या: 91, लैपटॉप संख्या: 26 वर्तन्ते।

5.व्याख्यानरिकार्डिंगप्रयोजनाय एका कक्षा अस्ति। ऑनलाइनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रे सुष्ठु रीत्या व्याख्याभिलेखीकरणविविधयन्त्रयुक्तप्रयोगशाला संस्थापिता संचालिता च।

6. भाषाप्रयोगशाला अस्ति।

7. गृहविज्ञानप्रयोगशाला परिसरे अस्ति।

अन्यसौविध्यानि

परिसरे सभागाराः-

1. पाणिनिभवने पाणिनिसभागारः
2. योगसाधनाकेन्द्रसभागारः
3. अतिप्राचीनमुख्यभवने एकः विस्तृतः सभागारः
4. शताब्दीभवने सभागारः
5. दलाईलामा सभागारः
6. पुराणस सभागारः

मुक्तविस्तारसभागारः

1. परिसरविस्तृतसभागार दीक्षान्तमण्डपेत्याख्यः मुक्तविस्तृतसभागारः सुशोभितः।

परिसरे अन्यसौविध्यानि छात्रावासादीनि -

1. सुरक्षितपरिसरे मां आनन्दमयी महिलाछात्रावासः कन्यानां कृते विद्यमानोऽस्ति।
2. म.म.पंडितजगन्नाथोपाध्याय-अन्ताराष्ट्रियछात्रावासः अन्ताराष्ट्रिय (वैदेशिक) छात्राणां सीमान्तप्रदेशीयछात्राणां च कृते शोभनञ्च व्यवस्थायुक्तः विराजते।
3. पं.शिवकुमारशास्त्रिनवीनछात्रावासः शास्त्रि-आचार्यछात्राणां कृते वर्तते।
4. पं. गंगानाथझाछात्रावास शास्त्रि-आचार्य शिक्षाशास्त्र- पुस्तकालयविज्ञानछात्राणां कृते विद्यमानोऽस्ति ।
5. पं. रामप्रसादशास्त्रि शोधछात्रावासः शोधछात्राणां कृते परिसरे सुशोभितः।

आवाससौविध्यानि

1. मुख्यपरिसरे नवीनाध्यापकावासपरंपरा मुख्यभवनस्य पश्चिमभागे शोभते।

2. प्राचीनशिक्षकावाप्तः परिसराद्, बहिः मुख्यागमकदक्षिणद्वारस्य पूर्वदिशायां विराजते।

3. कर्मचारिणां कृते अनुसन्धानपरिसरः राजते पूर्वद्वारस्यात्रभागेऽवस्थितः ।

4. चतुर्थश्रेणी आवासः परिसरे एव विलसति।

अतिथिगृहम् - परिसरे एवं प्राकृतिकसौन्दर्ययुक्तं शताब्दीभवनं मुख्यातिथिगृहमस्ति। तत्र बहुविशालता वर्तते। अत्याधुनिकीकरणस्य कार्यमपि अभिमतम्। तत्र अनेककक्षाः सन्ति एवञ्च विस्तृतकक्षाः अपि सन्ति।

पूजामन्दिरम् – परिसरे वाग्देवीमन्दिर-सतीमाईमन्दिर-पञ्चदेवमन्दिरादिकं बहुविधशोभनगुणयुक्तं राजते।

अन्याः प्रयोगशालाः - परिसरे अन्याः प्रयोगशालाः यथा विज्ञानप्रयोगशाला।

अन्यान्यपि अनेकसौविध्यानि -

1. अस्मिन् विश्वविद्यालये सर्वत्र सी.सी.टी.वी. व्यवस्था वर्तते।

2. सर्वसंताषनसम्पन्न ग्रंथालयः मुद्रित पाण्डुलिपिसंग्रहरूपश्च वर्तते।

3. सर्वत्र अन्तर्जालस्य व्यवस्था वर्तते।

4. प्रतिलिपि यन्त्रम् **(Photostate Machine)** प्रभूतं वर्तते।

5.दिव्याङ्ग- छात्राणां कृते विविधभवनेषु परीक्षाभवने पाणिनिभवने बहुसंकाय भवने- श्रमणविद्यासंकायभवने च प्रवेशाय व्यवस्था आरोहिणी **(Ramp)** वर्तते।

इत्थं भौतिक सौविध्यानां कक्षाप्रकोष्ठ प्रयोगशाला संगणक-रूपशिक्षणाविगमसंसाधनसुविधाऽस्ति। अन्यान्यपि अनेकसौविध्यानि परिसरे उपलब्धानि सन्ति।

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.
Link for additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://youtu.be/0IeNBeEaav0)

4.1.2 The institution has adequate facilities for

1. Seminar/ Conference Hall with infrastructural facilities

2. Auditorium for cultural activities

3. Laboratory for Functional Sanskrit

4. Yajnashala

5. Observatory

6. Language Laboratory

7. Psychology Laboratory

8. Meditation Centre

9. Sports, games (indoor, outdoor, gymnasium, etc)

10. Artifacts Museum Ancient Arts/ Objects' Museum

11. Heritage Museum

12. Manuscript Resource Centre (MRC)

13. Manuscript Conservation Centre(MCC)

14. Recording Studio/ e-P.G.Pathshala Facilities

15. Yoga Training and or Therapy Centre with modern equipments

16. Liasion with Bharat Vani Portal

17. Sanskrit-Science/ Agama Exhibition Facilities

संस्थायाम् अधोनिर्दिष्टानि सौविध्यानि पर्याप्तानि सन्ति।

1. मूलसौविध्ययुतं सङ्गोष्ठीभवनम्

2. सांस्कृतिकादिकार्यक्रमाणां कृते सभागृहम्

3. प्रायोगिकसंस्कृतप्रकोष्ठः।

4. यज्ञशाला।

5. वेधशाला।

6. भाषाप्रयोगशाला।

7. मनोविज्ञान-प्रयोगशाला।

8. ध्यानकेन्द्रम्।

9. क्रीडासौविध्यानि (अन्तर्द्वार-बहिर्द्वार-देहदार्ढ्यादिकम्)

10. कलाकृतिसङ्ग्रहालयः। (प्राचीनकलानां/ वस्तूनां सङ्ग्रहालयः)

11. प्राचीनशिल्पकलासङ्ग्रहालयः

12. पाण्डुलिपिसंसाधनकेन्द्रम् (एम्.आर्.सि.)

13. पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्रम् (एम्.सि.सि.)

14. ध्वनिमुद्रणालयः/ इ-पी.जी-पाठशालासुविधाः।

15. योगशिक्षणकेन्द्रम्/ आधुनिकोपकरणयुक्तं योगचिकित्साकेन्द्रञ्च।

16. भारतवाणीपोर्टल् इत्यनेन सहयोगः।

17. संस्कृतविज्ञान-आगमप्रदर्शनसुविधाः।

Answer:

4.1.2 - संस्थायाम् अधोनिर्दिष्टानि सौविध्यानि पर्याप्तानि सन्ति

1. मूलसौविध्ययुतं सङ्गोष्ठीभवनम्

1.1 पाणिनीयभवने पाणिनिसभागारो वर्तते तत्र विविधसंगोष्ठी-सम्मेलन-सांस्कृतिक-सामाजिककार्यक्रमाणामायोजनं भवति। छात्राध्यापककर्मचारि सर्वेषां कृते उपलब्धमिदं सभाभवनम्। सर्वविधाधुनिकसंसाधनसमायुक्तं 250 आसन्दीसुशोभितम् च वर्तते।

1.2 **संवादकक्षम्** विश्वविद्यालयपरिसरे 25 फरवरी 2001 ईस्वीये महामहिमपूर्वराज्यपाल प्रो. विष्णुकान्तशास्त्रिमहोदयैः समुद्घाटिता संस्थापिता च। छात्राध्यापककर्मचारिभिः विविधकार्यक्रमाणां योगप्रशिक्षणसभादीनामायोजनमत्र भवति। अत्र सुष्ठु ध्वनिविस्तारयन्त्रव्यवस्था आसन्दी व्यवस्था च विद्यते।

2. सांस्कृतिकादिकार्यक्रमाणां कृते सभागृहम्

मुख्यभवनम् विश्वविद्यालयपरिसरस्य मध्यभागे 'मुख्यभवनम्' विराजते। 2 नवम्बर 1847 ईस्वीये वर्षे महाराजबनारस- आंग्लसैन्याधिकारी श्रीनीवमहोदयैः भवनस्यास्य मूलप्रतिष्ठा (नींव) संजाता। चतुर्णां वर्षाणां (1948-52) महता परिश्रमेण स्थापत्यविद्याविशारदमेजरमारखमकिट्टोमहोदयानां निरीक्षणे मार्गदर्शन च भवनमिदं निजशोभनस्वरूपमवाप्तम्। विविधसुन्दरहृदयावर्जक-लोकभाषा-हिन्दीभाषा-आंग्लभाषादिसुभाषितैः सुसज्जितमिदं मुख्यभवनम् पुनः राज्यसर्वकारस्यानुदानेन अस्य भवनस्य जीर्णोद्धारमभवत्। यत्र विश्विद्यालयस्य सांस्कृतिककार्यक्रमाः एवं दीक्षान्तसमारोह इत्यादयः कार्यक्रमाः समायोज्यन्ते ।.

3. प्रायोगिकसंस्कृतप्रकोष्ठः

श्रमणविद्यासङ्कायभवने संस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्र एकः प्रकोष्ठ विराजते तत्र कुण्डलीविज्ञानस्य निहितार्थः एवञ्च संस्कृतसंभाषणं कथं करणीयम् इत्यादयः विविधाः क्रियाकलापाः केन्द्रे प्रचलन्ति ।

4. यज्ञशाला

सांस्कृतिकाध्यात्मगुणसम्पन्नविश्वविद्यालयेऽस्मिन् वेदविभागस्य परिसरे एका सुन्दरयज्ञशाला वैदिककर्मकाण्डानुसारं निर्मिता वर्तते।

12 मई 1964 ईस्वीय-महामहोपाध्यायः पं. भगवत्प्रसादमिश्रमहोदयः स्मार्ताग्नि-आधानेः औपासनपरिचर्यायाः शुभारम्भं कृतवान् अस्ति। यज्ञशालायामस्यां नवकुण्डात्मकं यज्ञमण्डपं स्थापिततमस्ति। यज्ञशालायामस्यां द्वे मण्डपे भिन्नरूपेण विद्यमानेऽस्तः । छात्राध्यापकनां कृते सुशोभनेयं यज्ञशाला सर्वत्रराष्ट्रभक्तिपर्यावरणशुद्धि-माङ्गलिक अखिलब्रह्माण्डजीवमङ्गलकार्ये समर्पिताऽस्ति । चेतना-विश्वशान्ति-सर्वविकासादि अखिलब्रह्माण्डजीवमङ्गलकार्ये समर्पिताऽस्ति ।

5. वेधशाला

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे वेधशालाद्वयमऽस्तिप्राचीनानवीना च। महामहोपाध्याय पं. सुधाकरद्विवेदिवेधशालाऽस्ति मुख्यभवनस्योत्तरभागे सुशोभिताऽस्ति, इयं प्राचीनावेधशाला। आचार्य मुरारिलालशर्मयन्त्रालयेत्याख्य नवीनवेधशाला शनिवार दिनाङ्क 13.03.2021 ईश्वीये पाणिनिभवनस्य ज्योतिषविभागे संस्थापिता सर्वावश्यकयन्त्रप्रविधिसमायुक्ता ।

6. भाषाप्रयोगशाला

भाषा-ध्वनिप्रयोगशाला-शब्दाक्षरोच्चारण-शुद्धताप्रशिक्षणार्थं पुण्यपरिसरेऽस्मिन् एकाभाषा विविधोपकरणेः सुसज्जिता। मुख्यकार्यालयस्यदक्षिणपार्श्वे शोभनसोन्दर्यसम्बलितजाह्नवीभवने भाषाविज्ञानविभागेऽवस्थिताऽस्ति । विविधोपकरणैः श्रुत्वा दृष्ट्वा च छात्राः भाषोच्चारणध्वनितरङ्गपरिज्ञानार्थं अभ्यासं कुर्वन्ति। छात्राध्यापकानां कृतेऽयं प्रयोगशाला महदुपकारिणी वर्तते ।

7. मनोविज्ञान-प्रयोगशाला

छात्राणां मानसिक-शारीरिक अध्यात्मिकः धैर्य संस्थापनाय विकासाय च सं.सं.वि.वि. परिसरस्य शिक्षाविभागे मनोविज्ञानप्रयोगशालाऽवस्थिता वर्तते। मनोविज्ञानस्य विभिनक्षेत्रे शोधार्थिनां सहायिका भवति इयं प्रयोगशाला।

8. ध्यानकेन्द्रम्

सांख्ययोगतन्त्रागमविभागान्तर्गतम् एकं ध्यान केन्द्रम् विद्यते। यत्र पतञ्जलिसिद्धान्तानुसारेण ध्यानस्य ये विधयः कथिताः तदनुरूपाः ध्यानसाधनाः इच्छुकाः साधकाः योगदिकं कुर्वन्ति ।

9. क्रीडासौविध्यानि

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य मुख्यभवनस्योत्तरपार्श्वे एकं बहुविस्तृतं क्रीड़ास्थलमस्ति। तत्र छात्राध्यापका बहुविधक्रीड़ाकलानामायोजनं कुर्वन्ति। क्रिकेट-वालीवाल-फुटवाल-धावन-मल्ल प्रतियोगितादीनां आयोजनं भवति। छात्राध्यापकाः मुक्तव्यायामशालायां बहुविधव्यायाम-ध्यान-प्राणायाम-चंक्रमणादिक्रियाः कुर्वन्ति।

10. कलाकृतिसङ्ग्रहालयः (प्राचीनकलानां/ वस्तूनां सङ्ग्रहालयः)

प्राचीनशिल्पकलासंग्रहालयश्च विराजते सं.सं.वि.वि. परिसरस्य दक्षिणप्रवेशद्वारस्यपार्श्वेऽवस्थितः। 6 अक्टूबर 1958 ईस्वीये उत्तरप्रदेशस्य महामहिमराज्यपालश्रीवी.वी.गिरिमहोदयैः संग्रहालय उद्घाटितः । संग्रहालयेऽस्मिन् सप्तसहस्राधिक-कलाकृतिनां पुरातत्त्वावशेषाणां च

शोभनहृदयावर्जकः संग्रहोऽस्ति 11. प्राचीनशिल्पकलासङ्ग्रहालयः

(क) प्रागैतिहासिकास्त्रशस्त्राणां संग्रहः।

(ख) मौर्यकालः गुप्तकाल-टेराकोटापर्यन्तं पुरातत्त्वावशेषाणां कलाकृतीणां च संग्रहः विद्यते। प्राचीनकला- पुरातत्वपारम्परिकवस्तूनामत्र शोभनोपलब्धिरत्र भवति ।

12. पाण्डुलिपिसंसाधनकेन्द्रम् (एम्.आर्.सि.)

1791 ईस्वीये संस्कृतपाठशालायाः संस्थापनया सह 'सरस्वतीभवनपुस्तकालयस्य' संस्थापनाऽभवत्। सरस्वतीभवनपुस्तकालये द्वे भवनेऽस्तः। प्रथमः नवीनपुस्तकालयभवने 2,30,000 मुद्रितग्रंथानामप्रतिमसंग्रहः वर्तते। द्वितीयः प्राचीनभवने पाण्डुलिपिसंग्रहकेन्द्रमस्ति। यस्मिन् भवने कतिपयवर्षपूर्वपर्यन्तम् 1,11,132 पाण्डुलिपीनां विशालसंग्रह आसीत्। परन्तु कारणविशेषात् अधुना 94567 पाण्डुलिपिनां संग्रह उपलभ्यते। पाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थं दीर्घकालीकसुरक्षार्थञ्चानेकाधुनिकप्राचीन- तकनीकोपायानां संसाधनानां च व्यवहारः क्रियते। द्वात्रिंशद्भागेषु पाण्डुलिपिविवरणरूपग्रन्थाः Catalogue प्रकाशिताः। पाण्डुलिपिसंसाधनकेन्द्रस्यागामी (भविष्यत्कालिकी) कार्ययोजना इत्थं वर्तते।

1. लिपिविषयककार्यशालाऽऽयोजैनम् पाण्डुलिपिसंरक्षणार्थम् ।

2. व्याख्यानमालाया आयोजनम्।

3. मातृकाणां लेखीकरणम्।

4. पाण्डुलिपीनां सम्पादनानुवादप्रकाशनकार्यञ्च ।

5. मातृकाप्रशिक्षणम् ।

6. मातृकाप्रलेखीकरणम् ।

13. पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्रम् (एम्.सि.सि.)

महतः सरस्वतीभवनपुस्तकालयस्य अतिप्राचीनज्ञानभण्डारे सुरक्षितानां पाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थं पाण्डुलिपिसंरक्षणकेन्द्रं राष्ट्रियपाण्डुलिपिमिशननवदेहल्याः साहाय्येन संस्थापितम्। इन्फोसिस फाउन्डेशनस्यार्थसाहाय्येन संस्कृतसंवर्द्धनप्रतिष्ठानेन च 28 जून 2021 ईस्वीये वर्षे पाण्डुलिपीनां संरक्षणकार्यमारम्भमभवत्। विश्वविद्यालयेऽपि अनवरतरूपेण संरक्षणकार्यं प्रचलति। संस्कृसंवर्द्धनप्रतिष्ठानेन 'पञ्चदिवसीय पाण्डुलिपिसंरक्षणकार्यशाला' आयोजिता। प्रतिष्ठानस्य निदेशकेन डा. चाँदकिरणसलूजा महादयेन प्रशिक्षणकार्यं सम्पादितम्।

संग्रहितपाण्डुलिपिनां 'माइक्रोफिल्मिंग' रूप महत्त्वपूर्ण कार्यं इन्दिरागांधीराष्ट्रीयकलाकेन्द्रेण कतिपयवर्षपूर्वं पूर्णरूपेण सम्पादितम्।

14. ध्वनिमुद्रणालयः/ई-पी.जी-पाठशालासुविधाः

आनलाईनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रे एकः तत्र ध्वनिमुद्रणालयः वर्तते। यत्र शास्त्रीयविषयव्याख्यानादेः संरक्षणार्थम् ध्वनिमुद्रामाध्यमेन ध्वन्यङ्कनं क्रियते ।

15. योगशिक्षणकेन्द्रम् / आधुनिकोपकरणयुक्तंयोगचिकित्साकेन्द्रञ्च

परीक्षाभवनस्य पुरतः योगप्रशिक्षणकेन्द्रम् वर्तते। तत्र 'अथ योगानुशासनम्' इति पातञ्लसूत्रानुसारेण योगस्य शिक्षणार्थम् तथा च कार्यक्रमाणां कृते छात्रप्राध्यापककर्मचारिणश्च तथा अन्ये जनाः योगसम्बद्धाः कार्यक्रमाः सुष्ठुरूपेण सञ्चाल्यन्ते।

16. संस्कृतविज्ञान-आगमप्रदर्शनसुविधाः

संस्कृतविज्ञान आगम प्रदर्शन सौविध्यम् विश्वविद्यालयेऽस्मिन् प्रकाशक संस्थानतः विभिन्नावसरेषु संस्कृतवैज्ञानिकागमपुस्तकानां प्रकाशनं प्रदर्शनं च भवति।

File Description	Document

Videos and photographs (geotagged) स्थलनिर्देशनसहितानि चित्राणि/चित्राङ्कणम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300€

4.1.3 The institution has adequate facilities like health centre, bank, ATM, post office, theatre, women centre, counseling centre and cultural activities centre etc.

संस्थायाम् आरोग्यकेन्द्रं, वित्तकोशः, स्वयंचालितधनदयन्त्रम्, पत्रालयः, रङ्गमण्डपः, महिलाकेन्द्रम्, परामर्शकेन्द्रम् सांस्कृतिककार्यक्रमकेन्द्रम् इत्यादीनि पर्याप्तरूपेण उपलभ्यन्ते।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे आरोग्यकेन्द्रं वित्तकोषः स्वचालितधनयन्त्रम् (ATM) पत्रालयः, रङ्गमण्डपः, महिलाकेन्द्रम्-परामर्शकेन्द्रम् सांस्कृतिककार्यक्रमकेन्द्रम् इत्यादीनि पर्याप्तरूपेण उपलभ्यन्ते।

1. आरोग्यकेन्द्रम् - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे सुष्ठुसंसाधनैः सुशोभितं स्वास्थ्यकेन्द्रमित्याख्यं 'आरोग्यकेन्द्रम' अस्ति। 1958 ईस्वीये वर्षे अस्य संस्थापना जाता। 1966 ई० वर्षे स्वास्थ्ययकेन्द्रस्य विस्तृतनवीनभवनस्य निर्माणमभवत् ।

भवनेऽस्मिन छात्रछात्राकर्मचार्यऽध्ययापकानां तत्परिवारजनानां आतुराणां चिकित्सार्थं रोगनिवारणार्थञ्च अनुभागद्वयस्य संस्थापनं जातम् - आयुर्वेदानुभागः एलोपेथिकानुभागश्च। द्योरनुभागयोचिकित्सककम्पाउण्डरपरिचारकानां (द्वयकम्पाउण्डरकपरिचारकप्रत्येकानुभागे) व्यवस्थाऽस्ति। प्रत्येकानुभागे एकैकस्य चिकित्सकस्य व्यवस्थाऽस्ति।

आरोग्यकेन्द्रस्य प्रत्येकानुभागे प्राथमिकोपचारस्य सुविधा उपलब्धाऽस्ति। प्रत्येकानुभागे स्नानागारेण सह शौचालयस्य सुविधाऽस्ति । पर्यङ्कासन्दी-ड्रेसिंगटेबुलसुशोभितमिदं आरोग्यकेन्द्रम् (स्वास्थ्यकेन्द्रम) अस्ति।

2. वित्तकोषः (बैंक) - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे एव इण्डियनबैंकत्याख्यः वित्तकोषः वर्तते। तत्रैव विश्वविद्यालयस्य वित्तसम्बन्धिसर्वं कर्म प्रचलति। छात्राध्यापककर्मचारिणः स्वीय वित्तकोष (बैंक) सम्बन्धिकार्याणि सम्पादयन्ति। वित्तकोषस्याधिकारिणः कर्मचारिणश्च यथावसरे वित्तविषयकमार्गदर्शनं कार्यसम्पादनञ्च कुर्वन्ति ।

3. **स्वचालितधनयन्त्रम् (ए.टी.एम.)** - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे स्थिते इण्डियनबैंकपरिसरे स्वचालितधनयन्त्रस्य संस्थापनं कृतं वर्तते। तत्र गत्वा छात्रा-अध्यापक अधिकारी कर्मचारी-आदिसम्पूर्णविश्वविद्यालयपरिसरः तथा बाह्याःजनाःअपि तत्र स्वचालितधनयन्त्रेण स्वीयेन ए.टी.एम. माध्यमेन यथेच्छधनानि रूप्यकाणि वा प्राप्नुवन्ति। सुष्ठुशोभन ए.टी.एम. व्यवस्था अत्र राजते।

4. पत्रालयः (Post Office) - संस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे एवं सुशोभितं सुसज्जितं कर्मकरैर्सम्यक्परिपूर्णञ्च एकं पत्रगृहं विद्यते। तत्रैव गत्वा छात्राध्यापकाधिकारिकर्मचारिजनाः डाकगृहस्य लाभं प्राप्नुवन्ति। प्रतिदिनं पत्रालयस्येकः पत्रवितरकः पत्राणि वितरति ।

5. रङ्गमण्डपम् - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरस्योत्तरपार्श्वे एकं सुन्दरं सुशोभनं सुव्यवस्थितं रङ्गमण्डपम्। अनेकोत्सवावसरेषु विभिन्नसंस्कृतनाटकानां तत्र प्रदर्शनंमञ्चनञ्च भवति। 2023 ई०वर्षे विश्वविद्यालय संस्थापनामहोत्सवावसरे अभिज्ञानशाकुन्तलस्य मञ्चनं प्रदर्शनञ्च भवत्। नाट्यप्रदर्शनाभ्यासेन रसास्वादनेन च छात्राणामन्येषाञ्च ज्ञानप्रतिभाकार्मठताकर्तव्यनिष्ठादिरूपरामादिवत् वर्तितव्यं न च रावणादिवत् इत्यादि सूक्त्यर्थस्य परममोदरूपनाट्यप्रयोजनस्य विकासो भवति। रसास्वादोऽपि जायते।

6. महिलाकेन्द्रम् - छात्राणां समस्या-बाधा-डिप्रेशनादि निवारणाय तासां मार्गप्रकाशनाय प्रशस्तकरणाय च परिसरस्य पाणिनिभवने एक महिलाकेन्द्रमस्ति। तत्र, महिलाच्छात्राणां समस्या निवारणं करणीयमस्ति तत्र, महिला च छात्राणां समस्यानिवारणं यथोचितमार्गनिर्देशनज्ज भवति। अस्य महिलाकेन्द्रस्य निर्देशिका अध्यक्षा वा प्रो० विद्युद्विवेदिमहोदया गृहविज्ञानस्याध्यापिका आचार्या अस्ति।

7. परामर्शकेन्द्रम् – छात्रकल्याणसंकायाध्यक्षकार्याल एव परामर्शकेन्द्रमस्ति। तत्रैव छात्राणां समुचितमार्गदर्शनं छात्रकल्याणसंकायाध्यक्षैः क्रियते।

8. सांस्कृतिककार्यक्रमकेन्द्रम् - (क) सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे एव विविध सांस्कृतिककार्यक्रमाणामायोजनं भवति। तदर्थं एक महनीयं केन्द्रं वाग्देवीमन्दिरस्य प्राङ्गणं वर्तते। तत्रैव आभ्यन्तरभागे सांस्कृतिकोत्सवानां आयोजनं विभिन्नावसरेषु भवति। यथा-कृष्णाष्टमी, दुर्गाष्टमी, राधाष्टमी, गुरुपूजनम, नवरात्रप्रभृतयः।

(ख) सतीमाईमन्दिरे अपने सांस्कृतिककार्यक्रमकेन्द्र सुस्थापितं वर्तत तत्र अनेके कार्यक्रमाः विभिन्नावसरेषु भवन्ति। यथा-रामचरितमानससमागतसुन्दरकाण्डस्य पाठः प्रत्येकं शनिवासरे भवति। तथा च प्रतिवर्षे सम्पूर्णरामचरितमानसपाठः अध्यापककर्मचारिणां संयोगेन संयोज्यते।

(ग) विश्वविद्यालयस्य **पञ्चदेवमन्दिरे** बहवः कार्यक्रमाः आयोज्यन्ते यथा अयोध्यायाम् भगवानराम प्राणप्रतिष्ठामहोत्सवसमयेः विश्वविद्यालय अपि पञ्चदेवमन्दिरे सुन्दरकाण्डस्य पाठः विश्वविद्यालयस्य प्राध्यापकछात्रकर्मचारिणः कृतवन्तः ।

9.यौनउत्पीड़ननिवारणकेन्द्रमस्ति- सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे यौन-उत्पीड़न विवरणकेन्द्रमस्ति। अस्याध्यक्षाः प्रो. विधु द्विवेदी महोदया सन्ति ।

File Description	Document
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.1.3
link for additional information	View Document (https://youtu.be/6DMbziCi0gQ)

4.1.4 Percentage of classrooms and seminar halls with ICT - enabled facilities such as smart class, LMS (Learning Management System), etc. (preceeding academic year data)

सूचनासंप्रेषणप्रविधा-स्फूर्तकक्ष्या-अधिगमप्रबन्धप्रणालीप्रभृतिभिः उपोद्बलितकक्ष्याणां, सङ्गोष्ठीकक्ष्याणां च प्रतिशतता। (गताध्ययनवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 20.24

4.1.4.1 Number of classrooms and seminar halls with ICT facilities

उपोद्बलितकक्ष्याणां, सङ्गोष्ठीकक्ष्याणां च सङ्ख्या।

Answer: 17

4.1.4.2 Total number of classrooms and seminar halls

कक्ष्याणां सङ्गोष्ठीकक्ष्याणां सङ्ख्या

Answer: 84

File Description	Document

Number of classrooms and seminar halls with ICT enabled facilities (Data Template) • सूचनासंप्रेषणप्रविध्या स्फूर्तकक्ष्या-अधिगमप्रबन्धप्रणालीप्रभृतिभिः उपोद्बलितकक्ष्याणां, सङ्गोष्ठीकक्ष्याणां च सङ्ख्या (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Provide link for additional information, (Hyper linked video)• अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम् (परिसन्धितचलनचित्राणि)	View Document (https://youtu.be/ilS_D2dSeBc)

4.1.5 Average percentage of expenditure, excluding salary for infrastructure augmentation during the last five years (INR in Lakhs)

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु वेतनाद् ऋते मूलभूतसौविध्यसंवर्धनाय कृतस्य व्ययस्य प्रतिशततायाः साधरणमानम् (लक्षशः)

Answer: 25.53

4.1.5.1 Expenditure for infrastructure augmentation, excluding salary year-wise during the last five years (INR in lakhs)

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु वेतनं विहाय मूलभूतसौविध्यसंवर्धनाय कृतः व्ययः वार्षिकक्रमेण। (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
75.20633	198.52200	40.38153	56.27200	450.36630

File Description	Document
Upload Details of budget allocation, excluding salary during the last five years	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.1

Upload audited utilization statements आयव्ययलेख-धनोपयोगपत्राणि	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.1
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.1

4.2 Library as a Learning Resource

4.2.1 Library is automated using Integrated Library Management System (ILMS)

ग्रन्थालयः पूर्णरूपेण स्वयंप्रवृत्तः यत्र समन्वितग्रन्थालय-प्रबन्धनप्रणाली उपयुज्यते।

Answer:

4.2 शिक्षणसंसाधनरूपेण ग्रन्थालयः

(ILMS) Integrated Library Management System

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य दिव्यभव्यपरिसरे संस्कृतविद्या-प्राकृत-पाली-भाषा-ज्ञान-कला-पाण्डुलिपि-हस्तलिखितग्रन्थानां संरक्षणाय सरस्वतीभवनपुस्तकालयाख्ये ग्रन्थपुस्तकपाण्डुलिपि-हस्तलिखितप्राचीनलिप्यादिभिः सुशोभितः सुसज्जितः पुस्तकालयः वर्ततेः। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रागैव 1791 ई. संस्थापितसंस्कृतपाठशालया सहैव संस्कृतविश्वविद्यालयस्य सरस्वतीभवनपुस्तकालयस्य स्थापना जाता।

सरस्वतीभवनपुस्तकालयस्य द्वौऽनुभागौ स्तः 1. मुद्रितानुभागः 2. हस्तलिखितानुभागः ।

मुद्रितग्रन्थानां संख्या 2,43,905, पाण्डुलिपीनां संख्या 1,11,132, अधुना कतिपयानाख्येयकारणेन 94,567 पाण्डुलिपयः संरक्षिता सन्ति। दुर्लभानां पाण्डुलिपीना संरक्षणार्थ सततसन्नद्धोऽयं पुस्तकालयः। सुदीर्घकालपर्यन्तं संरक्षणार्थं पारम्परिकोपायैः सह आधुनिकतमतकनीकोपायैः समन्वितसाधुशोभनं प्रयासकार्यं प्रचलति। पाण्डुलिपीनां माइक्रोफिल्मिंगरूपमहत्त्वपूर्णकार्यं इन्दिरागांधीकलाकेन्द्रनईदिल्ली द्वारा कतिपयवर्षेभ्यः पूर्वं सम्पादितमस्ति ।

1. वर्तमानसमये पुस्तकालये Integrated Library Management System-ILMS प्रचलन्नस्ति।
2. कतिपयवर्षपूर्व यू.जी.सी. के इनफ्लिबनेट केन्द्र, अहमदाबाद, गुजरात द्वारा विकसितं Soul Software (V.1.1) यन्त्रं स्थापितमस्ति। तस्मिन् 2002 वर्षतः 2004 वर्षपर्यन्तम् वससहस्रमुद्रितप्रन्थानां प्रन्थपरकसूचनानिवेशिताऽस्ति । यद्यपीवं देवनागरी लिपिनिबद्धग्रन्थानां कृते उपयुक्तं नासीत् तथा परियोजना कार्यावधिसमाप्तिप्रकारेण कार्यमवरुद्धमस्ति।
3. पुस्तकालयेऽस्मिन् Overhead Scanner यन्त्र-संगणकयन्त्र-जंगमसंगणकयंत्र (Laptop) प्रतिलिपियन्त्र (Photocopy Machine) प्रिन्टरादिविविधानि यन्त्राणि सन्ति।
4. श्रीसम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य Inflibnet गांधीनगर गुजरात-इत्यनेन सह MOU कृतमस्ति। तन्माध्यमेन विश्वविद्यालयस्य विद्यावारिधिशोधप्रबन्धाः शोधगङ्गाख्यपार्टले उपारोप्यन्ते upload क्रियते। बहवः शोधप्रबन्धाः तत्र उपारोपिताः जाताः।
5. अस्यैव अन्तर्गतं Inflibnet (गुजरात) तथा मानवसंसाधनविकासमंत्रालय द्वारा Urkund (a completely automated system against plagiarism-Anti plagiarism software) नामकं यन्त्रं प्रदत्तं अस्ति। तेन साहित्यिकचौर्यं (Plagiarism) परीक्ष्य शोधप्रबन्धस्य प्रामाणिकता निरूप्यते।
6. अन्यान्यछात्रोपयोगियन्त्राणां व्यवस्था वर्तते ।
7. छात्राध्यापकानां अध्ययनशोधकार्यकरणार्थं प्रभूतोपवेशन व्यवस्था आसन्दीकादीनां व्यवस्था वर्तते।

8. छात्राध्यापकानां कृते ग्रन्थानामध्ययनस्य व्यवस्था वर्तते। पुस्तकालयकार्डमाध्यमेन ग्रन्थानां प्रदानाहरणव्यवस्थाऽपि सुष्ठुरूपेणप्रचलति।
9. अत्र विश्वविद्यालयपुस्तकालयस्ये अध्ययन कक्षानां प्रभूतव्यवस्था वर्तते। तत्र विविधशोधपत्रसमाचारपत्र-संस्कृत-हिन्दी-आंग्लभाषा-पत्रपत्रिकानां व्यवस्थाऽस्ति ।
10. मुख्यपुस्तकालयसरस्वतीभवनातिरिक्तः सर्वेषु विभागेषु सम्यक्पुस्तकालयो वर्तते येषां प्रयोगं छात्राध्यापका अनवरतं कुर्वन्ति।
11. - विश्वविद्यालये पूर्वत एव शोभनापुस्तकालयप्रबन्धन- प्रणाली अस्ति। नवीनप्रबन्धनप्रणाल्याः संरक्षणकार्यं प्रचलन् अस्ति। शीघ्रमेव भविष्यत्येव ।

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.
link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/library)

4.2.2 Collection of rare books, manuscripts, special reports or any other knowledge resource for library enrichment

ग्रन्थालयसंवर्धनार्थं विरलपुस्तकानां, पाण्डुलिपीनां, विशिष्टप्रतिवेदनानाम्, अन्यान्यशैक्षिकसंसाधनानां च संग्रहः।

Answer:

विरलपुस्तकानां विवरणम् –

1. अभिज्ञानशाकुन्तलम् जर्मनभाषानुवादः - 1842 ईस्वीयवर्षस्य।
2. अभिज्ञानशाकुन्तलम् फ्रेंचभाषानुवाद - 1830 ईस्वीयेवर्षस्य।
3. रामायण ऑफ वाल्मीकि अंग्रेजी अनुवाद ईस्वीयवर्षस्य । अनुवादकः आर.टी.एच. ग्रिफिथ - 1895
4. राजतरङ्गिणी कल्हणकृता - 1835 ईस्वीयवर्षस्य ।
5. राजतरङ्गिणी (खण्ड 3) दुर्गाप्रसाद पुत्र व्रजलाल, सम्पादन द्वारा पी. पिटरसन।
6. संस्कृतवार्टरवुचः (Sanskrit Warterbuch) संस्कृत जर्मनकोशः भागः 1-3. वर्षम 1855 Otto Bohtlingk and Rudalph Roth.. St. Petersburg.
7. वर्ल्ड पार्लियामेण्ट ऑफ रिलिजन्स World Parliament of religions. by John Henery Barrows D.D. London (First world Parliament of Religion was held in Chicago). The Columbian Exposition of 1893)-1893.
8. श्रीमद्भागवतमहापुराणम् (translation in French), Paris. Collection Oriental Manuscripts Inedits le Bhagavata Puran; translater-Ley Par Order Du Roi Ist Vol. 1-3 Skand, 2nd Vol. 4-6 Skand.
9. श्रीमद्भागवतमहापुराणम् (translation in French). Paris. Collection Oriental Manuscripts Inedits le Bhagavata Puran; translater-Ley Par Order Du Roi- 3rd Vol. 7-9 Skand, 1840.
10. Works of William Shakspear- Shakespeare's Comedies, Histories and Tragdies-published according to True Oriental copies, London. (Seal- Queens College Library), Year 1623.
11. महाभाष्यम् नागोजीभट्टकृत (प्रदीपभाष्य) - सम्पादन द्वारा नारायणदेवत्तादि काशीराजकीय पाठशालाध्यापक, मिर्जापुर, 1855.

12. गणेशपुराणभाषा (रूद्रकेतुकृत); सम्पादन द्वारा देवी सहाय शुक्ल, लखनऊ, वर्ष 1887.
13. Kashmirian Atharvaveda (school of Paippaladas); reproduced by chromo photography from the manuscript in the University Library of Tubingen; edited under the auspices of the John Hopkins University, Baltimore (U.S.) and Royal Eberhard Karls University, Tubingen, Wurttemberg by Murice Bloomfield, Prof. Richard Garb, Prof. in University of Tubingen, 1901.
14. गुरूग्रन्थसाहिब (देवनागरी लिपि), प्रकाशक-सर्वहिन्द सिक्ख मिशन, अमृतसर। (सम्पादक/लिपिकार का नामोल्लेख है), 1937.
15. वजिरबुद्धि टीका (भाषा/लिपि वर्मी), प्रकाशक-भदन्त वजिर बुद्धिफेर। प्रकाश-बुद्ध शासन कोन्सित, रंगून। पृ.सं. 1-628,1962.
16. The Tibetan Tripitak-Peking Edition, reprinted under the supervision of the Otani University, Kyota, Edited by Daisetz T.S. Uzuki. Tokyo- Kyoto. Tibetan Tripitak Research Institute, 1957.
17. Tripitak in Chinese by J. Tokakuru-Tokyo. Vol. 1-85 (Catalogue Vol. I- III), 1880.
18. A French-English Dictionary complied by M.F. Randle, Cotgrave- London, 1650.
19. अमृत सागर वैद्यक ग्रन्थ/सम्पादन द्वारा सवाई प्रतापसिंह विषय आयुर्वेद, भाषा-मराठी, मुम्बई, 1862.
20. Ragas and Ragnies- Vol. III, a apictorial and iconographic study of Indian Musical Modes based on original sources 2nd revised edition by O.C. Ganguli. Vol. II-Plates. Calcutta, 1966.

दुर्लभपाण्डुलिपीनाम् विवरणम्

1. कपिष्ठलसंहिता 1652 ADविषयः वेदः।
2. **श्रीमद्भागवतमहापुराणम् 1134 AD विषयम्-पुराणम्।**
3. विश्वविद्यालयस्वसरस्वतीभवनपुस्तकालये पुराणविषयस्य प्राचीनपाण्डुलिपयः
4. श्रीमद्भागवतम्, 1823 AD पुराणेतिहासः ।
5. **भवगद्गीताभाष्यम् - पुराणेतिहासः (गीता) (अस्थ कालस्यनोपलब्धः)**
6. शिवताण्डवतन्त्रम् (सव्याख्याम्) विषय-तन्त्रम्। (अस्य कालः नोपलब्धः)
7. **ऋग्वेदसंहिताभाष्यम् (श्रुतिविकासोवा) 1310 ADविषयवेद। (अय सायणात् पूर्वऋग्वेदभाष्यम् वर्तते)**
8. रासपञ्चाध्यायी सचित्रम् पूर्णंभविष्यपुराणेतिहासम्।
9. श्रीमद्भगवद्गीता-पूर्णा, विषय-पुराणेतिहासः (गीता)।
10. दुर्गासप्तशती-पूर्णा 1828AD, विषय-स्तोत्रम् ।
11. षट्चक्रविवरणम् - Dehet Ce&, विषय-सांख्ययोगम् ।
12. रामायणम् 1868 AD, अपूर्णम् देशी भाषा हिन्दी।
13. सुरसागरपवसंग्रह (स्वरसागरवा) अपूर्ण देशी भाषा।
14. व्यवस्थासंग्रहः (तीन भागों में कागज), 1824-1836 AD, पूर्ण, विषय-धर्मशास्त्रम्।
15. कर्मविपाक (1212) हिजरी) पूर्ण-देशी भाषा (फारसी)।
16. गुरूमुखीग्रन्थ विशेष (लिपि पंजाबी, कागज, पूर्ण), देशी भाषा।
17. ग्रन्थसाहब (1286, कागज, अपूर्ण), देशी भाषा पंजाबी।
18. उकरा-देवनागरी (1802 AD, आधार कागज, पूर्ण), विषय-ज्योतिषम् ।
19. सिद्धान्तसारकौस्तुभः (लिपि-देवनागरी, आधार कागज, विवरण-पूर्ण), विषय-ज्योतिषम्
20. सम्राट्सिद्धान्तः (लिपि-देवनागरी, आधार कागज, विवरण अपूर्ण), विषय-ज्योतिषम् ।

ताडपत्राणां विवरणम्

1. पाराजिककाण्डनिष्य विनय (बौद्धधर्म), 1254 वर्मीसन, लिपि वर्मी, ताडपत्र, पूर्ण, देशी भाषा-बौद्ध धर्म।
2. सलायतनवग्ग, संयुक्तटीका (1251 बर्मीसन), लिपी बर्मी, ताडपत्र, पूर्ण, देशी भाषा।

अन्यप्रकाराणां विवरणम्

1. सामुद्रिकं सटिप्पणम् (लिपि-वंग, आधार काष्ठम्, अपूर्ण), विषय-ज्योतिष।
2. बुद्ध प्रार्थना (लिपी वर्मी, आधार वस्त्रम्, विवरण-पूर्ण), देशी भाषा (वर्माया)

वखपट्टिकायां लिखितम्

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.
link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://www.ssvv.ac.in/anusandhitsa)

4.2.3 Does the Institution/ Library have the following:

1. Back Volumes of Rare Sanskrit Journals/Indological Journals/ Journals Related to Sanskrit Studies like Indian Historical Quarterly (IHQ)/ Annals of Bhandarkar Oriental Research Institute (ABORI)/ Brahmavidya/Sarasvati-sushama etc

2. Sanskrit magazines and Sanskrit Periodicals

3. e-journals

4. e-books

5. e-dictionaries of Sanskrit

6. Sanskrit Databases

7. Bharatavani Portal

8. CD's/DVD's/other e-materials for the study of Vedas

9. Electronic Display Board

10. Internet/ Wifi Facility

11. Search Facility

12. Reprographic facility

ग्रन्थालये अधोदर्शितानि कियन्ति सन्ति ?

1. संस्कृतपत्रिकाणां/ भारतीयविद्यापत्रिकाणां प्राचीनसम्पुटानि/ संस्कृतविद्यासम्बद्धपत्रिकाः यथा – भारतीयेतिहासत्रैमासिकी/ भण्डारकरप्राच्यविद्यापत्रिका/ ब्रह्मविद्या/ सारस्वतीसुषमाप्रभृतयः

2. संस्कृतपत्रिकाः नियतकालिकसंस्कृतपत्रिकाश्च

3. वैद्युतपत्रिकाः

4. वैद्युतग्रन्थाः

5. वैद्युताः संस्कृतभाषाकोषाः

6. वैद्युतदत्तांशनिधिः

7. भारतवाणीसंसाधनानि

8. वेदग्रन्थानां पाठनाय ध्वनिमुद्रिकाः सान्द्रमुद्रिकाः अन्याश्च

9. वैद्युतं प्रदर्शनफलकम्

10. अन्तर्जाल/निस्तन्त्रिजालसौविध्यम्

11. सङ्गणकीयगवेषणसौविध्यम्

12. छायाप्रतिसौविध्यम्

Answer: A. Any 4 of the above (अ. उपरि निर्दिष्टेषु यानि कानिचित् चत्वारि)

File Description	Document
Details of subscriptions like e-journals, e-ShodhSindhu, Shodhganga Membership etc (Data Template)• वैद्युतपत्रिकाः, वैद्युतशोधसिन्धुः, शोधगङ्गासदस्यता, वैद्युतग्रन्थाः इत्यादीनां धनांशदानस्य विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4
Any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4

Other Upload Files	
1	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.2.3_17219108

4.2.4 Average annual expenditure for purchase of books and journals during the last five years (INR in Lakhs)

पुस्तकानां पत्रिकाणां च क्रयणाय विगतपञ्चवर्षेषु व्ययितस्य धनस्य वार्षिकं मध्यमानम्। (लक्षशः)

Answer: 2.29

4.2.4.1 Annual expenditure for purchase of books and journals year-wise during the last five years (INR in lakhs)

पुस्तकानां पत्रिकाणां च क्रयणाय विगतपञ्चवर्षेषु व्ययितस्य धनस्य वार्षिकव्ययः (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
5.30035	0.33529	0.28600	0.34030	5.1709575

File Description	Document

Details of annual expenditure for purchase of books and journals during the last five years (Data Template) पुस्तकानां पत्रिकाणां च क्रयणाय विगतपञ्चवर्षेषु व्ययितस्य धनस्य विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.2
Audited statements of accounts अङ्केक्षणविवरणम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.2
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.2

4.2.5 Availability of remote access to e-resources of the library

(Yes /No)

ग्रन्थालयस्य वैद्युतसंसाधनानां सुदूरसन्धानम् अस्ति वा ?

(अस्ति/नास्ति)

Answer: Yes

File Description	Document
Details of remote access to e-resources of the library (Data Template) ग्रन्थालयस्य वैद्युतसंसाधनानां दूरतः सन्धानस्य विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.2

Provide a link of the data uploaded in the institutions website संस्थायाः जालस्थानाम् उपारोपितस्य दत्तांशस्य सन्धानं प्रयच्छतु।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/anusandhitsa)

4.2.6 Percentage per day usage of library by teachers and students (preceeding academic year data)

अध्यापकैः छात्रैश्च प्रतिदिनं ग्रन्थालयोपयोगस्य प्रतिशतता (गताध्ययनवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 1.73

4.2.6.1 Number of teachers and students using library per day over last one year

गतवर्षे प्रतिदिनं ग्रन्थालयोपयोगं कृतवताम् अध्यापकानां छात्राणाञ्च सङ्ख्या।

Answer: 40

File Description	Document
Details of library usage by teachers and students • अध्यापकैः छात्रैश्च प्रतिदिनं ग्रन्थालयोपयोगस्य विवरणम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.:
Provide a link of the data uploaded in the institutions website संस्थायाः जालस्थाने उपारोपितस्य दत्तांशस्य सन्धानं प्रयच्छतु।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/library)

4.2.7 E-content is developed by teachers :

1. For e-PG-Pathashala

2. For CEC (Under Graduate)

3. For SWAYAM

4. For other MOOCs platform

5. For NPTEL/ NMEICT/ any other Government initiative

6. For institutional LMS

7. E-books Uploded on Website

अध्यापकैः विकासिताः वैद्युतीयपाठ्यांशाः-

1. ई-पीजी-पाठशालायाः कृते

2. शैक्षिक-सम्प्रेषण-सङ्घटनस्य कृते (स्नातकस्तरे)

3. 'स्वयम्' - कृते

4. 'मूक्स' - कृते

5. एन्-पी-टि-ई एल्/ एन् एम्-ई-ऐ-सी-टी/ अन्येषां सर्वकारीयोपक्रमाणां कृते

6. सांस्थानिक्याः ग्रन्थालयप्रबन्धनप्रणाल्याः कृते

7. सङ्ख्याद्वारा प्रवर्धितानां विविधपरियोजनानां कृते (नामोल्लेखः करणीयः)

Answer: A. Any 5 of the above (अ. उपरि निर्दिष्टेषु कानिचित् पञ्च)

File Description	Document
Details of e-content developed by teachers for e-PG-Pathshala, CEC (UG) (Data Template) एन्-पी-टि-ई एल्/एन् एम्-ई-ऐ-सी-टी इत्यादीनां कृते अध्यापकैः विकासितानां वैद्युतीयपाठ्यांशानां विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Give links or upload document of e-content developed विकासितानां वैद्युतपाठ्यांशानां सन्धानम्	View Document (https://www.ssvv.ac.in/e-Content/)

4.3 IT Infrastructure

4.3.1 Institution frequently updates its IT facilities including Wi-Fi, Email and Internet Facilities are given to Faculty and Students with Institutional ID's

संस्था निस्तन्त्रि-अणुसङ्केत-अन्तर्जालसमेतानां सूचनाप्रविधिसौविध्यानां पौनःपुन्येन संवर्धनं करोति सांस्थिकीः परिचायिकीः प्राप्तवद्भ्यः छात्रेभ्यः अध्यापकेभ्यश्च वैद्युतपत्राङ्कान्, अन्तर्जालसौविध्यानि च संस्था ददाति। wi – fi सहितं सूचनाप्राविधिकसौविध्यानाम् अद्यतनीकरणस्य दिनाङ्कं स्वरूपञ्च विवृणोतु।

Answer:

संस्थायां सूचना प्राविधिकी

संस्थायां सूचनाप्राविधिकी कृते एका नीति वर्तते। नीते उद्देश्यम् अस्ति यत् संस्थानस्य सूचना प्रवन्धनप्रणालीनां सम्यक् सञ्चालनं विनियमितिकरणञ्च। एषां प्रणाल्यां संस्थानस्य सर्वेषां अध्यापककर्मचारीछात्राणां तथा च प्रशासकानां कृते नियमाः परिनियमाः वर्तन्ते। एतदव्यतिरिक्तं निम्नवत् नीत्योदेश्यानि प्रमुखा सन्ति

1. आई टी. संसाधनानां सुरक्षासुनिश्चितीकरणम् ।
2. संस्थानस्य ये कार्या सन्ति तेषां कार्याणां कृते आई. टी. नीते कुशलप्रभावि उपयोगीकरणम्।
3. अध्यापक-कर्मचारी-छात्राणां तथा च प्रशासकानां कृते एकं सुरक्षितं वातावरणं आई टी. उपयोगार्थं भवेदिति।

सूचना प्राविधिकी नीतेः प्रमुखविन्दवः निम्नवत् सन्ति

1. आई.टी. संसाधनानामुपयोगः

1.1 संस्थानस्य आई.टी. संसाधनामुपयोग मात्रमेव संस्थानस्य कार्याणां कृते एव कर्तुं शक्यते।

1.2 छात्रा पठन-पठनार्थ उपयोग कर्तुं शक्यते। एतदव्यतिरिक्तं अन्येषां कार्याणां कृते वर्जितः ।

1.3 प्राध्यापका, कर्मचारिण, विश्वविद्यालययीप्रशासका मात्रमेव पठनपठनार्थ तथा च विश्वविद्यालयीय

कार्याणां कृते एवं स्वतन्त्र, व्यक्तिगतकार्याणां कृते सूचनाप्राविधिकी उपयोक्तुं प्रयोगस्य निषेधः ।

2. संसाधनानां सुरक्षा

संस्थानस्य आई टी संसाधनानां अनुचितप्रयोगस्य नैव भवेत् तेषां कृते नैकशः उपायाः करणीयाः। अध्यापककर्मचारिछात्राणां दायित्वमिदमपि वर्तत यत् सूबनाप्राविधिकी नीते मध्ये नियमा तेषां नियमानों पात्तनमवश्यमेव करणीयम्। प्रशासनाधिकारीणां मपि उपर्युक्तनियमान् पालनीयम्। यदि कोऽपि विश्वविद्यालयीय सूचनाप्राविधिकीनां त्रुटिपूर्वकमुपयोग करिष्यति तर्हि अनुशासनात्मक कार्यवाही अवश्यमेव निर्धारणीयम्।

3. नीतेः क्रियान्वयनम्

संस्थानस्य आई.टी. विभाग इदं क्रियान्वयनम् क्रियते। आई.टी. विभाग एवं कार्यान्वयनम् कथं भवेत्? तेषां कृते विभिन्न-विभित्र समये आवश्यकतानुसारं नियमानां परिनियमानां परिवर्तनं कर्तुं शक्यते। परन्तु कुलपते अनुमति आवश्यकी।

आई.टी. नीतेः महत्वम्

सुचारूरूपेण निर्मिता सूचनाप्राविधिकी कृते एका या प्रणाली सा संस्थानस्य कूते लाभं प्रदातुं समर्थाः भविष्यति। आई.टी. माध्यमेन विश्वविद्यालयस्य सर्वेऽपि जनाः सुदुष्करं यत्किमपि कार्य वर्तते तेषां कार्याणां कर्तुं सरलमाध्यमेन शक्ताः भविष्यन्ति। वर्तमानसमये आई.टी. संस्थानस्य कृते परमावश्यकी, कारणं वर्तते तत्र सर्वत्र अद्यत्वे मनुष्याः आई.टी. यन्त्राणामुपयोगः कुर्वन्ति। यदि कोऽपि संस्थान आई.टी. प्रयोगं नैव करोति तर्हि कार्यं दुष्कराः भविष्यन्ति तस्माद् कारणात् सूचना प्राविधिके महत्वं स्वयमेव सिद्धम्।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये प्रभूतरूपेण प्राविधिकीसौविनि विद्यमानानि सन्ति ।

- द्रम् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे त्रयत्रिंश (33 वर्षपूर्व) वषेपूर्व स्थापितमेकं संगणककेन्द्रमस्ति। संगणकयंत्रकेन्द्रे बहुविधानि कार्याणि सम्पादयति, तत्सम्बद्धसौविध्यानि अपि प्रदत्तानि सन्ति। तानि इमानि अधोविन्यस्तानि सन्ति।

1. छात्राणां समस्तप्रवेशप्रक्रिया नामांकनप्रक्रिया तयोत्तरप्रविष्टछात्राणां सूचनादिप्रकारः संगणककेन्द्रत एव भवति।
2. परीक्षासम्बन्धिसमस्तकार्याणि अंकपत्रप्रकाशनं शुद्धिकरणञ्च सम्पादितं भवति।
3. वेवसाइटप्रबन्धन-वाईफाई प्रबन्धन अन्तर्जालप्रबन्धनादिकानिकार्याणि संगणककेन्द्रतः क्रियन्ते।
4. सम्पूर्णविश्वविद्यालये परिसृतवाईफाई सुविधानियन्त्रणं ततः क्रियते।

5. सफलतया सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय आसमस्तपरिसरे सर्वेषु प्रशासनिके विभागेषु

शैक्षणिकविभागेषु च अन्तर्जालीय व्यवस्था वर्तते।

6. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे जालव्यस्था (LAN) अस्ति।

7. परिसरे शैक्षणिकभवनेषु प्रशासनिकभवनेषु छात्रावासेषु च Wifi व्यवस्था वर्तते।

8 . (1) सप्तत्रिंशाधिकशतं (Desktop Computers 137) विभिन्नशैक्षणिकप्रशासनिकविभागेषु संस्थापिताः सन्ति। (2) (Laptop-26) षड्वंशतिसंख्यायां शैक्षणिक-प्रशासनिकविभागेषु प्रदत्ता सन्ति। (3) (Printers All Types-91) एकनवति संख्यायां शैक्षणिकप्रशासनिकविभागेषु प्रदत्ता सन्ति। (4) नवसंख्यानां Photo Copoies 9 शैक्षणिकप्रशासनिकविभागेषु परिस्थापिताः सन्ति। (5) Digital Podium 1 अस्ति (6) Digital Screen -1 अस्ति (7) Fax Machine -3 अस्ति (8) Internet (NKN द्वारा 1 GB PS क्षमता सम्पन्न Bandwidth इत्यस्य leased line) इत्स्योपरि उपलब्धमस्ति। (9) आचार्याधिकारिणां कृते विश्वविद्यालयद्वारा ई मेल आइ डी प्रदत्ता सन्ति।

File Description	Document
link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/download//2024/IT-Policy.pdf)

4.3.2 Student - Computer ratio (preceding academic year data)

छात्र-गणकयन्त्रानुपातः (गताध्ययनवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 16.09

4.3.2.1 Total number of computers in the campus for academic purpose

पठनप्रक्रियार्थं परिसरेषु वर्तमानानां गणकयन्त्राणां सङ्ख्या

Answer: 137

File Description	Document
Student – computer ratio अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.3.2
Geotagged photo	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4.3.2

4.3.3 Available bandwidth of internet connection in the Institution (Leased line)

संस्थायाम् उपलब्धस्य अन्तर्जालस्य (साक्षाद्दीर्घकालिकस्य) वेगसामर्थ्योपलब्धिः- (परिक्रीतसम्पर्कः)

Answer: A. ≥1 GBPS (अ. ≥1 जीबीपीएस्)

File Description	Document

Details of available bandwidth of internet connection in the Institution • संस्थायाम् उपलब्धस्य अन्तर्जालस्य (साक्षाद्दीर्घकालिकस्य)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10

4.3.4 Media centre, Recording facility, Lecture Capturing System (LCS), Facilities for e-content development, and uploading the corpus (database) of sanskrit texts on the website

जनसम्प्रेषणकेन्द्रम्, अभिलेखनसौविध्यम्, व्याख्यानलेखाङ्कनप्रणाली (व्या-ले-प्र), वैद्युतपाठ्यांशविकासनसौविध्यञ्च जालस्थाने उपारोपितानां संस्कृतग्रन्थानां सन्धानम्।

Answer:

जन सम्प्रेषण केन्द्रम् अभिलेखन सौविध्यम् व्याख्यानरेखाङ्कन प्रणाली (Leeture Capturing Centre L.C.S) वैद्युतपाठ्यांशानिकासः सौविध्यञ्जजालस्थे संस्कृतग्रंथानां संधानम् ।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये उपर्युक्तानि सौविध्यानि परिपूर्णानि प्रभूतरूपेण च सन्ति।

(Media centre)

1. जनसम्प्रेषणकेन्द्रम् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरे मुख्यकार्यालयभवनस्य मुख्यद्वारे जनसम्प्रेणकेन्द्रमस्ति। अधुना तु जनसंपर्ककार्यालयमित्याख्यातं वर्तते। तत्र एका जनसम्पर्काधिकारी (PRO) श्री शशीन्द्र मिश्रोऽस्ति सर्वविधसौविध्यसम्पन्नोऽयं कार्यालयः।

1. तत्र संगणकयन्त्रमस्ति येन प्रतिदिनस्य कार्यं सम्पाद्यते।
2. एका छात्राचित्रयन्त्रमस्ति।
3. बहुप्रकार आसन्दी तथा शीतलीकरणयन्त्र (Cooler) आदिकं प्रभूतरूपेण वर्तते।
4. समयबद्ध-पूर्णकालिककर्मचारिणः तत्र सन्ति

जनसम्प्रेणकेन्द्रस्य (जन सम्पर्क कार्यालयस्य कार्यम्)

1. विकासप्रचारप्रबोधनञ्ज जनसम्प्रेषणकेन्द्रेणोपर्युक्तानि त्रीणि कार्याणि सम्यग्रूपेण सम्पाद्यन्ते। यथासमयं यवाप्रसृतं सर्वकारसामान्यजनजीवनेषु प्रसूतानेककार्यक्रमाणां विवरणानाञ्ज संग्रहणं कृत्वा आचार्य कर्मचारिणां कृते लाभार्थं प्रस्तूयन्ते।
2. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये परिसरे सम्पावितसम्पद्यमानकार्यविधिषु संसूचनं विविधसामाचार पत्रेसु प्रचार प्रसारार्थं दीयते।
3. विविध वार्तासाक्षात्कारादीनां समायोजनं समयानुसारं क्रियते छात्राचार्याणां ज्ञानसम्बद्धनार्थं प्रचारप्रसारार्थं सारतत्वं प्रेषयन्ते।
4. प्रतिदिनं विश्वविद्यालयपरिसरे घटितघटनानां प्रकाशनार्थ समाचारपत्रेषु प्रदीयते।
5. प्रकाशनान्तरं सर्वेषां प्रकाशनानां संग्रहः जनसम्प्रेषणकेन्द्रे भवति।
6. प्रतिदिनं वाराणसीनगरस्य बहवो पत्रकाराः आगच्छन्ति, विश्वविद्यालयपरिसरस्य सम्यक् विकासाय परिवर्धनाय च चिन्तनं परिचिन्तनं कुर्वन्ति स्वस्वसमाचारपत्रेषु प्रकाशयन्ति च।
7. छात्रकल्याणसंकायतः विस्तृतछात्रविषयकनामांकनां सूचना जनसंचारमाध्यमेषु प्रेष्यते।
8. प्रकाशनविज्ञप्तिः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये आयोजितानां परिसरे भविष्यमाणानां कार्यक्रमाणामायोजन- सवर्द्धनं सभाचर्चाक्रीड़ादीनां सूचनात्मिका विज्ञप्ति अत्रैव समाचारपत्रेषु प्रदीयते।
9. विविधानामागन्तृणां विदुषां नागरिकाणां प्रबुद्धजनानां च विचाराय संकलनं कृत्वा तेषामुपयोगं विकासार्थं क्रियते।

ध्वनङ्कनसौविध्यम - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये ध्वनङ्कमसौविष्यं सुष्ठुरूपेण वर्तते। व्याख्यान रिकार्डिंगकेन्द्रम - ऑनलाइन संस्कृत प्रशिक्षण केन्द्रे ध्वनङ्कन सुविधा व्याख्यान रिकार्डिंग सुबिधा च वर्तते।

अनुसन्धानकेन्द्रस्योपरि अपि एतादृशी सुविधा विद्यते ।

वैद्युतविषयनिर्माणं संवर्धनञ्च वैद्युतविषयनिर्माणायात्र व्यवस्था वर्तते। आचार्या स्वकीयशास्त्रीयाध्यापनसम्बद्धवैद्युतांशविषयाणां निर्माणं कृत्वा विश्वविद्यालयस्य जालस्थाने स्थाप्यते। स्वतन्त्र रूपेणाप्याचार्याः स्वकीत्र वाट्सऐपयूट्यूवादियन्त्रेषु उपरि आराप्यन्ते।

विश्वविद्यालय-वार्ता - विश्वविद्यालये सम्पादितविविधविषयाणां संकलनं कृत्वां प्रकाशनसंस्थानतः विश्वविद्यालय-वार्ता प्रकाश्यते। तस्यां पत्रिकायां जनसम्पर्क केन्द्रतः प्रभूतरूपेण भौतिकसौविष्यं उपलभ्यते। विविधावसरतः संगृहितानां चित्राणां समाचाराणां विशिष्टकार्याणां च प्रकाशनं तस्यामेव भवति। श्रमणविद्यासंकायस्य बौद्धकक्षे एतादृशं केन्द्रमस्ति ।

File Description	Document
Facilities for e-content development such as Media Centre, Recording facility, LCS जनसम्प्रेषणकेन्द्रम्, अभिलेखनसौविध्यम्, व्याख्यानलेखाङ्कनप्रणाली (व्य-ले-प्र) वैद्युत-पाठ्यांशविकासनसौविध्यानि (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1(
Links of photographs छायाचित्राणां सन्धानम्	View Document (https://www.ssvv.ac.in/view-gallery/21)

4.4 Maintenance of Campus Infrastructure

4.4.1 Average expenditure incurred on maintenance of physical facilities and academic support facilities excluding salary component, as a percentage during the last five years

पञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते भौतिकसौविध्यानां शैक्षिकप्रोद्वलनसौविध्यानां च अनुरक्षणाय कृतस्य व्ययस्य प्रतिशतता-

Answer: 13.46

4.4.1.1 Expenditure incurred on maintenance of physical facilities and academic support facilities excluding salary component year-wise during the last five years (INR in lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते भौतिकसौविध्यानां शैक्षिकप्रोद्वलनसौविध्यानां च अनुरक्षणाय कृतः वार्षिकव्ययः (लक्षशः रूप्यकेषु)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
80.34	160.87	35.72	75.43	53.23

File Description	Document

Details about assigned budget and expenditure on physical facilities and academic facilities (Data Templates) • भौतिक-शैक्षिकसौविध्यानाम् अनुरक्षणाय प्रदत्तः धनराशिः, कृतः व्ययश्च	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4
Audited statements of accounts • अङ्केक्षणविवरणम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/4

4.4.2 Established systems and procedures for maintaining and utilizing physical, academic and support facilities - laboratory, library, sports complex, computers, classrooms etc., exists.

प्रयोगशाला-ग्रन्थालय-क्रीडाङ्गण-सङ्गणकयन्त्र-पठनकक्ष्या-प्रभृतीनां भौतिक-शैक्षणिक-सहायकसौविध्ययुतानां परिरक्षणार्थं समुपयोगार्थं च संस्थायां सुनिश्चिता प्रणाली कार्यपद्धतिश्च विद्यते।

Answer:

प्रयोगशाला-ग्रंथालय-क्रीडाङ्गण-सङ्गणकयन्त्रपठनकक्षाप्रभृतीनां भौतिक-शैक्षणिकसहायक-सौविध्ययुतानां परिरक्षणार्थं समुपयोगार्थं च संस्थायां सुनिश्चिता प्रणाली कार्य-पद्धतिश्च विद्यते।

शुभ्रविमलाध्यात्मज्योतिसम्पन्नस्य श्री सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य 22 मार्च 1958 ईस्वीये वर्षे तत्कालीन महामहनीय मुख्यमंत्री श्री डा० सम्पूर्णानन्दस्य महता प्रयासेन संस्थापना वाराणसेय संस्कृत- विश्वविद्यालयव्याख्यातरूपेणाभवत्। दिसम्बर 1974 ईस्वीये वर्षे विश्वविद्यालये सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयरूपेण सञ्जातः तस्मादेव कालाद् 'स्वीयसञ्चालननीति' इत्यस्य परिपालनं भवति।

तत्परिप्रेक्ष्ये निर्देशने च सर्वकार्यस्य संचालनं भवति। विविधनिकायानां संरक्षणार्थ संवर्धनार्थञ्च तत्तत्सम्बद्धनिकायप्रमुखाः कुर्वन्ति।

1. प्रयोगशाला वेदविभागपरिसरे सम्पूर्णानन्दविश्वविद्यालयस्य वैदिकीयकर्मकाण्डादिनामनुसन्धानात्मिकैका प्रयोगशाला 'यज्ञशाला इत्याख्या वर्तते। तस्याः यज्ञशालायाः नियन्त्रणं संरक्षणं निभालनं वेदविभागेन क्रियते।
2. ऑनलाइन संस्कृत-प्रशिक्षण प्रयोगशाला श्रमणविद्यासंकायस्य बौद्धकक्षे उत्तरप्रदेश सर्वकारसहाय्येन संस्थापितेयं प्रयोगशाला प्रो. रमेशप्रसावमहोदयेन समन्वयकेन निभाल्यते।
3. भाषाविज्ञानप्रयोगशाला गृहविज्ञानप्रयोगशाला च तत्तत् विभागेन संरक्ष्यते।
4. मुख्यभवनम् अस्यभवनस्य सम्पत्तिविभागः निर्माणविभागश्च परिरक्षणं कुरुतः।
5. ज्योतिषविज्ञानप्रयोगशाला वेधशाला वा ज्योतिषविभागेन परिरक्ष्यते।
6. सर्व शैक्षणिक-प्रशासनिकभवनानां पुस्तकालयानां प्रकाशनसंस्थानानां कम्प्यूटरकेन्द्र-स्वास्थ्य केन्द्रादीनां समये-समये संरक्षणं संवर्धन पुनर्निर्माणकार्य च सम्पत्तिविभाग-निर्माणविभागाभ्याम् क्रियते

- क्रीडाक्षेत्रम् प्राङ्गणं वा रङ्गमञ्च भवन दीक्षान्तमण्डपादीनां सर्वेषां संरक्षणं संपत्ति-निर्माणविभागेन साध्यते।

- बैंक पोस्ट आफिस बैंकएटीएम इत्यादीनाम् तत्तत् विभागेन क्रियते।
- छात्रावासादीनां संरक्षणं सम्पत्तिविभागद्वारा तथा निर्माणविभागद्वारा भवति।
- सुरक्षाविभागस्य निभालनं सुरक्षाधिकारी कुलानुशासकस्य निर्देशने सन्ति ।
- वाग-देवी मंदिर सतीमाईमन्दिर पञ्चदेवमंदिरादीनाम् संरक्षणं विश्वविद्यालयप्रशासनस्य विभागद्वयेन- संपत्तिनिर्माणेन क्रियते।
- विभिन्न आवासीय भवनानामपि उपर्युक्तप्रकारेण संरक्षणं क्रियते।
- छात्रसम्बन्धि कार्याणां नामांकनादेः निभालनं छात्रकल्याणसंकायेन क्रियते।
- स्वास्थ्यकेन्द्रस्य निभालनं छात्रकल्याणसंकायेन क्रियते।

पुनश्च सर्वविभागेषु आवश्यक कार्याणाम्, विकासनं सम्बर्द्धनं सम्पोषणस्य विश्वविद्यालय प्रशासनद्वारा सम्यग्रूपेण क्रियते।

किंचित् उदाहरण विनिर्दिष्टानि सन्ति -

1. छात्रावासः

विश्वविद्यालयपरिसरे छात्राणामावाससौविध्यार्थं पं. शिवकुमारशास्त्रिछात्रावासः पं. रामप्रसादत्रिपाठिछात्रावासः, डॉ. गङ्गानाथझाछात्रावासः पं. जगन्नाथउपाध्याय अन्ताराष्ट्रियछात्रावासः, महिलाछात्रावासः एते पञ्च छात्रावासाः वर्तन्ते। तेषां संरक्षणं मुख्यप्रतिपालक सहायकप्रतिपालकयोः निर्देशनेन विश्वविद्यालयद्वारा यथाकालं जीर्णोद्धारः निर्माणम् प्रतिरक्षणञ्च भवति।

2. वेधशालाः

मं.मं.पं. सुधाकरद्विवेदिवेधशालायां अनेकानि यन्त्राणि संस्थापितानि यथा-षष्ठांशयन्त्रम्, नाडीवलययन्त्रम् क्रान्तिवृत्तयन्त्रम्, याम्योत्तरधरातलीयतुरीययन्त्रम्, मकरराशिवलय (सायनग्रहस्पष्टबोधकीयन्त्रम्) विगंशयन्त्रम् चक्रयन्त्रम्, कर्कराशिवलय (सायनप्रहस्पष्टबोधक) यन्त्रम्, याम्योत्तरधरातलीयचापवतुरीय यन्त्रम्, वृहत्सम्राटयन्त्रम्, भारतीयतारामण्डलम्, एतानि यन्त्राणि अत्र निर्मितानि यैः खगोलीयपिण्डानां गतिज्ञानं, स्थितिज्ञानं घटनाञ्च प्रत्यक्षीक्रियते। अस्य संरक्षणं ज्योतिषविभागाधीनं वर्तते। एतद्व्यतिरिक्तं पं. मुरारीलालशर्मानाम्नी यान्त्रिकवेधशाला अपि वर्तते। तेषां मध्ये वहवः यन्त्राणि उपस्थापितानि सन्ति।

3. स्वास्थ्यकेन्द्रम्

विश्वविद्यालयीयानामध्यापकानां कर्मचारिणां छात्रच्छात्राणां सुविधार्थं स्वास्थ्यकेन्द्रम् संस्थापितमस्ति यच्च प्रातः सार्धदशवादनतः अपराह्न सार्धचतुर्वादनपर्यन्तं उद्घाटितं भवति। यथासौविध्य एलोपैथिकआयुर्वेदिकौषधयः रूग्णेभ्यः दीयन्ते।

4. यज्ञशाला

सततप्रयोगात्मिकायां यज्ञशालायां अनेके यज्ञाः सम्पादिताः। इदानीं प्रचलितवर्षे संवत्सरव्यापिचतुर्वेदस्वाहाकारविश्वकल्याणयज्ञः प्रवर्तमानः वर्तते। तत्र चतुर्षु वेदेषु यावन्तो मन्त्राः तैः मन्त्रैः स्वाहाकारः भविष्यति। अस्य संरक्षणार्थं एका विश्वविद्यालयविकाससमितिः स्थापित सा च समितिः विश्वविद्यालयविकासार्थं बहुयोगदानं करोति।

File Description	Document
Link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्	View Document (https://www.ssvv.ac.in/pariniyam)

5.Student Support and Progression

5.1 Student Support

5.1.1 Average percentage of students benefited by scholarships/ freeships provided by the Government/ UGC/ Rashtriya Samskrit Sansthan/ any other body

during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारद्वारा/ वि.अ.आ द्वारा/ राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानद्वारा/ अन्यसंस्थाद्वारा प्रदत्ताभ्यः छात्रवृत्तिभ्यः शुल्कमुक्तिभ्यश्च प्राप्तलाभानां छात्राणां प्रतिशततायाः मध्यमानम्।

Answer: 24.25

5.1.1.1 Number of students benefited by scholarships and freeships provided by the Government year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारद्वारा प्रदत्ताभ्यः छात्रवृत्तिभ्यः शुल्कमुक्तिभ्यश्च प्राप्तलाभानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
702	827	194	372	537

File Description	**Document**
upload self attested letter with the list of students sanctioned scholarship	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1.1
Upload any additional information	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1.1
Details of students benefited by scholarships and freeships provided by the Government during the last five years	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1.1

5.1.2 Average percentage of students benefited by scholarships, freeships, etc. provided by the institution besides government schemes during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीययोजनातिरिक्तं संस्थया प्रदत्ताभिः छात्रवृत्ति-शुल्कमुक्तिप्रभृतिभिश्च लाभान्वितानां छात्राणां प्रतिशततायाः मध्यमानम्।

Answer: 0.6

5.1.2.1 Total number of students benefited by scholarships, freeships, etc provided by the institution besides government schemes year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीययोजनातिरिक्तं संस्थानेन प्रदत्ताभिः छात्रवृत्ति-शुल्कमुक्तिप्रभृतिभिः लाभान्वितानां छात्राणां वार्षिकयोगः।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
34	32	00	00	00

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103C
Details of students benefited by scholarships and freeships besides government schemes in last 5 years (विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीययोजनातिरिक्तं संस्थानेन प्रदत्ताभिः छात्रवृत्ति-शुल्कमुक्तिप्रभृतिभिश्च लाभान्वितानां छात्राणां सङ्ख्या।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103C

5.1.3 Number of capability enhancement and development schemes

1. Guidance for competitive examinations

2. Career counselling

3. Softskill development

4. Remedial coaching

5. Language lab

6. Bridge courses

7. Yoga and Meditation

8. Personal counselling

9. Training for deciphering ancient manuscripts

10. Training on Composing Sanskrit Creative poetry and Dramaturgy

11. Shastra Vakyartha Training

12. Proof Reading for Devanagari Texts

13. Spoken Sanskrit Classes

14. Foreign Language Study and Training

15. Training on Vedic Recitation with correct Intonation

16. Training on Karma-Kanda

17. Fine Arts, Performing Arts and Theatre

सामर्थ्यसंवर्धनाय तद्विकासाय च सञ्चालितानां योजनानां सङ्ख्या

1. स्पर्धात्मकपरीक्षाणां कृते मार्गदर्शनम्

2. वृत्तिपरामर्शः

3. सूक्ष्मकौशलविकासः

4. उपचारात्मकम् अनुशिक्षणम्

5. भाषाप्रयोगशाला

6. सेतुपाठ्यक्रमाः

7. योगः ध्यानं च

8. वैयक्तिकपरामर्शः

9. प्राचीन-पाण्डुलिपि-पठनप्रशिक्षणम्

10. काव्यलेखन-नाट्यप्रशिक्षणम्

11. शास्त्रार्थ/वाक्यार्थ-प्रशिक्षणम्

12. देवनागरी-मुद्राक्षरशोधनप्रशिक्षणम्

13. संस्कृतसम्भाषणप्रशिक्षणम्

14. वैदेशिकभाषाध्ययनम्

15. वेदानां सस्वरपाठप्रशिक्षणम्

16. कर्मकाण्डप्रशिक्षणम्

17. ललितकला प्रदर्शनकला अभिनयकला वा

Answer: A. 10 or more of the above (अ. उपर्युक्तेषु यानि कानिचिद् दश अथवा ततोऽप्यधिकम्)

File Description	Document
Details of capability enhancement and development schemes (सामर्थ्यसंवर्धनाय तद्विकासाय च संचालितानां योजनानां विवरणम्।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1

Link to Institutional website (• संस्थायाः अन्तर्जालपुटस्य सङ्केतनाम।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download//c5-new/C5_23_07/5.1.3-_

5.1.4 Average percentage of students benefited by guidance for competitive examinations and career counselling offered by the institution during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु संस्थया प्रदत्तेन स्पर्धात्मकपरीक्षामार्गदर्शनेन, वृत्तिपरामर्शेन च लाभान्वितानां छात्राणां प्रतिशततायाः मध्यमानम्।

Answer: 11.53

5.1.4.1 Number of students benefited by guidance for competitive examinations and career counselling offered by the institution year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु संस्थया प्रस्तुतेन स्पर्धात्मकपरीक्षामार्गदर्शनेन वृत्तिपरामर्शेन च लाभान्वितानां छात्राणां वार्षिकी सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
540	235	000	000	430

File Description	Document
Details of students benefited by guidance for competitive examinations and career counselling during the last five years	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1.
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.1.

5.1.5 The institution has a transparent mechanism for timely redressal of student grievances including sexual harassment and ragging cases.

(Yes/ No)

लैङ्गिकोत्पीडनस्य आधर्षणस्य च झटिति दूरीकरणाय संस्थायां पारदर्शकतन्त्राणि सन्ति।

(सन्ति/ न सन्ति)

Answer: Yes

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Minutes of the meetings of student redressal committee, prevention of sexual harassment committee and Anti Ragging committee (छात्रपरिदेवनादूरीकरणसमितेः, लैङ्गिकोत्पीडनस्य दूरीकरणसमितेः, आधर्षणविरोधिसमितेश्च कार्यवृत्तानि।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Details of student grievances including sexual harassment and ragging cases (लैङ्गिकोत्पीडन-आधर्षणविषये छात्रपरिदेवनस्य विवरणम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF

5.1.6 The University organises Inter-University Talent Festival, Vakyartha, Shastrartha, Salakapareeksha, Sanskrit elocution contest, Inter-Sanskrit-university Youth festival, Inter College Youth festival, Sanskrit Poets' Meet, special coaching or training in creative writing, Sanskrit-Poetry writing/ DTP, Copy editing, Proof reading, Cultural tourism, Hospitality, Purana pravachana, lalita-kala etc.

अन्तर्विश्वविद्यालयप्रातिभसमारोहं, वाक्यार्थसभां, शास्त्रार्थसभां, शलाकापरीक्षां, संस्कृतभाषणस्पर्धां, शास्त्रसभाम्, अन्तस्संस्कृत-विश्वविद्यालय-युवसमारोहम्, अन्तर्महाविद्यालय-युवसमारोहं, संस्कृत-कविसमवायादि-कार्यक्रमान् आयोजयति। विश्वविद्यालयः सर्जनात्मकलेखनस्य, संस्कृतकाव्यलेखनस्य, सङ्गणक-विज्ञान-विषयक-पुस्तकप्रकाशनस्य, प्रतिलिपिसम्पादनस्य, प्रेक्ष्यवाचनस्य (Proof Reading), सांस्कृतिकपर्यटनस्य, आतिथ्य-निर्वहणस्य, पुराण-प्रवचनस्य, ललितकलानाम् अन्येषां च विषयाणां विशिष्टम् अनुशिक्षणं/ प्रशिक्षणं च प्रददाति।

Answer:

सर्वमस्ति

सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालयस्य प्राणभूताः सन्ति अस्माकं छात्राः। तेषां छात्राणां सर्वतो मुखाभिवृद्धये विश्वविद्यालयः अनेकविधान् सर्जनात्मकान् कार्यक्रमान् आयोजयति। न केवलं सर्जनात्मकान् अपितु शैक्षिकान् रचनात्मकान् सांस्कृतिकान् च कार्यक्रमान् आयोजयति। अपेक्षित शैक्षणिक क्रियासु विशेषतः शिक्षणम्, अनुशिक्षणं च विश्वविद्यालयः प्रयच्छति। अस्यैव फलं वर्तते यत् विश्वविद्यालयीयच्छात्राः अनेकासु स्पर्धासु ,एवम् अनुकासु प्रतियोगितासु भागम् ऊढ्वा विजेतारो भवन्ति । अतः पाठ्यसहभागिनां क्रियाकलापानां वैशिष्ट्यं सर्वथा भवत्येव ।

विश्वविद्यालयीय शिक्षकगणोऽपि आभिः क्रियाभिः (क्रियाकलापैः) छात्रान् उद्बोधयितुं कटिबद्धो वर्तते। एतादृश शिक्षकैः शिक्षितः छात्रसमूहः अवश्यं आभारतं स्वकीयकीर्तिध्वजं उद्वहति।

विश्वविद्यालये सञ्चाल्यमानाः कार्यकलापाः।

1. **वाक्यार्थ सभा/शास्त्रार्थसभा** विश्वविद्यालयस्य प्रत्येकं विभागेन प्रतिपक्षं **त्रयोदश्यां तिथौ** स्वस्वविभागेषु वाक्यार्थसभा आयोज्यते।
2. **मासिकसभा**... एवमेव सर्वे विभागाः मिलित्वा मासिकवाक्यार्थसभां परिसरस्य वाग्देवीमन्दिरे प्रचालयन्ति। अत्र विश्वविद्यालयीय छात्राः अहमहमिकया भागं गृहीत्वा स्वस्व विषयान् उपस्थापयन्ति। इयं वाक्यार्थसभा पारम्परिकशास्त्रशिक्षणस्य जीवनभूता।
3. **आदर्शवाक्यार्थः** .....मध्ये मध्ये विशेषवक्तृभिः छात्राणां वाक्यार्थकरणशैली अभिवर्धनाय अभ्यासं कारयति। एतदर्थमेव 2019 वत्सरे जुलाई मास "प्रो. राजारामशुक्लमहोदयानां" निर्वहणे अन्ताराष्ट्रियवाक्यार्थसभा शताब्दीभवने आयोजिता। अस्मिन् कार्यक्रमे देशविदेशेभ्यः अनेके पण्डिताः आगत्य वाक्यार्थ प्रशिक्षणं प्रददुः।
4. **जी 20 वाक्यर्थ**/शास्त्रार्थ एवमेव विश्वविद्यालयस्य वागदेवीमन्दिरे जी 20 वाक्यर्थशास्त्रार्थ सभा आयेजिता .दिनांके 17 अगस्त 2023 उत्तर प्रदेशस्य मुख्य सचिव (चीफ सेक्रेटरी) श्री दूर्गा शंकर मिश्र महोदयानां समक्षं प्रवृत्ता। अनन्तरं तेषां कर कमलात् छात्रेभ्यः प्रमाण पत्र वितरण मपि कृतं वर्तते।
5. **संस्कृतभाषणस्पर्धा** ...विश्वविद्यालयीय शिक्षाशास्त्रि विभागेन सरल मानक संस्कृतभाषा भाषण सामर्थ्यस्य अभिवृद्धर्थं संस्कृतभाषण स्पर्धा, संस्कृतभाषण शिबिरादीनि आयोजितानि ।
6. **शलाका परीक्षा** ...काशीपरम्परयां शलाकापरीक्षायाः उत्कृष्टं स्थानं वर्तते। तत्र विशेषतः वेदविभागीयछात्राः शलाकापरीक्षायां अहमहमिकया भागं गृह्णन्ति । तथा च व्याकरणविभाग पक्षतः साहित्य, न्यायवैशेषिक विभागतः अपि छात्राः अत्र सोत्साहं भागं गृहणन्ति ।
7. **संस्कृत विश्वविद्यालय युव महोत्सवः** छात्रकल्याणसङ्काय द्वारा करोनाकालं मुक्त्वा प्रायः प्रतिवत्सरं युवमहोत्सव आयोज्यते। अत्र अन्त्याक्षरादिकलाः, ललितकलाः, काव्यलेखनादि एवमेव क्रिकेट इत्यादि क्रीडानि विशेषतः तत्र रनिंगकामेन्ट्री संस्कृतभाषा माध्यमेन छात्राः प्रदर्शयन्ति ।
8. **संस्कृत कवि सम्मेलनम् ....**अस्मिन् कार्यक्रमे 'अष्टावधानं' इति प्रक्रिया आभारतं संस्कृतप्रपञ्चे प्रसिद्धा वर्तते .तत्र समस्यापूर्तिः दत्तपदी । अयं च कार्यक्रमः यदा यदा अवसरो लभ्यते तदा तदा अयं कार्यक्रमः आयोज्यते. यतो हि अयं च प्रकल्पः अत्यन्तं मनोहरः बुद्धिवर्धनकरश्च । अत्र प्रतिभावन्तः छात्राः सोत्साहं भागं गृहणन्ति ।
9. **रचनात्मक लेखन** म्विश्वविद्यालयीय तुलनात्मकधर्मविज्ञानसङ्काय द्वारा एवमेव साहित्यविभाग द्वारा च विशेषतः काव्यरचनशैल्यादीनाम् अभ्यास कार्यक्रमः आयोज्यते ।
10. **डी.टी.पी. (D.T.P.)** प्रूफ रीडिंग ,कॉपी सम्पादनम् विद्यावारिधिपाठ्यक्रमान्तर्गते शोधप्रविधि पाठ्यक्रमे अनिवार्यतया प्रबन्धप्रस्तुतिः समायोजिता विद्यते। तत्र परीक्षाया मनिवार्यतयास्य निवेशो शोधप्रबन्ध लेखविधिपुरस्सरं सम्पादनविधिश्च संबोध्यते ।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c5-new/5.1.6%20Photo%

5.2 Student Progression

5.2.1 Average percentage of placement of outgoing students during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तोद्योगानाम् अन्तिमवर्षच्छात्राणां प्रतिशततायाः मध्यमानम्

Answer: 9.09

5.2.1.1 Number of outgoing students placed year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तोद्योगानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
93	67	56	77	80

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.2.1
Self attested list of students placed (प्राप्तोद्योगानां छात्राणां स्वयं हस्ताक्षरिता सूची)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.2.1
Details of student placement during the last five years (विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तोद्योगानां छात्राणां सङ्ख्या।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.2.1

5.2.2 Percentage of student progression to higher education (previous graduating batch) (preceeding academic year data)

उच्चतरकक्ष्याः प्रति अग्रेसराणां छात्राणां प्रतिशतता (पूर्वतनं स्नातकवर्गम् आश्रित्य) (प्रगताध्ययनवर्षस्य दत्तांशः)।

Answer: 23.86

5.2.2.1 Number of outgoing students progressing to higher education

उच्चतरकक्ष्याः प्रति अग्रेसराणां छात्राणां सङ्ख्या

Answer: 183

File Description	Document
Upload supporting data for student/alumni (छात्राणां/ पूर्वच्छात्रसङ्घस्य सहायकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.:
Details of student progression to higher education (उच्चतरकक्ष्याः प्रति अग्रेसराणां छात्राणां विवरणम्।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.:
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.:

5.2.3 Average percentage of students qualifying in state/ national/ international level examinations during the last five years. (eg: NET/ SLET/ TOEFL/ Civil Services/ State government examinations)

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य/राष्ट्र/अन्ताराष्ट्रस्तरीयासु परीक्षासु समुत्तीर्णानां छात्राणां मध्यमानस्य प्रतिशतता (उदा. नेट्-स्लेट्-टोफेल्-नागरिकसेवा-राज्यसर्वकारपरीक्षाः)

Answer: 100

5.2.3.1 Number of students qualifying in state/ national/ international level examinations (eg: NET/SLET/TOEFL/ Civil services/State government examinations) year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य/राष्ट्र/अन्ताराष्ट्र-स्तरीयासु परीक्षासु समुत्तीर्णानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या (उदा- नेट्-स्लेट्- टोफेल्-नागरिकसेवा-राज्यसर्वकारपरीक्षाः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
11	23	19	27	34

5.2.3.2 Number of students appearing in state/ national/ international level examinations (eg: NET/SLET/GRE/TOEFL/ Civil Services/State government examinations) year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य/राष्ट्र/अन्ताराष्ट्र-स्तरीयासु परीक्षासु भागं गृहीतवतां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या (उदा-नेट्-स्लेट्-टोफेल्-नागरिकसेवा-राज्यसर्वकारपरीक्षाः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
11	23	19	27	34

File Description	Document
Upload supporting data for the same (तेषां सहायकदत्तांशाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.
Number of students qualifying in state/ national/ international level examinations during the last five years (विगतपञ्चवर्षेषु राज्य/ राष्ट्र/ अन्ताराष्ट्र-स्तरीयासु परीक्षासु समुत्तीर्णानां छात्राणां सङ्ख्या।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.

5.2.4 Details of the programme for the exchange/participation of students at national/international level for academic and cultural activities with other institutions.

विश्वविद्यालयान्तरेण अन्यया संस्थया सह वा राष्ट्रिय-अन्ताराष्ट्रियस्तरेषु शैक्षिकसांस्कृतिकगतिविधीनां कृते छात्राणां विनिमयाय सञ्चालितस्य कार्यक्रमस्य विवरणम्।

Answer:

सर्वमस्ति

सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालयः छात्राणां प्रयोजनमव उररीकुर्वन् अनकाभि संस्थाभिः अनेकैः विश्वविद्यालयैश्च राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रियस्तरेषु शैक्षिकसांस्कृतिकगतिविधीनां वर्धनाय, एवमेव छात्राणां विनिमयाय (तेषां ज्ञानसंवधनार्थ) अनकान् तत्सम्बद्ध कार्यक्रमान् निर्वहति।

1. **यथा नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयेन** सह एवं कोल्हान विश्वविद्यालयेन च सह अन्तराष्ट्रियस्तरे सांस्कृतिक शैक्षणिक सम्बन्धि आदान, प्रदानादि कार्यक्रमान् समायोजयति। एवमेव शोध प्रयोजनाय अनेकाभिः संस्थाभिः सम्बन्धः स्थापितो वर्तते। एतदर्थम् प्रतिवर्षं उभयपक्ष प्रतिनिधीनां समावेशनं कृत्वा कार्यप्रगति विषये चर्चा क्रियते ।

एतदर्थम् प्रतिवर्षः उभयपक्ष प्रतिनिधीनां समावशनं कृत्वा कार्यप्रगति विषये चर्चा, एवमेव नेपाल भारतयोः देशयोः उपलभ्यमान अप्रकाशितपाण्डुलिपीनां मुद्रणकार्यं क्रियते।

2. एवमेव काशी हिन्दू विश्वविद्यालयः, वाराणसी एवं अन्तर अध्यापक शिक्षा केन्द्र, काशी हिन्दू विश्वविद्यालयः, वाराणसी संस्थया च सह अनुसन्धानक्षेत्रे उभाभ्यां संस्थाभ्याम् छात्राणां एवं शिक्षकानां च आदान-प्रदान विषये एवं अनुसन्धान क्षेत्रे च निरीक्षण कार्यार्थं मिलित्वा कार्यं कर्तव्यमिति निश्चितम् एवमव धनराशीनां एवं अनक विध संसाधनानां एवमेव मानवीय संपदां अपि अपेक्षा वर्तत।

- संस्कृतव्यतिरिक्तविभागेषु भारतीयज्ञापनपरम्परासम्बद्धविषये शैक्षणिकविनिमयः, व्याख्यानमालाञ्च एवं अन्यभारतीयभाषासु संस्कृतस्थग्रन्थानां अनुवादः, इत्येकादिकं निश्चितम्।
- पुस्तकालयीय पाण्डुलिपितः प्राप्त तथ्यानां आदानप्रदानम्।
- शोधपरियोजनाभिः सम्बद्धानां व्यवस्थिततथ्यानां आदानप्रदानं करिष्यति। संगठनात्मकं एवं विभागीय विकास कार्यक्रमम्, लोकप्रिय व्यावसायिक विभागीय कार्यक्रमादिषु परस्पर सहयोगो भवति।
- शैक्षणिक-अशैक्षणिकविषयविशेषज्ञानाम् कर्मचारिणां च आदानप्रदानं करिष्यति।

3. **भारतीयज्ञानवैभव समुल्लासः**

भारतीयज्ञानवैभव समुल्लासः इति शीर्षकोपतः आनलाईन कार्यक्रमः प्रतिगुरुवासरं 7 वादन प्रभृति 8.30 वादन पर्यन्तं जूम माध्यमेन प्रचलति। अस्मिन् कार्यक्रमे न केवलं अस्माकं विश्वविद्यालयीय छात्रा एव भागं गृहणन्ति, अपि च अन्य विश्वविद्यालयीयाः अपि छात्राः भागं गृह्णन्ति ।अस्मिन् कार्यक्रमे देशस्य नानाकोणेभ्यः विद्वांसः आनलाईन माध्यमेन स्वकीयं अमूल्यंविज्ञानं छात्रैः सह विनिमयं कुर्वन्ति।

4. युवमहोत्सवः

छात्र कल्याणसंकाय द्वारा प्रतिवत्सरं युवमहोत्सवः आयोज्यते। अत्र अन्त्याक्षरादिकलाः काव्यलेखनादि एवं क्रीडादि विषयान् स्वीकृत्य स्पर्धाः आयोज्यन्ते ।

5. **सांस्कृतिक पर्यटनाय**

विश्वविद्यालयस्य छात्राः **सांस्कृतिक पर्यटनाय** अनेकानि मन्दिराणि गत्वा, तत्रत्य पौरोहित्य कर्मकाण्डयोः अनुशीलनं कुर्वन्ति. एवमेव शिक्षाशास्त्रि विभागपक्षतः प्रत्यक्षानुभवार्थं अनेकपर्यटनस्थालानि छात्राणां कृते विशेषतः प्रदर्शयन्ते।

6. पाण्डुलिपि संरक्षण कार्यक्रमः

एवमेव संस्कृत संवर्धन प्रतिष्ठान, नई दिल्ली द्वारा अत्र विश्वविद्यालये पाण्डुलिपि संरक्षण कार्यक्रमः आयोजितः । तत्र अनेके छात्राः विशेषरूपेण पाण्डुलिपि संरक्षणे सम्यक् शिक्षिताः आसन् ।

7. एन.एस.एस.

छात्राणां विनिमयार्थं विश्वविद्यालयोऽयं अनेकाः विशिष्टाः कल्पनाः आयोजयति. तत्र कानिचन औपचारिकाणि, कानिचन अनौपचारिकाणि च।

यद्यपि करोनाकाले क्रियारूपाः योजनाः अत्यधिकं नाभूवन्, अपि तु आनलाईन माध्यमेन इतर विश्वविद्यालयापेक्षया अत्यधिक सांस्कृतिककार्यक्रमाः, इतर विश्वविद्यालयैः सह मिलित्वा च अनेककार्यक्रमाः आयोजिताः सन्ति।

एतादृश विनिमय कार्यक्रमेण भारतीयायाः संस्कृतेः समग्रः परिचयः सुष्ठु जायते। अनेन व्याजेन छात्राणां एकता वर्धनमपि च. छात्राणां परस्पर समावेशनेन मनोभावविकासादिकं सुलभं जायते।

संस्कृतविश्वविद्यालयाः संस्कृतेतरैः विश्वविद्यालयैः सह एतद्विषये सहकारानुबन्धं कुर्वन्ति। तद्वशात् संस्कृतेतरछात्राः अपि संस्कृतं अवगन्तुं प्रभवन्ति ।

8. **22 मार्च 2021 दिनाङ्क आनलाईन डिजिटल लाइब्रेरी उत्तरप्रदेश पोर्टल** मध्ये ई कन्टेन्ट अपलोड कर्तुं विश्वविद्यालयस्य एका समितिः सुचारु रूपेण संघटिता वर्तते।

9. एन.एस.एस.

(क) राष्ट्रिय सेवा योजनान्त्रतगतया **'वृक्षावाप योजना'** इति शीर्षकापेतः वृक्षारोपण कार्यक्रमः विश्वविद्यालय वेदविभागेन आयोजितः । अस्मिन् अवसरे विश्वविविद्यालयीय छात्राः अध्यापकाश्च भागं गृहीतवन्तः

(ख) स्वच्छता एवं करोना शिविराणां आयोजनमपि क्रियते। यया 18.08.2022 दिनाङ्के एकदिवसीय शिविरः आयोजितः । अस्मिन् कार्यक्रम जनसमुदायस्य कृत स्वच्छता विषये एवं करोना विषये च उपायाः चिन्तिताः ।

(ग) शिक्षकदिवसः/बालदिवसञ्श्च - 05/09/2022 दिनाङ्क एवं 08/09/2022 दिनाङ्के च महिलानां बालानां मध्ये पारम्परिक भोजनविषय वाद-संवाद प्रतियोगिता आयोजिता। अस्मिन् सन्दर्भ आरोग्यसम्बन्धि अनेक अंशाः चिन्तिताः ।

(घ) राष्ट्रिय एकता दिवसः- 31/10/2022 सरदार वल्लभभाई पटेल जयन्तीसन्दर्भ राष्ट्रिय एकता दिवस कार्यक्रमः आयोजितः ।

(ङ) एवमेव सड़क सुरक्षा कार्यक्रमः 13/02/2023 दिनाङ्के छात्रमाध्यमेन आयोजितः ।

10. **एन.सी.सी.** –

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः राष्ट्रिय कैडेट कोर (एन.सी.सी.) इति संस्थया सम्बद्धो वर्तते। अत्र छात्राः (सैनिकाः) समय समये अनेकान् कार्यक्रमान् निर्वहन्ति। ते एन.सी.सी.तः प्रेरिता भूत्वा समाजे गत्वा अनेकासु संस्थासु संयुक्ता भूत्वा समाजहितकरं कार्यं कुर्वन्ति ।

यथा वाराणसी नगरे समायोजिता 'देवदीपावली' उत्सवे सक्रियरूपेण सैनिकछात्राः पुलिसप्रशासनेन सह संयुक्ता भूत्वा कार्यं कृतवन्तः ।

File Description	Document
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download//c5-new/5.2.4_17210411

5.3 Student Participation and Activities

5.3.1 Number of awards/ medals for outstanding performance in sports/ cultural activities at State/ national/ international level (award for a team event should be counted as one) during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य-राष्ट्र-अन्ताराष्ट्र-स्तरीयासु क्रीडा-सांस्कृतिकचर्यासु अत्युत्कृष्ट-योग्यताम् अभिलक्ष्य प्राप्तानां पुरस्काराणां/पदकानां सङ्ख्या। (गणस्य पुरस्कारः एकपुरस्कारत्वेन गण्यते)

Answer: 224

5.3.1.1 Number of awards/medals for outstanding performance in sports/cultural activities at State/ national/ international level (award for a team event should be counted as one) year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु राज्य-राष्ट्र-अन्ताराष्ट्र-स्तरीयासु क्रीडा-सांस्कृतिकचर्यासु अत्युत्कृष्टयोग्यताम् अभिलक्ष्य प्राप्तानां पुरस्काराणां/पदकानां वार्षिकसङ्ख्या। (गणस्य पुरस्कारः एकपुरस्कारत्वेन गण्यते)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
32	96	00	00	96

File Description	Document
e-copies of award letters and certificates (अनुमतिपत्राणां प्रमाणपत्राणां च वैद्युतप्रतिलिपिः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(
Details of awards/medals for outstanding performance in sports/cultural activities at national/international level during the last five year	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(
Any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(

5.3.2 Presence of an active Student council/ Chatra-parishat/ Chatra-mandal and representation of students on academic and administrative bodies/committees of the institution.

संस्थायाः प्राशासनिकशैक्षिकसमितिषु छात्राणां प्रतिनिधित्वं तथा सक्रियायाः छात्रपरिषदः विद्यमानता।

Answer:

संस्थायाः प्राशासनिकसमितिषु छात्राणां प्रतिनिधित्वम्

1. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः विश्वस्य अतिपुरातनः संस्कृतविश्वविद्यालयः .अत्र प्राचीनकालादपि छात्रकेन्द्रीकृत एव शैक्षणिकव्यवहारः प्रचलति। अपेक्षितशैक्षणिकसमितिषु, प्राशासनिकसमितिषु च छात्राणां प्रतिनिधत्वं नियतरूपेण विश्वविद्यालयीप्रशासनिकैः कल्प्यमानमेव वर्तते। आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रे छात्राणां प्रतिनिधित्वं वर्तते।

2. प्रशासनिक समितिषु प्रतिनिधित्वम्

विश्वविद्यालयस्य अधिनियमानुसारेण कार्यपरिषदः, विद्यापरिषदः अपि प्रतिनिधयो भवन्ति छात्राः ।

3. शैक्षणिक समितिषु प्रतिनिधित्वम्

शास्त्रीस्तरे एकः छात्रः एवं वर्षत्रयेऽपि मिलित्वा त्रयः छात्राः शास्त्रिस्तरे प्रतिनिधयो भवन्ति। आचार्य स्तरे अपि द्वौ छात्रौ प्रतिनिधी भवतः । आहत्य पञ्च छात्राः प्रतिनिधियः भवन्ति। तत्र स्वेषु स्वेषु विभागेषु सर्वाधिकान् अङ्कान् प्रप्नुवतां प्रतिनिधित्वं भवति।

4. वाग्वर्धिनि परिषद

अत्र छात्राणां वैज्ञानिके, शास्त्रीयविषयेषु प्रोत्साहनाय प्रतिमासं वाग्वर्धिनी परिषदा, प्रतिविभागं पृथक् पृथक् अनुतिष्ठति। एवमेव सर्वे विभागाः मिलित्वा प्रतिमासं मासिकवाक्यार्थसभाः च आयोजयन्ति। अत्र सञ्चालकाः, वक्तारः, संयोजकाः सर्वे छात्रा एव भवन्ति ।

5. छात्रसंघः

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य छात्रसंघस्य विशिष्टा गरिमा विद्यते। अत्यत्राः छात्रसंघनायकाः देशे आत्यन्तप्रसिद्धपदवीषु राराजन्ते। केचन मठाधिपतयोऽपि भूत्वा धर्मस्थापनाय स्वकीयं जीवनं समर्पयन्ति।

स च छात्रसंघः कार्यकारिणी वर्तते। पूर्वतनकक्ष्यासु अधिकान् अङ्कन् लब्धवतां छात्राणां अयं सदवकाशो भवति यत् ते संघस्य नेता भूत्वा छात्रलोकस्य, विश्ववद्यिालयस्य च उन्नत्यै प्रयत्नं कुर्वन्ति ।

6. छात्रकल्याणपरिषद्

विश्वविद्यालयस्य छात्रकल्याणपरिषद् द्वारा प्रतिवर्षं प्रायः युवमहोत्सवः इति नाम्ना छात्राणां प्रतिभागिनां पुरस्कारवितरणादि महता उत्साहेनानुष्ठीयते। अत्र काव्यगोष्ठीः, ललितकलानां प्रदर्शनं, क्रीडा, नाट्यादिषु रुच्युत्पादनार्थमयं कार्यक्रमः विशेषतः आयोज्यते।

7. छात्रसंघे कोषः

छात्रसंघे कोषस्य व्यवस्थापनाय छात्राणां प्रवेशकाले एव प्रत्येकं छात्रसकाशात् दश रूप्यकाणि स्वीक्रियन्ते। तत्सर्वमपि छात्रकोषे संस्थाप्य परिषदः कृते कार्यक्रमनिर्वहणाय दीयते। एवं च छात्राणां सर्वाङ्गीणविकासाय तदद्वारा विश्वविद्यालयस्य विकासाय च क्रियमाणेषु सर्वेषु कार्यक्रमेषु छात्राणां योगदानं भवति।

8. वाग्वर्धिनीपरिषद्

वाग्वर्धिनीपरिषद् इति एकः समूहः वर्तते तत्र परिषदः अध्यक्षः छात्रः भवति। सः विश्वविद्यालये प्रचाल्यमाने स्पर्धात्मकपरीक्षादिविषये इतरान् छात्रान् काले काले

प्रबोधयति ।

9. छात्रपरिषदः

कार्यदर्शीपदवी महामन्त्री, कोषाध्यक्ष इत्यादि पदानां एवं अन्येषां प्रतिनिधीनां च चयनं निर्वाचनमुखेन भवति।

छात्रकल्याणसंकायः परिषद् विश्वविद्यालयस्य छात्रसम्बन्धि सर्वाः अपि गतिविधीः पश्यति। यथा प्रवेशसम्बन्धि, परीक्षा सम्बन्धि, छात्रसमस्यावारणादिकं छात्राणां कृते छात्रावासे प्रकोष्ठानां कक्षाणां आवण्टनादिकं, सर्वमपि कार्यं एतत्परिषन्माध्यमेनैव संचालयते।

अयञ्च वर्तमानः छात्रसंघः स्वकीय विद्याभ्यासेन सह **'स्वच्छभारत'** इत्यभियानस्य अन्तर्गतरूपेण परिसरेषु स्वच्छताकार्यक्रमाणां आयोजनमपि करोति। अयं यः सङ्घः, पूर्वतनछात्राणां-नवीनछात्राणां च सेतुरिव कार्य करोति।

10. अध्ययनमण्डलस्य समावेशे छात्राणां प्रतिनिधित्वम् (BOS) – विजय अध्ययनमण्डलस्य समावेशेछात्राणां प्रतिनिधयः विशेषरूपेण आहूताः.अध्ययनमण्डलस्य समावेशे छात्राणां प्रतिनिधित्वम् (BOS) – विश्वविद्यालयस्य अध्ययनमण्डलस्य समावेशेछात्राणां प्रतिनिधयः विशेषरूपेण आहूताः भूत्वा विषयचयन प्रक्रियायां भागं गृहणन्ति।

11. एवं एन.सी.सी.

1.सीनियर अण्डर आफिसर

2.अण्डर आफिसर

3.सार्जेण्ट

4.लाट कार्पोरर आसु पदवीषु छात्राःचिताःभवन्ति.

लाट कार्पोरर आसु पदवीषु छात्राःचिताःभवन्ति.

12. विश्वविद्यालयस्य शिकायत निवारण प्रकोष्ठः

विश्वविद्यालयस्य शिकायत निवारण प्रकोष्ठे 2019 वत्सरे सुश्री अन्नपूर्णा कुमारी (आचार्य द्वितीय सेमिस्टर-साहित्यविभाग) सदस्यत्वेन 2020 वत्सरे अमित तिवारी (आचार्य तृतीय सेमिस्टर व्याकरणविभाग) सदस्यत्वेन सुश्री विभा यादव (आचार्य तृतीय सेमिस्टर साहित्यविभाग) सदस्यत्वेन 2018 वत्सरे शशिकला पटेल (आचार्य द्वितीय साहित्यविभाग) सदस्यत्वेन समितिषु नियोजिताः ।

13. विश्वविद्यालयस्य दीक्षान्तसमारोहे, शिष्टमण्डले च छात्राणां प्रतिनिधित्वं वर्तते। छात्रा एव अग्रेसरा भूत्वा स्वागतवचनप्रभृति धन्यवादसमर्पण पर्यन्तं सर्वमपि कार्यक्रमं स्वयमेव निर्वहन्ति. एवं विश्वविद्यालयस्य स्थापनदिनोत्सवे एवम् इतरेषु अपि कार्यक्रमेषु छात्रा सञ्चालनादिदायित्वं निर्वहन्ति । विश्वविद्यालयस्यपरिसरस्य शुभ्रतायै अनेके प्रयासाः क्रियन्ते।

यथा तम्बाकूमुक्तसंस्कृतेः वर्धनाय एवमेव प्लास्टिकविनियोगस्य न्यूनीकरणाय च विश्वविद्यालय प्रशासनपक्षः रचनात्मक गतिविधीन् निर्माय तत्र छात्रान् प्रोत्साहयति। तत्र छात्राः एव प्रतिनिधयः भूत्वा मुख्यतया कार्यं कुर्वन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download//c5-new/5.3.2_17211304

5.3.3 Average number of sports and cultural activities / competitions organised at the institution level per year.

प्रतिवर्षं संस्थया आयोजितानां क्रीडा-सांस्कृतिकगतिविधीनां / स्पर्धानां सङ्ख्यायाः मध्यमानम्

Answer: 50

5.3.3.1 Number of sports and cultural activities / competitions organised at the institution level year-wise during the last five years

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु आयोजितानां क्रीडा-सांस्कृतिकगतिविधीनां/ स्पर्धानां वार्षिकी सङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
50	50	50	50	50

File Description	Document

Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030
Report of the event (for ex. Sanskrit Pratibha Samaroha, Koumudi Mohotsava etc..) (कार्यक्रमस्य प्रतिवेदनम्। (संस्कृतप्रातिभसमारोहः, कौमुदीमहोत्सवः इत्यादयः))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030
Number of sports and cultural activities / competitions organised per year (प्रतिवर्षं संस्थया आयोजितानां क्रीडा-सांस्कृतिकगतिविधीनां/ स्पर्धानां सङ्ख्या)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030

5.3.4 The university involves and encourages its students to publish materials like catalogues, wall magazines, university magazine, and other materials. List the major publications/ materials brought out by the students during the last four academic sessions.

विश्वविद्यालयेन संग्रहसूचीनां, भित्तिपत्रिकाणां, विश्वविद्यालयपत्रिकाणां तदितरसामग्रीणां च प्रकाशनाय छात्राः समावेश्यन्ते प्रोत्साह्यन्ते च। विगतशैक्षिकवर्षचतुष्टये/अर्धसत्रचतुष्टये छात्रैः प्रकाशितानां प्रमुखप्रकाशनानां/ सामग्रीणां च सूची दीयताम्।

Answer:

उपुर्यक्ताः सर्वे अंशाः सन्ति।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयेन ये ग्रन्थाः छात्राणां कृते प्रकाशिताः तावत्संख्याकाः ग्रन्थाः अन्येन केनापि संस्कृत विश्वविद्यालयन नैव प्रकाशिताः इत्युक्ते नैव अतिशयोक्तिः भवति।

1. अत्र **सरस्वती सुषमा** इति नाम्ना एकः वार्षिकः ग्रन्थः प्रचुरितो भवति, एवं **विश्वविद्यालय वार्ता** इति अपरो ग्रन्थः मुद्रितो भवति ।
2. छात्राणां पक्षतः अपि **'प्राची'** इति नाम्ना एका वार्षिक पत्रिका मुद्राप्यते । तत्र सर्वेषां छात्राणां लेखाः भवति।
3. **सारस्वती सुषमायां** अनेकेषां विदुषां अपूर्वलेखाः दरीदृश्यन्ते । अस्याः वार्षिक पत्रिकायाः प्रसिद्धिः आभारतं राराजते. यतः सर्वेऽपि संस्कृतज्ञाः तत्र च शोधार्थिनः अवश्यं इमां पत्रिकां पठन्त्येव ।

छात्राणां ग्रन्थलेखनकौशम्.

1. **आशुतोष** पाण्डे नामक छात्रः शुक्लयजुर्वेद आचार्यकक्षायाः शोधपत्रादिकं लिखति।
2. व्याकरणविभागीय छात्रः **महेश झा,** नामक छात्रः शास्त्रीस्तरे एव **'लघु व्याकरण कौमुदी'** नामकग्रन्थं रचयामास। सः ग्रन्थः **भारतीयविद्यासंस्थाना त्** संस्थया प्रकाशितः ।
3. **अनुराग त्रिपाठी, दिवाकर अधिकारी** इति नामकौ विश्वविद्यालयस्य छात्रौ, शास्त्रीस्तरे पठनकाले एव **तेनालि (आ.प्र.) स्थित अत्यन्तप्रौढ सांप्रदायिक परीक्षासु भागं गृहीत्वा विश्वविद्यालयस्य शोभां वर्धयतः।**
4. सम्पूर्ण परिसरे **'विधिका'** इति नाम्ना सुभाषितानि वाक्यानि फलके मुद्राप्य छात्राणां सुभाषित वाक्यस्फोरणाय प्रर्यमाणाः वर्तन्ते।

5. एवं 'सारस्वती सुषमा' पत्रिकायां अपि अध्यापकानां खैः सह छात्राणां लेखाः भवन्ति। इयं च पत्रिका 1942 प्रभृति निरन्तरं प्रकाशिता अस्ति।
6. एवं प्रत्येक तत्तत् विभागपक्षतः अपि अनेके ग्रन्थाः पत्राणि च छात्राणां व्युत्पत्तये प्रकाश्य न्ते।
7. एव मनके छात्राः स्वकीयशोधकार्य कुर्वन्तः नूतनतया आगतान् छात्रान् अध्यापयन्ति।
8. **चक्रपाणि मुद्गल** इत्यादि साहित्यविभागीयाः छात्राः इतर संस्थासु अपि छात्रावस्थायामेव स्वकीय पत्राणि प्रकाशयन्ति। यथा शोधग्रन्थाः**, रिसर्च टुडे,** इत्यादि प्रसिद्ध ग्रन्थेषु प्रकाशितं वर्तते।

विश्वविद्यालयः **'संस्कृतसप्ताहः'** इति नाम्ना विशिष्टं कार्यक्रमं प्रतिहायनं आयोजयति। तस्मिन् कार्यक्रम अनेकछात्राः, विभिन्नेषु सांस्कृतिक साहित्यिक गतिविधिषु भागभाजः भवन्ति। अस्मिन् सन्दर्भ सर्वे विभागाः पारम्परिक हस्तलिखित प्रकाशने रताः भवन्ति । **अनुराग त्रिपाठी** इति नामकश्छात्राव्याकरणविभागे शास्त्रिस्तरे स्थितः सन् बहुषु पुस्तकेषु साहाय्यं सम्पाद्यमानो वर्तते। यथा **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी** इत्यस्य **श्रीधरमुखाल्लासिनी** व्याख्या भाग-7।

व्याकरणविभाग सहायकाचार्याः डॉ. कुप्पा बिल्वेश शर्मा महोदयाः प्रौढमनोरमायाः चित्रप्रभायाः सम्पादनं कुर्वन्ति । तेषु व्याकरणछात्राः अनुराग त्रिपाठी, दिवाकर अधिकारी, इत्येते साहाय्यं कुर्वाणाः सन्ति।

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य एका महती प्रतिष्ठिता त्रैमासिकी सारस्वती-सुषमा पत्रिका प्रतिवर्षं निगता भवति, यत्र विद्वद्धरण्यानां महता श्रमेण लिखिता लेखाः प्रकाशयन्ते। अस्या पत्रिकायाः एतादृशं महत्त्वं वर्तते यत् प्रतयः यदि समाप्ताः भवन्ति पुनः प्रकाशनार्थं जनाः प्रार्थयन्ति ।

अर्वाचीन् संस्कृतम्/संस्कृतमञ्जरी/वेदविद्या/राष्ट्रधर्म एवं अन्य संस्कृतपत्रिका/प्राची/सांध्य सुषमा/ गाण्डीवम्/शोधप्रभा/श्रमण सङ्गाय पत्रिका इत्यादि।

1. **सरस्वती भवन म् अध्ययनमाला**

सरस्वती भवन पुस्तकालय सर्वेषां शोधछात्राणां कृते हस्तलिखितग्रन्थानां आवश्यकतानुसारं छायाप्रति दीयते।

File Description	Document
Data Provide the list of Published Materials (प्रमुखप्रकाशनानां/ सामग्रीणां च सूची प्रददत।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5

5.4 Alumni Engagement

5.4.1 The Alumni Association/Chapters (registered and functional) contributes significantly to the development of the institution through financial and non financial means during the last five years

पूर्वच्छात्रसङ्घः (पञ्जीकृतः कार्यं कुर्वन् च) विगतपञ्चवर्षेषु आर्थिकयोगदानेन अन्यैः उपायैश्च संस्थायाः उन्नत्यर्थं सार्थकतया प्रयतमानः विद्यते।

Answer:

उपर्युक्ताः सर्वे अंशाः सन्ति।

सर्वमस्ति

1. **पूर्वतन छात्रैः सह सम्पर्कः**

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य छात्रसंघः अत्यन्त सक्रियः अस्ति। छात्रसंघः नाम प्राचीन छात्राणां, वर्तमानछात्राणां समूहः । प्राचीनछात्रेभ्यः सर्वदा सम्पर्क सम्पायितुं Online Platform इत्यस्य विनियोगः क्रियते। तदर्थं विश्वविद्यालयेन facebook एवं You Tube Accounts निष्कास्य, तद्वारा असम्बद्धनां अत्यन्तं पुरातन छात्राणां (येषां contact number न लब्धं) तैस्सह सम्बन्धं कल्पयितुं अयं सुगमावकाशः ।

1. **पूर्वतन छात्राणां प्रभावः**

हि अस्य विश्वविद्यालयस्य अनेक पुरातानाः छात्राः देशस्य विभिन्न विद्यासंस्थासु कुलपतित्वेन, निदेशकत्वेन, स्वकीयां सेवां समर्पयन्तः सन्ति। केचन पूर्वतनछात्रसङ्घस्य नायकाः मठाधिपतयो भूत्वा, भारतीयधर्मवैभवं आप्रपञ्चं विस्तारयन्तः सन्ति। केचन राज्यशासन, केन्द्रीयशासने च मन्त्रिणः भूत्वा स्वकीयां प्रजासेवां विदधति । केचन अनेक विश्वविद्यालयेषु आचार्यपदवीं च अलंकुर्वन्ति।

एते सर्वे विश्वविद्यालयस्य प्रगतिं यथा विज्ञातुं प्रभवन्ति, तथा Platform निर्मातुं प्रयत्नशील अस्ति विश्वविद्यालयः। ते पूर्वतनाः छात्राः स्वकीय योगदानं व्यक्तिशः अपि दातुं प्रभवन्ति ।

1. **छात्राणां भूमिका**

विश्वविद्यालयपरिसर यदा यदा विशिष्टाः कायक्रमाः सञ्चाल्यन्ते, तदातदा स्थनीयाः पूर्वतनछात्राः, एवं समीपस्थाः पूर्वतनछात्राश्च स्वकीया प्रेरणया आगत्य स्वकीया योगदानं यच्छान्ति ।

अस्माकं विश्वविद्यालयस्य दीक्षान्तसमारोहे, शिष्टमण्डले छात्राणां तेषामेव प्रतिनिधित्वं वर्तते। ते एव अग्रेसराः भूत्वा स्वागत प्रभृति धन्यवाद पर्यन्तं सर्वमपि कार्यक्रमं निर्वहन्ति। केवलं दीक्षान्त समारोह एव न, विश्वविद्यालयस्य स्थापन दिनोत्सव, एवमितरेषु च तेषामेव मुख्यभूमिका भवति।

1. **छात्रसंघस्य निर्वाचनम्**

एवं छात्रसङ्घस्य सङ्घटनावसरे सर्वथा विश्वविद्यालयः पारदर्शिता मेव दर्शयति। तत्रैको निर्वाचनाधिकारी सर्वां प्रक्रिया निर्वहति। तत्र छात्रपरिषदः कार्यदर्शपदवी, महामन्त्रिपदवी, कोषाध्यक्षपदवी इत्यादिषु निर्वाचनं निर्वाचनाधिकारी महोदयानां आध्यक्ष्ये यथानियमं प्रतिवत्सरं भवति।

5. छात्रसंघस्य अभियानानि

अयञ्च वर्तमानः छात्रसङ्घः स्वकीय विद्याभ्यासेन सह "स्वच्छभारत" इतिप्रकल्पवत् स्वच्छ सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालयस्य परिसरः इत्यभियानस्य अन्तर्गतरूपेण परिसरेषु स्वच्छता कार्यक्रमाणां आयोजनमपि करोति।

6. शिकायत निवारणम्

अयं यः सङ्घः, पूर्वतनछात्राणां नवीनछात्राणां सेतुरिव कार्यं करोति। अल्पाः अल्पाः समस्याः प्राचीनछात्रा एव निवारयन्ति। समस्यायां बृहत्भूतायां तु **प्राक्टोरियल बोर्ड,** एवं **प्रतिपादकमण्डलिः, शिकायतनिवारण प्रकोष्ठादि** सुव्यवस्था विश्वविद्यालये कल्पिता वर्तते। तत्र सर्वत्रापि छात्रसंघस्य महती भूमिका वर्तते।

यतोहि पूर्वतनछात्रसंघ एव विश्वविद्यालयस्य मुख्या सम्पद्। विश्वद्यालयीय गौरवं स्वभुजेषु संस्कृतसवां करोतीति मोदावहो विषयः ।

विश्वविद्यालयस्य शिकायत निवारण प्रकोष्ठे छात्राणां भूमिका महती वर्तते। 2019 वत्सरे सुश्री अन्नपूर्णा कुमारी (आचार्य द्वितीय समस्टर-साहित्यविभाग) सदस्यत्वेन, 2020 वत्सरे अमित तिवारी (आचार्य तृतीय समस्टर व्याकरण विभाग) सदस्यत्वन शुश्री विभा यादव (आचार्य तृतीय सेमेस्टर साहित्य विभाग) सदस्यत्वेन 2018 वत्सरे शशिकला पटेल (आचार्य द्वितीय साहित्यविभाग) सदस्यत्वेन समितिषु नियोजिताः ।

7. एवं रीत्या प्रतिवत्सरं नूतनाः नूतनाः छात्राः सदस्याः भवन्ति जे इतरेषां छात्राणां समस्यादिकं वारयितुं स्वकीय समपर्णभावं प्रकटयन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download//c5-new/5.4.1_17211294

5.4.2 Alumni contribution during the last five years (Amount in Rupees)

विगतपञ्चवर्षेषु पूर्वच्छात्रसङ्घेन प्रदत्तम् वित्तीयं योगदानम्- (रूप्यकेषु)

Answer: B. Rs. 75,000/- to 1.00 Lakhs (आ. रू. 75,000/- तः 1.00 लक्षाः पर्यन्तम्)

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Alumni association audited statements (पूर्वछात्रसंङ्घस्य अंङ्केक्षितलेखापत्रम्।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/

5.4.3 Number of Alumni Association/ Chapters meetings held during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु पूर्वच्छात्रसङ्घस्य उपवेशनानां सङ्ख्या-

Answer: 13

5.4.3.1 Number of Alumni Association/ Chapters meetings held year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु पूर्वच्छात्रसङ्घस्य समावेशानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
2	4	5	0	2

File Description	Document
Upload any additional information (अतिरिक्ताः सूचनाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.4.:
Report of the event (कार्यक्रमस्य प्रतिवेदनम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.4.:
Number of Alumni Association / Chapters meetings conducted during the last five years (विगतपञ्चवर्षेषु पूर्वच्छात्रसङ्घस्य समावेशानां सङ्ख्या)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/5.4.:

6.Governance, Leadership and Management

6.1 Institutional Vision and Leadership

6.1.1 The governance of the institution is reflective of an effective leadership in tune with the vision and mission of the University

विश्वविद्यालयस्य दूरदृष्टिध्येयानुसारेण प्रवर्तमानस्य कार्यदक्षस्य नेतृत्वस्य प्रतिफलनं संस्थायाः प्रशासने भवति।

Answer:

संस्थायाः दूरदृष्टिध्येयानुसारेण प्रवर्तमानस्य कार्यदक्षस्य नेतृत्वस्य प्रतिफलनं संस्थायाः प्रशासने भवति।

अथ शास्त्राध्ययनपरम्परायाः परिरक्षणाय प्रतिष्ठापितस्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य 'श्रुतं मे गोपाय' इतीदं ध्येयवाक्यमस्य ध्येयं दूरदृष्टिं च साङ्केतिकरूपेण अभिव्यनक्ति। अयं विश्वविद्यालयः पारदर्शकप्रशासनप्रणाल्याः क्रियान्वयनस्य फलस्वरूपेण केन्द्रीयकार्यालयेन सह संकाय संयुक्तः व्याप्तश्च वर्तते। व्यापकस्यास्य विश्वविद्यालयस्य दृष्टिरपि व्यापिका एव अस्ति। दृष्टिपूतं न्यसेत् पादम् इति वचनमभ्युपगम्य विश्वविद्यालयः समेधमानः वर्तते।

दूरदृष्टिः प्रशासनञ्च

1. केन्द्रीयकार्यालयस्य विविधसंकायानां च भवनप्रकोष्ठप्रयोगशाला-क्रीडाङ्गणावासस्थानानां ग्रन्थालयवाचनालयकार्यालयादीनां आसन्दपीठोपकरणदृश्य-श्रव्यसंसाधनानां च अभिवृद्धिसम्पादनं स्तरोन्नयनञ्च।

2. विविधशैक्षिकप्राशासनिकसौकर्याणां प्रकल्पनपुरस्सरं संस्थायाः पुनारचना।

3. राष्ट्रियशिक्षानीतेः (NEP-2020) क्रियान्वयनपुरस्सरं भारतीयज्ञानप्रणाल्याः तदन्तर्गतभाषाकलासंस्कृतेश्च प्रचाराय विकासाय च अपेक्षितानां सार्थकमार्गोपायानम् अन्ववेषणम्।

4. विश्वविद्यालये संस्कृतविभागानां संकायानां च अध्ययनानुसन्धानार्थम् अपेक्षितानाम् अन्ताराष्ट्रियस्तरीयसौकर्याणां प्रकल्पनम् अन्ताराष्ट्रियाध्ययनकेन्द्राणां प्रतिष्ठापनं च ।

5. विश्वविद्यालयस्य संकायानां विभागानां च पुनः सङ्घटनपुरस्सरं नवाचारस्य प्रौद्योगिक्याश्च अनुप्रयोगपुरस्सरं छात्रेभ्यः अध्ययनाय स्वतन्त्रावसरप्रकल्पनम् ।

6. वैश्विकस्तरे संस्कृतभाषायाः शास्त्राणाञ्च प्रचाराय प्रसाराय च अपेक्षितस्य उत्कृष्टोपक्रमस्य उद्विकासः ।

7. संस्कृत-पालि-प्राकृताद्यानां प्राचीनभारतीयभाषाणां संरक्षणप्रसारविकासैः सह नवसन्ततेः अपेक्ष्यानुरूपायाः भाषाध्ययनाध्यापनपरम्परायाः सर्जनम्। सरलमानकसंस्कृतस्य समाश्रयणं च।

8. संस्कृतवाङ्मये निबद्धानां तत्त्वानां गवेषणपुरस्सरम् अस्य वाङ्मयस्य सर्वसाधारणीकरणम्।

9. धनस्य समयस्य शक्तेश्च अल्पमात्रेण अनुप्रयोगपुरस्सरं सरलसंस्कृतेन प्राविधिकोपकरणानां साहाय्येन च गभीरशास्त्रीयविचाराणां सरलशैल्या प्रस्तुतीकरणम् ।

10. संस्कृतवाङ्मये सन्निहितानां तत्त्वानाम् अध्ययनाय अनुसन्धानाय शिक्षणाय च उत्सुकेभ्यः जनेभ्यः देश-काल-जाति- लिङ्ग-स्तरादीनां बाधकानां वारणपूर्वकम् अवसरकल्पनम् इत्यादीनि विश्वविद्यालयस्य अग्रदृष्टौ सन्ति।

ध्येयं प्रशासनञ्च -

अनुदिनं लोकसम्मतानि ध्येयानि ध्यायतः जनस्यध्सङ्घटनस्य ध्येयपदार्थविशेषेषु सङ्गः सहजतया सङ्गाय सञ्जायते। एतदनु ध्येयेषु पारम्परिकशास्त्रीयविषयविशेषेषु विश्वविद्यालयस्य सङ्गः सञ्जातोऽस्ति। विश्वविद्यालयस्य विभिन्नेषु सङ्काय परिसरेषु विभिन्नानां शास्त्राणाम् अध्ययनाध्यापनपरम्परा अवच्छिन्नरूपेण प्रचलति। देशस्य विदेशस्य च छात्रेभ्यः स्वाभीष्टं शास्त्रीयं विषयं स्वाभीष्टविभागे पठितुमत्र अवसरः प्रकल्पितोऽस्ति। यत्र विश्वं भवत्येकनीडम् इतीमां वैदिकसूक्तिं ध्यायतः विश्वविद्यालयस्य प्रशासनेन भवनेषु एतदर्थं सुव्यवस्था परिकल्पिता अस्ति । पुनः भारतीयज्ञानप्रणाल्याः संरक्षणोपायम् अनुक्षणं ध्यायन् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः प्राचीनज्ञानविज्ञानयोः प्रचारकान् संरक्षकान् च विना भेदभावं प्रोत्साहयति। विश्वविद्यालयस्य विशिष्टाः योजनाः एतदर्थमेव सक्रियाः सन्ति। तासु प्रमुखाः यथा - आदर्शसंस्कृतमहाविद्यालयाःध्शोधसंस्थानानि

* **स्नातकस्तरे शिक्षाशास्त्रिस्तरे च अध्यापकप्रशिक्षणम्**

विश्वविद्यालयः प्रतिवर्षं शिक्षाशास्त्रिकक्ष्यायां प्रवेशाय अखिलभारतस्तरे लालभवने प्रवेशपरीक्षां निर्वर्तयति, तत्रापि वरीयताक्रमेण छात्राणां चयनं भवति। अध्यापकप्रशिक्षणम् आधुनिकतन्त्राणि आश्रित्य प्रवर्त्यते। प्रत्येकस्मिन् वर्षे बहवः योग्याश्च संस्कृताध्यापकाः विश्वविद्यालयेन निर्मीयन्ते, ते च अध्यापकाः सम्पूर्णभारते माध्यमिकस्तरे प्रभावपूर्णया शैल्या पाठयन्ति ।

* **विभिन्नस्तरेषु संस्कृताध्ययनविषयकसंशोधनकार्याणां व्यवस्थापनम्**

संस्थानस्य सर्वेष्वपि विभागेषु बहवः छात्राः शोधकार्यं कुर्वन्ति, तत्प्रोत्साहनाय संस्थानेन शोधच्छात्रेभ्यः उत्तमशोधवृत्तिः दापत्ये तथा विद्यावारिधिः इति उपाधिना च योग्याः सम्मान्यन्ते । शोधच्छात्राणां रुचेः वर्धनाय समये समये सुप्रसिद्धानां विदुषां व्याख्यानानि च समायोज्यन्ते ।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.1.2 The institution practices decentralization and participative management

संस्था सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थां विकेन्द्रीकरणप्रक्रियां च अनुसरति।

Answer:

सम्पूर्णानन्दकेन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रबन्धनव्यवस्था पूर्णशः सहभागिनी विकेन्द्रीकरणप्रक्रियाश्रिता चास्ति। सङ्घे शक्तिः कलौ युगे इति वचनमनुसृत्य प्रशासनव्यवस्था स्वीयानां मानवीयतत्त्वानां सहयोगं स्वीकृत्य एव कार्यं करोति। प्रबन्धनपरिश्रमयोः सुचारुरूपेण सङ्घटनाभावे प्रशासनकार्याणि निर्विघ्नं न सम्भवन्ति। अतः सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थां विकेन्द्रीकरणप्रक्रियां च सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः अनुसरति । सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थायाः अनुसरणेन विकेन्द्रीकरणप्रक्रियायाः क्रियान्वयनेन च सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कृते जायमानाः लाभाः यथा -

1. संस्कृतेन सम्बद्धानां नूतनविचाराणां योजनानां च क्रियान्वयनावसरे विश्वविद्यालयस्य प्रबन्धनव्यवस्था आत्मानं सबलम् इति भावयति। यतोऽहि समेषां सङ्कायानां परिपूर्णः सहयोगः एव प्रबन्धनव्यवस्थायाः बलमस्ति।

2. लक्ष्यप्राप्तिप्रसङ्गे समयसीम्नि कार्यकारणावसरे समस्यायाः समाधानान्वेषणावसरे च प्रत्येकमपि सङ्कायः व्यक्तिगतभूमिकां दायित्वं च अवगम्य प्रतिपदं व्यक्तिगतं योगदानं प्रयच्छति। अनेन विश्वविद्यालयस्य धनसमयशक्तीनां सदुपयोगः जायते।

3. सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थायाः अनुसरणेन सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य समेषां कर्मचारिणां मनोबलं प्रतिपदं समभिवर्धतेतमाम् ।

4. सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थायाः अनुसरणेन विकेन्द्रीकरणप्रक्रियायाः क्रियान्वयनेन च विश्वविद्यालयः विख्यातः व्याप्तः एकमेवाद्वितीयः संस्कृतविश्वविद्यालयः इति प्रकीर्त्यते।

5. विश्वविद्यालयः नूतनयोजनानां क्रियाकलापानां च अनुप्रयोगात् पूर्वं परामर्शशैलीम् आश्रित्य समेषां परामर्शान् स्वीकृत्य अन्तिमनिर्णयं स्वीकरोति । एवमेव अन्तिमनिर्णयप्रसङ्गेऽपि संयुक्तनिर्णयशैलीं समाश्रित्य प्रशास्ति। विभिन्नाः परिषदः , समितयः , प्रकोष्ठाः , मण्डलानि , सङ्काया विभागाश्च प्रशासनव्यस्थां सबलीकर्तुमेव संरचिताः सन्ति।

विश्वविद्यालयस्य विभिन्नाः समितयः संस्थायाः हितं विकासं च मनसि निधाय कार्यं कुर्वन्ति। तासु प्रमुखाः समितयः यथा -

1. परीक्षासमितिः

परीक्षायाःतिथ्यादिनिर्धारणं, परीक्षायाः व्यवस्थापनम्, केन्द्रस्थानस्य निर्धारणम्, प्रवेशपत्रप्रश्नपत्रादीनां वितरणम्, उत्तरपत्रिकाणां स्वीकरणम्, मूल्याङ्कनार्थं केन्द्रीयकार्यालयं प्रति प्रेषणम् इत्यादीनां निर्णयः अस्यां समितौ भवति।

2. शोधसमितिः

शोधसमितिः चितानां शोधार्थिनां शोधप्रस्तावं परिशीलयति । समीक्ष्य च मुख्यालयं प्रेषयति । छात्रवृत्तिप्रदाने संस्तौति । कार्यप्रगतेः निरीक्षणं करोति। शोधस्तरपरिरक्षणाय अपेक्षितव्यवस्थादिकं विधाय केन्द्रीयशोधसमितेः संसूचनानां अनुपालनं करोति।

3. ग्रन्थालयसमितिः

ग्रन्थालयसमितिः पुस्तकानां क्रयणसंरक्षणसंस्थापनवितरणादिषु कार्येषु प्रतिपदं मार्गदर्शनं करोति।

4. वित्तसमितिः

वित्तसमितिः वेतननित्यनैमित्तिकव्ययादीनां प्रबन्धनाय कार्यं करोति। वित्तीयसमितेः अनुमोदनेन सहयोगेन च क्रियाकलापान् विभागः संयोजयति।

5. प्रवेशसमितिः

प्रवेशसमितिः छात्राणां प्रवेशप्रक्रियायाः नामाङ्कनस्य परिचयपत्रप्रवेशिकादीनां च वितरणकार्यं निर्वहति। प्रवेशसमितेः अनुशासनेन विद्यार्थिनां प्रवेशः नियमानुसरं क्रियते ।

6. अनुशासनसमितिः

अनुशासनसमितिः अनुशासनभङ्गकरान् परिवेषान् वारयितुम् अनुशासनव्यवस्थां परिरक्षितुं च साहाय्यं करोति ।

7. छात्रावाससमितिः

छात्रावाससमितिः छात्राणां आवासभोजनव्यस्थादीनां व्यवस्थादिकं निर्वहति । छात्रावासे प्रवेशाय अपेक्षितान् नियमान् निर्धारयति ।

8. शैक्षिकसमितिः

शैक्षिकसमितिः शैक्षिकक्रियाकलापानां सञ्चालनाय प्रतिपदं शासनस्य साहाय्यम् आचरति।

9. प्रकाशनसमितिः

प्रकाशनसमितिः शोधपत्रिकायाः निमन्त्रणपत्रिकादीनां विद्वद्भिः लिखितानां सम्पादितानां वा ग्रन्थानां च प्रकाशनाय उपकरोति ।

10. उत्पीडनावरोधकसमितिः

उत्पीडनावरोधकसमितिः विश्वविद्यालये उत्पीडनादीनाम् अनैतिकगतिविधीनां नियन्त्रणाय तत्र संलग्नान् दण्डनाय च संसुतिं प्रयच्छति।

11. प्रतियोगितासमितिः

प्रतियोगितासमितिः छात्राणां सर्वाङ्गीणविकासाय अपेक्षिताः विविधप्रतियोगिताः आयोजयति प्रेरयति च।

12.क्रयणविक्रयणसमितिः

क्रयणविक्रयणसमितिः विश्वविद्यालयाय अपेक्षितपदार्थानां क्रयणाय नष्टपदार्थानां विक्रयणाय च संस्तौति।

13. मुद्रणसमितिः

मुद्रणसमितिः विश्वविद्यालयस्य शैक्षिकशैक्षिकेतरकार्यक्रमैः सम्बद्धानां दत्तांशानां मुद्रणाय कार्यं करोति । प्रश्नपत्राणां, पञ्चाङ्गस्य, वार्षिकावकाशसूचीनां, ग्रन्थानां चान्येषां मुद्रणाय कार्यं करोति। चा एवं विशिष्टासु समितिषु विश्वविद्यालयस्य शिक्षकाः कर्मचारिणश्च शासनाय परिपूर्णं सहयोगं यच्छन्ति। आसां माध्यमेन सर्वेऽपि शैक्षिकप्राशासनिककार्याणि सुचारुरूपेण जायन्ते।

1. संस्थायाः उत्पादकतायां गुणवत्तायां च उत्तरोत्तरोत्तरं वृद्धिसम्पादनाय सहभागिप्रबन्धनव्यवस्था भृशं साहाय्यम् आचरति।

2. प्रजातन्त्रात्मकप्रणाल्याः उद्विकासे सहभागिप्रबन्धनव्यवस्थायाः मुख्यभूमिका अस्ति इत्यत्र विश्वविद्यालयस्य दृढविश्वासः विद्यते।

3. प्रबन्धनकौशलानां विकासे उपार्जने च सहभागितायाः प्रमुखं स्थानम् अस्ति इति विश्वविद्यालयः अभिप्रैति।

एवं विभिन्नस्तरेषु शासनस्य अधिकारस्य शक्तीनां च वितरणं विश्वविद्यालयस्य वर्तते। सूत्रे मणिगणाः इव प्रशासने विकेन्द्रीकरणप्रणाली शोभते।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/download/NAAC2023/C6/6,1,

6.1.3 Sanskrit-Version of vision, mission statement of the university, the Act, Statute, MoA and Rules, Official notification/information, Regulations are available in institutional website.

विश्वविद्यालये दूरदृष्टिपत्रस्य, ध्येयपत्रस्य, अधिनियमानाम्, संवैधानिकनिकायानाम्, विश्वविद्यालयस्य लिखितनियमानाम्, औद्योगिकसूचनानां, विनियमानाञ्च संस्कृतरूपान्तरणम् उपलभ्यते।

Answer:

अथ संस्कृतभाषायाः सर्वतोमुखविकासाय आभारतं संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय च स्वायत्तसंस्थारूपेण 1791 तमस्य चैत्र मासस्य चैत्रशुक्लप्रतिपदि सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः प्रतिष्ठापितः। अस्मिन् विश्वविद्यालये दूरदृष्टिपत्रस्य, ध्येयपत्रस्य, अधिनियमानाम्, संवैधानिकनिकायानाम्, विश्वविद्यालयस्य लिखितनियमानाम्, औद्योगिकसूचनानां विनियमानाञ्च अधिकाधिकानि संस्कृतरूपान्तराणि सम्पादितानि । तेषु कानिचन जालपुटे आरोपितानि सन्ति। विश्वविद्यालयस्य जालपुटे एतद्विषयकं विवरणमपि अस्ति। एवं प्रशासने, प्रबन्धने, सञ्चिकानामुपरि टिप्पणीलेखने, सूचनाफलकस्योपरि , कार्यालयीयसूचनासु, शिक्षकविषयकसूचनाप्रदाने अन्येषु कार्येषु च मुख्यमाध्यमरूपेण संस्कृतभाषा स्वीकृता विभागेषु वर्तते। सर्वेषु संस्कृतमाध्यमेन अधिकाधिकाः सूचनाः प्रसार्यन्ते। अधिकाधिकाः कार्यालयीयकर्मचारिणश्च संस्कृतेन व्यवहर्तुं लेखितुं च प्रभवन्ति। अतः कार्यालयीयसूचनाः स्थानीयपरिवेषानुगुणं संस्कृतेन प्रादेशिकभाषासु च प्रसार्यन्ते। छात्रसम्बद्धाः शैक्षकक्रियाकलापानां सम्बद्धाः सूचनाः अधिकाधिकाः संस्कृतेन सह हिन्द्याम् , प्रसार्यन्ते। सूचना प्रसाराय शब्दपरिचयाय पञ्चाङ्गपठनाय योग्यानि फलकानि तत्र तत्र सन्ति।

स्वोद्देश्यस्य प्राप्त्यर्थं सर्वकारस्य विभिन्नयोजनानाम्ध्कार्यक्रमाणां निष्पादनाय विश्वविद्यालयः अधोलिखितगतिविधीन् संचालयति।

1. माध्यमिक- पूर्वस्नातक-स्नातक-स्नातकोत्तर-विद्यावारिधिस्तरेषु पारम्परिकपद्धत्या संस्कृतशिक्षणम्।

2. स्नातक-(शिक्षाशास्त्री/बि.एड्.)स्नातकोत्तर-(शिक्षाचार्य/एम.एड्.)स्तरयोः संस्कृतशिक्षणप्रशिक्षणम्।

3. संस्कृतस्य विभिन्नविषयेषु शोधकार्यार्थं प्रोत्साहनम्।

4. संस्कृतस्य प्रचाराय राज्यशासनस्य योजनानां कार्यान्वयम्।

5. संस्कृतपुस्तकालयानां पाण्डुलिपिसंग्रहालयस्य स्थापना तथा दुर्लभपाण्डुलिपीनां महत्त्वपूर्णयोग्यपुस्तकानां प्रकाशनम्

एवमेव दूरदृष्टिपत्रस्य ध्येयपत्रस्य संस्कृतरूपान्तरणम् संस्थायाः जालस्थाने उपलभ्यते। अधिकाधिकानां प्रलेखानां

संस्कृतरूपान्तरणस्य कार्यम् अद्यावधि सम्पादितमस्ति ।

लक्ष्यम् उद्देश्यानि च संस्कृतभाषायाम् अनूद्य जालपुटे स्थापितानि सन्ति । यथा -

1. परम्परागतमाध्यमेन माध्यमिक-स्नातक-स्नातकोत्तर-विद्यावारिधिस्तरेषु अध्यापनम् -

उपषट्शतानि स्वयंसेविसंस्कृतसंस्थाश्च विश्वविद्यालयेन सम्बद्धाः सन्ति।

इत्यादय 36 विषयाः विभागाश्च तत्र इमे विभागाः विलसन्ति यथा द साहित्यविभागः , न्यायविभागः , व्याकरणविभागः , धर्मशास्त्रविभागः , पुराणेतिहासविभागः , अद्वैतवेदान्तविभागः , जैनदर्शनविभागः , नव्यन्यायविभागः , साङ्ख्ययोगविभागः , मीमांसाविभागः वेदविभागः ज्यौतिषविभागश्चेत्यादयः सन्ति । विभागीयसूचनाः अधिकाधिकाः संस्कृतेन निर्गच्छन्ति। सर्वाणि अनुसन्धानकार्याणि संस्कृतमाध्यमेन एव जायन्ते। बृहत्पुस्तकालयोऽपि विश्वविद्यालयीय वर्तते यत्र सर्वशास्त्रसम्बद्धानि पुस्तकानि तथैव पाण्डुलिपयः , ताडपत्राणि,भूर्जपत्राणि च विद्यन्ते।

2. स्नातकस्तरे शिक्षाशास्त्रिस्तरे च अध्यापकप्रशिक्षणम्

प्रतिवर्षं शिक्षाशास्त्रिकक्ष्यायां प्रवेशाय अखिलभारतस्तरे संस्कृतेन प्रवेशपरीक्षां निर्वर्तयति, तत्रापि वरीयताक्रमेण छात्राणां चयनं भवति। प्रत्येकस्मिन् वर्षे बहवः योग्याश्च संस्कृताध्यापकाः संस्थानेन निर्मीयन्ते, ते च अध्यापकाः सम्पूर्णभारते माध्यमिकस्तरे प्रभावपूर्णया शैल्या पाठयन्ति ।

3. विभिन्नस्तरेषु संस्कृताध्ययनविषयकसंशोधनकार्याणां व्यवस्थापनम्

विश्वविद्यालये बहवः छात्राः शोधकार्यं कुर्वन्ति, तत्प्रोत्साहनाय संस्थानेन शोधच्छात्रेभ्यः उत्तमशोधवृत्तिः प्रदीयते तथा विद्यावारिधिः इति उपाधिना च योग्याः सम्मान्यन्ते । शोधच्छात्राणां रुचेः वर्धनाय समये समये सुप्रसिद्धानां विदुषां व्याख्यानानि च समायोज्यन्ते।

4. विशिष्टपाण्डुलिपिग्रन्थानां शोधग्रन्थानाञ्च प्रकाशनम्

विश्वविद्यालयः विभिन्नैः विद्वद्भिः सुष्ठु सम्पादितानां विविधानां पाण्डुलिपिग्रन्थानाम्, शोधग्रन्थानां च प्रकाशनं करोति ।

5.वाक्यार्थसभा/शास्त्रार्थसभा/सरलमानकसंस्कृतभाषणाभ्यासः/युवमहोत्सवः/ प्रत्यक्षानुभवाय पर्टनम्

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रत्येकं विभागेन प्रतिमासं वाक्याथसभा स्वस्वविभागेषु आयोज्यते यथा व्याकरणविभागेन त्रयोदशी सभा इति, ज्योतिषविभागेन वाग्वधिनी सभा इत्यादि रीत्या आयोज्यते।

6.एकमेव च सर्वे विभागाः मिलित्वा मासिकवाक्यार्थ सभां परिसरस्य वाग्देवीमन्दिरे प्रचालयन्ति। तस्मिन् विश्वविद्यालयीयछात्राः सर्वे भागं गृहीत्वा स्वकीय विषयं उपस्यापर्यन्ति।

7.2019, वत्सरे जुलै मासे प्रो0 राजाराम शुक्ल महोदयानां कुलपतिनां निर्वहणे अन्तराष्ट्रियशास्त्रार्थ सभा शताब्दीभवने आयोजीता। अस्मिन् कार्यक्रमे देवविदेशेभ्यः अनेके पण्डिताः (रिसोर्स परसनः) आगत्य छात्रान् उद्बोधितवन्तः।

8.एवमेव विश्वविद्यालयीय शिक्षाशास्त्री विभागेन सरलमानकभाषाभाषणसामर्थ्यस्य अभिवृध्यर्थं संस्कृतसं भाषण स्पधा, संस्कृतसं भाषण शिबिरादि कार्यक्रमा संचाल्यन्ते।

9.भारतीयंज्ञानवैभव समुल्लसः इति शीर्षकोपेतः व्दसपदम कार्यक्रम प्रतिगुरूवासरं 7 वादनप्रभृति 8:30 वादन पर्यन्तं जूमम ा ध्यमेन प्रचलित। अत्र देशस्य विभिन्नविश्वविद्यालयेभ्यः अध्यापकाः आगत्य विभिन्न विषयेषु छात्रान् उद्बोधयन्ति। अत्र औत्सहिनः अनेके छात्राः भागं मृहीत्वा प्रयोजनं लभन्ते।

10.छात्र कल्याणसंकाय द्वारा करोनाकालं मुक्त्वा प्रायः प्रतिवत्सरं युवसमारोहः आयेज्यते। अत्र अन्त्ज्याक्षरादि कलाः, ललितकलाः, काव्यलेखनादि, क्रीडाडि विषनान् स्वीकृत्य स्पर्धाः भवन्ति।

11.प्रो0 हरि प्रसाद अधिकारी महोदयानां (तुलनात्मक धर्मदर्शनसंकाय) द्वारा अेनेके छात्राः काव्यलेखन शिक्षणे शिक्षणं स्वीकृवन्ति।

12.विश्वविद्यालये संगणकस्यत लैब निर्मितमस्ति तत्र संगणक विज्ञानं, पुस्तकाशनाय अपेक्षितविज्ञानं, प्रतिकृति संम्पाडनार्थं (प्रुफ रीडिंग) शिक्षण दीयते।

13.एवमेव विश्वविद्यालस्य अनेके छात्राः इदानीं भागवतादिपुराणवाचकाः भूत्वा स्वकीयं धर्मप्रचारं कुर्वन्ति तदर्थं पुराणेतिहासविभागः विशेषशिक्षां ददाति।

14.विश्वविद्यालस्य छात्रा सं ास्कृतिक पर्यटनाय अनेकान् मन्दिरान् गत्वा तत्रत्य पौरोहित्यकर्मकाण्डयोः अनुशीलनं कुर्वन्ति एवमेव शिक्षाशास्त्रविभागपक्षतः अपि प्रत्याक्षानुभवार्थ छात्राः अनेकपर्यटनस्थलेषु नीयन्ते।

15.अत्र दीक्षान्तसमारोहे माहमहिमराज्यपालनां, एवं कुलपतीनां, सर्वेषां संकायाध्यक्षानां च भाषणं नियतरूपेण सरलामानकसंस्कृतभाषयैव भवति। तानि सर्वाण्यपि भाषणानि प्रकाशनविभागद्वारा प्रकाश्यन्ते च।

16.प्रातः सायं च विश्वविद्यालयस्य परिसरे ऑडियो माध्यमेन सरलसंस्कृतश्लोकाः, सुभाषितश्लोकाः, विष्णुसहस्रनामस्तोत्रंख् ललितसहस्रनामस्तोत्रं, तोटकाष्टकम् , गुरूवन्दनश्लोक, छात्राणां कृते श्राव्यन्ते।

17.विश्वविद्यालस्य गेयगीमपि सरलमानकसंस्कृतभाषायां निर्मितमस्ति। तस्य गेयस्य विनियोगः सर्वविधकार्यक्रमेषु छात्राः गायन्ति- "इहैव स्थिता भावना भारतीया" इति गीतिकायाः शीर्षकं वर्तते।

18.शैक्षणातिरिक्तविभागीयजनाः कर्मचारिणः अपि विश्वविद्यालये क्रमेण संरलमानकसंस्कृतभाषामेव भाषणं कुर्वन्ति इत्यापि महान् संस्कृतलोकस्य मोदावहोविषयः।

19.विश्वविद्यालस्य केचन् विशिष्टाः अध्यापकाः विश्वविद्यालयकक्षानन्तरं स्वगृहेषु संस्कृतभाषा-भाषण-प्रतिशक्षणं ददति। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये बहोःकालात् अयं संप्रदायः अनुवर्तमानो इति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Sanskrit-Version of vision, mission statement documents on the website(दूरदृष्टिपत्रस्य ध्येयपत्रस्य संस्कृतरूपान्तरणम् संस्थायाः जालस्थाने उपलभ्यते)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide the weblink of the Sanskrit version of all documents(सर्वेषां प्रलेखानां संस्कृतरुपान्तरणस्य जालसन्धानं प्रयच्छतु)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/download//2024/researc
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.2 Strategy Development and Deployment

6.2.1 Perspective/Strategic plan and deployment documents are available in the institution

संस्थायां भविष्यद्योजनायाः/व्यूहात्मकयोजनायाः नियोजनप्रलेखा उपलभ्यन्ते क्रियान्वयनसम्बद्धानि प्रमाणानि वा उपलभ्यन्ते।

Answer:

संस्कृतवाङ्मयं विविधशास्त्रभूयिष्ठमस्तीति विदितमेव । न केवलम् आध्यात्मिकशास्त्राणाम् अपि तु लौकिकानां वैज्ञानिकानां च बहूनां शास्त्राणां बहद्धाण्डागारोपमं वर्तते वाङ्मयमिदम् । अतः समग्रः सम्प्रत्ययः विश्वविद्यालयस्य भविष्यद्योजनायां सन्निहितः वर्तते यत्र हि शास्त्रसर्वस्वम् ़ सम्पत्सर्वस्वम् सङ्कलितं सम्मिलितं चास्ति। क्रमशः यथा -

१. शास्त्रोज्जीविका (Mission mode project) हितशासकानि शास्त्राणि । अतः शास्त्राणां पुनरुज्जीवनाय विश्वविद्यालयः क्रियाशीलाः परियोजनाः निर्माति। विविधानां सङ्कानां विभागानां च समुद्घाटनेन प्रचारेण च शास्त्राणि परिरक्षितानि भवन्ति।

२.शास्त्रसेतुः (Shastra bridge program) एकसम्बन्धिज्ञानम् अपरसम्बन्धिस्मारकम् इत्युच्यते। शास्त्राणि यद्यपि विभिन्नानि परं तानि सर्वाणि परस्परं सम्बद्धानि एव सन्ति। साङ्ख्ययोगयोः न्यायवैशेषिकयोः योगायुर्वेदयोः प्राचीनार्वाचीनयोः शास्त्रयोः इत्येवं विभिन्नानां शास्त्राणां सेतुपाठ्यक्रमाणां सम्प्रयोगः औपचारिकरूपेण विधातुम् विश्वविद्यालयः चिन्तयति।

३.शास्त्रबीजरक्षा (Seed saving for the future) शास्त्राणि अनन्तानि। तत्र आद्यं शास्त्रम् इति प्रकीर्तितं साङ्ख्यशास्त्रं सम्प्रति नेपथ्यं गतमस्ति। सहस्रवर्त्मा सामवेदः इति उच्यते। सम्प्रति केवलं शाखात्रयम् उपलभ्यते। अतः वेदशास्त्राणां परिरक्षणाय अग्रिमसन्तत्यै प्रदानाय च शास्त्रबीजरक्षा इति योजना विश्वविद्यालयस्य भविष्यद्योजनायां समाहितम् अस्ति।

४. शास्त्रदृष्टिः (Shastric perception program) दृष्टिपूतं न्यसेत् पादम् इति उच्यते। शास्त्रदृष्टिः लौकिकालौकिकसुखमूला अस्ति इति ख्यापनाय तस्याः प्रत्यक्षीकरणरूपाणां कार्यक्रमाणां सङ्घटनाय विश्वविद्यालयः चिन्तनं करोति।

५.शास्त्रप्रयोगः (Application of Shastric Principles) 'शास्त्राण्यधीत्यापि भवन्ति मूर्खाः यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ' इति सुभाषितकारः वदति। शास्त्राणि प्रयोगपथे न सन्ति चेत्तर्हि तानि निष्प्रयोजकानि सम्भवन्ति। न केवलं शिक्षाक्षेत्रे अपि प्रशासने प्रबन्धने च शास्त्रीयसिद्धान्तानाम् अनुप्रयोगाय विश्वविद्यालयः योजनाः विनिर्माति।

६. शास्त्रसमन्वयः (Shastra + Modern social science) सर्वे भवन्तु सुखिनः इति भारतीयानां चिन्तनधारा। एतदनु प्राचीनशास्त्राणाम् आधुनिकसामाजिकविज्ञानानां च मध्ये समन्वयं सम्पाद्य सम्मिश्रितपाठ्यचर्यां निर्माय तदध्ययनाय स्वतन्त्रतावसरकल्पनं विश्वविद्यालयस्य भविष्यद्योजनायाः एकम् अङ्गम् अस्ति। सर्वविधानां छात्राणां सर्वविधापेक्षायाः पूर्तिं कर्तुं समन्वयः अनिवार्यः एव । नवशिक्षानीतिरपि प्राचीन-अर्वाचीनशास्त्राणां समन्वयसम्पदानाय संसूचनाः प्रायच्छत्।

७. शास्त्रजीविका (Employment/Livelihood focus) उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः दैवेन देयमिति कापुरुषा वदन्ति इति सूक्तं सुभाषितकारेण। आजीविकाप्रदानाभावे शास्त्राणाम् अध्ययनाध्यापने समधिकोत्साहं न प्रकटयेयुः । संस्कृतज्ञानां कृते संस्कृतक्षेत्रे संस्कृतेतरेषु इतरेष्वपि क्षेत्रेषु विविधोद्योगावसरप्रकल्पनम् अपि विश्वविद्यालयस्य भविष्यद्योजनायाः एकम् अङ्गं वर्तते।

८.मुक्तशास्त्रशाला (Open, online, short time courses) बृहन्मुक्तान्तर्जालाश्रितपाठ्यक्रमः (MOOCs) इत्येषः अन्तर्जालाश्रितः दूरस्थशिक्षाकार्यक्रमः अद्यत्वे शिक्षणाधिगमक्षेत्रे प्रसिद्धः प्रासङ्गिकः सामयिकश्च वर्तते। भौगोलिकदृष्ट्या दूरस्थाः अपि छात्राः शिक्षकाः च अस्य जालस्य माध्यमेन समीपस्थाः एकत्रिताः वा भवन्ति । जगतीतले यस्मिन् कस्मिन्नपि कोणे वसता शिक्षार्थिना निःशुल्कशिक्षाग्रहणाय परिकल्पितायाम् अस्यां अन्तर्जालाश्रितशैक्षिकव्यवस्थायां प्रत्यक्षरूपेण नियतरूपेण च ज्ञानसम्पादनाय विफलाः छात्राः लाभान्विताः सम्भवन्ति। अतः मुक्तशास्त्रशालानां प्रतिष्ठापनं विश्वविद्यालयस्य भविष्यद्योजनायाम् अन्तर्भवति।

९. शास्त्रान्तरानुसन्धानम् (Multidisciplinary research) बहुविषयकाध्ययनानुसन्धानसौकर्याणि प्रकल्प्य उच्चशिक्षासंस्थानां स्तरोन्नयनाय राष्ट्रियशिक्षानीतौ (NEP - 2020) नैकाः संसूचनाः प्रदत्ताः A Multi & disciplinary Education and Research Universities (MERU) इत्यस्य परिकल्पनानुसारं विश्वविद्यालये शास्त्रान्तरानुसन्धानाय विविधाः सक्रियाः भविष्यद्योजनाः सङ्कल्पिताः सन्ति।

१०. शास्त्रज्योतिः (Establishment of research centres) शास्त्रशस्त्राः आसन् बहवो हि मनीषिणः । आधारभूतम् अथवा विशुद्धम् अनुसन्धानं पूर्ववत् सम्पादयितुम् अनुसन्धानकेन्द्राणि अपेक्ष्यन्ते। सर्वेषु शास्त्रानुसन्धानकेन्द्राणि प्रतिष्ठाप्य नवनवीनतथ्यानां संशोधनाय शिक्षकेभ्यः शोधार्थिभ्यः च अवसरप्रकल्पनम् अपि भविष्यद्योजनासु मुख्या योजना एव वर्तते यथा शास्त्रसर्वस्वं भविष्यद्योजनायां सन्निहितं वर्तते तथैव सम्पत्सर्वस्वम् अपि सन्निहितं वर्तते। तद्यथा-

1.विश्वशान्त्यै धार्मिकसंवादकेन्द्रम्

2.सिन्धीपीठम् , उत्कलपीठम्

3.अन्ताराष्ट्रियं भारताध्ययनकेन्द्रम्

4.अन्ताराष्ट्रियं योगकेन्द्रम्

5.अन्ताराष्ट्रियं कौशलविकासकेन्द्रम्

6.अन्ताराष्ट्रियं पुरातत्त्वसंस्कृतकेन्द्रम्

7.वैदिक अध्ययन केन्द्रम्

ज्ञानं भारः क्रियां विना' इत्युक्तिं स्मारं स्मारं केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः संस्कृतक्षेत्रस्य सर्वाङ्गीणविकासाय नैकविधाः भविष्यद्योजनाः निर्माति। विश्वविद्यालयस्य जालस्थाने एताः सर्वविधयोजनाः सविस्तरम् उल्लिखिताः सन्ति। व्यूहात्मकयोजनासु क्रियापराः समयसाध्याश्च याः योजनाः सन्ति तासां निर्वहणाय केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य योजनाविभागः अनुदिनं कार्यं करोति। प्रतिवर्षं विश्वविद्यालयस्य योजनासम्बद्धानि विविधानि विज्ञापनानि पत्रिकासु सामाजिकमाध्यमेषु च प्रकटीक्रियन्ते। विश्वविद्यालयस्य वार्षिकप्रतिवेदनेऽपि एतद्विषयकं विवरणं सविस्तरम् उपलभ्यते।

File Description	Document
Strategic Plan and deployment documents on the website(• व्यूहात्मकयोजनायाः नियोजनप्रलेखाः जालस्थाने उपलभ्यन्ते।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/6
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.2.2 Organizational structure of the University including governing body, administrative setup, and functions of various bodies, service rules, procedures, recruitment, promotional policies as well as grievance redressal mechanism.

संस्थायां सर्वविधाः प्रबन्धनव्यवस्थासंरचनाः यथा प्रबन्धनसमितिः, प्रशासनव्यवस्था, विविधनिकायानां कार्याणि, सेवानियमाः, प्रक्रियाः, नियुक्तयः, पदोन्नतिनियमाः, परिदेवनानिवारणकार्यप्रणाल्यश्च उपलभ्यन्ते।

Answer:

संस्थायां सर्वविधाः प्रबन्धनव्यवस्थासंरचनाः यथा प्रबन्धनसमितिः , प्रशासनव्यवस्था, विविधनिकायानां कार्याणि, सेवानियमाः , प्रक्रियाः , नियुक्तयः , पदोन्नतिनियमाः , व्यथानिवारणक्रियाविधयश्च उपलभ्यन्ते।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रशासनव्यवस्थायाम् अधोलिखिताः सम्मिलिताः सन्ति।

1. कुलाधिपतिः

उत्तरप्रदेशशासनस्य राज्यपालः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलाधिपतिः अस्ति। कुलाधिपतेः चयनं शासनं परिनियमानाम् आधारेण करोति। पदाभिधानदृष्ट्याकुलाधिपतिः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रधानः वर्तते। सः विश्वविद्यालयस्य उपाधिप्रदानप्रसङ्गे दीक्षान्तसमरोहादिषु अध्यक्षपीठम् अलङ्करोति।

2. कुलपतिः

कुलपतेः नियुक्त्यर्थं कुलाधिपतिना संरचिता एकाचयनसमितिः तदर्थम् अर्हाणाम् एकां तालिकां निर्माति।तालिकातः कुलाधिपतिः एकं व्यक्तिविशेषं कुलपतित्वेन नियोजयितुम् अनुज्ञां ददाति। परिनियमानुगुणमेव कुलपतेः चयनं जायते। कुलपतेः अधीने कुलसचिवः , परीक्षानियन्त्रकः ,

वित्ताधिकारी, ग्रन्थालयाध्यक्ष, सङ्कायप्रमुखाः , शोधसंस्थान निदेशकादयः कार्यं कुर्वन्ति। विश्वविद्यालयस्य प्राधिकरणं प्रबन्धनव्यवस्थां निर्वहति। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रबन्धनव्यवस्थायाम् एतानि अन्तर्भवन्ति। यथा -

1. कार्य परिषत्:- विश्वविद्यालयस्य सुचारुरूपेण सञ्चालनाय विद्यमाना मुख्या परिषत् इत्युक्ते कार्य परिषत् एव वर्तते। इयं परिषत् विश्वविद्यालयस्य नीतिनिर्धारणे तेषाम् अनुप्रयोगे च प्रधानं पात्रं वहति।

2. विद्यापरिषत्:- विश्वविद्यालयीयशिक्षायाः , शिक्षणप्रक्रियायाः , प्रशिक्षणस्य, परीक्षायाः , अनुसन्धानकार्यक्रमाणां च स्तरपरिरक्षणकर्मणि विद्यापरिषत् मुख्यं स्थानं भजते।

3.संकायमण्डलम् - अध्ययन मण्डलेन उत्सारितं प्रस्तावं विचार्य विद्यापरिषदं प्रतिसारयति।

4. अध्ययनमण्डलम्:- विश्वविद्यालयस्य विभिन्नपाठ्यक्रमाणां निर्माणं अध्ययनमण्डलं करोति। अध्ययनमण्डलं काले काले च विभिन्नपाठ्यक्रमाणां संशोधनं परिवर्तनादिकं कृत्वा कृतसंशोधनानां परिवर्तनादीनाम् अनुमोदनाय संकायमण्डलं प्रतिसारयति।

परिदेवनानिवारणकार्यक्रमः

परिदेवनानिवारणकार्यक्रमाणां सङ्घटनस्य आधारः विश्वविद्यालयानुदानायोगाधिनियमः -2018 इत्येषः वर्तते। प्रवेशप्रक्रियादिषु छात्राणां समस्याः सन्ति चेदपि एषः अधिनियमः क्रियान्वितः भवति। पुनः विश्वविद्यालयस्य परिदेवनानिवारणकार्यक्रमप्रणाल्याः सुचारुरूपेण सञ्चालनाय विविधाः समितयः रचिताः सन्ति। आभिः समितिभिः गोपनीयतापूर्वकं समस्यायाः वस्तुनिष्ठपरिहारोपायाः संसूच्यन्ते। यौनोत्पीडनसम्बद्धसमितिः , छात्रसमस्यानिवारणसमितिः , कर्मचारिणां सन्तापापनोदनसमितिः इत्याद्याः सक्रियाः समितयः विश्वविद्यालये सन्ति।

सेवानियमाः , प्रक्रियाः , नियुक्तयः , पदोन्नतिनियमाः च

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य 2018 तमसंवत्सरस्य नियमावलिं समाश्रित्य सेवानियमान् पदोन्नतिनियमान् च निर्धारयति। विश्वविद्यालयस्य अध्यादेशे शिक्षकाणां कार्यालयीयकर्मचारिणां नियुक्तिः सेवानियमाः च सङ्ग्रहेण उल्लिखिताः सन्ति। प्रत्यक्षनियुक्तौ ज्येष्ठतायाः आधारेण नियुक्तौ च विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य नियमावलिमेव समाश्रयति विश्वविद्यालयः ।

File Description	Document
Upload the document of functions of the University and policies. (विश्वविद्यालयस्य एवं तन्नियमानां च कार्यप्रणाल्याः प्रलेखाः उपारोपणीयाः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Upload document depicting the organizational structure including, governing body and administrative setup. (सर्वविधानां प्रबन्धनव्यवस्थासंरचनानां विवरणं प्रयच्छतु- यथा प्रबन्धनसमितिः, प्रशासनव्यवस्था च।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.2.3 Implementation of e-governance in areas of operation

1. Planning and Development

2. Administration

3. Finance and Accounts

4. Student Admission and Support

5. Examination

क्रियान्वयनक्षेत्रेषु वैद्युतप्रशासनस्य नियोजनम्

1. योजना, विकासश्च

2. प्रशासनम्

3. वित्तं, लेखाश्च

4. छात्राणां प्रवेशः, प्रोद्बलनं च

5. परीक्षा

Answer: A. All 5 of the above (अ. उपर्युक्ताः सर्वे पञ्च)

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Screen shots of user interfaces(प्रयोक्तुः अन्तःपृष्ठानां फलकचित्राणि)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Details of implementation of e-governance in areas of operation Planning and Development, Administration etc (Data Template) (उपर्युक्तक्षेत्रेषु वैद्युतप्रशासनस्य क्रियान्वयनस्य विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

6.2.4 Effectiveness of various bodies/ cells/ committees is evident through minutes of meetings and implementation of their resolutions.

विविधसमितीनां कार्यविवरणेभ्यः, निर्णयानां क्रियान्वयनात् च ज्ञायते यत् संस्थायाः विविधनिकायाः/ विभागाः/ समितयः प्रभावितया फलोन्मुखतया च कार्यतत्पराः सन्ति इति।

Answer:

यथा नदीनदाः सर्वे सागरे यान्ति संस्थितिम् तथा सर्वे निकायाः विभागाः समितयश्च समग्रस्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य दूरदृष्टेः अनुरूपं ध्येयानाम् आपूर्तये च संस्थिताः सन्ति। करचरणाद्यङ्गानां शरीरसंरचनायां यादृशी भूमिका वर्तते तादृशी एव भूमिका विविधानां संकायानां विभागानां विभिन्नसमितीनां च वर्तते। अवयववैकल्ये न्यूनतायां वा यथा शरीरं न शोभते तथैव विविधानां निकायानां विभागानां समितीनां सुचारुरूपेण सङ्घटनाभावे विश्वविद्यालयः अपि न शोभते। अतः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः अमीषां सक्रियतायाः विषये विशिष्टं ध्यानं वहति। विशिष्य विकेन्द्रीकरणप्रशासनप्रणाली वर्तते इत्यतः अमीषां मध्ये सामञ्जस्यम् अपि संस्थापयति।

विकेन्द्रीकरणप्रशासनप्रणालीं समाश्रित्य संरचितस्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य विविधनिकायाः विभागाः समितयश्च क्रियाशीलाः सन्तः विश्वविद्यालयस्य अभिवृद्धये सन्ततं चेष्टन्ते। विश्वविद्यालयस्य कार्यपरिषदः सभाः नियतरूपेण प्रतिवर्षं जायन्ते यत्र हि विकासपरनीतयः निर्णीयन्ते। निर्धारितनिर्णयानां क्रियान्वयनदृष्ट्या अपि इयं परिषत् प्रधानभूमिकां निर्वहति। विद्यात्परिषत् विश्वविद्यालयीयशिक्षायाः , शिक्षणप्रक्रियायाः , प्रशिक्षणस्य, परीक्षायाः , अनुसन्धानकार्यक्रमाणां च स्तरपरिरक्षणकर्मणि कार्यरता भवति। अस्याः संसूचनाः विभागमुखेन समितिमुखेन च क्रियान्विताः भवन्ति। अध्ययनमण्डलं विश्वविद्यालयस्य विभिन्नपाठ्यक्रमाणां निर्माणं करोति।

विश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनप्रकोष्ठः शैक्षिकेषु प्राशासनिकेषु च क्रियाकलापेषु गतिशीलतायाः संवर्धनाय एकस्याः प्रणाल्याः विकासं करोति। आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनप्रकोष्ठस्य प्राथमिकोद्देश्येषु संस्थायाः गुणवत्तासंवर्धनाय विश्वविद्यालयेन अनुसर्तव्याः मार्गोपायाः प्रमुखाः सन्ति। काले काले सभासङ्गोष्ठ्यादीनाम् आयोजनेन च विश्वविद्यालयस्य विकासाय प्रयतते । तदीयप्रतिवेदनेषु विश्वविद्यालयस्य गुणवत्तानिर्धारकमानकानां क्रियान्वयनेन प्राप्तस्य फलस्य विवरणम् उल्लिखितं वर्तते। विश्वविद्यालयस्य सर्वेऽपि क्रियाकलापाः छात्राणां विकासाय पूरकाः स्युरिति सङ्कल्पेन आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनप्रकोष्ठस्य प्रतिष्ठापनं विहितम् अस्ति। आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनप्रकोष्ठस्य संसूचनाः आश्रित्य सक्रियाणां विभागसमित्यादीनां कार्येषु सञ्जाताः प्रगतयः यथा -

1. विश्वविद्यालये च छात्रकेन्द्रितवातावरणं विद्यते येन शिक्षणाधिगमप्रक्रियायां प्रौद्योगिक्याः समावेशः क्रमशः जायमानः वर्तते।

2. गुणवत्तासम्बद्धेषु तत्वेषु छात्राणाम् अभिभावकानां सामाजिकानां च प्रतिक्रियाः स्वीकृत्य शिक्षणाधिगमप्रक्रियायाः संवर्धनदिशि विश्वविद्यालयः सन्ततम् अग्रेसरः वर्तते।

3. उच्चशिक्षायाः विशिष्य शास्त्रशिक्षणस्य परम्परागतपाठ्यक्रमाणां च अभिवर्धने विद्यमानान् मानकान् विनिश्चित्य तेषां पूर्णशः क्रियान्वयनाय यत्नः विधीयते।

4. विश्वविद्यालयस्य गुणवत्तायाः संवर्धनाय महाविद्यालयीयैः विश्वविद्यालयायैः च सह सम्मील्य काले काले कार्यशालानां सङ्गोष्ठीनां सभासमारोहाणाम् आयोजनं क्रियते।

5. विश्वविद्यालयस्य विभागाः फलोन्मुखतया कार्यतत्पराः भवितुम् अपेक्षितानां भौतिकसंसाधनानां व्यवस्थापनं कुर्वन्ति।

6. आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनप्रकोष्ठः विकासस्य माध्यमरूपेण कार्यं करोति इत्यतः सर्वे विभागाः समितयः कार्यतत्पराः विद्यन्ते।

7. नियतरूपेण विभागानां पर्यवेक्षणं प्रकोष्ठेन विधीयते इत्यतः विभागानां कार्यतत्परतायाः मूल्याङ्कनं जायमानं वर्तते।

परीक्षासमितिः , शोधसमितिः , ग्रन्थालयसमितिः , वित्तसमितिः , छात्रावाससमितिः , क्रीडासमितिः , कलासंस्कृतिसम्बद्धसमितिः इत्येवं बह्व्यः समितयः सदा सक्रियाः एव सन्तिष्ठन्ते। आसां अन्तिमाः निर्णयाः स्वीक्रियन्ते। छात्रपरिदेवनानिवारणप्रकोष्ठः , महिलाकक्षः इत्यादयः अपि समस्यानां निवारणाय कार्यं कुर्वन्ति। एवं सर्वे विभागसमितिनिकायाः फलदाः क्रियापराश्च सन्ति।

सामान्यतः प्रतिवर्षं शैक्षिकसत्रारम्भात् आसत्रान्तं कार्यक्रमाणां सञ्चालनाय विविधाः समितयः कुलपतीना संरच्यन्ते। वार्षिकोत्सवस्य संस्कृतोत्सवस्य वाग्वर्धिनीमहोत्सवस्य राष्ट्रियसङ्गोष्ठ्याः क्रीडाप्रतियोगितादीनां च आयोजनाय पार्थक्येन समितयः रच्यन्ते। कार्यक्रमसमितिः प्रधानकार्यक्रमाणां निर्वहणाय कार्यं करोति। एषा समितिः कार्यक्रमाणां प्रतिवेदनमपि समर्पयति। वेदिकासमितिः वेदिकानिर्माणादिषु कार्येषु मार्गदर्शनं विदधाति। सभासञ्चालनसमितिः सभाकार्यक्रमाणां सञ्चालनाय व्यवस्थां करोति। पुरस्कारवितरणसमितिः छात्राणां कृते स्पर्धादिषु प्राप्तपुरस्काराणां वितरणाय व्यवस्थां करोति। एवमेव अनुशासनसमितिः

अनुशासनपरिरक्षणकर्मणि साहाय्यं विदधाति। स्वच्छतासमितिः परिसरस्य स्वच्छतापरिरक्षणे प्रतिपदं मार्गदर्शनं करोति। एवं विंशत्यधिकाः समितयः सक्रियाः सन्ति। विश्वविद्यालयस्य सङ्कायप्रमुखाः विभागाध्यक्षाश्च सम्बद्धसङ्कायानां विभागानां कार्यनिर्वहणादिकम् अवलोकयन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.3 Faculty Empowerment Strategies

6.3.1 The institution has effective welfare measures for teaching and non-teaching staff.

संस्थया अध्यापकेभ्यः अध्यापकेतरकर्मचारिभ्यश्च प्रभाविसंक्षेमोपायाः अनुस्रियन्ते।

Answer:

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः अध्यापकेतरकर्मचारिणश्च तदीयाः मानवीयसम्पदः सन्ति। अतः एतेषां क्षेमाय विश्वविद्यालयः सर्वदा कटिबद्धः वर्तते। न केवलं कार्यरतस्यकर्मचारिणः अपि तु तस्य सम्पूर्णपरिवारस्य अपि क्षेमचिन्तनं विश्वविद्यालयः करोति। शारीरिकरूपेण मानसिकरूपेण पारिवारिकरूपेण आर्थिकरूपेण सामाजिकरूपेण च कर्मचारी सन्तृप्तः चेत्तर्हि सः विगतक्लेशः सन् विश्वविद्यालये स्वीयं कर्तव्योत्तरदायित्वादिकं सम्यक् निर्वोढुं प्रभवति न अन्यथा। अतः एव समेषाम् अध्यापकानाम् अध्यापकेतरकर्मचारिणां क्षेमाय नैके मार्गोपायाः विश्वविद्यालयेन अनुस्रियन्ते । क्रमशः यथा

वैद्यकीयौषधोपचारसौकर्यम्, प्राथमिकोपचारव्यवस्था, वैद्यकीयविरमादयः संक्षेमोपायाः

'शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्' इत्युक्तिं मनसि निधाय समेषां कर्मचारिणां स्वास्थ्यपरिरक्षणाय विश्वविद्यालयेन नानाविधानि सौकर्याणि प्रकल्पितानि सन्ति। विश्वविद्यालये प्राथमिकोपचारव्यवस्था सर्वेभ्यः विश्वविद्यालयीयेभ्यः निःशुल्कं परिकल्पिता अस्ति। आकस्मिकरूपेण क्षतिग्रस्तानां तात्कालिकरूपेण उपचाराय प्राथमिकोपचारपेटिकाः सर्वत्र स्वास्थ्यकेन्द्रे संस्थापिताः सन्ति। यदि नियतकर्मचारिणः गभीररूपेण अस्वस्थाः भवन्ति चेत्तर्हि रुग्णालयं गत्वा औषधोपचारं कर्तुं शक्नुवन्ति। वैद्यकीयविरामसौकर्यमपि प्रकल्पितानि सन्ति सर्वेभ्यः नियतकर्मचारिभ्यः । कोरोनाप्रतिरोधकसूचिकाः सर्वादौ निःशुल्कं सर्वेभ्यः कर्मचारिभ्यः प्रदानाय विश्वविद्यालयेन अपेक्षितव्यवस्था कृता।

शैक्षिकपरिकरसौकर्याणि

अध्यापकानाम् अध्यापकेतरकर्मचारिणां सन्ततयः सुशिक्षिताः भवेयुः इति कृत्वा ताभ्यः वार्षिकशैक्षिकपरिकराणां व्यवस्थापनाय शैक्षिकसौकर्यवेतनम् अतिरिक्तरूपेण दीयते। कर्मचारिणां सन्ततेः प्रवेशशुल्कम्, समवस्त्रशुल्कम्, वाहनशुल्कम्, पुस्तकशुल्कम् इत्यादीनि शुल्कानि दातुम् अपेक्षितः निर्दिष्टधनराशिः आयशुल्काद् बहिः दियते। अतः कर्मचारिणां परिवारोऽपि लाभान्वितः भवति।

सञ्चारवेतनम्, महार्घतावेतनम्, भाटकगृहवेतनम् इत्यादीनि

अध्यापकानाम् अध्यापकेतरकर्मचारिणां कृते सञ्चारवेतनम्, महार्घतावेतनम्, भाटकगृहवेतनम् इत्यादीनि विशिष्टानि वेतनसौकर्याणि विश्वविद्यालयेन दीयन्ते। मूलवेतनेन सह महार्घतावेतनं देशस्य आर्थिकमहार्घतां संवीक्ष्य सर्वकारेण निर्धार्यते। सर्वकारेण उद्घुष्टानां महार्घतावेतनादीनां प्राप्तिः सकाले जायते इत्यतः विश्वविद्यालयस्य कर्मचारिणः सर्वे ससन्तोषं कार्यं कुर्वन्ति। यात्राप्रसङ्गेषु जायमानस्य अतिरिक्तयात्राव्ययस्य दायित्वं विश्वविद्यालयः एव वहति। भाटकगृहार्थमपि विशिष्टं सौकर्यं कल्पितं भवति। ये परिसरे वसन्ति तेभ्यः वासव्यवस्था, येनवसन्ति तेभ्यः वासधनं दीयते।

कर्तव्यावकाशः , सामान्यावकाशः , प्रसवावकाशः , प्रसविर्त्याः पोषणावकाशः , शैक्षिकावकाशः , अध्ययनावकाशः इत्यादयः ।

विश्वविद्यालयस्य कर्मचारिणः तस्य मूलसम्पदः सन्ति इत्यतः तेभ्यः विविधसन्दर्भेषु अपेक्षितानाम् अवकाशानां प्रदाने विश्वविद्यालयः सर्वदा उत्सुकोऽस्ति। प्रसवावकाशः , प्रसविर्त्याः पोषणावकाशः इत्यादयः अवकाशाः न कदापि निराक्रियन्ते। विषमपरिस्थितौ विश्वविद्यालयः कर्मचारिणा सह सन्तिष्ठते।

गृहनिर्माणार्थं गणकयन्त्राद्यु पकारणानां क्रयणाय च साहाय्यम्

गणकयन्त्राद्यु पकारणानां अनुप्रयोगेण कर्मचारिणः सर्वे सामयिकाः भवन्ति। अतः ५०, ००० रूप्यकाणि एतदर्थम् अग्रिमधनरूपेण स्वीकर्तुं शक्नुवन्ति। अनन्तरं क्रमशः स्वीकृतधनस्य प्रत्यर्पणं निर्धारितनियमानुगुणं कर्तव्यम्। एवमेव पदयोग्यतानुरूपं गृहनिर्माणाय निर्मितगृहस्वीकरणाय च अधिकाधिकम् एककोटिपर्यन्तमपि अग्रिमधनराशिरूपेण (मूलवेतनस्य १३९ गुणितः धनराशिः अग्रिमधनराशिरूपेण) कर्मचारी स्वीकर्तुं शक्नोति। सप्तमस्य वेतनायोगस्य क्रियान्वयनात् पूर्वं वाहनक्रमणाय द्विचक्रिकाक्रयणाय च अग्रिमधनराशिरूपेण विश्वविद्यालयः बहुभ्यः कर्मचारिभ्यः व्यवस्थाम् अकरोत्।

यात्रासौकर्याणि

विमानयात्रा, समुद्रमार्गयात्रा, स्थानीययात्रा, भारतदर्शनहेतुकी सविरामयात्रा, गृहगमनार्थकसविरामयात्रा, स्थानान्तरयात्रा, सेवानिवृत्तियात्रा, अग्रिमयात्रा इत्यादिषु यात्राप्रसङ्गेषु कर्मचारिभ्यः विशिष्टानि सौकर्याणि विश्वविद्यालयः प्रकल्पयति। भारतदर्शनादिषु सविरामयात्राप्रसङ्गेषु अर्जितविरामदिवसान् वेतनत्वेन परिवर्त्य सुखेन सपरिवारं यात्रां कर्तुम् अपि अवसरः वर्तते।

स्वैच्छिकनिवृत्तिः , समयपूर्वनिवृत्तिः , चिकित्साधारितनिवृत्तिः , असाधारणनिवृत्तिः इत्यादिषु प्रसङ्गेषु सौकर्याणि।

सेवात्यागप्रसङ्गेषु केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः अध्यापकेतरकर्मचारिणश्च विशिष्टानि सौकर्याणि प्राप्स्यन्ति।

सेवानिवृत्तेः सौकर्याणि

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अध्यापकानां अध्यापकेतरकर्मचारिणां स्वाभाविकनिवृत्तिसन्दर्भे विशिष्टानि सौकर्याणि कल्पितानि सन्ति। स्वाभाविकनिवृत्तेः परमपि कार्यं कर्तुं निवृत्तिधनेन सह विशिष्टवेतनं दातुमपि अत्र अवसरः वर्तते। सेवावधौ मृतस्य कर्मचारिणः पाल्याय सेवाया अवसरः नियमानुसारं दीयते। निवृत्तस्य देहावसनात् परमपि विश्वविद्यालयः नियमानुगुणं व्यवस्थां करोति।

एतदतिरिच्य अन्यानि आरक्षितानां कृते नियुक्तौ सौकर्याणि यथा -

1. अनुसूचितजातीयानां जनजातीयानां क्षेमाय आरक्षणसौकर्याणि।

2. सामाजिकरूपेण शैक्षिकरूपेण च पृष्ठगामिनां क्षेमाय आरक्षणसौकर्याणि ।

3. पदाधारितानि आरक्षणसौकर्याणि ।

4. विकलाङ्गानाम् आरक्षणसौकर्याणि।

5. मेधाविनां क्रीडापटूनां कृते आरक्षणसौकर्याणि।

6. दुर्बलानाम् आरक्षणसौकर्याणि इत्यादीनि।

एवं बहुविधानि सौकर्याणि विश्वविद्यालयेन कल्पितानि सन्ति। विश्वविद्यालयः राज्यसर्वकारस्य कर्मचारिणां संक्षेमोपायानां निमित्तं विद्यमानान् सर्वकारीयान् अध्यादेशान् यथावत् परिपालयति। वेतनायोगस्य प्रतिवेदनं प्रतिवर्षं परिशील्य नवीनादेशान् यथावत् परिपालयन् स्वस्य अध्यापकाः अध्यापकेतरकर्मचारिणश्च यथा ससुखं सक्षेमं च जीवनं यापयेयुः तथा व्यवस्थां कल्पयति ।

उत्सवप्रियाः भारतीयाः । अतः स्थानीयोत्सवसन्दर्भेषु (सावन/नवरात्र, दीपावली इत्यादिषु) स्थानीयपरिवेषं मनसि निधाय विशेषावकाशाः कर्मचारिभ्यः दीयन्ते। उत्सवार्थमेव अग्रिमवेतनरूपेणापि शिक्षकेतरकर्मचारिणां कृते निर्दिष्टः धनराशिः प्रदीयते। एतद्विहाय मानवीयदृष्ट्या विश्वविद्यालयीयकर्मचारिणां क्षेमाय सर्वे सदस्याः च साहाय्यं व्यक्तिशः अपि कुर्वन्ति।

शैक्षणिक-शिक्षणेत्तर वर्गाणां कल्याणकारिप्रकल्पेभ्यः सक्रियनिकायाः समितयश्च -

* स्वास्थ्यकेन्द्रम्
* शिकायतनिवारणप्रकोष्ठः
* अध्यापकपरिषद्
* कर्मचारीसंघः
* यौनप्रतिषेधसमितिः
* कर्मचारीकल्याणकोषः

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.3.2 Average percentage of teachers provided with financial support to attend conferences / workshops and towards membership fee of professional bodies during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सङ्गोष्ठीषु/कार्यशालासु भागग्रहणाय, व्यावसायिकनिकायेषु सदस्यताशुल्कनिमित्तञ्च आर्थिकसहायतां प्राप्तवताम् अध्यापकानां सामान्या प्रतिशतता।

Answer: 3.17

6.3.2.1 Number of teachers provided with financial support to attend conferences/ workshops and towards membership fee of professional bodies year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु सङ्गोष्ठीषु/ कार्यशालासु भागग्रहणाय, व्यावसायिकनिकायेषु सदस्यताशुल्कनिमित्तञ्च आर्थिकसहायतां प्राप्तवताम् अध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
8	3	3	1	0

File Description	Document
Details of teachers provided with financial support to attend conferences, workshops etc. during the last five years (Data Template) (विगतपञ्चवर्षेषु सङ्गोष्ठीषु/कार्यशालासु भागग्रहणाय, व्यावसायिकनिकायेषु, सदस्यताशुल्कनिमित्तञ्च आर्थिकसहायतां प्राप्तवता)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030(

6.3.3 Average number of professional development / administrative training Programmes organized by the university for teaching and non teaching staff during the last five years.

विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु शिक्षकाणां वृत्तिविकासार्थं, शिक्षकेतरकर्मचारिणां प्राशासनिकप्रशिक्षणार्थञ्च संस्थया समायोजितानां कार्यक्रमाणां वार्षिकी सम्पूर्णा सङ्ख्या।

Answer: 1.2

6.3.3.1 Total number of professional development / administrative training Programmes organized by the Institution for teaching and non teaching staff year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु शिक्षकाणां वृत्तिविकासार्थं, शिक्षकेतरकर्मचारिणां प्राशासनिकप्रशिक्षणार्थञ्च विश्वविद्यालयेन समायोजितानां कार्यक्रमाणां वार्षिकयोगः।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
3	0	2	0	1

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/

Reports of the Human Resource Development Centres (UGC ASC or other relevant centres) (मानवसंसाधनविकासकेन्द्रेभ्यः (विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य अकादमिकस्टाफ-महाविद्यालयेभ्यः अथवा तदन्यसदृशकेन्द्रेभ्यः) प्राप्तप्रमाणपत्राणि/ प्रतिवेदनानि।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/
Details of professional development / administrative training Programmes organized by the University for teaching and non teaching staff (Data Template)(शैक्षणिक-अशैक्षणिक-कर्मचारिणां व्यावसायिक-विकासार्थं / प्राशासनिक-प्रशिक्षणार्थं विश्वविद्यालयेन समायोजितानां कार्यक्रमाणां विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/

6.3.4 Average percentage of teachers attending professional development Programmes, viz., Orientation Programme, Refresher Course, Short Term Course, Faculty Development Programmes during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु अभिविन्यासपाठ्यक्रम-पुनश्चर्यापाठ्यक्रम-स्वल्पकालिकपाठ्यक्रम-अध्यापकविकासकार्यक्रमादिवृत्तिविकासकार्यक्रमेषु भागग्राहिणाम् अध्यापकानां मध्यमानस्य प्रतिशतता।

Answer: 35.7

6.3.4.1 Total number of teachers attending professional development Programmes, viz., Orientation Programme, Refresher Course, Short Term Course, Faculty Development Programmes year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु अभिविन्यासपाठ्यक्रम-पुनश्चर्यापाठ्यक्रम-स्वल्पकालिकपाठ्यक्रम-अध्यापकविकासकार्यक्रमादिवृत्तिविकासकार्यक्रमेषु भागग्राहिणाम् अध्यापकानां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
64	70	35	0	0

File Description	Document

Reports of the Human Resource Development Centres (UGC ASC or other relevant centers). (मानवसंसाधनविकासकेन्द्रेभ्यः (विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य शैक्षिककर्मचारिमहाविद्यालयेभ्यः अथवा तदन्यसदृशकेन्द्रेभ्यः) प्राप्तप्रमाणपत्राणि/ प्रतिवेदनानि।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Details of teachers attending professional development Programmes during the last five years (Data Template) (विगतपञ्चवर्षेषु अभिविन्यासपाठ्यक्रम- पुनश्चर्यापाठ्यक्रम- स्वल्पकालिकपाठ्यक्रम- अध्यापकविकासपाठ्यक्रमादि वृत्तिविकासपाठ्यक्रमेषु भागग्राहिणाम् अथ)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI

6.3.5 Institution has Performance Appraisal System for teaching and non-teaching staff

संस्थायां शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां कार्यनिष्पादनज्ञापनप्रणाली वर्तते।

Answer:

सर्वेषां शैक्षिककर्मचारिणां प्रशासनिककर्मचारिणां च कार्यनिष्पादनप्रणाली गोपनीयं विवरणं च संस्कृतविश्वविद्यालयस्य तथा राज्यसर्वकारस्य नियमानुगुणं सम्पाद्यते । सर्वविधप्रक्रियाः विश्वविद्यालय-अनुदान-आयोगस्य मानकमवलम्ब्य आन्तरिकगुणवत्ताप्रकोष्ठेन क्रियते ।
सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य परिसरीयाः सर्वे शिक्षकाणांः शिक्षकेतरकर्मचारिणाश्च निर्दिष्टनियमानुगुणं विभागाध्यक्षः कार्यनिष्पादनस्य प्रपत्रं परिपूरयन्ति ।
प्रपत्राणाम् आधारेण योग्याध्यापकेभ्यः कर्मचारिभ्यश्च पदोन्नतिः अन्ये लाभाश्च दीयन्ते । एतत् मूल्याङ्कनं प्रतिवर्षं भवति । एतेषां कर्मचारिणां कार्यनिष्पादनस्य मूल्याङ्कनं च भवति । यथा -
(क) सर्वेषां नियमितशैक्षिककर्मचारिणाम् ।
(ख) सर्वेषां नियमितप्रशासनिककर्मचारिणाम् ।
(ग) सर्वेषाम् अनुबन्धितशैक्षिककर्मचारिणाम् ।
(घ) सर्वेषाम् अनुबन्धितप्रशासनिककर्मचारिणाम् ।
सर्वेषां कर्मचारिणां नाम, अर्हता, परिचायकपत्रम्, विभागः , कार्यस्थानम्, शैक्षिकसत्रम् इत्यादीनाम् उल्लेखः प्रपत्रे क्रियते। सर्वेषां नियमितशैक्षिककर्मचारिणाम् अनुबन्धितशैक्षिककर्मचारिणाम् अतिथिशैक्षिककर्मचारिणाम् तदितराणां च आत्ममूल्याकलनेन सम्बद्धं विवरणं प्रपत्रस्य प्रथमभागे वर्तते। तत्र एते अंशाः पूरणीयाः भवन्ति। यथा -
1. नाम, पदवी, सङ्केतः , स्तरः
2. प्रथमनियुक्तेः विवरणम्, नियुक्तेः निवृत्तेश्च तिथिः
3. शैक्षिकयोग्यताः
4. स्थिरोद्योगीध्संविदाध्आंशकालिकः इत्यस्य पदस्य उल्लेखः ।
ततः स्नातकस्नातकोत्तरस्तरीयाणां शिक्षकाणाम् कक्ष्याकार्यादीनाम् उल्लेखः वर्तते। यथा-
1. सत्रे वितीर्णाः कालांशाः
2. सत्रे स्वीकृताः कालांशाः
3. प्रायोगिककार्यार्थं वितीर्णाः कालांशाः
4. प्रायोगिककार्यार्थं स्वीकृताः कालांशाः
5. कक्ष्यादीनाम् अस्वीकरणे हेतवः
शिक्षकाणां शोधप्रवृत्तेः मूल्याकलनव्यवस्था अपि विश्वविद्यालयेन क्रियते। यथा -
1. वर्षेऽस्मिन् मार्गदर्शकत्वेन स्वीकृतानां शोधच्छात्राणां सङ्ख्या ।

2. उपाधिप्राप्तवतां शोधच्छात्राणां सङ्ख्या ।
3. शोधपरियोजनानां विवरणम् -कृतानां करिष्यमाणानां च सङ्ख्या ।
4. धनदायिनी संस्था ।
5. मुख्यः गवेषकः ।
6. प्राप्यपरिणामाः ।
7. राष्ट्रिये अन्ताराष्ट्रिये च स्तरे शोधपत्राणि प्रस्तुतीकृतं चेत्तर्हि तद्विषये विवरणम् ।
8. शोधकेन्द्रितसङ्गोष्ठ्यादिषु भागग्रहणस्य उल्लेखः ।
9. पुस्तकप्रकाशनादीनि कार्याणि ।
10. रचनात्मकसर्जनात्मकगतिविधीनाम् उल्लेखः ।
11. सभायाः कार्यशालायाः राष्ट्रियसङ्गोष्ठ्याः तदितरेषां कार्यक्रमाणां संयोजकत्वेन कृतकार्यस्य विवरणम् ।
12. शिक्षकैः प्रयुज्यमानानां प्राविधिकोपकरणानां पुनः शिक्षणार्थं गवेषितानां च नूतनोपकरणानाम् उल्लेखः ।

एतत्सम्बद्धानि अधिकविवरणानि कृतकार्याणां प्रमाणैः सह प्रपूर्य कर्मचारिणा दीयते। अधिकारी पृथक्तया प्रमाणीकरणं करोति। प्रतिवेदनाधिकारी अधोलिखितानां विवरणं पूरयति । यथा -

1. विषयज्ञानम्
2. विषयज्ञानवर्धनाय शिक्षकेण कृताः प्रयासाः
3. शिक्षणसामर्थ्यम्
4. नियमितता
5. शिक्षायाः गुणवत्ता
6. छात्रैः सह सम्बन्धः
7. सहोद्योगिभिः सह सम्बन्धः
8. योजनानिर्माणक्षमता
9. साधनसम्पन्नता
10. भागग्राहिता इत्यादीनि।

समीक्षकाधिकारिणा अधोलिखिताः सारांशरूपेण लिख्यन्ते। यथा -

1. शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां च कार्याणि अत्युत्तमानि सन्ति।
2. शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां च कार्याणि उत्तमानि सन्ति।
3. शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां च कार्याणि तृप्तिकराणि सन्ति।
4. शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां च कार्याणि अतृप्तिकराणि सन्ति।

अत्र सर्वत्रापि अधिकारी प्रत्येकमपि शिक्षकस्य कार्यनिष्पादनस्य विवरणं व्यक्तिशः वस्तुनिष्ठरूपेण च पूरयति। तत्प्रतिवेदनम् अतीव महत्त्वपूर्णं भवति।

1. शिक्षकस्य शिक्षकेतरकर्मचारिणः चरित्रम् अत्युत्तमम् अस्ति।
2. शिक्षकस्य शिक्षकेतरकर्मचारिणः समन्वयः अत्युत्तमः अस्ति।
3. शिक्षकस्य शिक्षकेतरकर्मचारिणः प्रतिपुष्टिः अत्युत्तमा अस्ति।
4. शिक्षकस्य शिक्षकेतरकर्मचारिणः अन्यः कोऽपि विशेषांशः अस्ति चेत्तर्हि तस्य उल्लेखः ।

एवं विश्वविद्यालयस्य शिक्षकाणां शिक्षकेतरकर्मचारिणां कार्यनिष्पादनज्ञापनप्रणाली व्यवस्थिता वस्तुनिष्ठा च प्रचलति।

File Description	Document
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.4 Financial Management and Resource Mobilization

6.4.1 Institution conducts internal and external financial audits regularly

संस्था नियमितम् आन्तरं बाह्यं च वित्तलेखाङ्केक्षणं करोति।

Answer:

सर्वस्याः अपि संस्थायाः आर्थिकस्वास्थ्यपरिरक्षणदृष्ट्या आन्तरं बाह्यं च वित्तलेखाङ्केक्षणं प्राथम्यं भजते। एतदनु सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयोऽपि नियतरूपेण आन्तरं बाह्यं च वित्तलेखाङ्केक्षणं सम्पादयति। प्रतिवर्षं वित्तलेखाङ्केक्षणेन विश्वविद्यालयस्य वित्तीयव्यहाराणां परिज्ञानं सम्भवति। वित्तीयकोषस्य परीक्षणेन मूल्याङ्कनेन च आयव्ययाभ्यां सह न्यूनतायाः दोषस्य वा ज्ञानं भवति। वित्तीयव्यवहारेषु पारदर्शितायाः परिरक्षणदृष्ट्या वित्तलेखाङ्केक्षणम् अतीव प्रधानं कार्यम् अस्ति। वित्तलेखाङ्केक्षणं तु आन्तरं बाह्यम् इति द्वैविध्यं भजते। क्रमशः यथा -

1. सम्पूर्णानन्दकेन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य आन्तरं वित्तलेखाङ्केक्षणम् -

वित्तसमितिः प्रत्येकम् अपि आन्तरं वित्तलेखाङ्केक्षणं कर्तुम् एकां समितिं विरचय्य प्रति वा प्रेषयति। अनेन सह आन्तरिकाः लेखाधिकारिणः वित्तविभागाधिकारिणश्च सदस्यरूपेण भवन्ति। ते अधिकारिणः समग्रस्य विश्वविद्यालयस्य सङ्कलितं वित्तलेखाङ्केक्षणं व्यवस्थापनवित्तपरिषदोः अनुमोदनेनकुर्वन्ति।

आन्तरं वित्तलेखाङ्केक्षणं कर्तुं या समितिः नियतरूपेण वर्तते तस्याः कार्याणि यथा -

1. विवरणप्राप्तिः ।

2. प्रगतवित्तलेखाङ्केक्षणप्रतिवेदनस्य तथा संसूचनानां च परिशीलनम् ।

3. दूरभाषादीनाम् उपयोगस्य तत्सम्बद्धपञ्जिकायाः च परीक्षणम् ।

4. समेषाम् अभिलेखानां पञ्जिकानां च परीक्षणम् ।

5. भाटकरूपेण स्वीकृतानां भवनानां छात्रावासानाम् आवासस्थानानां च सम्बद्धपञ्जिकानां परीक्षणम् ।

6. मासिककोषस्य शेषांशस्य तत्सम्बद्धपत्राणां च परीक्षणम्।

7. वित्तीयवर्षस्य सर्वासां वित्तीयपत्रिकाणां परीक्षणम् ।

8. अनुबन्धितदेयेन परिवहनदेयेन च सम्बद्धानां पञ्जिकानां परिशीलनम् ।

9. सर्वकारीयवाहनसौकर्यव्यवस्था अस्ति चेत्तर्हि तत्सम्बद्धपञ्जिकायाः निरीक्षणम् ।

10. सर्वकारीयकर्मकराय संस्थायै अन्येभ्यः सौकर्यप्रकल्पकेभ्यः अप्रदत्तधनराशेः विवरणं यदि अस्ति तर्हि तत्पञ्जिकायाः परिशीलनम् ।

11. चरभौतिकपदार्थानां परिशीलनम् । पुनः तेषां भौतिकपर्यवेक्षणेन सम्बद्धानाम् अभिलेखानां परीक्षणम्।

12. नष्टानां निरुपयुक्तानां च पदार्थानां परित्यागार्थं निर्मितसूच्याः तथा निरूपयुक्तधनराशेश्च परीक्षणम् ।

13. स्थिरकर्मचारिणां सेवापुस्तिकायाः व्यक्तिगतपुस्तिकायाश्च परीक्षणम् ।

14. सर्वकारीयमानितसंस्थाभ्यः पदार्थानां क्रयणावसरे अनुसृतानां प्रक्रमाणां विवरणोपेतायाः पुस्तिकायाः परीक्षणम्। क्रयणसमितेः माध्यमेन क्रीतं वा नवेति परीक्षणम्।

15. वार्षिकसहकारानुबन्धः बाह्यसंस्थाभिः सह कृतश्चेत् तर्हि तत्परिशीलनम् ।

16. न्यायालयाभियोगादीनां सत्वे तेषां परिशीलनम् । आर.टि.आइ .सम्बद्धानां दत्तांशानां परिशीलनम्।

17. चेक बुक इत्यस्य जि.पि.एफ् .कोषस्य तथा सामान्यकोषस्य च परिशीलनम् ।

18. व्ययपत्रस्य कर्मचारिणां आयकरविभागसम्बद्धपत्रावलीनां च परिशीलनम् ।

19. व्ययार्थं निर्दिष्टधनराशेः अपेक्षया ऊर्ध्वं व्ययितस्य धनराशेः सकारणं परिशीलनम् ।

20. आयकरविभागसम्बद्धाभिलेखानां व्यवस्थापनक्रमपरिशीलनम् ।

21. पूर्ववर्षस्य पञ्जिकायाः पर्यवेक्षणम् ।

22. प्रधानव्ययपञ्जिकायाः अवलोकनम् ।

23. नष्टधनपदार्थादीनां विवरणपञ्जिकायाः अवलोकनम्

24. ग्रन्थालयीयपरीक्षितपुस्तकसम्बद्धप्रतिवेदनस्य अवलोकनम् ।

25. सक्रिययोजनानां तत्सम्बद्धाभिलेखानां च परीक्षणम्।

एतत्सर्वं कार्यं आन्तरवित्तलेखाङ्केक्षणेन सम्बद्धं वर्तते। सम्पूर्णविश्वविद्यालयः अत्र उत्तरदायी भवति। अतः आन्तरवित्तलेखाङ्केक्षणात् पूर्वमेव तदर्थम् अपेक्षितां सर्वविधसिद्धतां सर्वत्र कुर्वन्ति।

2. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य बाह्यं वित्तलेखाङ्केक्षणम् -

राज्यस्य प्रधानलेखाङ्केक्षणकार्यालयस्य लेखाधिकारिणः बाह्यवित्तलेखाङ्केक्षणस्य कार्यं सम्पादयितुम् आयान्ति। एते विश्वविद्यालयस्य कार्यालयेन व्यवस्थापितानाम् अभिलेखानां परिशीलनं कुर्वन्ति। मासानुगुणं जातस्य व्ययस्य परिशीलनं कुर्वन्ति। वित्तकोषेन सम्बद्धानां समेषां पत्रावलीनाम् निरीक्षणकार्यं सम्पादयन्ति। तेषां निरीक्षणेन सम्बद्धाः प्रधानाः पञ्जिकाः अभिलेखाः च यथा -

1. अनुमोदितानि पदानि तेषां विवरणसम्बद्धा पञ्जिका।

2. कार्यरतानां कर्मचारिणां विवरणपञ्जिका,रिक्तपदानि च।

3. वित्तकोषस्य विविधानि विगणनानि ।

4. सेवाप्रदानसंस्थासम्बद्धानुबन्धानां पञ्जिका।

5. वाहनानां सङ्ख्या। तेषां निर्वहणव्ययः ।

6. सञ्चितकोषाः ।

7. बाह्यकर्मचारिणां विवरणपञ्जिका ।

8. आन्तरिकवित्तलेखाङ्केक्षणस्य प्रतिवेदनपत्राणि।

9. विभागीयलेखाङ्केक्षणम् ।

10. पूर्वतनलेखाङ्केक्षणसन्दर्भे उद्भाविताः समस्याः समाधानानि ।

11. ग्रन्थालयपञ्जिका।

12. क्रीतानां पदार्थानां विवरणपञ्जिका।

13. धनस्य अपव्ययेन अतिव्ययेन च सम्बद्धाः पञ्जिकाः ।

14. एकस्मिन् वर्षे सम्पादितानां साधितानां च कार्याणां विवरणम् ।

15. राजस्वसङ्क्रमणस्य विवरणम्।

16. यात्राविरामप्रवासादिभिः सम्बद्धाः अभिलेखाः ।

एवं बहुविधपत्राणां पञ्जिकानाम् अभिलेखानां पर्यवेक्षणात् परं अधीक्षकान् स्पष्टीकरणं पृच्छन्ति। तदग्रे प्रतिवेदनं सिद्धं भवति। सामान्यतः वित्तीयसन्देहान् अधीक्षकः परिहरति चेत्तर्हि तदग्रे । तदभावे सकारणसूचनायाः उल्लेखम् अधिकारिणः कुर्वन्ति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.4.2 Funds/ Grants received from non-government bodies, individuals, philanthropers during the last five years (not covered in Criterion III) (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयेतरनिकायेभ्यः, व्यक्तिभ्यः, दातृभ्यश्च प्राप्तम् आर्थिकं साहाय्यम् अनुदानं वा (यदि तृतीयनिकषे न निर्दिष्टम्) (लक्षशः रूप्यकेषु)

Answer: 3182.43

6.4.2.1 Total Grants received from non-government bodies, individuals, philanthropers year-wise during the last five years (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु सर्वकारीयेतरनिकायेभ्यः, व्यक्तिभ्यः, दातृभ्यश्च प्रतिवर्षं प्राप्तस्य आर्थिकसाहाय्यानुदानस्य वार्षिकयोगः (लक्षशः रूप्यकेषु)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
658.26270	900.01589	135.10314	692.72595	796.32640

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Details of Funds / Grants received from non-government bodies during the last five years (Data Template)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Annual statements of accounts(अङ्केक्षितस्य वार्षिकलेखापत्रस्य प्रतिकृतिः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103

6.4.3 Institutional strategies for mobilisation of funds and the optimal utilisation of resources

विविधसंसाधनानां सर्वाधिकसमुपयोगार्थं, वित्तराशिसङ्ग्रहार्थञ्च संस्थायाः व्यूहाः।

Answer:

क्षणशः कणशश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत् इत्युक्तिं मनसि सङ्कलय्य सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः स्वस्य मानवीयसंसाधनानां भौतिकसंसाधनानां च सदुपयोगार्थं सदैव प्रयतते। विविधसंसाधनानां सदुपयोगः भवेदिति मत्वा स्वकर्मचारिषु अन्यतमान् प्रबन्धकत्वेन पर्यवेक्षकत्वेन संरक्षकत्वेन च नियोजयति । समितीनां मार्गदर्शने सर्वेषां मानवीयसंसाधनानां भौतिकसंसाधनानां च उपयोगः क्रियते। तदर्थं विशिष्टान् व्यूहान् अपि आरचयति विश्वविद्यालयपरिसरः । वित्तव्यवस्थायां विद्यमानैः साधनै सम्भावित धनव्यस्यर क्षणेव अद्य च नूतनराशेः सङ्ग्रहेणवित्तस्य द्वेधा समुचित प्रयोगो भवति। अत्रौभौ भ्रमेण लिख्येते तद्यधा -

1. विविधसंसाधनानां सर्वाधिकोपयोगसम्बद्धाः व्यूहाः

1. विश्वविद्यालये सुव्यवस्थितक्रीडाङ्गणानि सन्ति। एतेषां क्रीडाङ्गणानाम् उपयोगः न केवलं क्रीडाकलापानां निमित्तमेव अपि तु बृहत्सभादीनां सङ्घटनावसरे विविधगोष्ठीनां सञ्चालनावसरे च मुक्तसभाङ्गणरूपेणापि क्रियते। युवमहोत्सवादिषु नाट्योत्सवसन्दर्भेषु च सहस्राधिकाः जनाः सम्मिलिताः भवन्ति इत्यतः तस्मिन् सन्दर्भे क्रीडाङ्गणस्य परिपूर्णः उपयोगः जायते।

2. सुव्यवस्थिताः ग्रन्थालयाः सन्ति। एतेषां निर्वाहकाः ग्रन्थपालकाः न केवलं पुस्तकनिर्वहणवितरणादिकं कार्यं कुर्वन्ति अपि तु विश्वविद्यालयेन प्रकाशितानां पुस्तकानां विक्रयणार्थमपि व्यवस्थां कुर्वन्ति। विश्वविद्यालयेन अद्यावधि प्रकाशितानां वेद-शास्त्र-पुराण-इतिहास-काव्य-कोष-स्मृतिग्रन्थानां सन्दर्भग्रन्थानां, विविधशास्त्रकोषग्रन्थानां अन्याभ्योपि संस्थाभ्यः प्रकाशितानि पुस्कानि वर्तते तत्र पठित्वा छात्राः लाभं गृह्णन्ति।

3. व्यायामशालायाः प्रयोगशालायाः गणकशालायाः अन्यासां च संसाधनानाम् उपयोगः व्यायामशालाः प्रयोगशालाः गणकशालाः , प्राविधिकप्रयोगशालाः , सन्ति। व्यायामशालायाः सदुपयोगं छात्राः नियतं कृत्वा शारिरिकसौष्ठवं सम्पादयन्ति। प्रयोगशालाभिः छात्राः प्रत्यक्षरूपेण अधिगच्छन्ति। प्रयोज्यप्रयोजकस्थानापन्नाः छात्राः विविधप्रयोगशालानां साहाय्येन स्वयं प्रयोगं कृत्वा अधिगच्छन्ति।

4. उपवनोद्यानपुष्पवाटिकादीनां सदुपयोगः विश्वविद्यालयस्य परिवेषाः पुष्पोद्यानैः वाटिकाभिः उपवनैश्च सर्वदा सुशोभन्ते । अत्र विकसितानां पुष्पाणां सदुपयोगं सरस्वत्याः पूजने मालानिर्माणप्रसङ्गेषु अर्चनोत्सवादिषु क्रियते।

5. छात्रावास-अतिथिभवन-शिक्षकावासादीनाम् उपयोगः विश्वविद्यालये सुव्यवस्थिताः छात्रावासाः सन्ति। बालकानां बालिकानां च छात्रावासाः सर्वदा पूर्णाः एव भवन्ति। अतिथिभवनानि अपि व्यवस्थितरूपेण सज्जीकृत्य संस्थापितानि सन्ति।

6. कक्ष्यासभाङ्गणान्तर्दौवारिकक्रीडाङ्गणादीनाम् उपयोगः विश्वविद्यालये कक्ष्यासभाङ्गणान्तर्दौवारिकक्रीडाङ्गणादीनाम् उपयोगः नियतरूपेण जायन्ते। रिक्ते समये कक्ष्योत्तरप्रसङ्गेषु च शिक्षकाणाम् उपवेशनादिकं कर्तुमपि कक्ष्यादीनाम् उपयोगः जायते। ग्रीष्मकालिकावकाशेषु अनौपचारिकसंस्कृतशिक्षणादीनां प्रदानावसरे कक्ष्याणाम् उपयोगः जायते। अतः विश्वविद्यालयस्य भौतिकसंसाधनानि विरामदिवसेष्वपि उपयोगयोग्यानि एव भवन्ति बहुधा। वार्षिक परीक्षाषाण्मासिकपरीक्षाकार्यक्रमाः विश्वविद्यालये एवकार्यन्ते तेन विश्वविद्यालस्य धनंव्ययो न्यूनो भवति धनानांमुपयोगश्च भवति।

2. वित्तराशिसङ्ग्रहार्थं विश्वविद्यालयस्य व्यूहाः

विश्वविद्यालयः यद्यपि स्वस्य व्ययनिर्वहणाय पूर्णशः राज्यसर्वकारावलम्बितः वर्तते तथापि अयं व्यक्तिशः अपि वित्तराशिसङ्ग्रहार्थं नैकान् व्यूहान् रचयति । क्रमशः यथा -

1. विश्वविद्यालयस्य प्रकाशनविक्रयकेन्द्राणि विश्वविद्यालयस्य उपत्रिशतं प्रकाशनानि क्रयणाय उपलभ्यन्ते। पुस्तकानां विक्रयणेन अद्यावधि लक्षशः रूप्यकाणि विश्वविद्यालयेन अर्जितानि सन्ति। संस्कृतमहोत्सव - पुस्तकमेला च यत्र यत्र प्रचलन्ति तत्र बहुत्र अस्थिरविक्रयणकेन्द्राणि विश्वविद्यालयेन प्रतिष्ठाप्यन्ते । पुस्तकानां क्रेतारः उत्सुकाः भवेयुः इति मध्ये मध्ये मूल्योद्धारमपि उद्घोषयति विश्वविद्यालयः ।

2. न्यासधनसङ्ग्रहव्यूहः विश्वविद्यालये न्यासधनसङ्ग्रहार्थं धनदायिभ्यः दानिभ्यः अवसरः कल्पितः वर्तते। न्यासधनत्वेन लक्षशः धनं दानिभिः प्रदत्तं वर्तते। तैः प्रदत्तधनं मूलधनत्वेन कोषे एव सन्तिष्ठते।तद्धनस्य वार्षिकलाभांशमात्रस्य विनियोगः पुरस्कारसत्कारादीनां निमित्तं क्रियते । विविधमठाधीशैः सामाजिकसङ्घटनैश्च छात्राणां प्रोत्साहनाय न्यासधनं निक्षिप्तं वर्तते।

3. प्राचीनवार्तापत्रिकाणां तदितरपदार्थानां च विक्रयणम् विद्यमानानां प्राचीनवार्तापत्रिकाणां तदितरपदार्थानां च विक्रयणं क्वचित् सम्भवति । अनेन सहस्रशः रूप्यकाणि विश्वविद्यालयेन अर्ज्यन्ते ।

4. अतिथिभवनभाटकधनैः च वित्तसङ्ग्रहणव्यूहः अतिथिभवनेषु वासाय अपि नियमानुगुणं व्यवस्था अस्ति। अल्पमूल्येन सुसज्जितसुन्दरप्रकोष्ठाः सम्बद्धेभ्यः भाटकरूपेण दीयन्ते। तेनापि संस्थायै ईषदिव धनम् उपलभ्यते। शताब्दीभवनं माङ्गलिककार्या च अपि आवण्ट्यते तथोपि धनलाभो भवति।

File Description	Document
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.5 Internal Quality Assurance System

6.5.1 Internal Quality Assurance Cell (IQAC) has contributed significantly for institutionalizing the quality assurance strategies and processes

गुणवत्ताश्वासनव्यूहानां प्रक्रियाणां च संस्थानीकरणाय आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं विशेषतः योगदानं करोति।

Answer:

संस्थायाः आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं संस्थायाः शैक्षिकस्तराभिवृद्धये स्तरपरिरक्षणाय च कार्यं कुरुते। गुणवत्तापूर्णा नीतिः एव अस्य केन्द्रस्य द्योतकम् विद्यते। नीतेः अनुप्रयोगाय विश्वविद्यालयस्य प्रत्येकस्मिन् अपि अङ्गाय केन्द्रमिदं मार्गदर्शनं करोति। संस्थानीकरणेन उच्चशिक्षासंस्थायाम् अर्थात् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये गुणात्मकसंस्कृतेः विकासः जायते इति आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं विभावयति। आभ्यन्तरैः बाह्यैः च सहयोगैः विश्वविद्यालयस्य सर्वाङ्गीणविकासं सम्पादयितुम् असौ प्रयतते। अभिवृद्धेः विकासस्य च मितयः काः काः सन्ति इति सर्वदा केन्द्रम् इदं चिन्तनं करोति। अधिगन्तुः केन्द्रितं शैक्षिकं वातावरणं निर्मातुं तदर्थम् अपेक्षितानां परिपक्वदशासम्पन्नानां शिक्षकाणां च सज्जीकर्तुं केन्द्रमिदं चेष्टते।स्वस्य गुणवत्तापरस्य कार्यस्य सम्पादनाय सांस्थानिकैः संस्थान्तरस्थैः सह परिचर्चाम् अपि इदं करोति।
गुणाः पूजास्थानम् इत्युक्तिः प्रसिद्धा एव । एतदनु संस्कृतशिक्षणस्य प्रत्येकस्मिन् अपि पक्षे विद्यमानान् गुणान् आकलयितुम् आवर्धयितुं च आश्वासनं ददाति सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रम् । शिक्षणाधिगमप्रक्रियाभिः सम्बद्धानां समेषां पक्षाणां गुणवत्ताम् अभिवर्धयितुम् अपेक्षितान् व्यूहान् नैरन्तर्येण रचयदस्ति । तत्र हि गुणवत्ताश्वासनव्यूहानां प्रक्रियाणां च संस्थानीकरणाय अनेन केन्द्रेण क्रियमाणाः प्रयासाः यथा -
1. कार्येण सह तत्सम्बद्धगुणवत्तावर्धकमानकानां निर्धारणम् ।
2. शैक्षिकाणां शैक्षिकेतराणां च अधिगमलक्ष्याणां सम्प्राप्तये विद्यमानानां मानदण्डानां निर्धारणम् ।
3. विश्वविद्यालये छात्रकेन्द्रितस्य शैक्षिकवातावरणस्य सर्जनम् ।
4. शिक्षणेन सम्बद्धानां नवाचाराणां अनुप्रयोगाय प्रौद्योगिक्याः आत्मसात्करणाय च शिक्षकाणां प्रचोदनं तेषां सज्जीकरणं च ।
5. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये सर्वोत्तमशिक्षाव्यवस्थायाः संवर्धनदिशि शिक्षकाणां छात्राणाम् अभिभावकानां च अभिप्रायसङ्ग्रहणम्।
6. गुणवत्तापूर्णशैक्षिकवातावरणस्य परिरक्षणाय पूरकाणां कार्यक्रमाणां कार्यशालानां सङ्गोष्ठीनां च आयोजनम्।
7. कालानुगुणं विकासपरकार्याणाम् अभिलेखसङ्ग्रहणम्।
8. राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदः मानकानुगुणं विश्वविद्यालयस्य मूल्याङ्कनयोग्यत्वसम्पादनदृष्ट्या सज्जीकरणम् ।
9. आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण सम्बद्धानां सर्वविधानाम् अभिलेखानां वार्षिकप्रतिवेदनानां पञ्जिकानां च व्यवस्थिरूपेण सम्पादनम् ।
आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण कृतानां कार्याणाम् आमूलचूलं परिशीलनं राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदः निरीक्षणावसरे जायते। अतः आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं स्वकर्तव्यानि सर्वदा निर्वहति। तत्कर्तव्यानि यथा -
1. प्रभावपूर्णनेतृत्ववहनम्
2. प्रबन्धने भागग्रहणम्
3. क्रियासाध्यानां योजनानां निर्माणम्
4. वैद्यु तिकप्रशासनव्यवस्थायाः प्रशंसनं प्रोत्साहनं च
5. विभिन्नानां निकायानां विभागानां प्रकोष्ठानां कक्षाणां च प्रभावस्य मापनं तेषां प्रोत्साहनम्
6. आर्थिकसहयोगप्रदानम्
7. व्यावसायिकविकाससम्पादनम्
8. शिक्षणेन सह इतरशैक्षिकक्रियाकलापेषु भागग्रहणाय प्रचोदनम्
9. शैक्षिकलेखाङ्केक्षणस्य प्राशासनिकलेखाङ्केक्षणस्य प्रतिवेदननिर्माणम्
10. विभिन्नप्रत्यायनप्रसङ्गेषु भागग्रहणम्
आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रस्य प्रधानं कार्यम् अस्ति यत् अस्य हितधारकाणां चिन्तनेषु नवाचाराणां समावेशः । वर्तमानकार्यप्रणालीम् अवगमयितुम् आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं सर्वदा प्रयतते। गुणवत्तापूर्णसंस्कृतेः स्वायत्तीकरणाय अपेक्षितान् व्यूहान् काले काले संरचयति। अस्य सदस्याः सर्वे मुक्तकण्ठेन गुणवत्तासंवर्धनोपायान् मण्डयितुं समर्थाः सन्ति। आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रस्य परिपूर्णं सहयोगं स्वीकृत्य एव विश्वविद्यालयः प्रतिपदं कार्यं करोति। अतः विश्वविद्यालयस्य स्तरः समेधमानः एव वर्तते। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य साहित्यव्याकरणन्यायसर्वदर्शनशिक्षाशास्त्रादिषु विभागेषु अपेक्षितसाहाय्यं कर्तुं केन्द्रमिदं सर्वदा

सन्नद्धं भवति। संस्थायाः निर्णयेषु उत्कृष्टतायाः परिरक्षणे अपि अस्य अनितरसाधारणं योगदानम् अस्ति। अनुसन्धानविभागे अपि अस्य महत्वपूर्णं योगदानं वर्तते। यथा -

1. प्राक्शोधपाठ्यक्रमार्थं प्रशिक्षणसन्दर्भे
2. शोधच्छात्राणां मार्गदर्शनवेलायाम्
3. शोधकर्मणि गुणवत्तासंवर्धनसन्दर्भे
4. पुस्तकालयस्य उद्विकाससन्दर्भे
5. शिक्षकाणां व्यावसायिकाभिक्षमतायाः अभिवर्धनप्रसङ्गे
6. अपेक्षितसंसाधनानां व्यवस्थापनप्रसङ्गे च

आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण सर्वेषु विभागेषु विशिष्टाः गुणवत्तापूर्णाः च कार्यक्रमाः आयोज्यन्ते। यथा-

वृक्षारोपणम् - वृक्षो रक्षति रक्षितः इति उच्यते। वृक्षैः प्राणवायुरपि प्रचुरमात्रेण लभ्यते। अनेन मानवीयतत्त्वानां समेषां स्वास्थ्यं संवर्धते ।

कर्गजरहितकार्यम् - मितव्ययी परिसरः भवेत्। अतः अत्यन्तम् अनिवार्यं चेत्तर्हि कर्गजानां प्रयोगः कर्त्तव्यः इति हितोपदेशाय केन्द्रमिदं सर्वान् प्रचोदयति।

प्लास्टिक् पदार्थानां रासायनिकौषधानां च उन्मूलनम् - परिसरस्य परिवेषः प्लास्टिक् - पदार्थैः मुक्तः भवेत्। विश्वविद्यालये रासायनिकपदार्थानाम् उपयोगः अपि यथासम्भवं न स्यात् इति स्थानीयकेन्द्रं चिन्तयति।

स्वच्छता सुन्दरीकरणं च - परिसरस्य स्वच्छतापरिरक्षणे सौन्दर्यवर्धने च केन्द्रं सर्वदा मार्गदर्शनं करोति।

पर्यावरणपरिरक्षणदिवसाचरणम्, स्वच्छभारताभियानम् - विश्वविद्यालये पर्यावरणपरिरक्षणदिवसाचरणावसरे स्वच्छभारताभियाने च केन्द्रमिदं प्रचोदककार्यं करोति।

एवं विश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं स्थानीयस्तरानुरूपं चिन्तनं करोति वैश्विकस्तरानुरूपं कार्यं करोति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/details/125)

6.5.2 The institution reviews its teaching learning process, structures & methodologies of operations and learning outcomes at periodic intervals through IQAC set up as per norms

संस्था आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रद्वारा निर्धारितनियमानुरूपं नियतकालेषु अध्यापनाधिगमप्रक्रियायाः, तत्र उपयुज्यमानायाः पद्धतेः, अधिगमपरिणामस्य च समीक्षां करोति।

Answer:

संस्थायाः आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं संस्थायाः शैक्षिकस्तराभिवृद्धये स्तरपरिरक्षणाय च कार्यं कुरुते। गुणवत्तापूर्णा नीतिः एव अस्य केन्द्रस्य द्योतकम् विद्यते। नीतेः अनुप्रयोगाय विश्वविद्यालयस्य प्रत्येकस्मिन् अपि अङ्गाय केन्द्रमिदं मार्गदर्शनं करोति। संस्थानीकरणेन उच्चशिक्षासंस्थायाम् अर्थात् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये गुणात्मकसंस्कृतेः विकासः जायते इति आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं विभावयति। आभ्यन्तरैः बाह्यैः च सहयोगैः विश्वविद्यालयस्य सर्वाङ्गीणविकासं सम्पादयितुम् असौ प्रयतते। अभिवृद्धेः विकासस्य च मितयः काः काः सन्ति इति

सर्वदा केन्द्रम् इदं चिन्तनं करोति। अधिगन्तुः केन्द्रितं शैक्षिकं वातावरणं निर्मातुं तदर्थम् अपेक्षितानां परिपक्वदशासम्पन्नानां शिक्षकाणां च सज्जीकर्तुं केन्द्रमिदं चेष्टते।स्वस्य गुणवत्तापरस्य कार्यस्य सम्पादनाय सांस्थानिकैः संस्थान्तरस्थैः सह परिचर्चाम् अपि इदं करोति।

गुणाः पूजास्थानम् इत्युक्तिः प्रसिद्धा एव । एतदनु संस्कृतशिक्षणस्य प्रत्येकस्मिन् अपि पक्षे विद्यमानान् गुणान् आकलयितुम् आवर्धयितुं च आश्वासनं ददाति सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रम् । शिक्षणाधिगमप्रक्रियाभिः सम्बद्धानां समेषां पक्षाणां गुणवत्ताम् अभिवर्धयितुम् अपेक्षितान् व्यूहान् नैरन्तर्येण रचयदस्ति । तत्र हि गुणवत्ताश्वासनव्यूहानां प्रक्रियाणां च संस्थानीकरणाय अनेन केन्द्रेण क्रियमाणाः प्रयासाः यथा -

1. कार्येण सह तत्सम्बद्धगुणवत्तावर्धकमानकानां निर्धारणम् ।

2. शैक्षिकाणां शैक्षिकेतराणां च अधिगमलक्ष्याणां सम्प्राप्तये विद्यमानानां मानदण्डानां निर्धारणम् ।

3. विश्वविद्यालये छात्रकेन्द्रितस्य शैक्षिकवातावरणस्य सर्जनम् ।

4. शिक्षणेन सम्बद्धानां नवाचाराणां अनुप्रयोगाय प्रौद्योगिक्याः आत्मसात्करणाय च शिक्षकाणां प्रचोदनं तेषां सज्जीकरणं च ।

5. सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये सर्वोत्तमशिक्षाव्यवस्थायाः संवर्धनदिशि शिक्षकाणां छात्राणाम् अभिभावकानां च अभिप्रायसङ्ग्रहणम्।

6. गुणवत्तापूर्णशैक्षिकवातावरणस्य परिरक्षणाय पूरकाणां कार्यक्रमाणां कार्यशालानां सङ्गोष्ठीनां च आयोजनम्।

7. कालानुगुणं विकासपरकार्याणाम् अभिलेखसङ्ग्रहणम्।

8. राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदः मानकानुगुणं विश्वविद्यालयस्य मूल्याङ्कनयोग्यत्वसम्पादनदृष्ट्या सज्जीकरणम् ।

9. आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण सम्बद्धानां सर्वविधानाम् अभिलेखानां वार्षिकप्रतिवेदनानां पञ्जिकानां च व्यवस्थिरूपेण सम्पादनम् ।

आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण कृतानां कार्याणाम् आमूलचूलं परिशीलनं राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदः निरीक्षणावसरे जायते। अतः आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं स्वकर्तव्यानि सर्वदा निर्वहति। तत्कर्तव्यानि यथा -

1. प्रभावपूर्णनेतृत्ववहनम्

2. प्रबन्धने भागग्रहणम्

3. क्रियासाध्यानां योजनानां निर्माणम्

4. वैद्यु तिकप्रशासनव्यवस्थायाः प्रशंसनं प्रोत्साहनं च

5. विभिन्नानां निकायानां विभागानां प्रकोष्ठानां कक्षाणां च प्रभावस्य मापनं तेषां प्रोत्साहनम्

6. आर्थिकसहयोगप्रदानम्

7. व्यावसायिकविकाससम्पादनम्

8. शिक्षणेन सह इतरशैक्षिकक्रियाकलापेषु भागग्रहणाय प्रचोदनम्

9. शैक्षिकलेखाङ्केक्षणस्य प्राशासनिकलेखाङ्केक्षणस्य प्रतिवेदननिर्माणम्

10. विभिन्नप्रत्यायनप्रसङ्गेषु भागग्रहणम्

आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रस्य प्रधानं कार्यम् अस्ति यत् अस्य हितधारकाणां चिन्तनेषु नवाचाराणां समावेशः । वर्तमानकार्यप्रणालीम् अवगमयितुम् आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं सर्वदा प्रयतते। गुणवत्तापूर्णसंस्कृतेः स्वायत्तीकरणाय अपेक्षितान् व्यूहान् काले काले संरचयति। अस्य सदस्याः सर्वे मुक्तकण्ठेन गुणवत्तासंवर्धनोपायान् मण्डयितुं समर्थाः सन्ति। आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रस्य परिपूर्णं सहयोगं स्वीकृत्य एव विश्वविद्यालयः प्रतिपदं कार्यं करोति। अतः विश्वविद्यालयस्य स्तरः समेधमानः एव वर्तते। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य साहित्यव्याकरणन्यायसर्वदर्शनशिक्षाशास्त्रादिषु विभागेषु अपेक्षितसाहाय्यं कर्तुं केन्द्रमिदं सर्वदा सन्नद्धं भवति। संस्थायाः निर्णयेषु उत्कृष्टतायाः परिरक्षणे अपि अस्य अनितरसाधारणं

योगदानम् अस्ति। अनुसन्धानविभागे अपि अस्य महत्वपूर्णं योगदानं वर्तते। यथा -

1. प्राक्शोधपाठ्यक्रमार्थं प्रशिक्षणसन्दर्भे

2. शोधच्छात्राणां मार्गदर्शनवेलायाम्

3. शोधकर्मणि गुणवत्तासंवर्धनसन्दर्भे

4. पुस्तकालयस्य उद्विकाससन्दर्भे

5. शिक्षकाणां व्यावसायिकाभिक्षमतायाः अभिवर्धनप्रसङ्गे

6. अपेक्षितसंसाधनानां व्यवस्थापनप्रसङ्गे च

आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण सर्वेषु विभागेषु विशिष्टाः गुणवत्तापूर्णाः च कार्यक्रमाः आयोज्यन्ते। यथा-

वृक्षारोपणम् - वृक्षो रक्षति रक्षितः इति उच्यते। वृक्षैः प्राणवायुरपि प्रचुरमात्रेण लभ्यते। अनेन मानवीयतत्त्वानां समेषां स्वास्थ्यं संवर्धते ।

कर्गजरहितकार्यम् - मितव्ययी परिसरः भवेत्। अतः अत्यन्तम् अनिवार्यं चेत्तर्हि कर्गजानां प्रयोगः कर्त्तव्यः इति हितोपदेशाय केन्द्रमिदं सर्वान् प्रचोदयति।

प्लास्टिक् पदार्थानां रासायनिकौषधानां च उन्मूलनम् - परिसरस्य परिवेषः प्लास्टिक् - पदार्थैः मुक्तः भवेत्। विश्वविद्यालये रासायनिकपदार्थानाम् उपयोगः अपि यथासम्भवं न स्यात् इति स्थानीयकेन्द्रं चिन्तयति।

स्वच्छता सुन्दरीकरणं च - परिसरस्य स्वच्छतापरिरक्षणे सौन्दर्यवर्धने च केन्द्रं सर्वदा मार्गदर्शनं करोति।

पर्यावरणपरिरक्षणदिवसाचरणम्, स्वच्छभारताभियानम् - विश्वविद्यालये पर्यावरणपरिरक्षणदिवसाचरणावसरे स्वच्छभारताभियाने च केन्द्रमिदं प्रचोदककार्यं करोति।

एवं विश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं स्थानीयस्तरानुरूपं चिन्तनं करोति वैश्विकस्तरानुरूपं कार्यं करोति।

File Description	Document
Upload any additional information(अतिरिक्ताः सूचनाः)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/details/125)

6.5.3 Number of quality initiatives by IQAC for promoting quality culture per year

प्रतिवर्षम् आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण गुणवत्तासंस्कृतिविकासार्थम् आयोजितानां गुणवत्तोपक्रमाणां सङ्ख्या।

Answer: 6

6.5.3.1 Number of quality initiatives by IQAC for promoting quality year-wise for the last five years

प्रतिवर्षम् आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण (आ. गु. आ. के.) गुणवत्तासंस्कृतिविकासार्थमायोजितानां गुणवत्तोपक्रमाणां विगतपञ्चवर्षाणां सङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
3	0	2	0	1

File Description	Document
Number of quality initiatives by IQAC per year for promoting quality culture (Data Template) (आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रेण गुणवत्तासंस्कृतिविकासार्थमायोजितानां गुणवत्तोपक्रमाणां सङ्ख्या। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/he
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/details/125)
IQAC link(आ.गु.आ.के.द्वारा आयोजितस्य गुणवत्तोपक्रमस्य सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

6.5.4 Quality assurance initiatives of the institution include:

1. Regular meeting of Internal Quality Assurance Cell (IQAC);

2. Timely submission of Annual Quality Assurance Report (AQAR) to NAAC

3. Academic Administrative Audit (AAA) and initiation of follow up action

4. Participation in NIRF

5. UGC Recognition for any other Academic Excellence or any other quality audit recognized by state, national agencies.

संस्थायाः गुणवत्ताश्वासनोपक्रमेषु अन्तर्भूताः सन्ति -

1. आ.गु.आ.केन्द्रस्य नियमितमुपवेशनम्,

2. रा.मू.प्र.परिषदे समयेन वार्षिकगुणवत्ताश्वासनप्रतिवेदनसमर्पणम् ।

3. शैक्षिकं प्राशासनिकं लेखापत्रम्, अनुगतक्रियाणामुपक्रमणम् ।

4. राष्ट्रियसांस्थिकश्रेणिकरूपरेखायां भागग्रहणम् ।

5. विश्वाविद्यालयानुदानायोगेन मान्यताप्राप्तः यः कश्चन शैक्षिकोत्कर्षः अथवा राष्ट्र/राज्य अभिकरणैः मान्यताप्राप्तं किमपि गुणावत्ताङ्केक्षणम्।

Answer: A. Any 4 of the above (अ. उपर्युक्तेषु केचन चत्वारः)

File Description	Document
Upload details of Quality assurance initiatives of the institution (Data Template)(संस्थायाः गुणवत्तोपक्रमाणां विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्))	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1(

Paste web link of Annual reports of University(विश्वविद्यालयस्य वार्षिकं प्रतिवेदनस्य सन्धानं प्रयच्छत।)	View Document (https://www.ssvv.ac.in/details/125)

6.5.5 Incremental improvements made during the preceding five years (in case of first cycle)

Post accreditation quality initiatives (second and subsequent cycles)

गतपञ्चवर्षेषु सम्पादिताः क्रमविकासाः (प्रथमचक्रसन्दर्भे)

प्रत्यायनोत्तरं कृताः गुणवत्तोपक्रमाः (द्वितीयादिचक्रेषु)

Answer:

उत्तरोत्तरं विकासं कामयमानः विश्वविद्यालयः विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु यथाशक्ति स्वीये शैक्षिके प्राशासनिके च क्षेत्रे गुणाभिवर्धनाय प्रायतत। कोरोना-कारणेन अर्थात् विषमपरिस्थितेः प्रभावेण मध्ये यद्यपि अवरोधः जातः तथापि विश्वविद्यालयस्य विकासः द्रुतगत्या जायमानः वर्तते। नूतनस्य अधिनियमस्य अध्यादेशेषु प्रशासनस्य स्वरूपं कार्यप्रणाली च वर्णिता अस्ति। विश्वविद्यालयस्य शैक्षिके प्राशासनिके च कार्ये सम्प्रति आधुनिकप्रौद्योगिक्याः पूर्णशः अनुप्रयोगः जायमानः वर्तते। वैद्यु तिकप्राशासनिकव्यवस्थायाः अनुप्रयोगेण सर्वाणि कार्याणि द्रुतगत्या जायमानानि सन्ति। क्रमशः यथा -

1. विगतपञ्चवर्षेषु प्राशासनिकक्षेत्रस्य गुणाभिवर्धने कृताः सफलप्रयासाः ।

विकासो नाम परिवर्तनम् । तच्च गतेषु पञ्चसु वर्षेषु बहुधा जातमेव । विगतपञ्चवर्षेषु प्राशासनिकसंरचनायां परिवर्तनं जातमस्ति।

2. विगतपञ्चवर्षेषु शैक्षिकक्षेत्रस्य गुणाभिवर्धने कृताः सफलप्रयासाः ।

शिक्षैका तु श्रुतेरङ्गं शिक्षान्या श्रुतिचोदिता इति वृद्धवचनम्। संस्कृतशिक्षायाः अर्थात् वेद-वेदाङ्ग-दर्शन-व्याकरणपुराणेतिहासादीनां पारम्परिकपाठ्यक्रमाणां सञ्चालनाय विश्वविद्यालयः सर्वदा यत्नशीलः अस्ति। अन्येऽपि गुणाभिवर्धने कृताः सफलप्रयासाः यथा -

1. विश्वविद्यालयस्य आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रं सर्वदा गुणाभिवर्धनोपायान् संसूचयति। गुणाभिवर्धनस्य मानकान् च निर्धारयति। अस्य केन्द्रस्य प्रभावेण संस्कृतशिक्षणस्य सर्वेषु विभागेषु गुणाभिवर्धनं जायमानम् अस्ति। उपवेशनेषु सर्वदा पुरोगतेः विषयेषु क्रियापराः योजनाः निर्धार्यन्ते। 2019 तः 2023 पर्यन्तम् आन्तरिकगुणवत्ताश्वासनकेन्द्रस्य बहु सङ्ख्याकानि उपवेशनानिध्सभाः संवृत्ताः । एषु उपवेशनेषु विश्वविद्यालयेन संसाधितानां सफलकार्यक्रमाणां चिन्तनं सम्भवति ।

2. विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु नूतनानां पाठ्यक्रमाणाम् अनुप्रयोगेण जातस्य गुणाभिवृद्धेः परिशीलनमपि क्रियते। यद्यपि एनं विश्वविद्यालयं विहाय अन्येऽपि संस्कृतोच्चशिक्षासंस्थाः भारते सन्ति तथापि अस्य पाठ्यक्रमाः आभारतं व्याप्ताः सन्ति। आसेतुहिमाचलं प्रसिद्धे उ0प्र0राज्य विश्वविद्यालये छात्राः शिक्षां प्राप्नुवन्ति।

3. संस्कृतशिक्षणे प्रसारे विकासे च सर्वकारस्य माध्यमसंस्थारूपेण अयं विश्वविद्यालयः स्वीयां भूमिकां वहति। छात्रेभ्यः आवासभोजनाद्याः सकलाः व्यवस्थाः सन्ति इत्यतः आवासीयविश्वविद्यालये अस्मिन् शिक्षां प्राप्तुं छात्राणां कृते क्लेशाः न भवन्ति।

4. शोधच्छात्राः संस्कृतेन एव शोधपत्राणि शोधप्रबन्धान् च लिखन्ति। विश्वविद्यालयस्य शोधपत्रिकाः प्ौछ संख्याया राजन्ते। सारस्वती सुषमा, प्राची, गाण्डीवम् , विश्वविद्यालय वार्ता इत्याद्याः शोधपत्रिकाः शैक्षिकगुणाभिवृद्धिं साङ्केतिकरूपेण प्रकटयन्ति।

5. शैक्षिकनवाचारेषु अपि विश्वविद्यालयः अग्रेसरः वर्तते। कोरोनाकाले अपि अविच्छिन्नरूपेण शैक्षिकगुणाभिवर्धनाय गूगल मीट, जूम, स्कैपे इत्यादीनाम् अन्तर्जालाश्रितानां माध्यमानां साहाय्येन परोक्षं शिक्षा प्रदत्ता एव । अतः शैक्षिकगुणाभिवृद्धिः अस्खलितरूपेण जायते।

File Description	Document
Provide link for additional information (अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।)	View Document (https://ssvv.ac.in/CSIX)

7.Institutional Values and Best Practices

7.1 Institutional Values and Social Responsibilities

7.1.1 Number of gender equity promotion Programmes organized by the institution during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु संस्थया लैङ्गिकसमतायाः संवर्धनाय निर्वर्तितानां कार्यक्रमाणां सङ्ख्या।

Answer: 10

7.1.1.1 Number of gender equity promotion Programmes organized by the institution year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु संस्थया लैङ्गिकसमतायाः संवर्धनाय निर्वर्तितानां कार्यक्रमाणां वार्षिकसङ्ख्या।

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
03	01	02	02	02

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1
Report of the event कार्यक्रमस्य प्रतिवेदनम्	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1
List of gender equity promotion Programmes organized by the institution (Data Template) संस्थया लैङ्गिकसमतायाः संवर्धनार्थं निर्वर्तितानां कार्यक्रमाणां सूची। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1

7.1.2 Institution shows gender sensitivity in providing facilities such as:

1. Safety and Security

2. Counselling

3. Common Room

संस्था अधोलिखितसौविध्यानि प्रदाय लैङ्गिकसंवेदनशीलतां व्यवस्थापयति।

1. निरुपद्रवता सुरक्षा च

2. परामर्शः

3. समानप्रकोष्ठः

Answer:

कान्ता पुरूषस्य सहयोगिनीरूपेण विलसति। सा न केवलं यज्ञादावेवपुरूषसानिध्यम् आशिश्रियत्, अपितु भीषणे समरे अपि सा सेनानित्वम् अलंचकार। समसामयिके काले योषिताभिः समं लैंगिकसमानतायाः सम्पत्तये नैके नियमाः, आनुकूल्यताः, तदनुकूलसौविध्यानि समाजे अस्मिन् सामाजिकाः आश्रयन्ति। इयं संस्था अपि वेद इव योषा न अबला अपितु सुवीरा शूरपत्नी इत्यादिरूपेण आमन्यते। ताभिः साकं लैंगिकसमानता यथास्यात् तथा स्वानुरूपान् नियमान् आरचयति। अस्माकं समाजे योषितानां संरक्षणाय अधिकारस्य साम्यता सम्पत्तये च विश्वविद्यालये अस्मिन् विविधाः समितयः निर्मिताः सन्ति। यथा-साम्प्रतकाले यौनहिंसायाः प्राचुर्यं परिदृश्य तत्प्रतिषेधार्थं यौन-उत्पीडन-निषेधसमितिः परिकल्पिता वर्तते। विविधेषु संस्थानेषु पुरातनछात्रैः द्वारा नवागतानां छात्राणां प्रति दुर्व्यवहारवशात् नैकाः पुरातनछात्रैः द्वारा घटनाः दरीदृष्यते। ताः च अत्र न स्यात् इति ताः परिलक्ष्य एण्टीरैगिंग-समितिः निर्मिता वर्हति।

इह सुविपुले संस्कृतवाङ्मये महकवेः वाल्मीकेः नाम वियति तरणिः इव विद्योततेतमाम् । ते धर्मार्थकाममोक्षात्यकं चतुर्वर्गोवदेष्टारम, आदर्शसंस्थापकं, सर्वजनग्राह्यं, रामायणाभिधेयम् आदिकाव्यं महाकाव्यात्मकं रचयांचकुः । तत्र विश्रुताः याः नैतिकशिक्षाः, अथ च महर्षिकृष्णद्वैपायनेन प्रवीतं धर्मे, अर्थे च कामे च मोक्षे च भरतर्षभ। यदिहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत्क्वचित् इत्यादिरीत्या सर्वार्थबोधकम् यन्महाभारतं तद्घटकम् अंशविशेषं कस्य न विदितं विपश्चितः भगवद्गीतायाः गुणगौरवम् तत्र विहितं यदुपनिषदां सारभागं श्रुतिसारं च तदाधारिताः भारतीयज्ञानपरम्परानुरूपाः चारित्र्यचारूबोधकाः शिक्षाः अंगीकृताः अनेन संस्थानेन।

तस्यैव फलविशेषः अयं यत् राष्ट्रियानां महोत्सवानां स्वातन्त्र्यदिवस , शिक्षकदिवस-कर्तव्यबोधदिवस-सम्बिधानदिवस-गणतन्त्र दिवसादिप्रभृतीनां कार्यक्रमाणां प्रतिवर्षं समुत्साहेन समायोजनं दरीदृष्यते। यथाकाले समाजोपकारकाणां चरित्रचिन्तनचतुराणां प्रशस्तमार्गोपदेष्टानां महापुरूषाणां जन्मदिवसमुपलक्ष्य पुण्यतिथिमुपलक्ष्य च नैकान् कार्यक्रमान् आयोजयति विश्वविद्यालयः अयम्। यथा पीडित-शोषित-दलितवर्ग-विपज्ज्वालादग्धचेतसां महात्मनां गान्धिमहोदयानाम् जन्मदिवसमुपलक्ष्य प्रतिवर्षम् अक्टूबरमासस्य द्वितारिकायाम् अनेकान् कार्यक्रमान् समायोजयति। तदवदेव अम्बेडकर जयन्तिः स्वामी विवेकानन्द जयन्ति डॉ. सम्पूर्णानन्द जयन्ति डॉ. कमलापति-त्रिपाठिजयन्ति, इत्यादयः।

यद्यपि बनिता स्वयमेव शक्तिरूपा तथापि साम्प्रतिके काले सीमन्तिनीनाम् लोके शक्ति सम्पृक्तार्थं विश्वविद्यालयेन महिला-सशक्तिकरण-समितिः निर्मिता। अप्रियघटना काचन माभूत् तदर्थं महिलाछात्रावासस्य विभिन्नेषु स्थानेषु सी.सी.टी.वी. कैमराणि स्थापितानि सन्ति। स्त्री-सम्बन्धितानां मर्यादानाम् अधिकारणां च विषये परिक्षेत्रे निवासिनां योषितानां सौलभ्याय स्वकीया सामाजिकी स्थितिः केति अवबोधनाय महिला-अध्ययन केन्द्रं आव्यतिष्ठत्। काले-काले योषानाम् शारीरिक मानसिक-स्वास्थ्यं परिलक्ष्य स्वकीया सुरक्षा स्वैनैव कथं करणीयेति लोके स्वाधिकारं प्रति जागरूकता कथं भवेदिति वा विषयान् अवलम्व्य विविधाः कार्यक्रमाः चाल्यते। विश्वविद्यालयसम्बध्दस्य आयुर्वेदमहाविद्यालयस्य बैद्यैः प्रतिस्विकेषु ग्रामेषु जनानां चिकित्सकीयं परिक्षणं, शरीरसम्भरणपोषणादिः कथं भवेत् इत्यादिकं प्रति अनुसरणीयं मार्गं दर्शितम्। नारीणां संवैधानिकानाम् अधिकारणां परिपोषणाय नागरिकाचारसंहितायाः सम्यक्परिपालनाय नैकाः कार्यक्रमाः आयोजिताः सन्ति। येषु विश्वविद्यालयस्य अध्यापकाः, अधिकारिणः, कर्मचारिणः, छात्राः, क्षेत्रीयनार्यः भागं गृह्णन्ति।

विगतवर्षेषु लैंगिकसमानतायाः सम्पत्यर्थं शास्त्रीयज्ञानावाप्तये बालिकाः विशेषरूपेण प्रोत्साहिताः विश्वविद्यालयेन। तद्नुरूपं च वेदेषु, ज्योतिषेषु कर्मकाण्डेषु, दर्शनादिविषयेषु प्रवेशाय पात्रतामापदण्डेष नियमेषु शैथिल्यम् अंगीकृत्य तासां प्रवेशः उपवृंहितः।

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.2

7.1.3 Alternate Energy initiatives such as:

Percentage of power requirement of the university met by the renewable energy sources (preceding academic year data)

वैकल्पिकस्य ऊर्जसः उपक्रमाः यथा-

विश्वविद्यालयेन उपयुज्यमानायाः विद्युच्छक्तेः पुनर्नवीकरणयोग्येभ्यः ऊर्जस्स्रोतोभ्यः आपूर्तेः प्रतिशतता- (प्रगताध्ययनवर्षस्य दत्तांशः)

Answer: 30.46

7.1.3.1 Annual power requirement met by renewable energy sources (in KWH)

आवश्यक्याः वार्षिकविद्युच्छक्तेः पुनर्नवीकरणयोग्येभ्यः ऊर्जस्स्रोतोभ्यः आपूर्तिः।

Answer: 416.976

7.1.3.2 Annual power requirement of the institution (in KWH)

संस्थायाः वार्षिकविद्युच्छक्तेः आवश्यकता।

Answer: 1368.8

File Description	Document
Upload details of power requirement of the university met by renewable energy sources (Data Template) विश्वविद्यालयेन उपयुज्यमानायाः विद्युच्छक्तेः पुनर्नवीकरणयोग्येभ्यः ऊर्जस्स्रोतोभ्यः आपूर्तेः विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचना	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

7.1.4 Waste Management steps including:

1. Solid waste management

2. Liquid waste management

3. E-waste management

व्यर्थवस्तुप्रबन्धनप्रक्रिया यथा

1. घनव्यर्थवस्तुप्रबन्धनम्

2. तरलव्यर्थवस्तुप्रबन्धनम्

3. वैद्युतव्यर्थवस्तुप्रबन्धनम्

Answer:

विभिन्नप्रकाराणं निम्नीकरणीयानाम् अपघटनीयानाम् अपशिष्टानां प्रबन्धनम् अपशिष्टप्रबन्धनार्थं ठोसद्रवानाम् अपशिष्टानां पृथक्करणार्थं विभिन्नेषु स्थानेषु अपशिष्टाशयाः स्थापिताः सन्ति । अपि च अप्रयुक्तानि कार्यालयीयानि विभागसामग्रीणि समितिं निर्माय नष्टानि भवन्ति अथवा एजेन्सीद्वारा नीलामी द्वारा निष्कासितानि भवन्ति।

विश्वविद्यालयप्रशासनं नियमितरूपेण स्वस्य पर्यवेक्षणे प्रतिक्रियाद्वारा प्राप्तानां पत्रसंख्यानाम् आँकडानां माध्यमेन ठोस . तरल . अपशिष्ट. प्रबन्धन. नीतेः मूल्याङ्कनं प्रभावीरूपेण च कार्यान्वितं करोति । विश्वविद्यालयस्य सम्पत्तिविभागः अनुपयोगीसामग्रीणां संग्रहणस्य निष्कासनस्य च व्यवस्थां करोति । अनुपयोगी सामग्रीप्रबन्धनविषये विश्वविद्यालयसम्बद्धेभ्यः सर्वेभ्यः शिक्षकेभ्यः, अधिकारिभ्यः, कर्मचारिभ्यः समये समये समुचितमार्गदर्शिकाः प्रदत्ताः सन्ति। अपशिष्टप्रबन्धनार्थम् अनुमताः अन्तर्राष्ट्रीयाः, राष्ट्रियाः, क्षेत्रीयाः, स्थानीयाः च नियमाः अनुसृताः भवन्ति । विश्वविद्यालये गुरुकुलव्यवस्थायाः कारणात् प्लास्टिकानाम् आधुनिकसकृत्उपयोज्यानांम वस्तूनाम् उपयोगः नगण्यः अस्ति ।

विश्वविद्यालयस्य विभागेषु, कार्यालयेषु च कम्प्यूटर. वाई.फाई. इन्टरनेट. इत्यादीनां सम्यक् व्यवस्थायाः कारणात् कागदस्य न्यूनमात्रायाम् उपयोगः भवति । विश्वपर्यावरणदिवसादिषु प्रतिवर्षं वृक्षारोपणकार्यं कृतम् अस्ति । परिसरे पर्याप्तमात्रायां आक्सीजन.उत्सर्जकवृक्षाः (जीवनरक्षकवायुप्रदातारः वृक्षाः) औषधवृक्षाः च विविधाः प्रकाराः सन्ति । विश्वविद्यालयेन एतादृशाः महत्त्वपूर्णाः प्रायः षष्ठशतम्सङ्ख्याताः ६०० वृक्षाः सन्ति । प्रशासनिकानुज्ञां विना कर्तनं कार्तनम् उन्मूलनमादिकं निषिद्धम् अस्ति ।

वैद्युत्व्यर्थवस्तुप्रबन्धनार्थं समेषु विभागेषु कार्यालयेषु च विद्यमानानां संगणकानां सम्परीक्षणानन्तरं तेषां कार्याक्षमत्वं निर्णीय निष्प्रयोज्यभागानां समितिद्वारा अभिकरण माध्यमेन निस्तारणं करोति इयं संस्था।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.4

7.1.5 Rain water harvesting structures and utilization in the campus

वृष्टिजलसङ्ग्रहणसंरचना, परिसरे वृष्टिजलोपयोगश्च

Answer:

वर्षाजलसंरक्षणम्

जलं मानव-जीवनस्य प्रमुखं संसाधनं वर्तते। एतत् धिया विश्वविद्यालयः अयम् वर्षाकाले सम्प्राप्तानां जलानां संचयार्थं तेषां जलानां भूमौ यथा उपयोगं स्यात्तथा नियन्त्रणाय वापिनिर्माणं निरमात्। वर्षाजलानां संरक्षणार्थं "भूगर्भजलसंचयस्थलम" अपि विभिन्नेषु स्थानेषु निरमासीत्। येन जलस्य प्रवाहो विफलम् मा-भूत् भूगर्भे जलसंरक्षणेन भूमौ जलस्य स्तरं समुपरि आगच्छति येन भूमी उर्वरा भविश्यति। विश्वविद्यालयीय-वाप्यां संरक्षितानां जलानां समुपयोगम् उद्यान-विभागः विश्वविद्यालयीय-उद्याने संरक्षितानां पादपानां सिंचनार्थम् करोति। तेन वृक्षाः सपुष्पिताः सफलाः दृढाश्च भवन्ति।

विश्वविद्यालयपरिसरस्य स्वच्छतायाः व्यवस्था एजन्सीद्वारा निविदामाध्यमेन क्रीताः कर्मचारिणः कुर्वन्ति । येषां सम्पूर्णा व्यवस्था सम्पत्तिविभागस्य निरीक्षणे भवति । उद्यानविभागः विश्वविद्यालयस्य सम्पूर्णे परिसरे फलवृक्षाणां पुष्पवृक्षाणां छायायुक्तानां वृक्षाणां वनस्पतीनां च कर्तनं कीटनाशकानां सिञ्चनम् उद्यानेषु वर्धमानानाम् अनावश्यकतृणानां कर्तनं च करोति । विश्वविद्यालयपरिसरस्य स्वच्छतापूर्तये विशेषवस्तूनां संरक्षणम् अनुपयोगीवस्तूनां निष्कासनं च समये समये डूडामाध्यमेन क्रियते । सामाजिकजागरूकतायै विशेषदिनेषु विश्वविद्यालयस्य शिक्षकाः, अधिकारिणः, कर्मचारिणः, छात्राः परिसरस्य स्वच्छतायां योगदानं ददति । सम्पत्तिविभागेन दैनिकप्रयोगवस्तूनां क्रयणं जैमपोर्टल मार्गेण भवति।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.

7.1.6 Green Practices

1. Students, staff using

a) Bicycles

b) Public Transport

c) Pedestrian Friendly Roads

2. Plastic free campus

3. Paperless office

4. Green landscaping with trees and plants

हारित्यपरिपाटयः

1. छात्राः, अध्यापकाः, अध्यापकेतरकर्मचारिणश्च उपयुञ्जन्ति -

(क) द्विचक्रयानम्

(ख) सार्वजनिकपरिवहणम्

(ग) पादयात्र्यनुकूलमार्गान्

2. प्लास्टिक्मुक्तपरिसरः

3. कर्गदरहितकार्यालयः

4. वृक्षैः पादपैश्च हरितः परिसरः

Answer:

संस्कृतसाहित्ये हरित- उपक्रम-विषयकं प्रभूतं चिन्तनं दरीदृश्यते । वेदेषु, पुराणेषु, स्मृतिषु हरित - उपक्रमविषये तत्संरक्षणविषये सम्वर्धनविषये च नैकाः निर्देशाः प्राप्नुवन्ति । तदनुमतम् एव विश्वविद्यालयीये परिसरे वाहनानां कृते पार्किंग व्यवस्था वरीवृत्यते । कार्यालयीये काले प्रायः समे अपि शिक्षकाः, अधिकरिणः, कर्मचारिणः पदयात्राम् एव कुर्वन्ति । यतः विश्वविद्यालयः अयं गुरुकुलपद्धत्या एव समुन्नयति अतः अत्र प्लास्टिकानां सकृत् - उपयोज्यानाम् आधुनिकानां वस्तूनां प्रयोगः नगण्यः भवति । विश्वविद्यालयस्य समेषु विभागेषु कार्यालयेषु च संगणकस्य, वाई-फाई इण्टरनेट इत्यादेः सम्यक् व्यवस्था दरीदृश्यते येन कागदस्य उपयोगः न्यूनमात्रायाम् अभिलक्षयते। वनस्पतिम् वन आस्थापयध्वं नि षु दधिध्वम् अखनन्त उत्सम् इत्यादिनाम् ऋग्वेद वचनानुरूपमेव वायुप्रदूषण निवारणार्थं प्राणवायुं प्राप्त्यर्थं जलस्रोतांसि च रक्षणार्थं वृक्षारोपणं कतिपयथ दिवसेषु भवत्येव विश्वपर्यावरणदिवसे कार्यक्रमः अयं विस्तृतरूपेण भवति। औषधयौ वै पशुपतिः इति शतपथब्राह्मण वाक्यदिशा शिवः औषधरूपेण राराजति। परिसरे पर्याप्तमात्रायाम् आक्सीजन उत्सर्जकाः वृक्षाः (जीवन रक्षक वायु प्रदातारः वृक्षाः) औषधीयाः वृक्षाः अन्ये च विविधाः पादपाः आविलसन्ति। परिसरे प्रायः 600 संख्याताः महीरुहाः विलसन्ति। प्रशासनिकानुज्ञां विना तेषां कर्तनं, कार्तनम् उन्मूलनादिरूपा क्षतिः निषिद्धा वर्तते।

ऊर्जायाः वैकल्पिकोपायाः ऊर्जासंरक्षणस्य उपायाः च वैकल्पिक ऊर्जायाः स्रोतः - सौर. ऊर्जायाः उपयोगः वैकल्पिक ऊर्जायाः स्रोतः रूपेण भवति। यस्य अन्तर्गतं बहुसंकायभवने लालभवने अन्तर्राष्ट्रियछात्रावासे परीक्षाभवने केन्द्रीयकार्यालये इत्यादिषु स्थानेषु सौरपटलाः स्थापिताः सन्ति । सौरपटलस्य प्रभावीरूपेण कार्यं कर्तुं नियमितरूपेण सम्मार्जनादिकं क्रियते ।
विश्वविद्यालयस्य परिसरे विविधप्रकारणाम् औषधवृक्षाणाम् उद्यानानि स्थाने स्थाने रक्षिताः सन्ति । येन जैवविविधतायाः पोषणं भवति । तथा च विश्वविद्यालयस्य मुख्यमार्गम् उभयतः विविधप्रकारकाः छायायुक्ताः फलप्रदाः पुष्पवृक्षाः च रोपिताः सन्ति। हरितलेखापरीक्षासम्बद्धानि अस्माकम् उद्देश्यानि निम्नलिखितबिन्दुभ्यः अवगन्तुं शक्यन्ते।

- अपशिष्टप्रबन्धनम्, ऊर्जासंरक्षणं, पर्यावरणसौहृदविकासः च समाविष्टस्य पर्यावरणस्य परिस्थितिषु उत्तरोत्तरं विकासः
- पर्यावरणमूल्यानां नियमानाञ्च पालनं सुनिश्चितं कर्तुम्।
- पर्यावरणसंरक्षणसम्बद्धानां सुझावानां व्यवहाराणां च अनुसरणं कर्तुम्।
- विभिन्नसमितिद्वारा समये समये पर्यावरणस्य परिस्थित्यानुसारं प्राकृतिकजैविकविपदाभ्यः रक्षणार्थं रूपरेखां प्रस्तावयितुम्।
- हरितलेखापरीक्षायै समितिः प्रस्ताविता वर्तते । अपशिष्टप्रबन्धनस्य प्रस्तावः च कार्यकारीपरिषदे प्रस्तावितः वर्तते ।

विश्वविद्यालयपरिसरस्य विद्युत्प्रतिपूर्तिः यू पी पी सी एल तः भवति। परिसरस्य सर्वेषु विभागेषु, कार्यालयेषु, केन्द्रेषु, निवासस्थानेषु च विद्युत्प्रवाहस्य सम्यक् व्यवस्था अस्ति । सौर. ऊर्जाद्वारा अपि विद्युत्आपूर्तिःभवति । कार्यदिनेषु ऊर्जापुनर्पूरणार्थं जनरेटरस्य व्यवस्था अस्ति । यू पी पी सी एल संस्थायाः विद्युत्शुल्कप्रपत्राणां भुक्तिः विश्वविद्यालयेन भवति । लेखापरीक्षा अपि समये समये भवति । विद्युत्भूमिगतकेबलस्य प्रस्तावः आई पी डी एस योजनायाः अन्तर्गतं सर्वकाराय प्रेषितः अस्ति। विश्वविद्यालयस्य सर्वेषु निवासस्थानेषु, कार्यालयेषु, उद्यानेत्यादिषु ,बोरवेलद्वारा भूजलस्य आपूर्तिः भवति । जलकरः विश्वविद्यालयः जलकार्यविभागाय ददाति । अमृतयोजनायाः अन्तर्गतं पेयजलस्य, सीवरपाइपलाइनइत्यस्य च प्रस्तावः सर्वकाराय प्रेषितः अस्ति। परिसरे २०० मी १८० मी गभीरस्य ट्यूब कूपस्य पम्पगृहस्य च निर्माणस्य प्रस्तावः अपि सर्वकाराय प्रेषितः अस्ति ।

File Description	Document

Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.6

7.1.7 Average percentage of expenditure on green initiatives and waste management excluding salary component during the last five years.

विगतपञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते हारित्योपक्रमे, व्यर्थवस्तुप्रबन्धने च कृतस्य व्ययस्य प्रतिशततायाः मध्यमानम्-

Answer: 0.42

7.1.7.1 Total expenditure on green initiatives and waste management excluding salary component year-wise during the last five years (INR in lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते हारित्योपक्रमे, व्यर्थवस्तुप्रबन्धने च आहत्य कृतः वार्षिकव्ययः (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
1.6250	3.9780	3.8756	2.2276	0.8875

File Description	Document
Green audit report हारित्योपक्रमस्य अङ्केक्षणप्रतिवेदनम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Details of expenditure on green initiatives and waste management during the last five years (Data Template) विगतपञ्चवर्षेषु हारित्योपक्रमे, व्यर्थवस्तुप्रबन्धने च कृतस्य व्ययस्य विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/

7.1.8 Differently abled (Divyangjan) Friendliness Resources available in the institution

1. Physical facilities

2. Provision for lift

3. Ramp / Rails

4. Braille Software/facilities

5. Rest Rooms

6. Scribes for examination

7. Special skill development for differently abled students

8. Any other similar facility (Specify)

संस्थायाम् अन्यथाशक्तजनानाम् (दिव्याङ्गानाम्) अनुकूलसंसाधनानाम् उपलब्धिः।

1. भौतिकसौविध्यानि

2. उत्तोलनफलकव्यवस्था

3. समतलोद्गमनी/ हस्तालम्बदण्डाः

4. अन्धसहकृतितन्त्रांशः/सुविधाः

5. विश्रान्तिप्रकोष्ठः

6. परीक्षायाम् अनुलेखकः

7. अन्यथाशक्तच्छात्रेषु विशिष्टकौशलस्य विकासः

8. अन्याः समरूपाः सुविधाः (नामसहितो निर्देशः)

Answer: C. At least 3 of the above (इ. उपर्युक्तेषु त्रीणि)

File Description	Document
Upload resources available in the institution for Divyangjan (Data Template) संस्थायाम् अन्यथाशक्तजने (दिव्याङ्गजने) साहाय्यकारि-साधनसम्पदाम् उपलब्धिसूचकं सन्धानम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006

Link to photos and videos of facilities for divyangjan अन्यथाशक्तजनानाम् (दिव्याङ्गानाम्) अनुकूलसंसाधनानाम् चित्राणां चलनचित्राणां च सन्धानं दीयताम्	View Document (https://ssvv.ac.in/download/c7-new/7.1.2_compres

7.1.9 Number of specific initiatives to address locational advantages and disadvantages during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु स्थानिकानि आनुकूल्यानि प्रातिकूल्यानि च मनसि निधाय प्रवर्तितानाम् उपक्रमाणां सङ्ख्या

Answer: 19

7.1.9.1 Number of specific initiatives to address locational advantages and disadvantages year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु स्थानिकानि आनुकूल्यानि प्रातिकूल्यानि च मनसि निधाय प्रवर्तितानाम् उपक्रमाणां वार्षिकसङ्ख्या -

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
6	4	2	2	5

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1

Number of Specific initiatives to address locational advantages and disadvantages (Data Template) स्थानिकानि आनुकूल्यानि प्रातिकूल्यानि च मनसि निधाय प्रवर्तितानाम् उपक्रमाणां सङ्ख्या। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1

7.1.10 Number of initiatives taken to engage with and contribute to local community during the last five years (Not mentioned elsewhere)

विगतपञ्चवर्षेषु स्थानिकसमुदायेन सम्बन्धमनुवर्तयितुं, योगदानं कर्तुं च उपक्रान्तानाम् उपक्रमाणां सङ्ख्या (अन्यत्र अनुल्लिखितानाम्)

Answer: 19

7.1.10.1 Number of initiatives taken to engage with and contribute to local community year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु स्थानिकसमुदायेन सम्बन्धमनुवर्तयितुं, योगदानं कर्तुं च उपक्रान्तानाम् उपक्रमाणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
6	4	2	2	5

File Description	Document

Details of initiatives taken to engage with local community during the last five years (Data Template) गतपञ्चवर्षेषु स्थानिकसमुदायेन सम्बन्धमनुवर्तयितुं योगदानाय च कृतानाम् उपक्रमाणां विवरणम्। (दत्तांशप्रारूपम्)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.

7.1.11 Existence code of Conduct Handbook exists for students, teachers, governing body, administration including Vice Chancellor / Director / Principal /Officials and support staff

(Yes/No)

कुलपति-निदेशक-प्राचार्य-अधिकारिप्रभृतीनां प्रशासनाधिकारिणां सह-कार्यकर्तृगणानां, छात्राणाम् अध्यापकानां, शासिपरिषन्रिकायानां च मार्गदर्शनाय संस्थित-नीतिनियमावलीयुता करदीपिका वर्तते।

(अस्ति/नास्ति)

Answer: Yes

File Description	Document
URL to Handbook on code of conduct for students and teachers , manuals and brochures on human values and professional ethics छात्राणाम् अध्यापकानां, शासिपरिषन्रिकायानां च मार्गदर्शनाय नीतिनियमावलीयुतायाः करदीपिकायाः सन्धानम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/10300

7.1.12 Display of core values in the institution and on its website

(Yes/No)

संस्थायां, संस्थायाः जालस्थाने प्रधानमूल्यानां प्रदर्शनम्

(अस्ति/नास्ति)

Answer: Yes

File Description	Document
Provide URL of website that displays core values जालस्थानस्य सन्धानं यत्र प्रधानमूल्यानां प्रकाशनं विद्यते।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.1

7.1.13 The institution plans and organizes appropriate activities to increase consciousness about national identities and symbols; Fundamental Duties and Rights of Indian citizens and other constitutional obligations

(Yes/No)

भारतीयनागरिकेषु राष्ट्रियाणाम् अभिज्ञानानां, प्रतीकानां, मूलकर्तव्याधिकारयोः, अन्येषाञ्च संवैधानिकोत्तरदायित्वानां विषये संवेदनाम् अभिवर्धयितुं संस्था योग्यकार्यक्रमाणां योजनां निर्वर्तनञ्च करोति।

(आम् / न)

Answer: Yes

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/1030

Details of activities organized to increase consciousness about national identities and symbols (Data Template) भारतीयनागरिकेषु राष्ट्रियाणाम् अभिज्ञानानां, प्रतीकानां, मूलकर्तव्याधिकारयोः, अन्येषाञ्च संवैधानिकोत्तरदायित्वानां विषये संवेदनाम् अभिवर्धयितु	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103(

7.1.14 Does the institution offer a course on Human Values and professional ethics on the basis of Vedic and Sanskrit literature.

(Yes/No)

संस्था वैदिकवाङ्मयं संस्कृतसाहित्यञ्च आधृत्य मानवीयमूल्यानि वृत्तिनीतिं चाधिकृत्य पाठ्यपत्रं प्रवर्तयति किम्।

(प्रवर्तयति/न प्रवर्तयति)

Answer: No

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSF
Provide link to Courses on Human Values and professional ethics on Institutional website वैदिकवाङ्मयं संस्कृतसाहित्यञ्च आधृत्य मानवीयमूल्यानि वृत्तिनीतिं चाधिकृत्य पाठ्यपत्राणां प्रवर्तनस्य संस्थायाः जालपुटस्य सन्धानम्।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/syllabus)

7.1.15 The institutional functioning is as per professional code prescribed / suggested by statutory bodies / regulatory authorities for different professions.

(Yes/No)

विविधवृत्तिप्राधिकाराणां परिनियमानुसारेण / संवैधानिकनिकायसंस्तुत्यनुसारेण संस्था कार्यं निर्वर्तयति।

(आम्/न)

Answer: Yes

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Institutional data as per Data Template(सांस्थानिकदत्तांशः।)	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSI
Provide URL of supporting documents to prove institution functions as per professional code विविधवृत्तिप्राधिकाराणां परिनियमानुसारेण/ संवैधानिकनिकायसंस्तुत्यनुसारेण संस्था कार्यं निर्वर्तयतीत्युपस्थापयितुं सहायकाभिलेखानां सन्धानम्।	View Document (https://www.ssvv.ac.in/)

7.1.16 Number of activities conducted for promotion of universal values (Truth, Righteous conduct, Love, Non-Violence and peace); national values, human values, national integration, communal harmony and social cohesion on the basis of Vedic and Sanskrit literature as well as for observance of fundamental duties during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु वैदिकवाङ्मयं संस्कृतसाहित्यञ्च आधृत्य वैश्विकमूल्यानां (सत्यं, चारित्र्यं, प्रेम, अहिंसा, शान्तिश्च) राष्ट्रियमूल्यानां, मानवीयमूल्यानां, राष्ट्रियैकतायाः, नानासमुदायसहभावस्य, सामाजिकसमरसतायाः, मूलकर्तव्यानामनुपालनस्य च प्रोत्साहनाय प्रवर्तितानां कार्यक्रमाणां सङ्ख्या

Answer: 18

7.1.16.1 Number of activities conducted for promotion of universal values (Truth, Righteous conduct, Love, Non-Violence and peace); national values, human values, national integration, communal harmony and social cohesion as well as for observance of fundamental duties year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु, वैदिकवाङ्मयं संस्कृतसाहित्यञ्च आधृत्य वैश्विकमूल्यानां (सत्यं, चारित्र्यं, प्रेम, अहिंसा, शान्तिश्च) राष्ट्रियमूल्यानां, मानवीयमूल्यानां, राष्ट्रियैकतायाः, नानासमुदायसहभावस्य, सामाजिक-समरसतायाः, मूलकर्तव्यानामनुपालनस्य च प्रोत्साहनाय प्रवर्तितानां कार्यक्रमाणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
8	3	3	2	2

File Description	Document

Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.1
List of activities conducted for promotion of universal value (Data Template) वैश्विकमूल्यानां संवर्धनाय आयोजितानां गतिविधीनां सूची।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.1.1

7.1.17 Institution conducts Value based Moral Education Programmes based upon Ancient Indian Texts like Bhagavadgeeta, Ramayana etc, and organizes national festivals and birth / death anniversaries of the great Indian personalities.

संस्था रामायण-भगवद्गीताप्रभृतीन् प्राचीनभारतीयग्रन्थान् आश्रित्य नैतिकशिक्षापाठ्यक्रमान् चालयति । राष्ट्रियमहोत्सवान्, विशिष्टानां गण्यानां भारतीयव्यक्तीनां वार्षिकं जन्मदिनं/पुण्यतिथिं च समायोजयति।

Answer:

इह सुविपुले संस्कृतवाङ्मये महकवेः वाल्मीकेः नाम वियति तरणिः इव विद्योततेतमाम् । ते धर्मार्थकाममोक्षात्यकं चतुर्वर्गोवदेष्टारम, आदर्शसंस्थापकं, सर्वजनग्राह्यं, रामायणाभिधेयम् आदिकाव्यं महाकाव्यात्मकं रचयांचकुः । तत्र विश्रुताः याः नैतिकशिक्षाः, अथ च महर्षिकृष्णद्वैपायनेन प्रवीतं धर्मे, अर्थे च कामे च मोक्षे च भरतर्षभ। यदिहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत्क्वचित् इत्यादिरीत्या सर्वार्थबोधकम् यन्महाभारतं तद्घटकम् अंशविशेषं कस्य न विदितं विपश्चितः भगवद्गीतायाः गुणगौरवम् तत्र विहितं यदुपनिषदां सारभागं श्रुतिसारं च तदाधारिताः भारतीयज्ञानपरम्परानुरूपाः चारित्र्यचारूबोधकाः शिक्षाः अंगीकृताः अनेन संस्थानेन।

तस्यैव फलविशेषः अयं यत् राष्ट्रियानां महोत्सवानां स्वातन्त्र्यदिवस , शिक्षकदिवस-कर्तव्यबोधदिवस-सम्बिधानदिवस-गणतन्त्र दिवसादिप्रभृतीनां कार्यक्रमाणां प्रतिवर्षं समुत्साहेन समायोजनं दरीदृष्यते। यथाकाले समाजोपकारकाणां चरित्रचिन्तनचतुराणां प्रशस्तमार्गोपदेष्टानां महापुरूषाणां जन्मदिवसमुपलक्ष्य पुण्यतिथिमुपलक्ष्य च नैकान् कार्यक्रमान् आयोजयति विश्वविद्यालयः अयम्। यथा पीडित-शोषित-दलितवर्ग-विपज्ज्वालादग्धचेतसां महात्मनां गान्धिमहोदयानाम् जन्मदिवसमुपलक्ष्य प्रतिवर्षम् अक्टूबरमासस्य द्वितारिकायाम् अनेकान् कार्यक्रमान् समायोजयति। तदवदेव अम्बेडकर जयन्तिः स्वामी विवेकानन्द जयन्ति डॉ. सम्पूर्णानन्द जयन्ति डॉ. कमलापति-त्रिपाठिजयन्ति, इत्यादयः।

File Description	Document

Provide link for additional information अतिरिक्तसूचनानां सन्धानम्।	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.

7.1.18 The institution maintains complete transparency in its financial, academic, administrative and auxiliary functions

संस्था स्वकीयेषु आर्थिक-शैक्षिक-प्राशासनिकेषु इतरेषु च कार्यक्रमेषु सम्पूर्णरूपेण पारदर्शिताम् अवलम्बते।

Answer:

अनुचितसाधनावलम्बनेन, अनैतिकेन आचरणेन, स्वीयकर्तव्यस्य अपालनेन, कस्यचित् किमपि कार्यं साधयितुम् उत्कोचादेः परिग्रहणस्वरूप-भ्राष्टाचारस्य अपगतार्थं तन्निषेधोपास्य परिरक्षणार्थं विश्वविद्यालयः अयं विविधेषु क्षेत्रेषु यथासौविध्यं विभिन्नोपायविशिष्टः अस्ति। यथा वित्तसम्बद्धविषयेषु शैक्षिकविषयेषु, प्रशासनिकेषु विविधेषु कार्येषु सम्पूर्णं पारदर्शिताम् अङ्गीकुर्वन्ति संस्थाः इमाः। आर्थिकविषयेषु, शिक्षासम्बन्धिनियमनियन्त्रणविषयेषु, प्रशासनिक-निकायेषु तत्तद्-नियम-निर्णय-निर्धारणाय पूर्वनिर्धारितेन मान्यतानुरूपेण पदानुक्रमेण च कार्यनिष्पादनं संस्थया अनया सम्यग्रूपेण क्रियते। महत्वपूर्णानां निर्णयानां कृते अध्ययनविद्यौ समागतानां निरोधानाम् निवृत्यर्थम् अध्ययनमण्डलसमितिः, संकायमण्डलसमितिः, शैक्षिकपरिषदः कार्यपरिषदः वित्तसमितिः (वित्तसम्बध्दविषयेषु) प्रवेशसमितिः, परीक्षा-समितिः इत्यादयः समितयः सुगठिताः वर्तन्ते। समितिसम्बन्धिताः समे पि क्रिया-कलापाः पारदर्शितायाः संरक्षणार्थं लिखितरूपेण, अन्तर्जाल-माध्यमेन, डाटासंरक्षक (हार्ड ड्राइव) माध्यमेन च संरक्षिताः भवन्ति। तेन यदा-कदाचित्, कस्यचित् विषयोपरि सम्प्राप्तानाम् आक्षेपानां निवारणाय तत्सम्बन्धिविवरणादिनाम् अधिगमे सौविध्यं भवति।

7.2 Best Practices

7.2.1 State at least two institutional best practices (as per NAAC format)

रा.मू.प्र.परिषदः प्रपत्रानुसारेण संस्थायाः सर्वोत्तमं परिपाटिद्वयम् उल्लिख्यताम्।

Answer:

प्रथमा सर्वोत्तमा परिपाटिः

योगमाध्यमेन समग्रकल्याणम्

उद्देश्यम्- योगेन आन्तरिक दृष्टेः विस्तारः, योगद्वारा स्वस्थस्य शक्तिशालिनः च समाजस्य निर्माणम्, योगद्वारा प्रतीयमानानां विरोधाभासानां, बाधानां प्रतिरोधानां च निराकरणम् अस्य अभ्यासस्य परमं प्रयोजनम् महत्वपूर्णं च उद्देश्यम् अस्ति । योगः तेन चैतन्येन समम् अस्मान् संयोजयति, सर्वेषां प्राणिनाम् एकतायाः साक्षात्कारं च अस्मान् कारयति । बर्तमाने काले दैनन्दिनजीवनशैल्याम् व्यर्थप्रभावमुक्तं(तनावमुक्तं) भवितुं कार्यकौशलम् सुसंगतम् अक्षुण्णं च स्थापयितुं योगस्य अभ्यासः अतीव लाभप्रदः स्वस्थः च भवति । अपि च तस्य योगस्य उद्देश्यं कर्मतः कर्मयोगं प्रति गमनम् अस्ति। योगेन वसुधैव कुटुम्बकम्, एका पृथिवी, एकः परिबारः एकं भविष्यं च इत्युद्देश्यं साकरणीयम् ।

सन्दर्भः- सम्पूर्णानन्दसंस्कृत विश्वविद्यालय: 1791 तमात् वर्षात् भारतीयज्ञानपरम्परायाः केन्द्रम् अस्ति । अत्र विभागरूपेण योगतन्त्रं स्थापितम् अस्ति । यस्यान्तर्गतं योगस्य शिक्षा पूर्वतः एव प्रदीयते। अपि च २००५ तमात् बर्षात् नियमितरूपेण योगाभ्यास: डॉ. राजकुमार मिश्रेण कार्यते । तथा च आदरणीयस्य प्रधानमन्त्रिणः - नरेन्द्रमोदीवर्यस्य अधकप्रयासानाम् अनन्तरम्

आन्ताराष्ट्रिययोगदिवसस्य आयोजनम् अथ च विश्वस्तरे योगस्य स्थापना एवं माननीयकुलपतिद्वारा उत्तरप्रदेशस्य राज्यपाल - श्रीमती – आनन्दीबेन-पटेलद्वारा च सर्वेभ्यो विश्वविद्यालयेभ्यो योगस्य प्रसाराय (निर्देशानन्तरम्) प्रेरणा प्रदानतः समस्मिन् विश्वविद्यालये नियमितव्यायामादीनाम् अभ्यासः अपि सर्वतोभावेन गतिः प्राप्ता

योजना- योग-तन्त्रविभागस्य स्थापनायाः सहवर्षैरेव योगस्य शिक्षा प्रदीयते । तदतिरिक्तं योगाभ्यासः अपि नियमितरूपेण क्रियते । सम्प्रति ग्रीष्मर्तौ प्रातः- 6:30 तः 8:00 वादनपर्यन्तं तथा 8:00 वादनतः 9:30 पर्यन्तं तथा शीतकाले - 7:00 वादनतः 8:30 पर्यन्तं तथा- 8:30 तः 10:00 पर्यन्तं द्वयोः पाल्योः योगाभ्यासः डा. राजकुमार मिश्रेण पञ्चदेवमन्दिरस्य प्राङ्गणे एवं योग-तन्त्र विभागीय- प्रकोष्ठे कारयते ।

यस्मिन् विश्वविद्यालयस्य आचार्याः, शिक्षकाः, अधिकारिणः कर्मचारिणः, छात्राः, स्थानीयजनाः च अनबरतरूपेण भागं गृह्णन्ति । येन शारीरिकं, मानसिकं, भावनात्मकम्, आध्यात्मिकं च स्वस्थं भवति । सर्वजनयोगाभ्यासदृष्ट्या विश्वविद्यालयेन मन्दिरेषु, प्रकोष्ठेषु, मुक्ताङ्गणेषु घट्टेषु आङ्गनबाडीकेन्द्रेषु, नौकासु, योगेन समग्रकल्याणस्य भावनां कार्यान्वितां कुर्वन् अस्ति। माननीय-कुलाधिपतेः उत्तरप्रदेशस्य राजापाल - श्रीमती - आनन्दीबेनपटेलवर्यायाः प्रेरणया राजभवनमिव विश्वविद्यालयपरिसरः अपि प्रातः- काले भ्रमणार्थम् उपलभ्यते । फलतः क्षेत्रिय - समुदायः आरोग्यसचेतनाः च जनाः प्रतिदिनं भ्रमणार्थम् आगत्य योगादिषु कार्येषु भागं गृह्णन्ति ।योग प्रशिक्षकः - राजकुमार मिश्रः प्रतिदिनं प्रातः घण्टात्रयं यवत् नियमितरुपेण योगस्य प्रशिक्षणं ददाति । यास्मिन् प्रतिदिनं पञ्चाशदधिकानि आसनानि कार्यन्ते। नियमितरूपेण क्रियमाणेषु आसनेषु पद्मासनम् उत्थितपद्मासनम, कुर्मासनं, वज्रासनं पद्मासनम्, उत्तमपद्मासनं, कुर्मासनं ,वज्रासनं ,शशाकासनं, मण्डुकासनं, सुप्तवज्रासनं, जनुशीरासनं, पश्चिमोत्तानासनं, वक्रासनं, मत्स्येन्द्र आसनं, भद्रआसनं, काण्डपीडानासनं, भूनमनासनं, द्विपादविस्तृतासनं, मयूर आसनं, बक आसनं, हनुमाद् आसनम् उदराश्रितासनं मकरासनं, भजंग आसन तिर्यकभूजंगासनं,धनुरासनं, शलभासनं च अन्तर्भवति। पृष्ठे शयितके आसनेषु उत्तनपदासनं पवनमुक्तासनं अर्धहलासनं हलासनं कर्णपीडासनं सर्वांग-आसनं सेतुबन्ध-आसनं मत्स्य-आसनं चक्रासनं च अन्तर्भवति । उत्थाय विहितेषु आसनेषु सूर्य नमस्कारः च अन्तर्भवति। एतेषां उपर्युक्तानाम् आसनानाम् अतिरिक्तं कपालभाती अनुलोमः विलोमः भ्रमारी उद्गीती भस्त्रिका कुम्भक इत्यादीनिआसनानि विश्वविद्यालयस्य शिक्षकैः अधिकारिभिः कर्मचारीभिः छात्रैः क्षेत्रीय समुदायस्य जनैःआवश्यकतानुसारं नियमितरूपेण अभ्यासः क्रियते। एतानि सर्वाणि योगकर्माणि कृत्वा विविधाः जनाः अनेकेषु रोगेषु लाभं प्राप्तवन्तः।

माननीयायाः कुलाधिपतिमहोदयायाः नेतृत्वे 21/06/2023 दिनांके आन्ताराष्ट्रिय-योगदिवसे उत्तरप्रदेशस्य विभिन्नविश्वविद्यालयानाम् महाविद्यालयानां संस्थानानां प्रायः 1647774 संख्याताः छात्राः, शिक्षकाः, कर्मचारिणः, जनाः च योगस्य अभ्यासं कृतवन्तः। अस्याः अभूतपूर्वसफलतायाः कृते ताः (World Wide Book of Records) विश्वविक्रमधारकरूपेण सम्मानिताः / इति अस्माकं समेषां कृते गौरवस्य विषयः अस्ति।आन्ताराष्ट्रिये योगदिवसे विश्वविद्यालयेभ्यः सम्बद्धमहाविद्यालयेभ्यः प्रायः 5000 तः अधिकाः जनाः भागम् अगर्हन्त। विश्वविद्यालयपरिसरस्य योगाभ्यासे भागं गृह्णन्तः स्थानीयानां जनानां संख्या दिने-दिने वर्धमाना अस्ति। सम्प्रति प्रतिदिनं प्रायः 200 जनाः आगच्छन्ति। विनयाधिकारिणः कार्यालयात् प्रवेशार्थं परिचयपत्रं प्राप्यते। एतत् दर्शयित्वैव स्थानीयजनाः प्रतिदिनं प्रातः 5:00 वादनतः 8:00 वादनपर्यन्तं भ्रमणार्थं परिसरे प्रविशन्ति। वाग्देवी-मन्दिरात् प्रातः काले ध्वनियन्त्रेण मंगलश्लोकाः वेदमन्त्राः भजनादयः प्रसारिताः भवन्ति। अयं च कार्यक्रमः अनन्यलभ्यो वर्तते। यत् भारतीयज्ञानपरम्परायाः केन्द्रस्य अस्य विश्वविद्यालयस्य वैशिष्ट्येषु अन्यतमं वैशिष्ट्यम।

द्वितीया सर्वोत्तमापरिपाटिः

धनुर्विद्या

धनुरादीनां प्रयोग - संहार - ज्ञापिका या विद्या सा धनुर्विद्या इति चारव्याति। इयं विद्या प्राचीनतमा, स्वरक्षणे क्षमा, परापघातेप्रबला, दूरस्थलक्ष्य.संधाने उन्नता, विज्ञानाश्रिता च विद्योतते। अस्याः विद्यायाः प्रारम्भः कतिपयथं विशिष्टं नक्षत्रं योगं च शास्त्रानुरूपम् अदितिगुरूयमार्कस्वातिचित्राग्निपित्र्य ध्रूवहरिवसु.मूलाश्वीन्दुभाग्यान्त्यभेषु। विशनिशशिबुधाहे विष्णुवोधेविपौषे सुसमयतिथियोगे चापविद्याप्रदानम्।

उद्देश्यः.

- प्राचीनानां पारम्परिकाणां च क्रीडाविधानां संरक्षणार्थं प्रसारणार्थं च।
- समसामयिके क्रीडाप्रतियोगितानुरूपेछात्राणां सज्जीकर्तुम्।
- परम्परानुरूपम् आधुनिकक्रीडायाः परिपालनम् आयोजनं च।
- प्राचीनभारतीयज्ञानस्य पुनस्स्थापनार्थम्।

सन्दर्भः. धनुर्विद्या एकं प्राचीनं ऐतिहासिकं च विज्ञानम् अस्ति। आत्मरक्षायां राष्ट्ररक्षणे प्राचीनपरम्पराणां संरक्षणे च अस्य ज्ञानस्य सर्वोपरि महत्त्वम् अभवत् । इदं ज्ञानं सर्वेषु ज्ञानेषु श्रेष्ठतमम् । प्रारम्भे एतज्ज्ञानं केवलं कतिपयेषु शैक्षणिकसंस्थासु क्रीडरूपेण प्रचलितम् आसीत् येषां

संख्या नगण्या आसीत् । अतः तस्य प्रसारं रक्षणं च आवश्यकम् आसीत् । सम्प्रति प्रायः सर्वेषु शैक्षणिकसंस्थासु क्रीडासंस्थासु च अस्य अभ्यासः क्रियते । सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः भारतीय ज्ञानपरम्परायाः केन्द्रत्वेन २००५ तमात्वर्षात् प्राच्यक्रीडायाः विधायाः औपचारिकरूपेण संरक्षणं प्रचारं च कुर्वन् अस्ति । तत्पूर्वं विश्वविद्यालयतः प्रकाशितेषु विज्ञापनेषु प्राच्यक्रीडायाः अनेकेप्रशिक्षका आवेदितवन्तः। परन्तु विद्यार्थिनः सादरानुरोधेन इयं धनुर्विद्या अत्र विशेषतया प्रारम्भा जाता । विश्वविद्यालयस्य प्राच्यक्रीडासु धनुर्विद्यायाः विशेषविषयत्वेन प्रसिद्धिः अस्ति । अन्याः क्रीडास्पर्धाः अपि परम्परागतरूपेण आयोज्यन्ते ।२००५तः आदित्यकुमारस्य निर्देशने धनुर्विद्यायाः अभ्यासं निरन्तरं प्रचलति। विश्वविद्यालयस्य सर्वेषु विभागेषु सर्वेषां छात्राणां कृते धनुर्विद्यायाः प्रशिक्षणं सुलभम् अस्ति । प्रतिदिनं प्रातः सायं च ३०-.३५ छात्राः अभ्यासं कुर्वन्ति । विश्वविद्यालयस्तरीयाः अन्तरविश्वविद्यालयस्तरीयाः राष्ट्रीयस्तरीयाः अपि च मण्डलस्तरीयाः धनुर्विद्यासम्बद्धाः विविधाः स्पर्धाः आयोजिताः भवन्ति। येषु विश्वविद्यालयस्य छात्राः भागं गृह्णन्ति पुरस्कृताः च भवन्ति । शास्त्रीवर्षीयाः आचार्यवर्षीयाः शिक्षाशास्त्रिविभागीयाः ये छात्राः सन्ति ते विश्वविद्यालयस्य क्रीडाङ्गणे प्रशिक्षकस्य समर्थमार्गदर्शने प्रातः सायं च नियमितरूपेण अभ्यासं कुर्वन्ति ।धनुर्विद्यासम्बद्धानि उपकरणानि विश्वविद्यालयेन प्रदत्तानि सन्ति । विश्वविद्यालयस्यअतिरिक्तं महाविद्यालयीयाः छात्राः अपि समये समये आयोजितैः शिबिरैः धनुर्विद्यायाः अभ्यासं कुर्वन्ति । अन्ये आधुनिकाः पारम्परिकाः च क्रीडाः अपि प्राचीनपरम्परानुसारं पाठ्यन्ते क्रीड्यन्ते च । विश्वविद्यालयस्य धनुर्धराः प्रशिक्षणं प्राप्य सर्वकारीयपदेषु सेवां कुर्वन्तः धनुर्विद्यायाः कलायां परिष्कारं कर्तुं प्रयतन्ते । अग्निपुराणे वर्णितानां तान्त्रिकविवरणानाम् अनुसारं धनुर्धरस्य अभ्यासः भवति । वामहस्ते धनुः दक्षिणहस्ते बाणं च गृहीत्वा बाणस्य पृष्ठान्तं गुणे स्थापयित्वा तारं वेष्टयित्वा कर्णपर्यन्तं ऋजुरेखायाः अपेक्षया अधिकम् आकृष्य लक्ष्यं प्रति बाणः मुक्तः भवति। सम्प्रति आधुनिकधनुर्विद्यायाः सम्बद्धानां सर्वेषाम् उपकरणानाम् उपयोगेन प्रशिक्षकैः छात्राणां नियमितरूपेण कठोरः अभ्यासः क्रियते । तेन सह छात्राणां शारीरिकबलावप्तये योगव्यायामधावनादिकं च अवश्यमेव क्रियते ।

File Description	Document
Any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.2.1

7.3 Institutional Distinctiveness

7.3.1 Describe/Explain the performance of the institution in one area distinctive to its vision, priority and thrust

संस्थया स्वस्य दूरदृष्टिं, प्राथम्यं, प्रधानविषयञ्च मनसि निधाय एकस्मिन् विशिष्टक्षेत्रे स्वेन कृतस्य कार्यनिष्पादनस्य विवरणं दीयताम् ।

Answer:

सास्थानिकी विलक्षणता

विश्वविद्यालयस्य प्राचीनता अस्याः संस्थायाः अन्यतमा विशिष्टता अस्ति। सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः भारतीयसनातनज्ञानपरम्परायाः निरन्तरसंरक्षणेन, संवर्धनेन, अध्ययनेन, अध्यापनेन, चरित्रविकासेन च माध्यमेन समाजस्य मार्गदर्शने १७९१ तमात्वर्षात् निरन्तरदृढः अस्ति । १९५८ तमे वर्षे मार्चमासस्य २२ दिनाङ्कात् आरभ्य विश्वविद्यालयरूपेण राराजति ।

- सम्पूर्णे भारते ६०० तः अधिकाः सम्बद्धाः महाविद्यालयाः सन्ति। येन अस्य विश्वविद्यालयस्य विशालता दृश्यते ।
- प्राचीनराजशास्त्रअर्थशास्त्रतन्त्रगमविषयाणाम् अध्ययनम् अध्यापनं च सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये एव भवति ।

सरस्वतीभवनपुस्तकालयः

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये विश्वस्य सर्वोत्तमः पाण्डुलिपिसङ्ग्रहः सरस्वतीभवनपुस्तकालये अस्ति। यस्मिन् प्रायः एकलक्षसंख्याकाः पाण्डुलिपयः संगृहीताः सन्ति ।
लिप्याधारितविवरणम्
प्रायः प्राचीननागर्यां, वर्तमानदेवनागर्यां च पाण्डुलिपयः विद्यन्ते । अन्येषु लिपिषु बङ्गला, उड़िया, मैथिली, गुरमुखी, शारदा, अरबी, फारसी, बर्मी-इत्यादिषु लिपिषु पाण्डुलिपयः विद्यन्ते ।

पत्राधारितविवरणम्

अधिकांशः पाण्डुलिपयः कागदपत्रे एव सन्ति । भोजपत्रस्य, काष्ठपत्रस्य, तालपत्रस्य, सुवर्णपत्रस्य, लिथो, शिलापत्रस्य च उपरि लिप्यासनं भवति । सूचीकरणं १४ खण्डेषु कृतम् अस्ति तत्र ३६ भागाः वर्तन्ते

- हस्तनिर्मितकागदस्य उपरि श्रीमद्भागवतः प्रायः 1000 वर्षप्राचीनाः पाण्डुलिपयः सरस्वतीभवने उपलभ्यते । या सम्भवतः देशस्यप्राचीनतमा कागदाधारितपाण्डुलिपिः अस्ति ।
- सुवर्णपत्रेण आवृते लाखपत्रे, कामवाचा, बर्मीलिपिः च अत्र संगृहीता अस्ति।
- रासपञ्चाध्यायीसुवर्णाक्षरैः चित्रिता अस्ति। तस्य सूक्ष्मकला अद्वितीया अस्ति।
- गोविन्दभट्टकृतम् ऋग्वेदसंहितायाः भाष्यं वर्तते। यत् श्रुतिविकाशसायणाचार्यकृत-ऋग्वेदसंहिताभाष्यादपिप्राचीनम् अस्ति ।
- अन्येषां बहूनाम् अद्वितीयपाण्डुलिपीनां विशालः संग्रहः अस्ति ।

पाण्डुलिपीनां विशालसङ्ग्रहेण सह पुस्तकालयस्य मुद्रितखण्डे २५०००० मुद्रितपुस्तकानाम् अद्वितीयसङ्ग्रहः अपि अस्ति । अस्य अन्तर्गतं शास्त्रीतः आचार्यपर्यन्तं विश्वविद्यालयीयैः संचालितपाठ्यक्रमैः सह सम्बद्धानां पाठ्यपुस्तकानां शोधपुस्तकानां सन्दर्भपुस्तकानां च संग्रहणं विशेषतया संगृहीतम् अस्ति । एतदतिरिक्तं मुद्रिका.अनुभागस्य पत्रिकानुभागे विश्वविद्यालयस्य पूर्वस्वरूपेण राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालयेन प्रकाशितायाः संस्कृतस्य प्रथमशोधपत्रिकायाः काशीविद्यासुधानिधिः द.पण्डित सरस्वतीभवनग्रन्थमालायाः आध्यायनमालायाः एवं सरस्वतीसुषमायाः शोधपत्रिकायाः अमूल्यसंग्रहः 1866तः अद्यावधिपर्यन्तं वरीवृत्यते। मुद्रितसङ्ग्रहे अनेकेषां दुर्लभानां पुस्तकानां संग्रहः अपि अस्ति। १८३५ तमे वर्षे प्रकाशितं राजतरङ्गणीपुस्तकम् अपि उपलभ्यते ।

वेधशाला

खगोलीयगणना, ग्रहस्थानानि, पृथिव्याःस्थितिः, समयनिर्धारणं, तेषां अध्ययनं विश्लेषणं च तत्सम्बद्धानां विषयाणां संग्रहणं ;आँकडानि, संग्रहितुम् वेधशालायाः नियमितरूपेण संचालनं भवति।
अध्ययनार्थं प्रयुक्तानां यन्त्राणां नामानि सन्ति-नाडिवृत्तयन्त्रं, बृहत्सम्राट्यन्त्रं, यम्योत्तरभित्तियन्त्रं, तुरीययन्त्रं, षष्ठ्यंशयन्त्रं, क्रांतिवृत्तयन्त्रम्, चक्रयन्त्रं, शंकुयन्त्रं, कर्कमकरराशिवलययन्त्रम् ।

यज्ञो वै श्रेष्ठतमं कर्म

यज्ञः न केवलं मनुष्याणां हिताय अपितु जीवानां हिताय अपि भारते वर्षे प्रथितो वर्तते । मुख्यतया यज्ञस्य द्वैविध्यं शास्त्रेषु प्रतिपदितं वर्तते । श्रौतयज्ञः स्मार्तयज्ञः च।
श्रौतयज्ञः-. श्रुतिद्वाराप्रतिपादितः यज्ञः श्रौतयज्ञपदवच्यो भवति । यथा अग्निहोत्रम्, दर्शयज्ञः,पौर्णमासयज्ञः,सोमयज्ञादिः ।
स्मार्तयज्ञः. विवाहस्य अनन्तरं विधिपूर्वकम् अग्न्याधानं विधाय स्मृतिद्वारा प्रतिपादिताः यज्ञाः स्मार्तयज्ञपदव्यवहार्याः भवन्ति । विष्णुयज्ञः, रुद्रयज्ञः, रुद्रचण्डीयज्ञादयः ।
विश्वकल्याणाय वेदविभागे स्थिते यज्ञशालायां श्रौतयज्ञः स्मार्तयज्ञः च शास्त्रीयविधिना संचाल्यमानः अस्ति।

लेखागारः

विश्वविद्यालयस्य परिसरे स्थितः पुरातत्त्वसङ्ग्रहालयः वर्तते । यस्य शिलान्यासः 06 अक्टूबर 1958 दिनांके तत्कालीनमहामहिम-वी.वी. गिरी महोदयैः एवं च अस्य विश्वविद्यालयस्य प्रथमकुलपतिभिः पं. आदित्यनाथझामहोदयैः सम्पादितः । यस्मिन् पुरातत्त्वसङ्ग्रहालये मध्ययुगीनावशेषात् आरभ्य तालपत्रादिषु चित्रितं सम्पूर्णं रामायणं यावत् सर्वं संगृहीतम् अस्ति ।अस्मिन् संग्रहालये मध्ययुगीना पाषाणाधारिता चित्रशाला, कला, लिपि-दीर्घा, प्रारम्भिकशिला-आधारिता चित्रशाला, मुद्रा, दर्पणं, मृतिकापात्राणि, मूर्तिशिल्प-दीर्घा च सगृहीताः वर्तन्ते ।
विश्वविद्यालयपरिसरे स्थितं वाग्देवीमन्दिरं दक्षिणभारतीयशैल्यानिर्मितम् अस्ति । अस्मिन्मन्दिरे सरस्वती देव्याः, कमलाक्षीदेव्याः, जयादेव्याः, विजयादेव्याः, सारंगीदेव्याः, तुम्बरीदेव्याः,

भारतीदेव्याः, सुमंगलादेव्याः, विद्याधरीदेव्याः, सर्वविद्यादेव्याः, शारदादेव्याः, श्रीदेव्याः च प्रतिमाः राराजन्ते । अत्र सरस्वती देवी द्वादशरूपेण विराजमाना वर्तते ।

File Description	Document
Upload any additional information अतिरिक्ताः सूचनाः	View Document (https://assessmentonline.naac.gov.in/storage/app/hei/SSR/103006/7.3.1

Extended Profile

Program

Number of Programmes offered year-wise for last five years

विगतपञ्चवर्षेषु समायोजितानां पाठ्यक्रमाणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
177	143	143	143	143

Students

Number of students year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु प्रविष्टानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
2204	2226	1917	2675	1903

Number of outgoing / final year students year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु उत्तीर्णानां छात्राणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
767	897	712	755	1027

Number of students appeared in the University examination year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु, विश्वविद्यालये परीक्षासु सम्मिलितछात्राणां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
2821	2226	1913	2596	1880

Teachers

Number of full time teachers year-wise during the last five years

पूर्णकालिकाध्यापकानां विगतपञ्चवर्षाणां वार्षिकक्रमेण समष्टिसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
103	95	82	78	81

Number of sanctioned posts year-wise during the last five years

विगतपञ्चवर्षेषु अनुमोदितानां पदानां वार्षिकसङ्ख्या

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19

112	112	112	112	112

Institution

Total Expenditure excluding salary year-wise during the last five years (INR in Lakhs)

विगतपञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते संस्थाया वार्षिकः व्ययः (लक्षशः)

Answer:

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
436.95252	763.67846	571.37327	551.35499	670.62483

Conclusion

Additional Information :

University has more than 600 affiliated colleges across the globe.

This is the oldest Sanskrit University in India

This is the first univeristy of UP to achieve A Grade by NAAC

Concluding Remarks:

Sampurnanand Sanskrit University is dedicated to achieve new goals of 21st Century this university. At current this university offers courses in blended mode .

The University was established as an international centre of study, teaching and research in Sanskrit. Its main aim was to –

1. To establish an international centre for the study and research in Sanskrit literature.
2. To co-ordinate the oriental and occidental currents of thought while preserving the ancient tradition.
3. To provide for the traditional method of study, teaching etc of the Sanskrit, Pali and Prakrit languages and the subjects connected with them on the ancient lines.
4. To evaluate the Indian culture to gather full knowledge of the literature in Sanskrit.
5. To study and do researches in the comparative critical study of Indian culture as well as the cultures connected there with so that is may be co-ordinated, as for as possible, with the human culture.
6. To produce new and talented scholars who are well-versed in the knowledge of traditional Sanskrit and who are fully acquainted with modern thoughts, and are capable of carrying on comparative study on modern lines.
7. To expand, spread and enlarge the Sanskrit language and the Indian culture in all directions.

8. To collect and publish rare Sanskrit books and to revise, edit, and publish important Sanskrit manuscripts.

EXCLUDED METRICES

No Metrices are Excluded

ANNEXURE

1.Metrics Level Deviations

Metric ID	Sub Questions and Answers before and after DVV Verification
1.3.2	Number of value-added courses imparting transferable and life skills offered during the last five years. विगतपञ्चवर्षेषु प्रचालितानां स्थानान्तरार्हाणां जीवनकौशलप्रदानां मूल्यसंवर्धकानाञ्च पाठ्यपत्राणां सङ्ख्या। 1.3.2.1. How many new value-added courses are added within the last 5 years विगतपञ्चवर्षेषु कति मूल्यसंवर्धक-पाठ्यपत्राणि योजितानि? Remark : As per data provided in data template and supporting documents, thus DVV input is recommended.
3.3.2	Number of awards won by institution/teachers for innovation during the last five years विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु संस्थया अध्यापकैः नवाचारविषये प्राप्तानां पुरस्काराणां/ सम्मानानां सङ्ख्या। 3.3.2.1. Total number of awards for innovation won by institution/teachers year-wise during the last five years विगतेषु पञ्चसु वर्षेषु संस्थया/ अध्यापकैः नवाचारविषये प्राप्तानां पुरस्काराणां/ सम्मानानां वार्षिकसमष्टिसङ्ख्या। Remark : As per documents provided by HEI, thus DVV input is recommended.
3.4.3	Number of Patents acquired/Creative writing / or critical Shastric writing composed in Sanskrit / copyright generated / hitherto unknown manuscripts brought to light through publication and awarded by State and National bodies during the last five years विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तानां स्वत्त्वाधिकाराणां/ सर्जनात्मकलेखानाम्/ अथवा संस्कृतभाषया लिखिता विमर्शात्मकशास्त्रीयलेखानाम्/ उत्पादितप्रतिलिपीनां/ अप्रकाशितमातृकाणां/ प्राकाश्यमानीतानां मातृकाणां कृते राज्य/राष्ट्रीयनिकायैः सम्मानितपुरस्काराणाम् सङ्ख्या। 3.4.3.1. Total number of the above awards - year-wise during the last five years विगतपञ्चवर्षेषु प्राप्तपुरस्काराणां संवत्सरशः सङ्ख्या - Remark : As per documents provided by HEI, thus DVV input is recommended.

4.4.1	Average expenditure incurred on maintenance of physical facilities and academic support facilities excluding salary component, as a percentage during the last five years पञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते भौतिकसौविध्यानां शैक्षिकप्रोद्वलनसौविध्यानां च अनुरक्षणाय कृतस्य व्ययस्य प्रतिशतता- 4.4.1.1. Expenditure incurred on maintenance of physical facilities and academic support facilities excluding salary component year-wise during the last five years (INR in lakhs) विगतपञ्चवर्षेषु वेतनाद् ऋते भौतिकसौविध्यानां शैक्षिकप्रोद्वलनसौविध्यानां च अनुरक्षणाय कृतः वार्षिकव्ययः (लक्षशः रूप्यकेषु) Remark : As per documents provided by HEI, thus DVV input is recommended.

2.Extended Profile Deviations

Extended Profile Deviations
No Deviations